

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS

Integrált Településfejlesztési Stratégia

KÉSZÍTETTÉK

MEGBÍZÓ

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
9021 GYŐR, VÁROSHÁZ TÉR 1.

Révi Zsolt

főépítész

Polgári István

stratégiai csoportvezető

Babos Anikó

stratégiai tervező

GENERÁL TERVEZŐ

ACZÉL VÁROSÉPÍTÉSZ BT.
1029 BUDAPEST, BADACSONY UTCA 4.

Aczél Gábor

okl. építészmérnök, településrendezési vezető tervező

Márton Melinda

okl. településmérnök

Dr. Csizmadia Zoltán

szociológus, egyetemi docens

Jóváhagyva a 162/2014. (IX.12.) Kgy. határozattal
Módosítva a 142/2016. (IX. 23.) Kgy. határozattal
Módosítva a 97/2019. (VI. 28.) Kgy. határozattal
Módosítva a 3/02/06/2021. PM. határozattal

TARTALOM

KÉSZÍTETTÉK.....	2
TARTALOM	4
1. ELŐZMÉNYEK.....	6
2. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	9
2.1. A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA	9
2.1.1. A fejlesztési célok meghatározásánál figyelembevett korábbi dokumentumok célkitűzései	9
2.1.2. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020 célkitűzései	13
2.1.3. A projektek és célok viszonya	13
2.2. A TEMATIKUS ÉS TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA	15
3. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	16
3.1. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK BEMUTATÁSA	16
1. Társadalom.....	16
2. Gazdaság.....	24
3. Épített és természeti környezet.....	29
4. Energiahatékonyság.....	39
3.2. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK BEMUTATÁSA VÁROSRESZENKÉNT	43
3.3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI AKCIÓK ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE	79
3.3.1. Akcióterületi projektek.....	79
3.3.2. Hálózatos (beruházási jellegű) projektsomagok.....	84
3.3.3. Vegyes – beruházási jellegű projekteket és minőség/szolgáltatásfejlesztési tevékenységeket – tartalmazó hálózatos projektsomagok.....	86
3.3.4. Horizontális projektsomagok	88
4. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	90
4.1. AZ ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM ALAPVETŐ CÉLJA ÉS INDOKOLTSÁGA	90
4.1.1. A szegregáció fogalma	90
4.1.2. A szegregáció hatása	90
4.1.3. Előzmények.....	91
4.1.4. Célok.....	91
4.2. HELYZETELEMZÉS	92
4.2.1. A szegregátumok, illetve a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása	92
4.2.2. A szegregátumok statisztikai indikátorai.....	98
4.2.3. A korábbi szegregátumok jellemzőinek változása (2001-2011) a városrészi bontású adatok alapján	99
4.2.4. A városrészi szintű felmérések és elemzések tanulságai Újváros vonatkozásában	102
4.2.5. Az Anti-szegregációs Programhoz készült primer kutatások fontosabb eredményei	104
4.2.6. A tervezett fejlesztések és az egyes ágazati politikák szegregációs hatásainak felmérése	118
4.2.7. Az Anti-szegregációs Program és a Helyi Esélyegyenlőségi Program kapcsolata	121
4.3. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM 2016-2020	122
4.3.1. Általános célok és alapelvek.....	122
4.3.2. A program eszköztárának átfogó bemutatása.....	123
4.3.3. A program eszköztárának részletes bemutatása.....	126
4.3.4. Megvalósítással kapcsolatos egyéb jellemzők	136
4.3.5. Záró gondolatok.....	139
4.4. MELLÉKLETEK	140
4.5. AZ ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM FORRÁSAI	147
5. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	148
5.1. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	149
5.1.1. Tervhierarchia	149
5.1.2. Magasabb szintű tervek és a stratégia összefüggéseinek bemutatása.....	149

5.1.3.	A város egyéb szakpolitikai dokumentumaival való összefüggések bemutatása	153
5.2.	A STRATÉGIA BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	166
6.	A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	167
7.	A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	169
7.1.	A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK	169
7.2.	AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA	169
7.3.	A TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK	172
7.4.	AZ ÖNKORMÁNYZAT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI INTÉZMÉNYRENDSZERÉNEK ÉRTÉKELÉSE	175
7.5.	MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA	176
7.5.1.	A monitoring rendszer feladata és módszertana.....	176
7.5.2.	A monitoring rendszer működtetési mechanizmusai.....	177
8.	MELLÉKLETEK.....	182
1. melléklet:	Az EU 2014-2020 közötti időszakra meghatározott 11 Tematikus Célkitűzése és az ITS célrendszerének kapcsolata	
2. melléklet:	Az EU 2014-2020 közötti időszak beruházási prioritásai és az ITS fejlesztési beavatkozásai közötti kapcsolat	
3. melléklet:	Az előzetes tájékoztatási szakaszra beérkezett vélemények összefoglalása	
4. melléklet:	A véleményezési szakasz alatt beérkezett észrevételek összefoglalása	

1. ELŐZMÉNYEK

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) középtávra (a 2014-2020 közötti időszakra) határozza meg egy város fejlesztésének főbb irányait és konkrét lépéseit az önkormányzat által jóváhagyott hosszú távú településfejlesztési koncepció alapján. Eszerint az ITS-ben rögzített városfejlesztési elképzelések egyes elemei illeszkednek a településfejlesztési koncepcióban rögzített hosszú távú célokhoz, és a kijelölt fejlesztési irányokhoz.

Győr Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiáját (IVS) – amely lényegében az ITS elődjének tekinthető – 2008-ban hagyta jóvá Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése.

A Kormány 2012-ben rendeletet alkotott a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézményekről (314/2012. (XI. 8.) Korm. rend.). A rendelet szerint az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmi követelményrendszere megváltozott, ez indokoltá teszi a 2008-as stratégia felülvizsgálatát és aktualizálását.

A felülvizsgálatot és aktualizálást azonban nemcsak a vonatkozó rendelet megjelenése tette szükségessé, hanem az is, hogy az IVS elkészítése óta eltelt időszakban a város társadalmi, gazdasági és környezeti helyzetében jelentős változások következtek be.

Megváltoztak a külső tényezők:

- megváltoztak a piaci, gazdasági körülmények, befektetési tendenciák (gazdasági világválság hatásai)
- előtérbe kerültek korábban kisebb jelentőségű szempontok, mint pl. az energiahatékonyság, a környezetvédelem, a klímaváltozás, az innováció kérdése
- megújult az EU kohéziós politikája, ezzel (részben) összefüggésben megújult a nemzeti szintű területfejlesztési koncepció, területi (megyei) és ágazati tervezési munkák készültek el

Megváltoztak a belső tényezők:

- módosultak a város társadalmi (demográfiai), gazdasági folyamatai
- jelentősen megváltoztak az Önkormányzat feladat- és hatáskörei (intézményfenntartás, köznevelés, közművelődés stb.)
- rendelkezésre állnak az elmúlt időszak tapasztalatai, a fejlesztések eredményei

Időközben megjelentek a Központi Statisztikai Hivatal adatai a 2011-es népszámlálás eredményeiről, ami azt jelenti, hogy jóval frissebb adatok alapján lehet tervezni, mint ahogyan az a 2008-as IVS kidolgozásakor lehetséges volt (akkor csak a 2001-es népszámlálási adatok álltak rendelkezésre).

Az ITS a 314/2012 (XI. 8.) sz. kormányrendelet 5. §-a szerint meghatározott megalapozó vizsgálat alapján készül, melyet az Universitas-Győr Nonprofit Kft. készített el 2013 novemberében. Jelen ITS hangsúlyozottan a 2008-ban készült IVS felülvizsgálata és aktualizálása. Ez azt jelenti, hogy a dokumentum:

- változtatás nélkül vagy kis változtatással átemelte a 2008-as IVS mindazon részeit, melyek továbbra is érvényesnek tekinthetők,
- aktuális adatokkal frissítette a 2008-as IVS mindazon részeit, melyek elavult, régi adatokon alapultak,
- új részekkel cserélte le a 2008-as IVS mindazon részeit, melyek már nem tekinthetők érvényesnek,
- kiegészítette mindazon új fejezetekkel, amelyeket a 314/2012. (XI. 8.) számú Kormányrendelet írt elő tartalmi követelményként.

Az Európai Unió támogatásait a 2014-2020 közötti időszakban az elérendő célokhoz (11 tematikus célkitűzés) és a meghatározott prioritásokhoz (beruházási prioritások) köti, ezekhez igazodva hirdet meg különböző programokat, pályázatokat. Az Unió átfogó és specifikus céljait bizonyos **horizontális alapelvek** egészítik ki, melyeket minden egyes cél megvalósulásánál érvényesíteni kell. Az *esélyegyenlőség és a környezeti fenntarthatóság biztosítására* irányuló horizontális alapelvek Magyarország, és egyben Győr városa számára is kiemelten fontos prioritásokat jelentenek. Az ITS ezen horizontális alapelvek figyelembevételével készült, a célok megvalósítása érdekében tervezett intézkedések és beavatkozások összhangban vannak az EU alapelveivel, melyeket a stratégia végrehajtásánál minden esetben érvényesíteni kell.

A város új középtávú stratégiájának készítése során Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalán belül rendszeres egyeztetések zajlottak a különböző szakterületek között, emellett a legfontosabb partnerségi csoportok is részt vettek mind a stratégia, mind a koncepció célkitűzéseinek megalkotásában.

A partnerségi egyeztetés elsődleges célcsoportja Győr város lakossága volt, mivel a tervezett fejlesztések sikerének alapvető feltétele a lakosság folyamatos tájékoztatása és a rendszeres konzultációs és véleménynyilvánítási lehetőség biztosítása. A fejlesztések társadalmi elfogadottsága érdekében fontos volt és fontos lesz a lakosság folyamatos tájékoztatása mind a stratégia továbbtervezési, mind a megvalósítási szakaszában.

A lakosság elérése érdekében 2013 szeptemberében hirdetmény került kifüggesztésre Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala központi épületének aulájában, mely a tervezés során aktív részvételre biztatta a városban élőket. A hirdetmény megjelent a Győr+ c. hetilapban is. 2013. szeptember 16-án a városvezetők sajtótájékoztatót tartottak az induló tervezési folyamatról és a partneri bevonás különböző módjairól, melyről több sajtóorgánium is tudósított. Ugyancsak szeptember 16-án a 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet 9. melléklete szerinti államigazgatási szerveket, valamint a győri járáshoz tartozó önkormányzatokat és Győr életére érdemi hatással bíró szervezeteit (intézményeket, vállalkozásokat, kamarákat, civil szervezeteket) levélben hívta meg az Önkormányzat az ITS partnerségi folyamatában való részvételre. Mindemellett Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala központi épületének aulájában és a Baross úti Látogatóközpontban ötletládák kerültek kihelyezésre, melybe a tervezés egész ideje alatt bárki elhelyezhette javaslatait. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának honlapján, a www.gyor.hu oldalon a stratégiai tervezés rövid leírása, a legfontosabb dokumentumok és a kapcsolattartó elérhetősége a tervezés teljes folyamatában megtekinthető volt.

A tervezett fejlesztések komplexitása, illetve a jogszabályi előírások megkövetelték az érintett szakhatósági szervek előzetes és folyamatos tájékoztatását a tervezés és a megvalósítás folyamatairól, így a stratégia készítése során az érintett szakhatóságokkal az Önkormányzat folyamatosan egyeztetett.

2014. január közepén került sor az első partnerségi egyeztetésre, amelyen a Megalapozó vizsgálat legfontosabb eredményeit mutatták be a tervezők a meghívott civil és önkormányzati szervezeteknek.

A Településfejlesztési Koncepció első munkaváltozatának elkészítése után, 2014. március elején hat tematikus partnerségi megbeszélésre került sor az alábbi témákban:

- közlekedés és épített környezet
- energetika, környezetvédelem és természeti környezet
- kultúra és turizmus
- gazdaságfejlesztés
- oktatás, egészségügy, esélyegyenlőség, közbiztonság, lakásügy és szociális ügyek
- Győr és térségének együttműködése

A partnerségi egyeztetésekre azok kaptak meghívást, akik az előzetes, 2013 szeptemberében történt megkeresésekre pozitívan reagáltak (részét kívántak venni a partnerségben), valamint további, a tervezők és az Önkormányzat szakemberi által a város és a stratégia szempontjából meghatározónak ítélt szervezetek. A tervezők valamennyi partnerségi találkozón bemutatták a Megalapozó vizsgálat leglényegesebb megállapításait, a Településfejlesztési Konceptió célrendszerét és az ITS jövőképét. A kerekasztal beszélgetéseken a meghívott felek hozzászólhattak a dokumentumokhoz, és javaslatokat fogalmazhattak meg projektötletekkel kapcsolatban is. Mindegyik partnerségi egyeztetés rendkívül hasznosnak bizonyult, hiszen a szervezetek véleményének, visszacsatolásainak, megállapításainak beépítésével gazdagodtak a tervezetek. A helyi vállalkozások, mint partnerek bevonásával sikerült felmérni és beépíteni az anyagba az ágazatok szükségleteit, illetve sikerült feltárni az esetleges együttműködési lehetőségeket. Fontos kiemelni, hogy az Önkormányzat és a helyi vállalkozók közötti párbeszéd folyamatos.

Győr aktív kapcsolatot tart fenn a városkörnyéki településekkel, hiszen e települések jövője szorosan összefügg Győr – mint megyeszékhely és járási központ – jövőjével. A környező települések képviselői külön partnerségi találkozón fejthették ki elképzelésüket a Győrrel való együttműködésről és a közös projektek lehetőségéről.

Az ITS és a Településfejlesztési Konceptió tervezetét Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének Városstratégiai Bizottsága 2014. május 20-i ülésén megtárgyalta és társadalmasításra alkalmasnak találta. A társadalmasítás 2014. június 6-án sajtótájékoztató megtartásával vette kezdetét. A véleményezendő dokumentumokat az Önkormányzat honlapjáról bárki letölthette és javaslatait a tervezetekkel kapcsolatban megtehetette. A partnerségi eljárásban résztvevő államigazgatási szervek, önkormányzatok, vállalkozások és civil szervezetek 2014. július 10-ig fejthették ki álláspontjukat a Győr jövőjét meghatározó stratégiai dokumentumokról.

Az elfogadott javaslatokat júliusban a tervezők beépítették a dokumentumokba, amelyek augusztusban és szeptemberben több tematikus partnerségi találkozón is bemutatásra kerültek, így elmondható, hogy Győr ITS-e és Településfejlesztési Konceptiója széles körű társadalmi bevonással született meg.

2. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

2.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

2.1.1. A fejlesztési célok meghatározásánál figyelembevett korábbi dokumentumok célkitűzései

2.1.1.1. A 2008-as IVS célkitűzései

Győr Megyei Jogú Város 2008-ban készült Integrált Városfejlesztési Stratégiája az alábbi stratégiai fejlesztési célokat tűzte ki:

- Győr növelje a térségben betöltött szerepét
- Győr folyamatosan újítsa gazdaságát a versenyképességének növelése érdekében
- Győr biztosítsa az itt élők számára a kimagasló életkörülményeket

A stratégiai fejlesztési célok elérése érdekében a korábbi IVS négy fejlesztési prioritást határozott meg:

1. A humán erőforrás fejlesztése
2. Működő és fejlődő gazdaság
3. Városi szolgáltatások fejlesztése
4. A környezet védelme

Megállapítható, hogy a 2008-as IVS a stratégiai fejlesztési célokat, valamint a fejlesztési prioritásokat helyesen határozta meg, azokat ma is érvényesnek lehet tekinteni. Jelen ITS a város eddig sikeres városfejlesztési tevékenységét folytatva, a korábban meghatározott prioritásokhoz illeszkedve határozza meg az új középtávú célokat és a szükséges stratégiai beavatkozásokat az elkövetkezendő időszakra.

2.1.1.1. A 2014-es Településfejlesztési koncepció célkitűzései

A jelen ITS-sel (2014-ben) párhuzamosan készülő hosszú távú Településfejlesztési koncepció a fejlesztési prioritásokat, illetve azokon belül a hosszú távú tematikus célokat az alábbiak szerint határozza meg:

Mottó	„Egészség, Kultúra, Innováció. A jövő Győrben épül.”					
Jövőkép	Győr 2030-ban országosan és közép-európai szinten is kiemelkedő lakó-, vállalkozási és kulturális környezetet kínáló város. A város tartja a jármű- és gépiparban korábban megszerzett erős pozícióit, azok fejlesztése mellett sikeresen diverzifikálja gazdaságát a környezet- és az egészségipar, a sportgazdaság, valamint a gazdasági szolgáltatások területén. Megfelelő számú és minőségű munkahelyet biztosít a város és térsége számára. A város folyamatos innovációra való képessége a gazdaság és az egyetemi kutatás-fejlesztés szoros együttműködésén, a Győrben élő emberek képzettségén, kreativitásán, valamint a városban elérhető, a fenntartható növekedést támogató szolgáltatások kiváló minőségén alapul. A város őrzi épített és természeti környezetének különleges értékeit, és újabb értékekkel gazdagítja azokat. Győrben magas színvonalú a kulturális és a művészeti élet, a város idegenforgalmi vonzereje belföldi és nemzetközi szinten is kiemelkedő.					
Átfogó célok	1. Társadalom	2. Gazdaság	3. Épített és természeti környezet			4. Energiahatékonyság, klímavédelem
			3.1. Épített környezet	3.2. Természeti környezet	3.3. Műszaki infrastruktúra	
	1. Győr már meglévő regionális szerepét tovább erősítve váljon határon átnyúló szellemi központtá, az oktatás, a kultúra és a sport kiemelkedő minőségére, értékteremtő hatásaira építve. A helyi társadalom – országos összehasonlításban is – legyen kiemelkedően aktív és egészséges, a városban belüli társadalmi különbségek maradjanak fenntartható és kezelhető mértékűek.	2. A hazai vidéki nagyvárosok átlagát meghaladó ütemben növekedjen a Győrben működő gazdasági szereplők által megtermelt hozzáadott érték, ezzel párhuzamosan erősödjön a gazdaság iparági diverzifikációja és erősödjön a gazdasági szereplők kapcsolatainak rendszere.	3.1. Az épített környezet színvonala érje el a hasonló méretű európai városok legjobbjainak szintjét. A város őrizzze meg és tartsa kiváló állapotban gazdag építészeti, városépítészeti örökségét, és a kortárs építészet eszközeivel folyamatosan gazdagítsa azt. Folyamatosan újítsa meg és tartsa jó karban közterületeit, növelje azok attraktivitását.	3.2. A város őrizzze meg és tartsa kiváló állapotban különleges természeti környezetét, kiemelt figyelmet fordítson folyóvizeire és a vízpartokra. Folyamatosan újítsa meg zöldfelületeit, növelje azok funkcionális értékét és attraktivitását. A környezeti ártalmakat minimálisra szorítsa vissza, kiegyensúlyozott környezeti állapotokat tartson fenn.	3.3. A városi közlekedés minőségének és hozzáférhetőségének folyamatos javítása mellett jelentősen csökkenjen az ezek működtetéséhez felhasznált energia mennyisége, és azon belül növekedjen a megújuló energiaforrások részaránya. A város biztosítsa a megfelelő minőségű és mennyiségű lakhatási lehetőséget, valamint a teljes körű közműellátást.	4. A város területfelhasználási politikáját az energiahatékonyság figyelembevételével alakítsa. Energiaellátásának biztosítására egyre növekvő arányban használjon megújuló energiaforrásokat. Kiemelten vegye figyelembe az energiahatékonyság szempontját az építés, a felújítás, valamint a városüzemeltetés területén. Győr váljon az energiahatékony városüzemeltetés („smart city”) hazai jó példájává.

	1. Társadalom	2. Gazdaság	3. Épített és természeti környezet			4. Energiahatékonyság, klímavédelem
			3.1. Épített környezet	3.2. Természeti környezet	3.3. Műszaki infrastruktúra	
Részcélok	Szolidáris és befogadó társadalom	Korszerű, hatékony ipar	Policentrikus város	Zöldfelületek fejlesztése	Környezetbarát közlekedés	Energiatakarékos területfelhasználás
	• esélyegyenlőség biztosítása • a meglévő munkahelyek megtartása, új munkahelyek teremtése • befogadó társadalom fenntartása, ösztönzése	• Győr központú technológiai régió létrehozása - Győri Járműipari Életpálya Modell • tudásigényes iparágak megjelenésének ösztönzése	• városi közterületek megújítása, korszerűsítése • kaputérsegek fejlesztése	• „zöld ujjak” megőrzése • mikroklimatikus hatások biztosítása	• városi egyéni közlekedés, parkolás fejlesztése • közösségi közlekedés fejlesztése • kerékpáros közlekedés infrastrukturális fejlesztése • intermodális közlekedési csomópont kialakítása • kikötők fejlesztése • Győr-Pér repülőtér és kapcsolódó infrastruktúrák fejlesztése	• kompakt város elvének érvényesítése • barnamezős területek revitalizációja • a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodás érvényesítése • önkormányzati ingatlan-stratégia erősítése
	Demokratikus helyi kormányzás	Több lábon álló (diverzifikált) gazdaság	Városrehabilitáció folytatása	Vízpartok revitalizációja	Teljes körű közműellátás	Megújuló energiaforrások részarányának növelése
	• hozzájárulás a civil szervezetek működési feltételeinek biztosításához • hozzájárulás az egyházak működési feltételeinek biztosításához	• logisztikai iparágak fejlesztése • térségi együttműködéssel az idegenforgalom fejlesztése • differenciált kereskedelmi ellátás erősítése • kreatív iparágak fejlesztése	• tömbrehabilitáció, tömbfeltárások folytatása • műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása	• mederrendezések • hullámterek zöldfelületi rendszerbe kapcsolása, vízparti sétányok összefüggő közhasználatú rendszerének kialakítása	• szennyvízelhelyezés és-kezelés, csapadékvíz elvezetés, hálózat-rehabilitáció • árvízvédelem, vízrendezés • hulladék-gazdálkodás, hulladék-hasznosítás	• minimális környezetszennyezéssel járó, nagy ellátási biztonságot nyújtó megoldások előnyben részesítése • energiatakarékos fejlesztési programok támogatása

	<i>Egészséges társadalom</i>	<i>A gazdaságfejlesztés támogatása „soft” programokkal</i>	<i>Minőségi lakókörnyezet megteremtése</i>	<i>A környezet védelme</i>		<i>Energiahatékony építés</i>
	<i>Kulturált társadalom</i>					<i>Energiahatékony városüzemeltetés (smart city)</i>
	• az egészségügyi és szociális szolgáltatások bővítése, hatékonyság javítása • egészség-tudatosság, prevenció, szemléletformálás • az élethosszig tartó sportolás lehetőségeinek fejlesztése • a szabadidő eltöltés lehetőségeinek szélesítése • időskorúak védelme	• a munkaerőpiacra való eljutás elősegítése • munkaerő mobilitást ösztönző tevékenységek • életvezetési és képzési programok • a gazdasági potenciált hordozó cégek, vállalkozások beazonosítása és fejlesztése • piaci igényeken alapuló, tudományos/kutató műhelyek beazonosítása és fejlesztése • kiválóságokhoz kapcsolódó start-up és spin-off cégek létrehozásának elősegítése • nemzetközi K+F+I tevékenységekbe történő bekapcsolódás lehetőségeinek szélesítése	• minőségi önkormányzati bérlakás-állomány arányának növelése, energiahatékonyságának javítása • egészséges lakókörnyezetek biztosítása • szlömösödés elleni harc (a közbiztonság javítása)	• a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelme • a város-sziluett védelme, kilátásvédelem		• meglévő épületállomány energiatakarékos rekonstrukciója • panelprogram folytatása • alacsony energiafogyasztású és passzív házak építésének támogatása, támogatási rendszer kiépítése
	• az oktatás színvonalának emelése • a város kulturális központ szerepének erősítése, • a lakosság térségi kötődésének erősítése (helytörténet, helyi kultúra, hagyományok)					• fenntartható városi energiastratégia készítése • energiahatékony városi közlekedés előnyben részesítése • intelligens energia-elosztó hálózat kiépítése • városi szolgáltatások intelligens rendszerbe szervezése • informatika szolgáltatások fejlesztése

2.1.2. Az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020 célkitűzései

A hosszú távú tematikus célok (átfogó célok és részcélok) elérése érdekében középtávon (a 2014-2020 közötti időszakban) a stratégia az alábbi célokat tűzi ki:

TÉMAKÖR		KÖZÉPTÁVÚ CÉL
1. Társadalom		1.1. Intézményi infrastruktúra fejlesztése
		1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések
		1.3. Egészséges, szolidáris és aktív társadalom megerősítése
2. Gazdaság		2.1. Gazdasági területek fejlesztése
		2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések
		2.3. Kereskedelemi-logisztikai fejlesztések
		2.4. Gazdaságfejlesztés támogatása „soft” programokkal
3. Épített és természeti környezet	3.1. Épített környezet	3.1.1. Közterületek rehabilitációja
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás
		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása
		3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése
	3.2. Természeti környezet	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja
	3.3. Műszaki infrastruktúra	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között
		3.3.3. Közösségi közlekedés fejlesztése
		3.3.4. Parkolási problémák enyhítése
4. Energiahatékonyság		3.3.5. Közműfejlesztés
		4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása
		4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések
		4.3. Energia- és klímadatossági szemléletformáló tevékenységek

2.1.3. A projektek és célok viszonya¹

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozásokat (projekteket, illetve programokat), amelyek a célok eléréséhez szükségesek. A projektek nemcsak beruházási típusúak lehetnek, hanem például foglalkoztatási, képzési, szemléletformáló jellegűek is.

Az ITS az alábbi projekt típusokat különbözteti meg:

1. Akcióterületi projektek

Akcióterületi projektek a **térben és időben koncentrált**, egymással összehangolt beavatkozásokból álló projektek. A térben való koncentráltság azt jelenti, hogy a beavatkozások egy jól meghatározható határvonallal körülvett területen belül történnek. Az időben való koncentráltság pedig azt jelenti, hogy az akcióterületen belüli beavatkozások szintén egy jól meghatározott, de záros határidőn belül - legfeljebb néhány év alatt – megtörténnek. Az akcióterületen végbemenő fejlesztések:

- egymással szinergikus hatást fejtenek ki, vagyis az egyes projektelemek segítik más projektelemek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését,
- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen.²

¹ A fejezet alapjául a Belügyminisztérium Területrendezési, Építésügyi és Örökségvédelmi Helyettes Államtitkárság által 2013. augusztus 30-án kiadott „Útmutató a megyei jogú városok számára az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020 elkészítéséhez” című kiadvány szolgált.

2. Hálózatos projektek

Hálózatos projektek az egymással összehangolt, térben kapcsolódó **beruházási** jellegű projektek. A térben való kapcsolódás azt jelenti, hogy a hálózatos projekt kiterjedhet több városrészre, vagy akár a város egészére is, kapcsolódhat továbbá nagyobb léptékű térségi (országos, megyei, járási) hálózatokhoz is. A hálózatos projekt

- több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemekből áll,
- a város egészére vagy annak egy részére – például több akcióterületre – terjed ki,
- a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

3. Horizontális projektek

Horizontális projektek az egymással összehangolt, **nem beruházási jellegű** projektek. A horizontális projekt valójában hálózatos jellegű, a város egészére kiterjedő, úgynevezett „soft” elemekből álló beavatkozásokat tartalmaz (pl. például foglalkoztatási, képzési, szemléletformáló programok szervezése).

(A 3. fejezet részletesen tartalmazza az egyes középtávú célok eléréséhez szükséges beavatkozásokat és projekteket. A fejezetben a projektek a célrendszernek és projekttypusnak megfelelően összefoglalóan is bemutatásra kerülnek.)

² Az akcióterület fogalmát a 2008-as Győri IVS ettől eltérően értelmezte, amelyben teljes városrészeket - vagy akár több városrészt is összevontan - tekintett akcióterületnek.

2.2. A tematikus és területi célok közötti összefüggések bemutatása

Sorszám	Városrészek megnevezése	1. TÁRSADALOM			2. GAZDASÁG				3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET								4. ENERGIA-HATÉKONYSÁG					
									3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET				3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET		3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA							
		1.1. Intézményi infrastruktúra fejlesztése	1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések	1.3. Egészséges, szolidáris és aktív társadalom megerősítése	2.1. Gazdasági területek fejlesztése	2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések	2.3. Kereskedelmi-logisztikai fejlesztések	2.4. Gazdaságfejlesztés támogatása „soft” programokkal	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	3.1.3. Műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása	3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	3.2.2. Vízpartok revitalizációja	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	3.3.2. Kerékpáros és gyalogos kapcsolatok fejlesztése	3.3.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	3.3.5. Közműfejlesztés	4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása	4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések	4.3. Energia- és klímadatossági szemléletformáló tevékenységek
1.	Belváros																					
2.	Sziget																					
3.	Újváros																					
4.	Pinnyéd, Püspökerdő																					
5.	Révfa																					
6.	Sárás, Kisbácsa, Bácsa																					
7.	Gyárváros																					
8.	Likócs																					
9.	Győrszentiván																					
10.	Nádorváros																					
11.	Adyváros																					
12.	Marcalváros, Góré-dűlő, Rabkert																					
13.	Szabadhegy, Kismegyer, József A. városrész																					
14.	Ménfőcsanak, Gyirmót																					
15.	Központi iparterület																					

3. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

3.1. A megvalósítást szolgáló beavatkozások bemutatása

1. TÁRSADALOM

1.1. Intézményi infrastruktúra fejlesztése

Az önkormányzati intézmények színvonala alapvetően meghatározza a város/városrészek lakosságának életminőségét. Az intézményi infrastruktúra hálózatainak kiépítése és üzemeltetése ezért kiemelt fontossággal bír a helyi társadalom kiegyensúlyozott viszonyainak fenntartásában.

A koncepcióban meghatározott hosszú távú célok és részcélok:

- **Szolidáris és befogadó társadalom**
 - esélyegyenlőség biztosítása
 - a meglévő munkahelyek megtartása, új munkahelyek teremtése
 - befogadó társadalom fenntartása, ösztönzése
- **Demokratikus helyi kormányzás**
 - hozzájárulás a civil szervezetek működési feltételeinek biztosításához
 - hozzájárulás az egyházak működési feltételeinek biztosításához
- **Egészséges társadalom**
 - az egészségügyi és szociális szolgáltatások bővítése, hatékonyság javítása
 - egészség-tudatosság, prevenció, szemlélet-formálás
 - a sportolási lehetőségek fejlesztése
 - a szabadidő eltöltés lehetőségeinek szélesítése
 - időskorúak védelme
- **Kulturált társadalom**
 - az oktatás színvonalának emelése
 - a város kulturális központ szerepének erősítése
 - a lakosság térségi kötődésének erősítése (helytörténet, helyi kultúra, hagyományok)

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- oktatási intézmények fejlesztése
- egészségügyi intézmények fejlesztése
- kulturális intézmények fejlesztése
- szociális ellátó intézmények fejlesztése

Intézményi infrastruktúra fejlesztéséhez kapcsolódó projektek és projektcsomagok 2014-2020

1.1.1. Oktatási intézmények fejlesztése

1) Óvodafejlesztési program

A fejlesztési program célja:

- az óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítása (férőhelyek bővítése)
- az óvodai szolgáltatások minőségének fejlesztése, pedagógiai tartalomfejlesztés
- az épületek energiahatékonyságának növelése (a megújuló energiafelhasználás mértékének növelése)

2) Általános és középiskolai infrastruktúra- és tartalomfejlesztési program

A fejlesztési program célja:

- az általános és középiskolai férőhelyek bővítése, tornatermek bővítése, építése
- az oktatási szolgáltatások minőségének fejlesztése (pedagógiai tartalomfejlesztés, az idegen nyelv oktatásának minőségi fejlesztése)
- az épületek energiahatékonyságának növelése (a megújuló energiafelhasználás mértékének növelése)

3) **Középfokú oktatási intézmények kollégiumainak energetikai fejlesztése**

A fejlesztési program célja:

- az oktatási szolgáltatások minőségének fejlesztése
- az épületek energiahatékonyság növelése (a megújuló energiafelhasználás mértékének növelése)

4) **Felsőfokú oktatási intézmények fejlesztése**

A Széchenyi István Egyetem fejlesztési céljai:

- az egyetemi képzési rendszer fejlesztése, korszerűsítése (jármű- és közlekedésszállításhoz kapcsolódó képzések, informatikusokképzés, zeneművészeti képzés, projektmenedzsment képzés, angol nyelvű képzés)
- regionális piaci igényekre épülő felnőttképzési szolgáltatások és intézményi rendszerének fejlesztése
- kutatási tevékenységek erősítése (környezeti és energia hatékonysági kérdések terén, folyamatszervezési és hatékonyság-fejlesztési kutatások)
- új oktatásfejlesztési irányok és módszerek a szociális képzésben, szociális és társadalmi innovációk felkutatása
- egyetemi inkubátorok továbbfejlesztése
- Intézményi HR tevékenység fejlesztése, tervszerű humánerőforrás fejlesztés, életúttervezés a felsőoktatásban, minőségközpontú és tényalapú intézményirányítási rendszer fejlesztése
- Intézményi „Okos szolgáltatások” fejlesztése, bevezetése
- kollégiumfejlesztés a nemzetközi hallgatói, oktatói és kutatói mobilitás elősegítése érdekében
- épületek energetikai fejlesztése
- új egyetemi sportcsarnok építése

A Nyugat-magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar fejlesztései:

Az egyetem stratégiai fejlesztéseit a 2012-ben készült **Intézményfejlesztési Terv** tartalmazza, melyek legfontosabb célkitűzései a következők:

- nemzetközi, országos, felsőoktatási zónán belüli és regionális igényekhez igazodó képzési portfóliófejlesztés, képzési programok aktualizálása, humánerőforrás fejlesztés (falusi turizmus felnőttképzési hátterének fejlesztése; az országban egyedülálló vallásturizmus szakirány fejlesztése: a Felvidéken és Felső-Dunántúlon a zarándokturizmus, valamint az idegenforgalmi képzés fejlesztését szolgáló zarándok úthálózat kialakítása)
- Gyógypedagógiai Szolgáltató és Kutatóközpont kialakítása
- oktatást, kutatást és gyakorlati képzést támogató infrastruktúra és eszközállomány hatékony működtetése és fejlesztése, gyakorlatorientált képzési portfólió erősítése, minőségi fejlesztés
- nemzetközi K+F+I profil és versenyképesség fejlesztés, innovatív és kooperatív szerep betöltése a régió műszaki és gazdasági fejlődésében
- oktatói és hallgatói mobilitás és a nemzetközi oktatási-kutatási kapcsolatok erősítése, doktori iskolák fejlesztése
- oktatási- és rendezvénycentrum kialakítása a kar belvárosi műemlék jellegű épületében
- gyermekközpontú szolgáltatások fejlesztése (sportudvar), akadálymentesítés, homlokzat-felújítás a kar Öveges Kálmán gyakorlóiskolájában
- hallgatóközpontú rekreációs-szabadidős centrum kialakítása

5) **Az Audi Hungária Iskola komplex fejlesztése**

Új oktatási központ kialakítása:

- a régi épület egy részének elbontását követően a főépület felújítása és kibővítése (összesen 45 osztályterem kap helyet 9600 m²-en)
- többfunkciós csarnok építése
- kiszolgáló helyiségek felújítása (konyha, ebédlő, közös helyiségek)

1.1.2. Egészségügyi intézmények fejlesztése

1) A Győri Fürdőközpont és környezetének komplex fejlesztése

A jelenlegi Pannon-Víz Zrt. irodaház és a Petz Aladár Megyei Oktató Kórház Rehabilitációs Intézet épületének átalakítására, bővítésére koncepcióterv készült. A fejlesztés célja a Győri Fürdőközpont komplex gyógyászati és szállodai szolgáltatásának megteremtése, a mozgásszervi gyógyturizmus elősegítése.

2) Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése

A program célja, hogy minden városrészben komplex módon hozzáférhetőek legyenek az egészségügyi szolgáltatások. A fejlesztési program ennek javítása érdekében elsősorban orvosi rendelők korszerűsítését és építését tartalmazza, valamint a folyamatos orvos-beteg kommunikációt segítő „okos” megoldások kialakítását.

1.1.3. Kulturális, közművelődési intézmények fejlesztése

1) „Lüktető Belváros” – A Belváros kulturális infrastruktúrájának funkcióbővítő fejlesztése

A fejlesztési program tartalma:

- az Apátúr-ház (korábban: Xantus János Múzeum) komplex funkcióbővítő felújítása (teljes körű építészeti és gépészeti rehabilitáció, valamint az udvar lefedésével multifunkcionális rendezvényter kialakítása)
- a II. János Pál tér – Schweidel utca komplex funkcióbővítő rehabilitációja (szabadtéri színházi attrakciók megrendezésére alkalmas tér kialakítása a színház előtt, a Schweidel utcában kulináris-gasztronómiai sétálóutca kialakítása), valamint a parkolási helyzet rendezése
- a Bécsikapu tér felújítása és funkcióbővítő fejlesztése magánpartnerek bevonásával (turisztika, gasztronómia, szolgáltatások, parkolás), valamint a parkolási helyzet rendezése
- a Virágpiac és környezetének felújítása és funkcióbővítő fejlesztése (a Virágpiac felújítása, az Aradi vértanúk útja és a Zechmeister u. felújítása a Bécsi kapu tértől a Bajcsy-Zsilinszky utcáig), valamint a parkolási helyzet rendezése
- a Győri Nemzeti Színház belső felújítása
- a Napóleon ház felújítása és funkcióbővítő fejlesztése
- a Megyeház tér felújítása

2) A Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ és környezetének funkcióbővítő fejlesztése

A 2006-ban átadásra került művelődési központ üzemeltetése közben szerzett tapasztalatok és a bekövetkezett funkcióbővülés következtében indokoltá vált az épületegyüttes bővítése:

- a sportrendezvények előírászerű lebonyolítása érdekében a meglévők mellé további 4 db öltöző építése
- a kibővült kulturális funkció kiszolgálására egy 100 m²-es fedett, zárt raktár kialakítása
- a jobb kihasználtság és a városrész megváltozott igényeinek kiszolgálására egy multifunkcionális terem elhelyezése

3) A Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Községi tér komplex funkcióbővítő felújítása

A projekt a Hermann Ottó utca 22. szám alatti Városi Könyvtár átalakítását, felújítását és bővítését tartalmazza. A könyvtár korszerűsítésének, szakmai modernizálásának a célja, hogy az intézmény egyfajta szabadidős, turisztikai és információs ponttá, a kulturális találkozás színhelyévé váljon. Az átalakítások lehetővé teszik továbbá integrált kulturális szolgáltatások nyújtását (többek között: e-kávéház és art-mozi működtetését, felnőtt- és továbbképzések megtartását).

A fejlesztési program rövid tartalma:

Az alsó szinten működő Gyermekkönyvtár bővítése:

- az olvasóterem alapterületének jelentős növelése
- a könyvtári funkció megtartása mellett egy „játékbirodalom”, internet „kuckó” kialakítása
- a könyvtári tevékenységhez szorosan kapcsolódó helyiségek (pl. raktár, iroda, feldolgozó) bővítése
- a kibővülő funkciókhoz szükséges vizesblokkok elhelyezése

A felső szinten működő felnőtt részleg bővítése kb. 350 m² alapterülettel:

- többfunkciós közösségi tér (art-mozi, konferencia-terem)
- IT kabinet e-tanácsadói szolgáltatással
- szabadidős tér (irodalmi kávéházzal, könyvesbolttal)
- interaktív médiatár
- tanuló-kabinet

A projektsomag része továbbá a két szint belső kapcsolatának biztosítása a látogató közönség számára, az épület energetikai korszerűsítése, az épületkárok (beázás, nedvesedés, stb.) problémájának megoldása, valamint az épület akadálymentesítése.

4) Generációk Zöld Belvárosa megvalósítása az Eötvös-park, a Bisinger József sétány felújításával és a Generációk Háza energetikai korszerűsítésével

A fejlesztés során megvalósul a Generációk Háza épületének klímatudatos, energia-hatékony üzemeltetést biztosító felújítása, valamint az épület akadálymentesítése.

1.1.4. Szociális ellátó intézmények fejlesztése

1) A hajléktalanellátó rendszer infrastrukturális fejlesztése, a nem megfelelő tárgyi feltételű férőhelyek kiváltása

A jelenlegi telephelyek nem felelnek meg a szakmai tárgyi feltétel követelményeinek, ezért egyrészt az átalakításra alkalmatlan telephelyeket meg kell szüntetni, másrészt a megtartható telephelyeken csökkenteni kell az ellátottak számát, ugyanakkor a közterületeken élő hajléktalanok közül minél több személyt be kell vonni az ellátásba. A fejlesztés célja az **esélyegyenlőség** biztosítása a hátrányos helyzetű, és a különböző okokból a társadalom periferiájára szorult emberek számára.

A fejlesztési program tartalma:

- hajléktalan szálló(k) létesítése, felújítása (Avar utca3.)
- szociális szálló(k) létesítése – például meglévő munkásszálló(k) átalakításával – a hajléktalan létből felzárkózó emberek megsegítésére, valamint a hajléktalanságba való lecsúszás megakadályozására

2) 24 órás egészségügyi centrum létrehozása

A hajléktalan léttel kapcsolatos életvitel nagymértékben növeli a súlyos megbetegedések kockázatát. A kórházi ellátást követően az ápolási időszakot a jelenlegi ellátórendszer nem tudja kezelni. Az átmentési és a nappali ellátások nem alkalmasak fekvő betegek ellátására. A 24 órás egészségügyi centrum feladata az ápolási, utókezelési feladatok ellátása.

3) Rekreációs gyógyászati központ létrehozása a fizikai és szellemi sérülésekkel küzdő emberek, valamint az idősek számára

Egy ilyen központ sokoldalú szolgáltatásai révén elsősorban a fizikai és szellemi sérülésekkel küzdő betegek, illetve idősek vehetnek igénybe gyógyászati kezeléseket, továbbá számos egészségmegőrző és rekreációs szolgáltatást. Tradicionális és modern terápiás eljárások, illetve alternatív gyógy módok is segítik majd a gyógyulást.

4) Bölcsődefejlesztési program

A program fejlesztési célja:

- a bölcsődei ellátáshoz való hozzáférés javítása (kapacitásnövelés, szükség esetén férőhelyek bővítése)
- a bölcsődei szolgáltatások minőségének fejlesztése, pedagógiai tartalomfejlesztés
- az épületek energiahatékonyságának növelése (a megújuló energiafelhasználás mértékének növelése)

1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések

A technikai fejlődés, valamint az emberi munka iránti igény csökkenése a jövőben a szabadidő megnövekedését fogja eredményezni. A jövő társadalmának kulcskérdése ezért a szabadidő hasznos eltöltésének biztosítása. A rekreációs és sportolási lehetőségek széles választékának biztosítása ugyanakkor hozzájárul az egészséges életmód viteléhez, a mentálisan egészséges társadalom megteremtéséhez.

A koncepcióban meghatározott hosszú távú célok és részcélok:

- **Egészséges társadalom**
 - a sportolási lehetőségek fejlesztése
 - a szabadidő eltöltés lehetőségeinek szélesítése

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- idegenforgalmi, szabadidős és rekreációs célú fejlesztések a város több pontján
- az egyes városrészekben található sporttelepek felújítása, fejlesztése
- rendezvény- és sportcsarnokok építése
- környezettudatos kulturális- és sportrendezvények szervezése

Sportterületek fejlesztéséhez, és szabadidő-rekreációs célú fejlesztésekhez kapcsolódó projektek és projektsomagok 2014-2020

1) Az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál megrendezéséhez kapcsolódó létesítmények elhelyezése és fenntartható üzemeltetése – folyamatban

Győr 2012-ben elnyerte a 2017-es Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál rendezési jogát. Ezzel kapcsolatban a város számos fejlesztést tervez, amely tovább erősítheti a sport és az utánpótlás-nevelésben betöltött szerepét.

A projektsomag tartalma:

- **olimpiai központ** (nemzetközi szintű edzőközpont) kialakítása a Dózsa pálya területén:
 - Atlétika: egy bemelegítő- és egy versenypálya (lelátóval), valamint futófolyosó kialakítása
 - Tenisz: 8-12 pályás teniszcentrum létrehozása, lelátós centerpályával
 - Küzdősportok: edző/gyakorló- és versenycsarnok létrehozása egyben
 - Torna: edző/gyakorló- és versenycsarnok létrehozása egyben
 - olimpiai adminisztrációs és információs központ kialakítása
- új **versenyuszoda** létesítése a Dózsa sporttelephez kapcsolódóan, amely 400 fő úszóvendég és 800 fő néző befogadására alkalmas
 - egy 50×25 m-es versenymedence, egy 16,66×10 m-es tanmedence, valamint egy 33×25 m-es kültéri (lefedhető) bemelegítő medence kerül kialakításra
- A Magvassy Mihály Sportcsarnok és környezetének sportolási célú fejlesztése:
 - új, háromszintes, 5500 nézőt befogadó, **multifunkcionális csarnok** létesítése a meglévő Magvassy csarnok területén (a csarnokkal egybeépítve)
 - az aréna térben egy 44m×22m-es versenypálya, center pálya vagy 3 db keresztbe fordított edzőpálya (szintén kézilabda pálya mérettel) kerül elhelyezésre

2) A Püspökerdő déli részén, valamint a Rábca holtágban egészség- és rekreációs célú fejlesztések

A program célja részben a 2017. évi Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál (EYOF) infrastruktúrájának fenntartható hasznosításával:

- **szálloda** építése a Püspökerdő déli részén,
- alternatív **gyógyászati központ**, sportgyógyászat és edzőközpont létrehozása a Holt-Rábca hullámterében

3) Új sportcsarnok építése a Széchenyi István Egyetem területén

A győri Széchenyi István Egyetem Tudás és sport fejlesztési programja keretében egy új egyetemi sportcsarnok kerül megépítésre. A csarnokban egyszerre több edzésre lesz lehetőség: kézi-, kosár- és röplabdapálya is elősegítheti a sportágak fejlődését és az Egyetem, valamint a sport kapcsolatát is tovább erősítheti.

4) Rekreációs célú fejlesztések a Bálványosi-csatorna térségében

A Bálványosi-csatorna rehabilitációjával egybekötött rekreációs célú fejlesztések:

- Bálványos területének rendezése, természetközeli hasznosítása
- Bálványosi nádas területének rendezése
- partrendezés, zöldterületek megújítása, sétányok kialakítása
- minőségi terek kialakítása a szabadidős- és rekreációs tevékenységek helyszínéül

5) A Marcal tó menti területek szabadidős-, sport- és rekreációs célú hasznosítása

A Marcal tó mederrendezését és rehabilitációját követően a kapcsolódó területek szabadidős-, sport- és rekreációs célú hasznosítása:

- a Pápai úti sporttelep fejlesztése (bővítés, korszerűsítés)
- vízparti sétányok, közösségi terek kialakítása
- szálláshely-fejlesztés a kialakított funkciókhoz kapcsolódóan (apartman ház, táborozásra alkalmas helyek kialakítása)

6) Győr Kálóczy téri csónakház felújítása (Zöldváros III.)

A fejlesztés átfogó célja Győr város sport- és rekreációs funkciójának erősítése, a Csónakház és zöldterületének megújítása, továbbá egy kishajó-kikötő létesítése. A beruházás eredményeként kialakításra kerül egy sport- és szabadidő központ, melyben a hajók kikötését, tartózkodását, tárolását biztosító szolgáltatási egységek és helyiségek is helyet kapnak. A kihasználatlan Csónakház épületének sport- és szabadidő központtá alakítása a győri sportélet fellendítését szolgálja.

A központ által nyújtott szolgáltatások a hivatásos és „hobby” sportolók, illetve a szabadidejüket aktívan eltölteni kívánók számára egyaránt hozzáférhető lesz, ezzel járulva hozzá az aktív, egészségtudatos életvitel folytatásához.

1.3. Egészséges, aktív és szolidáris társadalom megerősítése

A város által kitűzött társadalom-fejlesztési célok megvalósításához nem csak fizikális beavatkozások, hanem széles körű oktatási, szemléletformálási tevékenységek is kapcsolódnak. Ennek elsődleges célja az épített és természeti környezet (helyi és globális) megóvása, a hagyományok megőrzése, a helyi közösség fejlesztése és az eltérő igényű csoportok integrációjának elősegítése.

A koncepcióban meghatározott hosszú távú célok és részcélok:

- **Szolidáris és befogadó társadalom**
 - esélyegyenlőség biztosítása
 - a befogadó társadalom fenntartása, ösztönzése
- **Demokratikus helyi kormányzás**
 - hozzájárulás a civil szervezetek működési feltételeinek biztosításához
 - hozzájárulás az egyházak működési feltételeinek biztosításához
- **Egészséges társadalom**
 - az egészségügyi és szociális szolgáltatások bővítése, hatékonyság javítása
 - egészség-tudatosság, prevenció, szemlélet-formálás
 - időskorúak védelme
- **Kulturált társadalom**
 - a lakosság térségi kötődésének erősítése (helytörténet, helyi kultúra, hagyományok)

Az egészséges, aktív és szolidáris társadalom megerősítését segítő akciók, programok 2014-2020

1) **A 2014-2020-as időszakra vonatkozó városi Egészségfejlesztési Terv megvalósítása**

A városi Egészségfejlesztési Terv a 2014. évi városi Egészségkép helyzetértékelése alapján - a WHO új Egészségpolitikai programja, az Egészség 2020 célkitűzéseihez kapcsolódóan - az alábbi stratégiai célok megvalósítását fogalmazza meg 2020-ig:

- A Győrben élők életminőségének javítása érdekében történő városvezetés, részvételen alapuló döntéshozatal
- Hosszútávon fenntartható, egészséges városi környezet biztosítása az egészség megőrzéséhez
- Az egészségi méltánytalanságok csökkentése
- Egészségfejlesztés egy életen át, a népegészségügyi prioritások figyelembevételével
- Ember központú egészségügyi ellátás, és az egészség műveltség fejlesztése

A városi Egészségfejlesztési Terv e stratégiai célok végrehajtása érdekében olyan beavatkozásokat tervez, amely a helyzetértékelésben szereplő környezet-és népegészségügyi problémák megoldását, a negatív tendenciák mérséklését, pozitív folyamatok generálását segíti elő.

2) **Idősügyi Program – Az idősök életminőségének javítása, aktív és egészséges idősödés biztosítása nyugdíjasházak építésével és szolgáltatásfejlesztéssel**

A többgenerációs családmódok felbomlásával egyre nő az egyedülálló személyek, idős, beteg emberek, házaspárok száma. Ellátásukat családjuk vagy környezetük nehezen vagy egyáltalán nem tudja megoldani. Így a növekvő arányú időskorú népesség szociális ellátórendszerének fejlesztése érdekében szükség van a már meglévő nyugdíjasházak minőségi szolgáltatásfejlesztésére, illetve újak építésére.

Főbb fejlesztési célok:

- a szakmai személyzet létszámának emelése
- demenseket ellátó, nappali ellátást biztosító idősök klubjának kialakítása
- tartós bentlakásos és átmeneti intézmények fejlesztése, férőhelyek bővítése
- nyugdíjas (garzon) házak építése
- házi segítségnyújtás kapcsán kapacitásbővítés és eszközfejlesztés, valamint a házi segítségnyújtás kiegészítő szolgáltatásainak fejlesztése (jelzőrendszer, idősvonal)
- idősök és fogyatékosok rekreációját segítő infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése

3) **Civil szervezetek szociális területen végzett tevékenységeinek támogatása**

A program célja az e csoportokhoz tartozó érintettek és az őket segítők részére:

- jogsegélyszolgálat működtetése
- tájékoztató honlap vagy kiadvány elkészítésének kiegészítő támogatása
- az előítéletek csökkentését, illetve érdekérvényesítésük megerősítését szolgáló rendezvények, nyilvános fórumok, illetve elektronikus és hagyományos formátumú alkotások költségeinek a kiegészítő finanszírozása
- a szervezetek tagjai által működtetett önszolgáltató, sorstárssegítő, kortárssegítő csoportok működési költségeinek a kiegészítő finanszírozása
- óvodai, iskolai integrációs felkészítés támogatása
- az önkormányzat és a civil szervezetek közötti hatékony kommunikáció elősegítése

4) **Az EYOF 2017 megrendezéséhez kapcsolódóan komplex közösségi és települési helyi identitást erősítő akcióprogram megvalósítása**

- az akcióprogram részeként a győri általános- és középiskolákban az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál győri megrendezésének ismertségét célzó marketing- és a Zöld Olimpia jegyében szemléletformáló akciók lebonyolítása
- az EYOF lebonyolításához szükséges nagyszámú győri önkéntes képzése
- új városkártya-rendszer kidolgozása és népszerűsítése

5) **Az egészséges életmódot népszerűsítő szemléletformáló programok megvalósítása Győrött**

Az ötéves program célja az egészséges életmód népszerűsítése, a sportolási szokások megváltoztatása a legfiatalabbaktól a legidősebbekig.

2. GAZDASÁG

2.1. Gazdasági területek fejlesztése

Győr gazdaságában mindig is jelentős szerepet játszott, és ma is jelentős szerepet játszik az ipari termelés. Az iparterületek a rendszerváltás óta azonban jelentős átalakuláson mentek keresztül. Az ipari szerkezet átalakulása következtében – elsősorban a város belső területein – számos gazdasági területen szűnt meg, vagy csökkent le jelentősen az ipari termelés (pl. Rába-gyár, Olajgyár, Keks- és Ostyagyár). Ezzel párhuzamosan új iparterületek, ipari parkok jöttek létre a város külső területein (pl. Audi-gyár). A változás a város terület-felhasználásának szempontjából pozitív fejleményként értékelhető, még akkor is, ha a barna mezős területek hasznosítása még sok helyen nem történt meg. A felhagyott egykori üzemi területek ugyanis változatos fejlesztési lehetőséget biztosítanak (lakás, intézmény, rekreáció, idegenforgalom) a város értékes belső területein. Ugyanakkor a meglévő – és a távlatban is megmaradó – gazdasági területek fejlesztése elengedhetetlen annak érdekében, hogy a város és vonzáskörzete lakosságának megfelelő számú és minőségű munkahely álljon rendelkezésére. A fejlesztéseknek nem csupán a meglévő iparágakra, hanem a tudásigényes és kreatív iparágakra is ki kell terjednie (pl. környezetipar). A meglévő gazdasági területeken túlmenően új területek kijelölése is szükséges a megfelelő számú és minőségű munkahely biztosítása érdekében. Az új területek kijelölésénél azonban körültekintően kell eljárni, és a kompakt város elvének szem előtt tartásával törekedni kell az értékes mezőgazdasági területek lehetséges megkímélésére.

A koncepcióban meghatározott hosszú távú célok és részcélok:

- *Korszerű, hatékony ipar*
 - Győr központú technológiai régió létrehozása – Győri Járműipari Életpálya Modell
 - tudásigényes iparágak megjelenésének ösztönzése
- *Több lábon álló (diverzifikált) gazdaság*
 - logisztikai iparágak fejlesztése
 - kreatív iparágak fejlesztése

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- új gazdasági-szolgáltató területek kijelölése
- ipari és technológiai parkok fejlesztése, kialakítása a város több pontján
- meglévő gazdasági területek fejlesztése
- a tudásigényes és kreatív iparágak megjelenésének ösztönzése, fejlesztése
- AUDI gyár fejlesztése
- INNONET Innovációs és Technológiai Központ folyamatos fejlesztése, kompetenciaközponttá történő átalakítása

Gazdasági területek fejlesztéséhez kapcsolódó projektek és projektcsomagok 2014-2020

1) A Győri Nemzetközi Ipari Park fejlesztése

A KKV szektor lehetőségeinek bővítése és a munkahelyteremtés érdekében az ipari park folyamatos fejlesztése, valamint a meglévő iparvágány meghosszabbítása.

2) Járműipari regionális innovációs és technológiai tudáscentrum létrehozása

A regionális innovációs és technológiai tudáscentrumot olyan egyedi, komplex kutatási és irodai szolgáltatásokat nyújtó létesítményként definiálható, amit eddig még egyik hazai felsőoktatási intézmény sem valósított meg.

A RITC az alábbi funkciókat foglalja magában:

- „Living-lab”: specializált, a régió vállalkozásainak az igényeire alapozott, osztott használatú, környezeti zajterhelést nem okozó, nyitott laborok (pl. digitális gyár, „learning factory”, ipari robotizáció,

méréstechnika).

- *Menedzsment kampusz*: rövid ciklusidejű egyetemi és vállalati tréningek, továbbképzések- és szakmai workshopok (20-50 fő), illetve tudományos és szakmai konferenciák (min. 100 fő) magas színvonalú lebonyolítását lehetővé tevő helyszín, mivel az ilyen jellegű képzési igényeknek megfelelő termek nincsenek az egyetemen.
- *Inkubátorház és innovációs központ*: rugalmasan változtatható méretű irodák helyi KKV-k, nagyvállalati K+F+I részlegek, alumnik, egyetemi oktatók vállalkozásai, valamint hallgatói startup-ok számára, akik kizárólag üzleti tervük megvalósítása érdekében kaphatnak kedvezményes bérleti díjú irodát 1-3 évre.
- *Közösségi munkatér („co-working” tér)*: ami lehetőséget biztosít a tudáscentrumban letelepült vállalkozások, egyetemi oktatók/kutatók és külső vállalkozások számára különböző projektmegbeszélésekre, íróasztalok, illetve tárgyalók pár órás, pár napos igénybevételére, ahol van büfé és étterem.

A nemzetközi tapasztalatok alapján min. 3000 m² alapterületű, modern irodaház és zajmentes laboratóriumi tevékenységeknek otthont adó létesítmény képes a fent nevezett funkciók önfenntartó módon történő ellátására.

3) *A járműipari regionális és technológiai tudáscentrumhoz kapcsolódóan technológiai park létrehozása*

A technológiai park egy olyan kreatív ipari környezet, amely az innovatív vállalkozások, az egyetemi kutatás-fejlesztési bázis és a helyi önkormányzat együttműködésén alapul, annak érdekében, hogy elősegítse az innovációra, csúcstechnológiára épülő, tudásorientált gazdasági fejlődést, ezáltal erősíti a város és a régió gazdasági versenyképességét.

A technológiai park céljai, feladatai:

- tudástranszferrel kapcsolatos stratégiai dokumentum kidolgozása
- az innovatív ötletek megosztásának és megvalósításának elősegítése
- technológiai transzfer és szabadalmi szolgáltatások nyújtása a kkv-k számára
- technológia orientált start-up és spin-off vállalkozások létrehozásának elősegítése
- helybiztosítás a vállalati szakemberek és egyetemi kutatók együttműködéséhez
- kapcsolódó képzések, kiemelt kutatási területeken projektek generálása
- az oktatói-kutatói és hallgatói állomány tudásmenedzsment szolgáltatásokban való alkalmazása, gyakorlati hely biztosítása

4) *A 83-as út menti területek gazdasági célú hasznosítása*

A 83. sz. út és az M1 gyorsforgalmi út csomópontjától délre eső területek gazdasági célú hasznosítása.

2.2. Idegforgalmi célú fejlesztések

Győr kiváló adottságokkal rendelkezik a turizmus fejlesztéséhez. A gazdag történelmi örökség, az egyedülálló természeti környezet, a termálvízre alapozott fürdő, a földrajzi helyzet (három ország fővárosához való közelség), a kulturális- és sportkínálat, a szabadidő-eltöltési lehetőségek olyan vonzerőt jelentenek, amelyek kiemelkednek a hazai turisztikai kínálatból, és nemzetközi szinten is mérhetőek. A város üzleti- és konferenciaturizmus forgalma évről évre növekszik, amely jelentős vendégforgalmat és turisztikai bevételt generál, ezért szükséges a szálláshelyek és a konferenciahelyszínek bővítése, minőségi fejlesztése.

A fentiekből látni kell, hogy mind hazai, mind nemzetközi szinten igen kiélezett a verseny turisztikai területen, így a városnak törekednie kell turisztikai kínálatának még színesebbé tételére.

A koncepcióban meghatározott hosszú távú célok és részcélok:

- *Több lábon álló (diverzifikált) gazdaság*
 - az idegenforgalom fejlesztése
 - kreatív iparágak fejlesztése

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- EYOF-hoz kapcsolódó fejlesztések
- meglévő rekreációs területek fejlesztése (Püspökerdő, Állatkert)
- vízi turizmus fejlesztése (személyhajózás, jachtkikötő létesítése)
- térségi turisztikai együttműködés fejlesztése
- a fejlesztésekhez kapcsolódó közlekedési-infrastruktúra megteremtése, biztonságos, komfortos, átlátható közterületek kialakítása (beleértve a közvilágítás fejlesztését)

Idegenforgalmi célú fejlesztésekhez kapcsolódó projektek és projektcsomagok 2014-2020

1) Turisztikai információs-rendszer fejlesztése Győrben

A turisztikai táblarendszer felújítása és pótlása nemcsak a város turisztikai életében bír nagy jelentőséggel, hanem az általános tájékoztatásban is fontos szerepe van. A jelenlegi táblák esztétikai jellege leromlott. A projekt során ezek renoválása és a hiányzó táblák pótlása a cél. Továbbá a város terjeszkedésével, illetve a Belváros és a többi városrész rehabilitációjával kapcsolatban felmerülő további igények, modern többnyelvű táblák kihelyezésére is sor kerül a projekt keretén belül.

Ezen túlmenően egy olyan, több területet átölelő okostelefonos alkalmazás (vagy alkalmazások) kifejlesztése is cél, amely a városban lakók és az ide látogatók tájékozódását, mindennapi életét segítheti.

2) Kiskút területének idegenforgalmi, szabadidős és rekreációs célú fejlesztése, zöldterületek megújítása

• A Xantus János Állatkert fejlesztései

A győri Xantus János Állatkert a Város és a régió egyik leglátogatottabb, legkedveltebb kulturális és idegenforgalmi létesítménye, melyet évről-évre egyre többen keresnek fel.

Az intézmény fejlesztési tervei:

- 1,5 hektáros afrikai bemutatótér kialakítása
- közönségszolgáltatások színvonalának fejlesztése
- zoopedagógiai oktatóközpont létrehozása – az oktató-nevelő tevékenységek kiterjesztése

• A Műjépgálya korszerűsítése, bővítése

- a műjépgálya teljes rekonstrukciója, melynek során a jelenlegi pályaszerkezet lecserélésre kerül, helyére egy új rétegrenddel és korszerű gépészeti megoldással egy – nemzetközi versenyek lebonyolítására is alkalmas – pálya épül
- a csarnok északi (utcai) homlokzata elé egy korszerű fogadóépület kerül kiépítésre, mely két funkcionális egységet foglal magába: a két szinten elhelyezett közönségforgalmi tereket (pl. pénztára, mosdók, büfé), valamint a versenyzők számára tervezett öltözőcsoportot

3) Turisztikai célú kerékpáros infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés

A kerékpáros turisták népszerű útvonalainak fejlesztése, valamint a szolgáltatási színvonal növelése az alábbiak szerint:

- az EuroVelo6 nemzetközi turisztikai – az országos törzshálózati 8.A jelű – kerékpárút győri szakaszának fejlesztése
- a 82. sz. főút mellett, a Győr-Pannonhalma-Balaton kerékpárút várost érintő szakaszának kiépítése
- információs-rendszer fejlesztése (kerékpáros térkép, online információk, kitáblázottság, stb.)
- kerékpárosbarát vendéglátás fejlesztése (szálláshelyek és vendéglátóhelyek megléte az útvonalak mentén)
- kerékpáros szolgáltatások fejlesztése (biciklikölcsönző, tároló, szerviz, szállítási lehetőség megléte az útvonalak mentén)

4) A vízi turizmus lehetőségeinek fejlesztése Győrött és térségében

Kikötők kialakítása és kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések (vízibusz, környezetbarát kishajózás, meder-rehabilitáció, vízpartok rendezése, sétányok kialakítása) megvalósítása. Kapcsolódik a Duna Stratégia célkitűzéseivel.

5) Ökoturisztikai, kulturális és gasztronómiai kitörési pontok azonosítása és közös fejlesztése Győr funkcionális várostérségében

Pannónhalmával és a pannónhalmi borvidékkel, valamint a Szigetközzel közösen a szakrális-, gasztronómiai- és borkultúra közös fejlesztése. Közös turisztikai termékek, csomagok összeállítása és promotálása.

2.3. Kereskedelmi-logisztikai fejlesztések

Győr geográfiai helyzete – három fővároshoz való közelsége – és infrastrukturális adottságai – autópályán, vasúton, légi és vízi úton való jó megközelíthetősége – kiváló lehetőséget biztosítanak a kereskedelmi, logisztikai fejlesztések számára.

A koncepcióban meghatározott hosszú távú célok és részcélok:

- **Több lábon álló (diverzifikált) gazdaság**
 - logisztikai iparágak fejlesztése
 - differenciált kereskedelmi ellátás erősítése
 - kreatív iparágak fejlesztése

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- logisztikai beruházások megvalósítása (kiemelten a Győr-Gönyű kikötőhöz kapcsolódó fejlesztések)
- városrészi alközpontok funkcióbővítő fejlesztése
- az intermodális csomópontokhoz kapcsolódó kereskedelmi célú fejlesztések
- a belvárosi kiskereskedelemhez kapcsolódó fejlesztések
- az újbátori szociális városrehabilitációhoz kapcsolódó kiskereskedelmi fejlesztések
- központi raktározási és áruiterítő (citylogisztikai) rendszer kidolgozása elektromos járművekkel

2.4. A gazdaságfejlesztés támogatása „soft” programokkal

A gazdaság fejlesztéséhez gyakran nem csak a költséges beruházások, hanem az emberi erőforrások fejlesztését célzó, ún. „soft” programok is nagymértékben hozzájárulhatnak. Egy olyan, a város meglévő K+F+I adottságaira (pl. járműipari kutatások), magas innovációs potenciállal rendelkező fejlesztéseire koncentrálni tudatos és legalább középtávú fejlesztési programra van szükség, amely néhány kulcsterületre fókuszálva képes megerősíteni, kiemelni olyan innovációkat, amelyek katalizátorai lehetnek nem csak az innováció területének, de a gazdaságfejlesztésnek és munkahelyteremtésnek is.

A koncepcióban meghatározott hosszú távú cél:

- **A gazdaságfejlesztés támogatása „soft” programokkal**
- **Több lábon álló (diverzifikált) gazdaság**
 - kreatív iparágak fejlesztése

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- A munkaerőpiacra való eljutás elősegítése
- KKV fejlesztések elősegítése,
- K+F+I tevékenységek, kísérleti fejlesztések előmozdítása, start-up és spin-off vállalkozások támogatása,
- kreatív iparágak támogatása, közös termékfejlesztési tevékenységek ösztönzése

Gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó „soft” projektsomagok 2014-2020

1) *Önkormányzati ingatlanstratégia és térinformatikai rendszer fejlesztése*

Annak érdekében, hogy a városban megjelenő különféle vállalkozási szándékok becsatornázhatók legyenek az önkormányzati fejlesztési elképzelések megvalósításába, elengedhetetlen egy aktív önkormányzati ingatlanstratégia megvalósítása. Hatékony ingatlanstratégia pedig elképzelhetetlen naprakész térinformatikai rendszer nélkül, amely a beruházások tervezésének is nélkülözhetetlen eleme.

A városi vagyongatásster és elektronikus közműnyilvántartás fejlesztésével az önkormányzat és cégei, intézményei naprakész képet kaphatnak a tulajdonukba tartozó vagyonról (pontos lokáció, tárgy/helyszín fontos tulajdonságai), így könnyebbé válhat azok karbantartása, üzemeltetése, tervezhetőbbé válik a működés. A rendszer segítségével a polgármesteri hivatal, valamint az önkormányzat cégeinek, intézményeinek együttműködése is gördülékenyebbé válhat, mivel egységes, közös adatbázisból dolgozhatnak.

Az egyesített, zöldfelületi térinformatikai rendszer (fakataszter, vízgazdálkodás, parkfenntartás stb.) kialakításával a városban lévő zöldfelületek, fák állapotáról naprakész információ nyerhető, ami a zöldfelületek kezelése, karbantartása szempontjából célzottabb beavatkozásokat tesz lehetővé. A "big data" szemlélet keretében a városi vagyongatássterrel integrálható, ezzel további felhasználási lehetőségeket teremtve.

Az épületenergetikai térinformatikai adatbázis létrehozásával az épületállomány állapotának megjelenítése, az energia-megtakarítási potenciál, a szolár-potenciál és a zöldtető potenciál integrálása történhet meg.

2) *A munkaerőpiacra való eljutás/átképzés elősegítése prevenció, életvezetési és képzési programokkal*

Megyei, valamint térségi gazdasági és munkaerő-piaci szereplők együttműködésének ösztönzése és térségi foglalkoztatási programok és munkaerő-mobilitási alternatív akciók támogatása, KKV kultúra megismertetés és terjesztése, az infrastrukturális fejlesztésekhez kapcsolódóan.

3) *Győr innovációs szolgáltató rendszerének fejlesztése*

- Az innováció, kreativitás, megújulási képesség szemléletének, fontosságának terjesztése a városban
- Képzés és kompetenciafejlesztés a versenyképesebb munkaerő-állományért
- A város gazdasági – innovációs kohézióját elősegítő hálózatfejlesztési tevékenységek
- Térségi innovációs szolgáltató rendszer kidolgozása és működtetése

3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET

3.1. Épített környezet

Győr Magyarország egyik legrégebbi múltra visszatekintő települése, és mindemellett az ország harmadik műemlékekben leggazdagabb városa. Több évszázados városfejlődés során nyerte el mai szerkezetét, és fejlődése napjainkban is töretlen. A 17-18. században az erőddé alakult középkori városmag átépülésével Magyarország egyik legszebb barokk városává vált. A 19. század végén ipari központtá fejlődött, és ezt a szerepét máig őrzi. A fejlődéssel járó új építések mellett a város nagy figyelmet fordít a történelmileg kialakult városszerkezet és épületállomány megóvására, megújítására.

A koncepcióban meghatározott az épített környezet témakörét érintő hosszú távú célok és részcélok:

- **Policentrikus város**
 - városi közterületek megújítása, korszerűsítése
 - kaputérsegek fejlesztése
- **Városrehabilitáció folytatása**
 - tömbrehabilitáció, tömbfeltárások folytatása,
 - műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása
- **Minőségi lakókörnyezet megteremtése**
 - minőségi önkormányzati bérlakás-állomány arányának növelése, energiahatékonyságának javítása
 - egészséges lakókörülmények biztosítása
 - szlömösödés elleni harc (a közbiztonság javítása)

Az épített környezet témakörét érintő középtávú célok és beavatkozások:

3.1.1. Közterületek rehabilitációja

Győr – a Belváros rekonstrukciójával – a magyar városok sorában az elsők között kezdte meg közterei megújítását. A győri Belváros rehabilitációja számos hazai és nemzetközi elismerést vívott ki, és jelentős szerepet játszott a város idegenforgalmának fellendítésében. A közterületek minősége alapvetően meghatározza a városlakók és a városba látogató vendégek közérzetét. A közterületek rehabilitációját folytatni kell a Belvárosban és a Belvároson kívüli városrészekben is. Mindezek mellett kiemelt fontosságú a város közbiztonság fokozására irányuló tevékenységeinek folytatása.

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- a Belváros közterületi rehabilitációjának folytatása (II. János Pál tér, Dunakapu tér, Dunakorzó, Bécsikapu tér, Virágpiac)
- az újbárosi rehabilitáció folytatásának keretén belül a Kossuth utca közterületi megújítása
- lakóutcák rehabilitációja és a csapadékvíz-kezelés együttes megoldása
- közterületi akadálymentesítés fejlesztése
- térfigyelő kamerarendszer bővítése

3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás

A történelmi városrészekben található sűrű beépítésű tömbök rehabilitációjának folytatása nemcsak a lakók közérzetének javítása, hanem azok kereskedelmi, vendéglátási funkcióinak kihasználása érdekében is fontos. Ezzel szemben a külső városrészekben található alacsony sűrűségű, gyér beépítésű tömbök feltárása további hasznosítási lehetőségeket kínál, és mindezt összhangban a kompakt város elvével. A tömbfeltárások elősegítik a várostestben található alulhasznosított területek intenzív felhasználását, ezáltal csökkentik az extenzív területfelhasználást, az értékes mezőgazdasági területek beépítését.

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- a Belvárosi tömbrehabilitációk folytatása (Baross út menti tömbök rehabilitációja: Arrabona-tömb, Árpád tömb)

3.1.3. Műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása

Győr egyik legfőbb vonzerejét a gazdag építészeti, városépítészeti örökség képezi, melynek megóvása és magas szinten tartása a város elemi érdeke. Győr építészeti örökségének megóvása jóval nagyobb feladatot jelent a szorosabb értelemben vett Belváros rehabilitációjánál. Egyrészt az épített környezet értékei nem korlátozódnak a Belvárosra, más városrészek is érintettek (Újváros, Sziget, Nádorváros, Gyárváros). Másrészt az építészeti örökség egy része magántulajdonban van, ennek az értéknek a megőrzéséről is – más, közvetett eszközökkel – gondoskodni kell.

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- a Belváros kiterjesztése nyugati irányba (Újváros kapuja, Olajgyár és környezete, Fürdőközpont és környezete, Bercsényi liget rekonstrukciója)
- Apátúr-ház és környezetének funkcióbővítő fejlesztése
- a Belváros kiterjesztése déli irányban (Baross híd, Frigyes laktanya, Eszperantó út keleti szakasza)
- Szent István út 51. épületének funkcióváltása, felújítása
- műemléki területen magánérős felújítások koordinálásának, támogatásának folytatása (Belváros és Újváros)
- az újvárosi szociális városrehabilitáció folytatása
- Gyárváros műemléki védettségű területeinek megóvása

3.1.4. Minőségi lakókörnyezet megteremtése (lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése)

Győrben növekszik a lakosság száma, így a lakásépítés fő hajtóereje nem csak a háztartás-méretnek csökkenése és a minőségi lakásigény, hanem a kereslet növekedése is. Ha a minőségi lakásigények kielégítése túlnyomórészt új területek bevonásával történne, akkor növekvő mértékben kellene szembenézni a meglévő lakóterületek leromlásával. Ezért fokozott jelentősége van – nemcsak a történeti értékek megőrzése miatt – a rehabilitációs projekteknek. A „kompakt város” elve is megköveteli, hogy a szerkezeti tervben kijelölt tartalékterületek beépítése csak fokozatosan, koordináltan történjen, ellenkező esetben a területpazarlás a városi szolgáltatások (közösségi közlekedés és alapfokú ellátások) színvonalának csökkenéséhez vezethet. Új lakóterületek beépítése tehát csak korlátozott mértékben, területfelhasználási és/vagy városszerkezeti megfontolásból és a minőségi lakókörnyezet megteremtésének igényével lehetséges.

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- a megkezdett lakóterület-fejlesztések folytatása
- lakóterület-fejlesztések beépítetlen, alulhasznosított területeken
- minőségi bérlakás-állomány arányának növelése, energiahatékonyságának javítása
- lakóterületek környezetvédelme (a levegőtisztaság védelme, forgalmi utak, vasút felőli zajvédelem)
- a fejlesztésekhez kapcsolódó közlekedési-infrastruktúra megteremtése, biztonságos, komfortos, átlátható közterületek kialakítása (beleértve a közvilágítás fejlesztését)

Az épített környezet fejlesztéséhez kapcsolódó projektek és projektsomagok 2014-2020

▪ „Lüktető Belváros” – A Belváros kulturális infrastruktúrájának funkcióbővítő fejlesztése

A fejlesztési program rövid tartalma:

- az Apátúr-ház (korábban: Xantus János Múzeum) komplex funkcióbővítő felújítása (Teljes körű építészeti és gépészeti rehabilitáció, valamint az udvar lefedésével multifunkcionális rendezvényter kialakítása)
- a II. János Pál tér – Schweidel utca komplex funkcióbővítő rehabilitációja (szabadtéri színházi attrakciók megrendezésére alkalmas tér kialakítása a színház előtt, a Schweidel utcában kulináris-gasztronómiai sétálóutca kialakítása), valamint a parkolási helyzet kezelése
- a Bécsikapu tér felújítása és funkcióbővítő fejlesztése magánpartnerek bevonásával (turisztika, gasztronómia, szolgáltatások), valamint a parkolási helyzet kezelése
- a Virágpiac és környezetének felújítása és funkcióbővítő fejlesztése (Virágpiac felújítása, az Aradi vértanúk útja és a Zechmeister u. felújítása a Bécsi kapu tértől a Bajcsy-Zsilinszky utcáig), valamint a parkolási helyzet kezelése
- a Napóleon ház felújítása és funkcióbővítő fejlesztése
- a Megyeház tér felújítása

▪ Zöld város mintaprojekt megvalósítása a Vásárcsarnok és környezetének komplex fejlesztésével

A környezettudatos város-rehabilitáció és a gazdaságfejlesztés szempontjait szem előtt tartva energiahatékony módon megújul a Vásárcsarnok (Hermann Ottó utca 25.), valamint rendezésre kerül a környék parkolási és közlekedési helyzete a parkolólemez megépítésével. Ezen kívül a kijelölt akcióterületen klímataudatos és családbarát módon újulnak meg a közterületek és a zöld infrastruktúra: Malom-liget (Corvin utca - Nemzetőr utca – Álmós utca - Tihanyi Árpád út lehatárolással), Ady-domb (Bartók Béla út – Szigethy Attila út – Verseny utca – Hermann Ottó utca lehatárolással), Halacska (Lehel utca – Hermann Ottó utca – Tihanyi Árpád út lehatárolással), Vásárcsarnok előtti tér és út (Lehel utca - Hermann Ottó utca – Verseny utca lehatárolással).

▪ Szociális városrehabilitáció Győr-Újvárosban, II. és III. ütem

Az I. ütem folytatásaként a Kossuth utca további épületeinek funkcióbővítő felújítása (földszinten üzlethelyiségek, az emeleten megújult szociális bérakások, a meglévő kulturális infrastruktúra kiegészítő funkcióinak biztosítása, emellett kereskedelmi, szolgáltatási funkciók bővítése), a területen működő egyházak fejlesztései, a Kossuth utca útburkolat-megújításának folytatása, a Bercsényi liget É/D-i határoló útjainak megépítése.

Társadalmi együttműködést erősítő komplex program megvalósítása Újváros egész területén. A projekt célja a Győr-Újváros városrész területén elhelyezkedő szegregátumban, illetve szegregációval veszélyeztetett területeken élő hátrányos helyzetű személyek, társadalmi csoportok társadalmi-gazdasági hátrányainak enyhítése, életkörülményeinek javítása és a helyi közösség társadalmi kohéziójának erősítése, olyan komplex, helyben elérhető szolgáltatások bevezetésével és programok megvalósításával, melyek az ott élők aktív cselekvő részvételével valósulnak meg és életkörülményeik javítását szolgálják.

▪ Otthonteremtési program Győrött

A fejlesztési program célja:

- fiatalok lakáshoz való jutásának támogatása - előtakarékosági rendszer fejlesztése
- az önkormányzati bérakás-állomány minőségi fejlesztése, energiahatékonyságának javítása

▪ Lakóterületi fejlesztések Pinnyéd északnyugati részén

Pinnyéd városrész legjelentősebb változása az utóbbi években a „Pillangó lakópark” kiépülése volt. A magánvállalkozás keretén belül kialakított telkek nagy részén már megépültek a lakóépületek. A korábban megkezdett fejlesztéseket a vállalkozás a továbbiakban is folytatni kívánja, az ehhez szükséges

településrendezési eszközök módosítását a város 2014 elején jóváhagyta. A fejlesztést tovább erősíti az új pinnyédi híd megépülése, amely a városrész megközelíthetőségén is javítani fog. A fejlesztésekkel egyidejűleg a tervek szerint a területen teljes közművesítésre és a környező lakóutcák kiépítésére is sor kerül.

▪ **A Körtöltés utca és környékének alközpont jellegű fejlesztése**

A fejlesztés célja egy városrészi alközpont kialakítása a környező lakóterületek és az Audi iskola magánérős fejlesztései kapcsán felmerülő további igények kiszolgálására.

▪ **Marcalváros déli területeinek lakóterületi célú hasznosítása**

A Pápai út és a Marcalváros II. lakótelep közötti területen tervezett lakóterület-fejlesztés. A lakófunkció mellett közösségi és intézményi funkciók is kialakításra kerülnek. A fejlesztés keretén belül a teljes műszaki infrastruktúra-hálózat kiépítésre kerül.

▪ **Lakóterületi fejlesztések Szabadhegy városrészben (a József Attila úttól délkeletre)**

A városrész területén korábban megindult lakóterület-fejlesztések folytatása:

- Szabadi út környéki lakóterület fejlesztések
- Royal Parkváros építésének folytatása
- az Ötház dombi lakóterület fejlesztés folytatása

▪ **Generációk Zöld Belvárosa megvalósítása az Eötvös-park, a Bisinger József sétány felújításával és a Generációk Háza energetikai korszerűsítésével**

Győr város környezeti állapotának javítását megelőzve megújulnak a Bisinger József sétány elnevezésű park (Bisinger sétány elnevezésű út – Baross Gábor út – Szent István út – Gárdonyi Géza utca lehatárolással), valamint az Eötvös-park (Eötvös tér – Révai Miklós utca – Jókai utca – Szent István út lehatárolással) zöldfelületei és a hozzájuk kapcsolódó infrastruktúraelemek, így a sétány és a park alkalmas lesz a családok és fiatalok számára a szabadidejük tartalmas eltöltéséhez.

Ehhez kapcsolódóan megvalósul a Generációk Háza (9021 Győr, Aradi vértanúk útja 23.) épületének klímataudatos, energia-hatékony üzemeltetést biztosító felújítása, valamint akadálymentesítése. A fejlesztések a környezeti fenntarthatósághoz járulnak hozzá a városi zöld infrastruktúra-hálózat rekonstrukciójával; a növényfelületek, élőhelyek és biodiverzitás növelésével; a zöldfelület növényállományának rekonstrukciójával; városklíma, hőszigetelés ellen árnyékoló, lombhullató, klímaturó fasorok, cserjesávok, több szintes zöldfelületek létesítésével; aktív rekreációs zöldterületek fejlesztésével.

3.2. Természeti környezet

Győr különleges adottságokkal rendelkezik a természeti környezet területén is. A folyók, a holtágak és a közöttük elterülő erdők rekreációs és idegenforgalmi szempontból is nagy értéket képviselnek. A fejlesztések célja ezért elsődlegesen ezen meglévő értékek megóvása, megújítása lehet. A beépítésre szánt területek növelése csak indokolt esetben, a pihenő funkcióhoz kapcsolódóan; nagy körültekintéssel és csekély mértékben lehetséges, különös tekintettel a Nemzeti Ökológiai Hálózattal érintett területek védelmére.

A koncepcióban meghatározott, a természeti környezet témakörét érintő hosszú távú részcélok:

- **Zöldfelületek fejlesztése**
 - „Zöld ujjak” megőrzése
 - mikroklimatikus hatások biztosítása
- **Vízpartok revitalizációja**
 - mederrendezések
 - hullámterek zöldfelületi rendszerbe kapcsolása, vízparti sétányok összefüggő közhasználatú rendszerének kialakítása
- **A környezet védelme**
 - a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelme

- o a város-sziluett védelme, kilátásvédelem

A természeti környezet témakörét érintő középtávú célok és beavatkozások:

3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése

A város környékét eredetileg ligeterdők borították. A ligeterdőket az élővizek, a lefűződött folyóágak, a morotvák hínár-szövevei, a nádasok és sásrétek szakították meg. Az ármentesítések és lecsapolások után azonban az erdők jelentős része eltűnt. Ma már csak a Mosoni-Duna árterein (Püspökerdő, Likócs és Györszentiván között, továbbá Györszentivántól keletre) található nagyobb erdőségek. A város nyugati részén elterülő Püspökerdőt „Győr tüdejének” is nevezik, mivel a városmaghoz képest az uralkodó szél irányába esik, így élénkebb északnyugati szél esetén a Belvárosba tiszta levegő érkezik. A jövőben elsődleges szempont a még meglévő zöldfelületek csökkenésének megállítása, az átszellőző folyosók megőrzése, a városi zöldterületek megújítása és a zöldfelületi rendszer lehetőség szerinti bővítése.

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- pihenőerdők fejlesztése, megújítása
- városi zöldfelületek megújítása
- természetvédelmi prioritású fejlesztések

3.2.2. Vízpartok revitalizációja

Győr a folyók városa. Ennek a különleges adottságnak a kihasználásában még jelentős tartalékok vannak. A folyópartok rendezése, a vízparti sétányok kiépítése, a városon belüli és városkörnyéki hajózáshoz szükséges műszaki feltételek biztosítása növelheti a város idegenforgalmi vonzerejét, és a város lakóinak életminőségét is.

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- a Mosoni-Duna és a Rába rehabilitációja a város közigazgatási határán belül,
- a folyópartok belvárosi szakaszának rehabilitációja (mederrendezés, sétányok, zöldfelületek rendezése, személyhajó kikötők kialakítására alkalmassá tétele),
- a Rábca-holtág rehabilitációja, parti sétányok kialakítása (Sziget, Újváros),
- a Mosoni-Duna torkolatának rendezése (vízszintemelő műtárgy és hajózsilip),
- a Marcal-tó rehabilitációja, kotrásának befejezése,
- Aranyparti szabadstrandok rehabilitációja,
- a Bácsai tó körüli parti sáv finom tereprendezése, sétányok, pihenőhelyek kialakítása,
- a Bálványosi csatorna mederfelújítása, rehabilitációja.

A természeti környezet fejlesztéséhez kapcsolódó projektek 2014-2020

1) A Bercsényi-liget megújítása, zöldterület rehabilitáció

Az egykori Rábca-meder helyén kialakult Bercsényi-liget igen értékes zöldterület, és fontos szerkezeti eleme a városnak. A város célja a korábban megindult zöldterületi fejlesztések folytatása: a liget Városház köztől nyugatra eső területeinek revitalizációja, közösségi funkciókkal való megtöltése.

3.3. Műszaki infrastruktúra

Az európai történelmi városok úthálózata évszázadok alatt alakult ki. A mindennapi élet minősége szempontjából fontos a lakóhelyek és a munkahelyek közötti jó közlekedési kapcsolatok biztosítása, a kényelmes és gyors utazás elősegítése mind az egyéni, mind a közösségi közlekedés terén. Győr belvárosa a mai napig megőrizte kiemelt, városközponti szerepét: az itt csoportosuló igazgatási, oktatási, kulturális intézményeket és a mindennapi élethez szükséges egyéb szolgáltatásokat a város lakói nap mint nap felkeresik.

A közművesítés mértéke és állapota – a közlekedési infrastruktúrához hasonlóan – szintén alapvetően befolyásolja a lakosság életminőségét. A már lakott, de hiányosságokkal küzdő városrészek, valamint az újonnan beépítésre szánt területek közművesítése ezért kiemelten fontos feladat az elkövetkezendő időszakban is. A műszaki infrastruktúra fejlesztésének legfontosabb szempontja a jövőben a környezeti ártalmak csökkentése, a takarékos energia-felhasználás elősegítése.

A koncepcióban meghatározott, a műszaki infrastruktúra témakörét érintő hosszú távú részcélok:

- ***Környezetbarát közlekedés***
 - városi egyéni közlekedés, parkolás fejlesztése
 - közösségi közlekedés fejlesztése
 - kerékpáros közlekedés infrastrukturális fejlesztése
 - intermodális közlekedési csomópont kialakítása
 - kikötők fejlesztése
 - Győr-Pér repülőtér és kapcsolódó infrastruktúrák fejlesztése
- ***Teljes körű közművesítés***
 - szennyvízelhelyezés és -kezelés, csapadékvíz elvezetés, hálózat-rehabilitáció
 - árvízvédelem, vízrendezés
 - hulladék-gazdálkodás, hulladék-hasznosítás

A műszaki infrastruktúra témakörét érintő középtávú célok és beavatkozások:

3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése

Győr évtizedek óta dinamikusabban fejleszti belső úthálózatát. A város dinamikus növekedése, fejlődése a városi úthálózat jelentős átalakítását igényelték/igénylik, melyekhez új hálózati elemek megvalósítása is szükséges.

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- az önkormányzati fenntartásban lévő úthálózat minőségének javítása
- Győr keleti elkerülőút befejezése állami beruházás keretében (813. sz. út)
- Radnóti utca kikötése az 1. sz. főútig (belső nyugati elkerülőút)
- az Ipar utca meghosszabbítása a 14. sz. főútig, új Mosoni-Duna híddal (belső keleti elkerülőút)
- Sziget és Újváros városrészek Pinnyéddel való összekötésének erősítése új híd megépítésével, a Radnóti út és Pinnyéd, Fő út között önkormányzati beruházás keretében (kivitelezése folyamatban)
- kapacitásbővítés miatti átépítések a Szauter Ferenc utca 82. sz. főúti és 83. sz. főúti csomópontjai közötti szakaszon, a csomópontok átépítésével együtt
- az állami kezelésben lévő 82. sz. főút győri elkerülő szakaszának megépítése
- az állami kezelésben lévő 1. sz. főút 2x2 sávra bővítése a meghosszabbított Radnóti utca és a Kossuth Lajos utca között a Béke híd átépítésével
- az állami kezelésben lévő 821. sz. út végig 2x2 sávra bővítése
- az állami kezelésben lévő 1. sz. főút 2x2 sávra bővítése az Ipar utca és a líkócsi körforgalom között
- az állami kezelésben lévő 1301. sz. út felújítása
- nyugati elkerülő út – az 1. és 14. sz. utak között - előkészítése (tervezés, területszerzés)
- M1 autópálya és 83. út csomópontjainak biztonsági szemléletű fejlesztése (járdák, gyalogátkelők, terelősízigetek stb.)
- a péri repülőtérhez kapcsolódó közlekedési infrastruktúra fejlesztése, elérhetőségének javítása

Városi úthálózat fejlesztéshez kapcsolódó projektcsomagok 2014-2020

1) Győr külső keleti elkerülőút befejezése állami beruházás keretében (813. sz. út)

A főúti elkerülő út építésének fő célja az ipari park bővítéséből eredő forgalmi problémák enyhítése, a baleseti adatok várható csökkenése, az ipari park jobb kiszolgálása, egyszerűbb és gyorsabb elérése, a városon belüli konfliktuspontok csökkentése, emellett a környezeti hatások, elsősorban a városi lakosságot érő légszennyező anyag- és zajterhelés csökkentése.

2) Az állami kezelésben lévő 82. sz. főút győri elkerülő szakaszának megépítése

A jogerős engedély rendelkezésre áll.

3) A belső nyugati elkerülőút megépítése

A Radnóti utca kikötése az 1. sz. főútig (I. ütem), majd tovább a 83. sz. főútig (II. ütem).

4) Belső keleti elkerülőút megépítése

Az Ipar utca meghosszabbítása a 14. sz. főútig, új híddal a Mosoni-Dunán.

5) Új híd építése a Kunszigeti út és a Töltés utca között – kivitelezése folyamatban

Sziget és Újváros városrészek Pinnyéddel való közúti kapcsolatának erősítése.

6) A Szauter Ferenc utca átépítése

A 82. sz. főúti és a 83. sz. főúti csomópontok közötti szakaszon, a csomópontok átépítésével együtt.

7) Győr város stratégiai zajtérképének felülvizsgálata

Az elérhetőbb, minőségi lakókörnyezet biztosítása érdekében a zajterhelés csökkentése elsődleges szempont, ezért szükséges a város zajvédelmi állapotát felmérő stratégiai zajtérképek és a zajcsökkentést szolgáló döntések megalapozását alátámasztó intézkedési tervek törvény szerinti felülvizsgálata.

3.3.2. Kerékpáros és gyalogos közlekedési kapcsolatok fejlesztése

A kerékpáros közlekedésnek Győrben jelentős hagyományai vannak. A város szerkezete kitűnő lehetőségeket biztosít e környezetbarát közlekedési mód további fejlesztéséhez. Szükséges a városon belüli meglévő elemek összefüggő hálózattá fejlesztése, illetve a városon kívüli – települések közötti – kapcsolatok kiépítésének folytatása. A gyalogos utcák, terek kialakítása terén Győr élenjáró a magyar városok között. A győri gyalogos Belváros az első között valósult meg az országban, és számos hazai és nemzetközi elismerést vívott ki. Kiterjedését tekintve is egyike a legnagyobbaknak Magyarországon. A gyalogos közlekedés területén a fejlesztés legfontosabb területe az egyes városrészek közötti – gyakran a folyókon átívelő – kapcsolat megteremtése/erősítése, az egyes városrészek alközpontjaiban gyalogos övezetek kijelölése.

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- regionális kerékpárutak hiányzó szakaszainak megépítése (EuroVelo6, Pannonhalma-Balaton, Nagymegyer)
- a városi és az elővárosi kerékpárút-hálózat meglévő elemeinek összekötése, hiányzó elemek kiépítése (meglévő koncepció alapján)
- kerékpárkölsönző rendszer kiépítése és üzemeltetése
- a meglévő Pinnyédi híd megőrző jellegű hasznosítása
- gyalogos övezetek kijelölése a városrészek alközpontjaiban, forgalomcsillapító rekonstrukciók megvalósítása

Kerékpáros és gyalogos közlekedési kapcsolatok fejlesztéséhez kapcsolódó projektsomagok 2014-2020

1) A városon belüli és az elővárosi kerékpárút-hálózat fejlesztése

A turisztikai célú kerékpárút-fejlesztéseken és szolgáltatásbővítésen túlmenően az alábbi, elsősorban hivatásforgalmi célú hálózati fejlesztéseket kívánja a város megvalósítani:

- Győr-Nagymegyer kerékpárút Győr közigazgatási területén belüli szakaszának megépítése
- a külső Fehérvári út (81. sz. főút) menti kerékpárút kiépítése Győr közigazgatási határáig
- Győr-Gönyű kerékpárút-építés I.-II. ütem
- egyéb belterületi kerékpárutak megépítése

3.3.3. Közösségi közlekedés fejlesztése

A közösségi közlekedés a városon belül autóbuszokkal biztosított. A vasúti pálya kihasználható az elővárosi és a városon belüli közlekedés számára is, ebben még jelentős tartalékok vannak.

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- intermodális csomópont kialakítása a vasútállomás környezetében (helyközi buszpályaudvar és kereskedelmi központ fejlesztése)
- kötöttpályás városi-elővárosi közösségi közlekedési rendszer fejlesztése
- a vasúti teherszállítás városon kívül helyezésének előkészítése
- buszjáratok összehangolása a kötöttpályás közlekedési eszközökkel
- az utazás kényelmi feltételeinek javítása (pl. buszvárók építése)
- a korszerűtlen közlekedési eszközök fokozatos lecserélése környezetbarát járművekre
- elektromos közösségi közlekedés ösztönzése (elektromos járművek, töltési infrastruktúra-rendszer kialakítása)
- a vízi közlekedés fejlesztése Győrött és térségében

- a fenntartható közlekedéssel kapcsolatos szemléletformálás
- E-kerékpáros infrastruktúra és szolgáltatások kialakítása

Közösségi közlekedésfejlesztéshez kapcsolódó projektsomagok 2014-2020

1) **Intermodális csomópont kialakítása Győrött**

Intermodális csomópont kialakítása a vasútállomás, a helyközi buszpályaudvar, valamint a Révai utcai helyi autóbusz decentrum integrációjával

Részletes Megvalósíthatósági Tanulmány rendelkezésre áll, a tervezés és engedélyeztetés várhatóan még ebben az uniós fejlesztési ciklusban elindul.

2) **Kötőtpályás városi-elővárosi közösségi közlekedési rendszer fejlesztése**

Elővárosi közösségi közlekedési rendszer fejlesztése a kötőtpálya prioritásával, P+R, B+R parkolórendszer fejlesztése.

3) **Buszállomány korszerűsítése**

A korszerűtlen közlekedési eszközök fokozatos lecserélése alternatív meghajtású, környezetbarát járművekre.

4) **A fenntartható közlekedéssel kapcsolatos szemléletformálás**

Szemléletformáló kampányok, elsősorban az óvodás, általános- és középiskolás célcsoportra fókuszálva.

3.3.4. Parkolási problémák enyhítése

A városban a legnagyobb parkolási gondok a Belvárosban jelentkeznek. A kiterjedt gyalogos központ zökkenőmentes működésének feltétele a megfelelő számú és elhelyezkedésű parkolóhely biztosítása. További követelmény a parkolóhelyek gyors elérhetősége, valamint a közösségi közlekedési kapcsolatok biztosítása. A Belvárosban tervezett perem-parkoló hálózat ennek a követelménynek a megteremtését célozza. A Belvároson kívül a lakótelepeken és a nagyobb forgalomvonzó létesítmények (pl. kórház) mellett jelentkeznek parkolási problémák a városban.

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- belvárosi perem-parkoló hálózat egyes elemeinek kiépítése
- biztonságos P+R, B+R parkolók kialakítása a vasútállomásoknál és vasúti megállóknál az elővárosi közlekedés fejlesztésével kapcsolatban
- a lakótelepeken és a nagyobb forgalomvonzó létesítmények mellett jelentkező parkolási gondok enyhítése
- intelligens parkolásirányítási rendszer kialakítása

Parkolási problémák enyhítéséhez kapcsolódó projektsomag 2014-2020

1) **Győr város parkolási problémáinak kezelése**

A győri parkolási gondok enyhítése és a belvárosi torlódások mérséklése céljából a Petz Aladár Megyei Oktató Kórház és környezete parkolási helyzetének rendezése, Adyváros parkolási helyzetének javítása, a belvárosi perem-parkoló hálózat továbbfejlesztése, valamint intelligens parkolásirányítási rendszer kialakítása.

3.3.5. Közműfejlesztés

A közművek területén a legfontosabb középtávú feladatok a vízellátás, csatornázás és vízrendezés szakágaiban jelentkeznek.

A középtávon megvalósítandó fejlesztés fontosabb elemei:

- csapadékvíz-gazdálkodás javítása, különösen az elöntéssel gyakrabban fenyegetett területeken
- a közterület-fejlesztésekhez kapcsolódó csapadékvíz-kezelés megoldása
- bel-, szenny- és csapadékvíz elvezetési program folytatása
- vízrendezés, árvízvédelmi intézkedések fokozása (pl. a Mosoni-Duna hullámterén, a Rába torkolatánál elhelyezkedő ötszintes, városképi jelentőségű Győri Hittudományi Főiskola épületéhez árvízvédelmi létesítmény kiépítése)

Közműfejlesztéshez kapcsolódó projektcsomagok 2014-2020

2) *Bel-, szenny- és csapadékvíz elvezetési program Győrött*

Belváros, Újváros, Révfülopy, Szabadhegy, Ménfőcsanak, Gyirmót, Bácsa, Kisbácsa és Sárás csapadékvíz-elvezetési projektjeinek folytatása.

4. ENERGIAHATÉKONYSÁG

Az energiahatékonyság az ésszerű, tudatos energiafelhasználást jelenti, célja a lehető legnagyobb megtakarítás elérése az energiafelhasználás terén, hiszen a legolcsóbb és leginkább környezetbarát energia az, amelyet el sem használunk. A hatékonyság elve az energiahálózat minden elemét érinti, többek között az erőművek termelési veszteségeinek csökkentését, a hálózati infrastruktúra korszerűsítését, valamint az ipari és lakossági fogyasztók igényeinek mérséklését. Ezt szolgálja a jobb hatásfokú berendezések, építészeti megoldások alkalmazása, illetve az energia hatékonyabb és takarékosabb felhasználása. Tehát ahhoz, hogy egy város energiahatékonyan tudjon működni, nemcsak a városvezetés döntésére, hanem a lakosság teljes mértékű támogatására és együttműködésére is szükség van. Az energiatudatosságra nevelő kiadványok, stratégiák és előadások, szemléletformáló kampányok segítik, hogy az ehhez szükséges információk mindenkihez eljuthassanak.

A koncepcióban meghatározott, az energiahatékonyság témakörét érintő hosszú távú részcélok:

- **Energiatakarékos területfelhasználás**
 - kompakt város elvének érvényesítése
 - barnamezős területek revitalizációja
 - a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodás
 - önkormányzati ingatlan-stratégia erősítése
- **Megújuló energiaforrások részarányának növelése**
 - a város területén minimális környezetszennyezéssel járó, nagy ellátási biztonságot nyújtó megoldások előnyben részesítése
 - energiatakarékos fejlesztési program támogatása
- **Energiahatékony építés**
 - a meglévő épületállomány energiatakarékos rekonstrukciója
 - panelprogram folytatása
 - alacsony energiafogyasztású és passzív házak építésének ösztönzése
- **Energiahatékony városüzemeltetés (smart city)**
 - fenntartható városi energiastratégia készítése
 - energiahatékony városi közlekedés előnyben részesítése
 - intelligens energia-elosztó hálózat kiépítése
 - városi szolgáltatások intelligens rendszerbe szervezése
 - informatikai szolgáltatások fejlesztése

Az energiahatékonyság témakörét érintő középtávú célok és beavatkozások:

4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltás

Az energiahatékonyság szempontjainak figyelembevétele a fejlesztés különböző szintjein értelmezhető. A fenntartható fejlődés szempontjából a városszerkezet szintjén a „**kompakt város**” elvének következetes érvényesítése szükséges. A kompakt város elve határozottan korlátozza a település horizontális terjeszkedését, a város növekedési igényét részben vertikálisan, részben pedig a meglévő városszövet intenzívebb beépítésével-sűrítésével javasolja megoldani. Ez nemcsak a város gazdaságosabb működését eredményezi – kevésbé terjedős infrastruktúra-hálózatok, rövidebb utazási távolságok stb. –, hanem a környező értékes mezőgazdasági területek hozzájárulhatnak a város gazdaságának kiegyensúlyozottságához, a megkímélt természeti terület lehetőséget biztosít a város lakói számára a rekreációhoz, a szabadidő hasznos eltöltéséhez. A kompakt város elve alapján fejlődő település a fejlesztés extenzív módja helyett az intenzív fejlesztési utat járja, vagyis meglévő belső tartalékait – például barnamezős területeit – hasznosítja.

A rendszerváltást követően Győrben jelentős ipari struktúra-átalakulás következett be, melynek eredményeként nemcsak új ipartelepek születtek, de jelentős üzemek, üzemi területek szűntek meg,

vagy alakultak át (Rába-gyár területe, Olajgyár, Keksz- és Ostyagyár). Ennek következtében a városon belül jelentős terület-tartalékok alakultak ki. Ezek egy részét – különösen a környező lakóterületeket zavarókat – más funkció elhelyezésére kell felhasználni; más részét korszerű, a környezetét nem zavaró, magas technológiai szinten működő üzemi területként lehet fenntartani.

A funkcióváltás természetesen hosszabb folyamat, de vannak középtávon megvalósítható elemei is:

- megszűnő gazdasági területek funkcióváltása
- meglévő gazdasági területek minőségi átalakítása

A barnamezős területek hasznosításához, funkcióváltásához kapcsolódó projektsomagok 2014-2020

1) Városrét komplex fejlesztésének folytatása

Az egykori Rába gyár helyén megindult fejlesztések folytatása.

2) Az Olajgyár funkcióváltása, fejlesztése és környezetének funkcióbővítő rehabilitációja

Sziget és Újváros városrészek rehabilitációja keretében lebontott egykori növényolajgyár területének hasznosítása: cél egy olyan többfunkciós terület kialakítása, amely a városrészek adottságaira építve (fürdő- és sportnegyed) hozzájárul a városban, de még inkább a városrészben élő lakosság mindennapi életéhez.

3) A líkócsi gokart pálya funkcióváltása és hasznosítása

A program célja a több mint egy évtizede használaton kívüli egykori versenypálya területének hasznosítása. Ennek érdekében szükséges a területre vonatkozó rendezési tervek módosítása a fejlesztési elképzelések megvalósíthatósága érdekében. A program keretén belül a fejlesztési program meghatározására is sor kerül.

4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések

4.2.1. Energiahatékony építések, felújítások

Az energiahatékonyság szempontjait az **egyes építkezések** esetében is figyelembe kell venni. Ezen a területen az önkormányzati beruházásoknak példamutató gyakorlatot kell kialakítani. Törekedni kell a megújuló energiák hasznosítására az új beruházásoknál, illetve a meglévő épületek energiahatékony átalakítására (pl. utólagos hőszigetelés).

A középtávon megvalósítandó beavatkozások:

- Szeszgyár technológiai korszerűsítése, hulladékhő hasznosítása
- intézmények szemléletformáló jelentőségű, energiatakarékosági prioritású felújítása - épületenergetikai fejlesztések Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának közintézményeiben
- lakóépületek felújításának folytatása (panelprogram)
- egységes épületfelügyelet és menedzsmentrendszerek kiépítése, fejlesztése az önkormányzati tulajdonú és/vagy üzemeltetésű épületekben
- környezettudatos önkormányzati működés kialakítása
- a távhőellátó-rendszer környezetbarát fejlesztése, a bekapcsolt fogyasztók számának növelése
- hulladék hasznosítása energiatermelésre
- megújuló energiák részarányának növelése (nap, szél, bio-gáz, geotermikus energia)

4.2.2. Energiahatékony városüzemeltetés

Az energiahatékony **városüzemeltetés** megvalósítása érdekében Győr már megtette az első lépéseket: 2013. november 26-án a Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata és az E.ON Hungária Zrt. aláírta azt az együttműködési alapszerződést, amelynek értelmében Győr 2017-ben „zöld olimpiát” rendez. A 2017. évi Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztiválhoz kapcsolódóan jelentős beruházások történnek a városban, amelyek tervezésénél és megvalósításánál érvényesítik a modern fenntarthatósági és energiagazdálkodási szempontokat. A „zöld olimpia” az egyik első lépése lehet annak, hogy Győr „**smart city**”-vé, „okos város”-sá váljon.

Az „okos város” olyan település, amely a rendelkezésre álló technológiai lehetőségeket (elsősorban az információs és kommunikációs technológiát) innovatív módon használja fel, elősegítve ezzel egy jobb, diverzifikáltabb és fenntarthatóbb városi környezet kialakítását. Innovatív technológiákat alkalmaz, hogy csökkentse a költségeit és az energiafelhasználását, valamint szélesíti a szolgáltatási kínálatát, így módon javítva lakói életminőségét.

A már ma is rendelkezésre álló információs és kommunikációs technológia nyújtotta lehetőségek kihasználásával és alkalmazásával jobb válaszok adhatók a városok előtt álló kihívásokra. Az „okos” várost így az alábbiak jellemzik:

- a városlakókat a középpontba helyező városi vezetés (kisebb bürokrácia, több elektronikus adat és információ, hatékony kommunikáció az államigazgatás intézményeivel, átláthatóság)
- „zöldebb” és hatékonyabb közműmenedzsment (a folyamat minden pontjának monitorozása a vízgazdálkodás, a hulladékgazdálkodás, illetve a középületek hatékonyabb működtetése terén)
- környezetbarát és biztonságosabb közlekedés (intelligens közlekedési rendszerek)
- jobb közbiztonság (korábbi adatok feldolgozásán keresztül előrejelző modellek kidolgozása és felhasználása; az esetleges incidenseket előre jelző speciális kamerák használata)
- minőségi oktatás (egyetemi számítógépes kapacitás felhő alapú megosztása más oktatási intézményekkel; távoktatás és e-learning a felsőfokú és felnőttképzésben; intelligens táblák)
- költséghatékony szociális és egészségügyi ellátórendszer (az adatok integrálása, az egy paciensre vonatkozó információk könnyebb hozzáférhetősége)
- kényelmesebb és vonzóbb turisztikai szolgáltatások (megfelelő információs és navigációs rendszerek, online foglalási lehetőségek)

Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztésekhez kapcsolódó projekt(csomagok) 2014-2020

1) Smart City Győr program

A Smart City Győr program a bécsi Műszaki Egyetem (Vienna University of Technology) Regionális Tudományi Központja (Centre of Regional Science) által készített „Intelligens városok – az európai középvárosok sorrendje” című tanulmányában foglalt értelmezés szerint kerül felépítésre (bővebben: www.smart-cities.eu). Eszerint intelligens város az a város, amely az alábbi hat, a tanulmányban azonosított területen egyaránt jó teljesítményt mutat fel, „intelligens” módon kombinálva az egyes területeken folyó tevékenységeket, beavatkozásokat. Az azonosított hat kulcsterület: gazdaság (economy), az emberek (people), a kormányzás (governance), a mobilitás (mobility), a környezet (environment) és az élet minősége (living).

Mindezeket a „kompakt város” elvének érvényesítése mellett, amely határozottan korlátozza a település horizontális terjeszkedését, a város növekedési igényét részben vertikálisan, részben pedig a meglévő városszövet intenzívebb beépítésével-sűrítésével javasolja megoldani.

Cél, hogy 2020-ra Győr egyértelműen vezető pozíciót szerezzen a magyarországi városok között a tudásra és az információs technológiák alkalmazására épülő szolgáltatások elterjedése terén, azaz Győr váljon a leginkább „okos” („smart”) magyar várossá. Ez biztosíthatja, hogy a helyi társadalom előnyben részesítse, kifejezetten igényelje és ösztönözze az intelligens és erőforrás-kímélő megoldások támogatását a városi élet minden területén, azaz a Smart City Győr program egészének társadalmi és gazdasági fenntarthatósága és állandó

továbbfejlődése biztosított legyen.

További cél a Smart City Győr működéséhez kapcsolódó mutatószám rendszer kiépítése, a mérési rendszer kialakítása, a célok és eredmények rendszerek közzététele és hozzáférhetővé tétele különböző felületeken.

2) **A panelprogram folytatása**

A panelprogram folytatása az energiahatékonyság növelése érdekében.

3) **Épületenergetikai fejlesztések Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának közintézményeiben**

Érintett épületek: a Városháza és a polgármesteri hivatal további épületei, bölcsődék, óvodák, a szociális ellátórendszer épületei (nappali ellátás, bentlakásos otthonok), egészségügyi ellátórendszer épületei (házi orvosok rendelői), kulturális intézmények és sportlétesítmények.

4) **Fenntartható városi energiastratégia és energetikai akcióterv (SEAP) készítése**

A legfontosabb célkitűzés a város fenntartható energiastratégiájának elkészítésével és megvalósításával a növekvő energiaigények kielégítése mellett a fajlagos energiafelhasználás és a károsanyag-kibocsátás csökkentése.

4.3. Energia- és klímatudatossági szemléletformáló tevékenységek

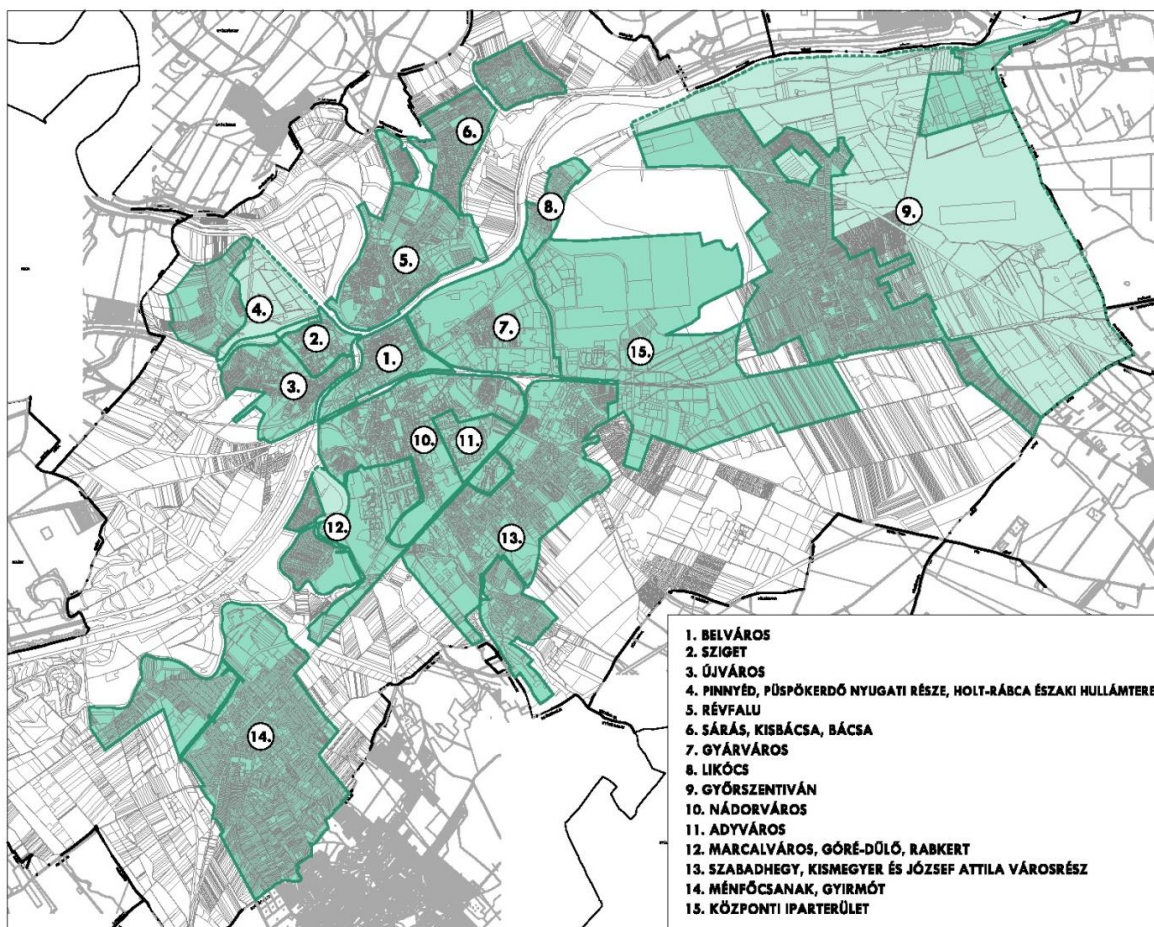
A társadalom és gazdaság működésének egyik alapja az energia, azonban a hatalmas mértékű és folyamatosan növekvő igények miatt a rendelkezésre álló természeti erőforrások és energiahordozók mára jelentős mértékben kimerültek. A túlzott energiafogyasztás eredményeképpen nem csak az energiaellátás biztonsága, hanem a Föld klimatikus egyensúlya is veszélybe került. A társadalom tagjainak életvezetési, fogyasztási, többek között energiafogyasztási szokásain változtatni kell annak érdekében, hogy a már előidézett és a jövőre jósolt katasztrofális környezeti változások mérsékelhetőek, a szűkös energiahordozók miatt kialakuló drasztikus árnövekedések visszafoghatóak legyenek.

Az energiafogyasztást tudatosan lehet és kell is befolyásolni. A klímaváltozás fő okozóiként számon tartott ipari nagyvállalatok mellett az egyének szerepe is éppen olyan fontos. A szemléletformálás, azaz az emberek gondolkodásmódjának, viselkedésének, mindennapi szokásainak megváltoztatása az első számú eszköz arra, hogy a fenntartható fejlődés szempontjaival azonosulni tudó, tudatos felhasználói társadalom jöhessen létre. Annak érdekében, hogy a jövő nemzedéke számára a fenntarthatóság társadalmi norma legyen, szükséges átfogó szemléletformáló programok végrehajtása, melyeket a társadalom együttes feladataként kell kezelni.

Energia- és klímatudatossági szemléletformáló tevékenységek többek között:

- komplex programok, előadások, kampányok megrendezése különböző célcsoportok részére,
- szakmai konferenciák megrendezése,
- klímatudatossági versenyek szervezése (oktatási intézmények; vállalkozások/intézmények energiafelhasználása),
- kommunikációs intézkedések (tájékoztató anyagok, honlap, tanácsadó-hálózat),
- tervezési, szabályozási és támogatási intézkedések (pl.: a lakosság érdekltetése a megújuló energiák használatában, stratégiák készítése).

3.2. A megvalósítást szolgáló beavatkozások bemutatása városrészenként

3.1. ábra: Az ITS városrészi felosztása

A projektek típusainak azonosítása

A1. Akcióterület megnevezése

- **A1.1.** Akcióterületen belüli projekt

H1. Hálózatos projekt(csomag) megnevezése

- **H1.1** A hálózatos projekt városrészt érintő beavatkozása

A városrészeknél a további (nem kiemelt) fejlesztéseket tartalmazó táblázat az egyes stratégiai céloknál az akcióterületeket (dőlt betűvel) is tartalmazza, így szemléltetve a fejlesztések komplexitását, több stratégiai célhoz való illeszkedését.

A hálózatos projektek csoportosítása

A hálózatos projektek a városrészenkénti megjeleníthetőség érdekében két csoportba kerültek besorolásra. A térképeken csak az 1. pontban ismertetett projekttypusok kerültek ábrázolásra.

1. A városrész adott területét érintő projektek

Ezek azok a projektcsomagok, amik több önálló, területileg jól beazonosítható projektből állnak a város különböző pontjain (pl. EYOF-hoz kapcsolódó fejlesztések) vagy csak adott városrészeket érintenek (ilyen például az intermodális csomópont kialakítása, ami területileg érinti a Belvárost is és Nádorvárost is).

2. A városrész teljes területét érintő projektek, programok

Ezek azok a beavatkozások, amik a városrész teljes területét, vagy akár az egész várost érintik, de területileg nem – vagy csak nehezen – lehatárolhatók, ezért a városrészi térképeken nem kerülnek ábrázolásra (azonban a városrészekhez tartozó táblázatban megjelennek):

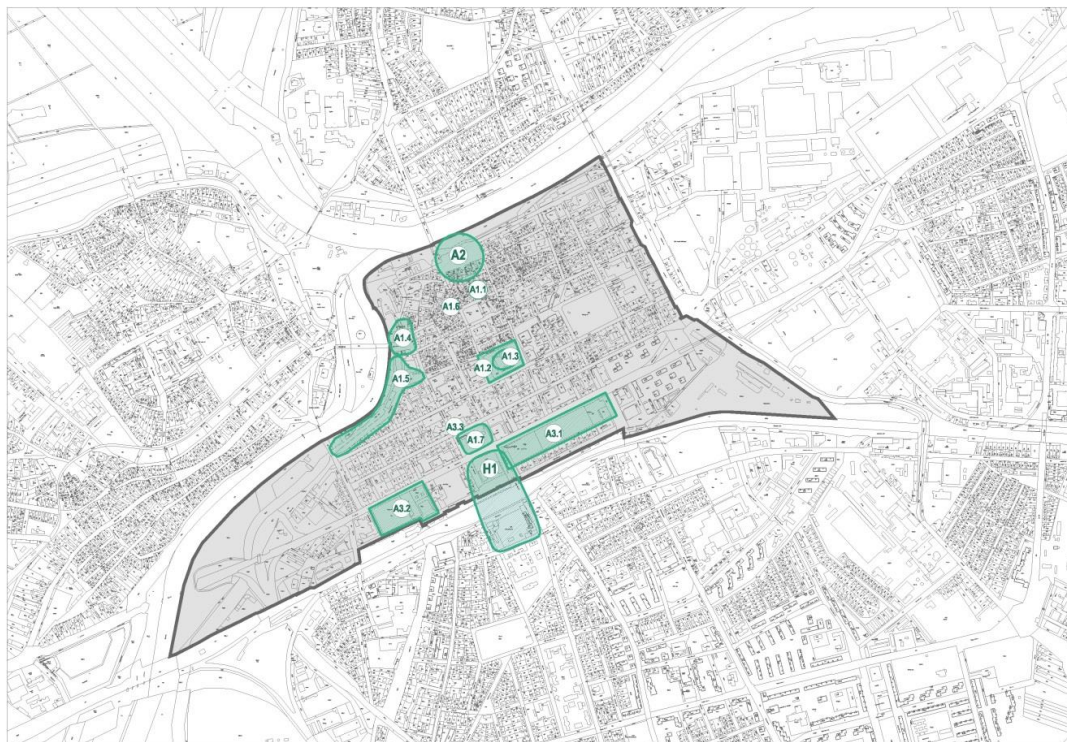
- **Bel-, szenny- és csapadékvíz elvezetése Győrött** (érintett városrészek: Belváros, Újváros, Révfalu, Szabadhegy, Ménfőcsanak, Gyirmót, Bácsa, Kisbácsa és Sárás)
- Intézményi infrastruktúra fejlesztésére irányuló programok
- Épületenergetikai fejlesztések
- Otthonteremtési program
- Közlekedési rendszer fejlesztéséhez kapcsolódó projektek

A középtávú tematikus célok közül a „soft” tevékenységre irányuló célkitűzések (1.3. *Egészséges, szolidáris és aktív társadalom megerősítése*; 2.4. *Gazdaságfejlesztés támogatása „soft” programokkal*; 4.3. *Energia- és klímatudatossági szemléletformáló tevékenységek*) nem szerepelnek a városrészi lebontásban, hiszen azok a teljes várost érintik, és fizikális beavatkozás nem társul hozzájuk.

A hatékony energiaszolgáltatásra irányuló fejlesztéseket (4.2. tematikus cél) természetesen minden beavatkozásnál és új építések esetén is szem előtt kell tartani (hálózatos projekt például az *„Épületenergetikai fejlesztések Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának közintézményeiben”*, amely nem kerül feltüntetésre külön az egyes városrészeknél). Ezen túlmenően a táblázatokban a specifikus ilyen irányú fejlesztések szerepelnek (pl. Szeszgyári hulladék hő hasznosítása).

Az egyes fejlesztésekből (létesítmény elhelyezés, új építés) adódó közműfejlesztések szintén nem szerepelnek a táblázatban, kizárólag az önálló, illetve a közterület rehabilitációval egybekötött közműfejlesztésre irányuló beavatkozások kerülnek ismertetésre.

1. BELVÁROS

AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

A1. „Lüktető Belváros” - A Belváros kulturális infrastruktúrájának funkcióbővítő fejlesztése

- **A1.1.** Az Apátúr-ház (korábban: Xantus János Múzeum) komplex funkcióbővítő felújítása. Teljes körű építészeti és gépészeti rehabilitáció, valamint az udvar lefedésével multifunkcionális rendezvényter kialakítása. Komplex energetikai fejlesztés.
- **A1.2.** A II. János Pál tér - Schweidel utca komplex funkcióbővítő rehabilitációja:
Szabadtéri színházi attrakciók megrendezésére alkalmas téri kialakítása a színház előtt, a Schweidel utcában kulináris-gasztronómiai sétálóutca kialakítása), kulturális, turisztikai, gasztronómiai vállalkozásfejlesztés támogatása, a minőségi szolgáltatások fejlesztése, valamint a parkolási helyzet kezelése.
- **A1.3.** A Győri Nemzeti Színház belső felújítása
- **A1.4.** A Bécsikapu tér felújítása és funkcióbővítő fejlesztése:
Magánpartnerek bevonásával (turisztika, gasztronómia, szolgáltatások), kulturális, turisztikai, gasztronómiai vállalkozásfejlesztés támogatása, a minőségi szolgáltatások fejlesztése, valamint a parkolási helyzet kezelése.
- **A1.5.** A Virágpiac és környezetének felújítása és funkcióbővítő fejlesztése:
A Virágpiac felújítása, az Aradi vértanúk útja és a Zechmeister u. felújítása a Bécsi kapu tértől a Bajcsy-Zsilinszky utcáig, valamint a parkolási helyzet kezelése.
- **A1.6.** Napóleon ház felújítása és funkcióbővítő fejlesztése
- **A1.7.** A Megyeház tér felújítása

A2. A Dunakapu tér és a Dunakorzó fejlesztése

Parkolási problémák megoldása, közterületek megújítása, kapcsolódó magánérős fejlesztések megvalósítása.

A3. Generációk Zöld Belvárosa megvalósítása az Eötvös-park (A3.2), a Bisinger József sétány (A3.1) felújításával és a Generációk Háza (A3.3) energetikai korszerűsítésével

A VÁROSRESZ ADOTT TERÜLETÉT ÉRINTŐ HÁLÓZATOS PROJEKTEK

H1. Intermodális csomópont (IMCS) kialakítása Győrött

- Városház tér, Vasútállomás fejlesztései, helyközi buszpályaudvar és kereskedelmi központ, Baross híd, Révai utca közlekedésének átalakítása és parkolási kapacitásának növelése.

A VÁROSRESZ TERÜLETÉN VÉGREHAJTANDÓ FEJLESZTÉSEK

1. TÁRSADALOM	1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése	• A Bartók Béla Megyei Művelődési Központ kulturális célú hasznosítása • „Lüktető Belváros” - Az Apátúr-ház (korábban: Xantus János Múzeum) komplex funkcióbővítő felújítása: Teljes körű építészeti és gépészeti rehabilitáció, valamint az udvar lefedésével multifunkcionális rendezvénytér kialakítása, komplex energetikai fejlesztés • „Lüktető Belváros” - A Győri Nemzeti Színház belső felújítása • „Lüktető Belváros” – A Napóleon ház felújítása és funkcióbővítő fejlesztése • Generációk Háza energetikai korszerűsítése
	1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések	• Eötvös Park területén műfüves focipálya létesítése
2. GAZDASÁG	2.1. Gazdasági területek fejlesztése	X
	2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések	• „Lüktető Belváros” - A II. János Pál tér - Schweidel utca komplex funkcióbővítő rehabilitációja (szabadtéri színházi attrakciók megrendezésére alkalmas téri kialakítása a színház előtt, a Schweidel utcában kulináris-gasztronómiai sétálóutca kialakítása) • „Lüktető Belváros” - A Bécsikapu tér felújítása és funkcióbővítő fejlesztése magánpartnerek bevonásával (turisztika, gasztronómia, szolgáltatások) • „Lüktető Belváros” - Virágpiac és környezetének funkcióbővítő és turisztikai célú fejlesztései • „Lüktető Belváros” – Az Apátúr-ház komplex funkcióbővítő felújítása, multifunkcionális rendezvénytér kialakítása • „Lüktető Belváros” – A Napóleon ház felújítása és funkcióbővítő fejlesztése
	2.3. Kereskedelmi-logisztikai fejlesztések	• Intermodális csomópont kialakítása Győrött: helyközi buszpályaudvar és kereskedelmi központ, Baross híd, Schlichter villa és környéke • „Lüktető Belváros” - A II. János Pál tér - Schweidel utca komplex funkcióbővítő rehabilitációja (szabadtéri színházi attrakciók megrendezésére alkalmas téri kialakítása a színház előtt, a Schweidel utcában kulináris-gasztronómiai sétálóutca kialakítása) • A Bécsikapu tér felújítása és funkcióbővítő fejlesztése magánpartnerek bevonásával (turisztika, gasztronómia, szolgáltatások) • Helyi termelői-, bio- és kézműves piac létesítése

3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	• „Lüktető Belváros” - II. János Pál tér - Schweidel utca komplex funkcióbővítő rehabilitációja (szabadtéri színházi attrakciók megrendezésére alkalmas téri kialakítása a színház előtt, a Schweidel utcában kulináris-gasztronómiai sétálóutca kialakítása) • „Lüktető Belváros” - A Bécsikapu tér felújítása és funkcióbővítő fejlesztése magánpartnerek bevonásával (turisztika, gasztronómia, szolgáltatások) • „Lüktető Belváros” - Virágpiac és környezetének funkcióbővítő és turisztikai célú fejlesztései • „Lüktető Belváros” – A Megyeház tér felújítása • Dunakapu tér és Dunakorzó fejlesztésének befejezése: közterület megújítás
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	• Baross út menti tömbök rehabilitációja (pl. Arrabona tömb, Árpád tömb komplex rehabilitációja) • „Lüktető Belváros” - Virágpiac és Bécsikapu tér környezetének funkcióbővítő és turisztikai célú fejlesztései • „Lüktető Belváros” - II. János-Pál tér megújítása: épület átalakítása-felújítása (kapcsolódó magán fejlesztések) • Dunakapu tér és Dunakorzó fejlesztésének befejezése: parkolás, közterületek megújítása kapcsolódó magánérs fejlesztések
		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értékörző megújítása	• A „Lüktető Belváros” projektsomag keretén belül tervezett beavatkozások • Városháza külső felújítása • Műemléki területen magánérs felújítások koordinálása, támogatása • A Szent István út 51. (egykori Kisalföld szerkesztőség) épületének funkcióváltása, felújítása
		3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése	X
	3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	• Zöldfelületek megújítása, közterület fásítás • Eötvös park, Bisinger József sétány felújítása
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja	• A folyópartok belvárosi szakaszának rehabilitációja, mederrendezés, sétányok, zöldfelületek rendezése • A vízi közlekedés fejlesztése Győrött és térségében – hajóút átminősítése, vízszintemelés, személyhajó kikötők létesítése
	3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	X
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között	• A kerékpárút-hálózat elemeinek összekötése, a városrészek közti kerékpárutak kijelölése

			• EuroVelo6 kerékpáros útvonal fejlesztése
		3.3.3. Községi közlekedés fejlesztése	• Intermodális csomópont kialakítása Győrött: vasútállomás, helyközi buszpályaudvar és kereskedelmi központ fejlesztései
		3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	• A belvárosi peremparkoló-hálózat egyes elemeinek kiépítése • „Lüktető Belváros” - II. János-Pál tér megújítása; Bécsikapu tér felújítása; Virágpiac és környezetének megújítása: parkolási helyzet kezelése • Árpád tömb rehabilitációja: mélygarázs-építés • Dunakapu tér és Dunakorzó fejlesztésének befejezése: mélygarázsok létesítése • Intermodális csomópont kialakítása Győrött: megfelelő parkolási kapacitás kialakítása, valamint a Révai utca közlekedésének átalakítása (helyi busz decentrum megszüntetése) és parkolási kapacitásának növelése
		3.3.5. Közműfejlesztés	• Bel-, szenny- és csapadékvíz elvezetési program Győrött, a Belvárosban • Árvízvédelmi fejlesztések: a Mosoni-Duna hullámtéren, a Rába torkolatánál elhelyezkedő Győri Hittudományi Főiskola, városképi jelentőségű épületéhez árvízvédelmi létesítmény kiépítése
4. ENERGIAHATÉKONYSÁG	4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása		• A megszűnő gazdasági területek soft funkcióváltása (1. sz. főút nyugati bevezető szakasza mentén és a Dunapart Rezidencia közelében)
	4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések		X

2. SZIGET

AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

A1. Az Olajgyár funkcióváltása, fejlesztése és környezetének funkcióbővítő rehabilitációja

A2. A Győri Fürdőközpont és környezetének komplex fejlesztése

A VÁROS RÉSZ ADOTT TERÜLETÉT ÉRINTŐ HÁLÓZATOS PROJEKTEK

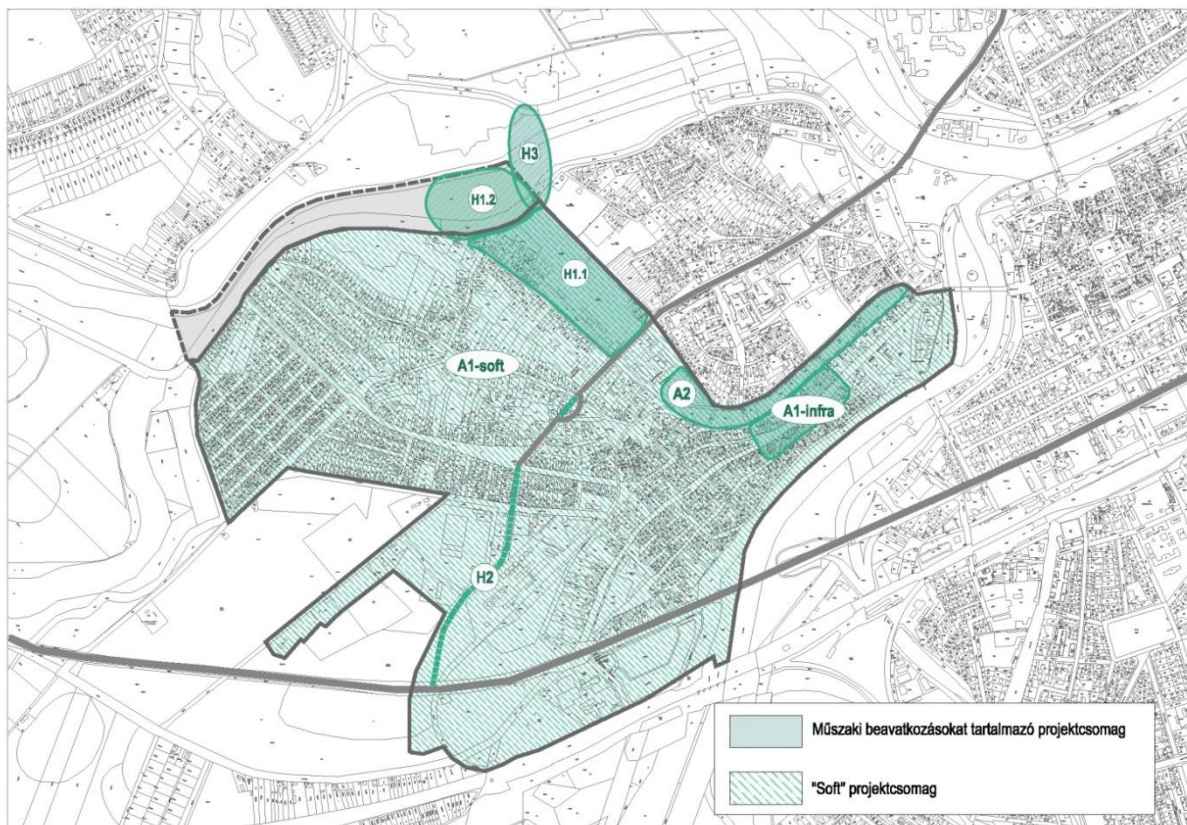
H1. Új híd építése a Kunszigeti út és a Töltés utca között (megvalósítása folyamatban)

- Pinnyéd elérhetőségének javítása: Sziget és Újváros városrészek Pinnyéddel való közúti kapcsolatának erősítése

A VÁROSRESZ TERÜLETÉN VÉGREHAJTANDÓ FEJLESZTÉSEK

1. TÁRSADALOM		1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése	A Győri Fürdőközpont és környezetének komplex fejlesztése
		1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések	Győr, Töltésszer utca 20. szám alatti vízi sporttelep fejlesztése (Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat fejlesztése)
2. GAZDASÁG		2.1. Gazdasági területek fejlesztése	X
		2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések	A Győri Fürdőközpont és környezetének turisztikai célú fejlesztései
		2.3. Kereskedelemi-logisztikai fejlesztések	Az Olajgyár funkcióváltása, fejlesztése és környezetének funkcióbővítő rehabilitációja
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	Lakóutcák rehabilitációja és csapadékvíz kezelés
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	Lakótömbök rehabilitációja
		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása	Műemléki területen magánérős felújítások koordinálása, támogatása
		3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése	A Holt-Rábca elbontott árvízvédelmi töltéseinek hasznosítása, lakóterületi fejlesztések a természet közeli állapot megtartásával
	3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	Zöldfelületek megújítása, közterület fásítás
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja	- Rábca holtág rehabilitáció és parti sétányok fejlesztése - A Mosoni-Duna és a Rába rehabilitációja
	3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	Új híd építése a Kunszigeti út és a Töltés utca között - Pinnyéd elérhetőségének javítása, a városrészek közötti kapcsolatok erősítése
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között	A kerékpárút-hálózat elemeinek összekötése, a városrészek közti kerékpárutak kijelölése
		3.3.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	X
		3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	X
		3.3.5. Közműfejlesztés	Közterület rehabilitációval egybekötött csapadékvíz kezelés fejlesztése
4. ENERGIAHATÉKONYSÁG		4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása	- Az Olajgyár funkcióváltása, fejlesztése és környezetének funkcióbővítő rehabilitációja - A Kekszgyár funkcióváltása, fejlesztése, környezeti rehabilitációja, a Pinnyédi közútkapcsolat megoldása új híd építésével (megvalósítása folyamatban)
		4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések	X

3. ÚJVÁROS ÉS A HOLT-RÁBCA – A TERVEZET PINNYÉDI HÍDTÓL NYUGATRA FEKVŐ – DÉLI HULLÁMTERE

AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

- A1. Szociális városrehabilitáció Győr-Újvárosban, II. és III. ütem**
A2. A Bercsényi-liget megújítása, zöldterület-rehabilitáció

A VÁROS RÉSZ ADOTT TERÜLETÉT ÉRINTŐ HÁLÓZATOS PROJEKTEK

- H1. Az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál (EYOF) megrendezéséhez kapcsolódó létesítmények elhelyezése és fenntartható üzemeltetése**
- **H1.1.** Olimpiai központ kialakítása a Dózsa pálya területén
 - **H1.2.** Új versenyuszoda létesítése a Dózsa sporttelephez kapcsolódóan
- H2. A belső nyugati elkerülőút megvalósítása**
- I. ütem: a Radnóti utca felújítása, nyomvonal-korrekciója, teljes kiépítése a Szarvas utcától az 1. sz. főútig
- H3. Új híd építése a Kunszigeti út és a Töltés utca között (megvalósítása folyamatban)**
- Pinnyéd elérhetőségének javítása: Sziget és Újváros városrészek Pinnyéddel való közúti kapcsolatának erősítése

A VÁROSRESZ TERÜLETÉN VÉGREHAJTANDÓ FEJLESZTÉSEK

1. TÁRSADALOM		1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése	Szociális városrehabilitáció Győr-Újvárosban, II. és III. ütem: Kossuth utcai épületek funkcióbővítő felújítása (a meglévő kulturális infrastruktúra kiegészítő funkcióinak biztosítása)
		1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések	- Az EYOF megrendezéséhez kapcsolódó létesítmények elhelyezése és fenntartható üzemeltetése - A Bercsényi-liget megújítása, zöldterület-rehabilitáció
2. GAZDASÁG		2.1. Gazdasági területek fejlesztése	X
		2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések	Az EYOF megrendezéséhez kapcsolódó létesítmények elhelyezése és fenntartható üzemeltetése
		2.3. Kereskedelmi-logisztikai fejlesztések	Szociális városrehabilitáció Győr-Újvárosban, II. ütem: Kossuth utcai épületek funkcióbővítő felújítása - földszinten üzlethelyiségek kialakítása, a Kossuth utcában vállalkozások minőségi szolgáltatásbővítése
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	- Lak utcák rehabilitációja és csapadékvíz kezelés - Szociális városrehabilitáció Győr-Újvárosban, II. ütem: Kossuth utca útburkolatának megújítása, Bercsényi liget É/D-i határoló útjainak megépítése
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	Szociális városrehabilitáció Győr-Újvárosban, II. ütem: Kossuth utcai épületek funkcióbővítő felújítása (földszinten üzlethelyiségek, emeleten megújult szociális bérházak, a meglévő kulturális infrastruktúra kiegészítő funkcióinak biztosítása, emellett kereskedelmi, szolgáltatási funkciók bővítése)
		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értékkörző megújítása	Műemléki területen magánérs felújítások koordinálása, támogatása
		3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése	Szociális városrehabilitáció Győr-Újvárosban, II. ütem: Kossuth utcai épületek funkcióbővítő felújítása, földszinten üzlethelyiségek, emeleten megújult szociális bérházak kialakítása
	3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	- Bercsényi liget megújításának folytatása - Zöldfelületek megújítása, közterület fásítás
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja	- Rábca holtág rehabilitációja és a parti sétányok fejlesztése - A Mosoni-Duna és a Rába rehabilitációja
	3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	- Új híd építése a Kunszigeti út és a Töltés utca között (megvalósítás folyamatban) - A belső keleti elkerülőút megvalósítása, I. ütem: a Radnóti utca felújítása, nyomvonal-korrektciója, teljes kiépítése a Szarvas utcától az 1. sz. főútig - Szociális városrehabilitáció Győr-Újvárosban, II. ütem: Kossuth utca

			<i>útburkolatának megújítása, Bercsényi liget É/D-i határoló útjainak megépítése</i>
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között	A kerékpárút-hálózat elemeinek összekötése, a városrészek közti kerékpárutak kijelölése
		3.3.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	Kötöttpályás városi-előváros közösségi közlekedés fejlesztése: Újváros vasúti megállóhely létesítése
		3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	X
		3.3.5. Közműfejlesztés	- Bel-, szenny- és csapadékvíz elvezetési program Győrött, Újváros városrészben - A tervezett beavatkozásokhoz kapcsolódó közműfejlesztések
4. ENERGIAHATÉKONYSÁG		4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása	X
		4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések	- Szociális városrehabilitáció Győr-Újvárosban, II. ütem: Komplex energetikai fejlesztések a felújított ingatlanokban - EYOF 2017: Zöld (smart) olimpia megvalósítása

4. PINNYÉD PÜSPÖKERDŐ NYUGATI RÉSZE ÉS A HOLT-RÁBCA ÉSZAKI HULLÁMTERE

AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

A1. Püspökerdő déli részén, valamint a Rábca holtágban egészség- és rekreációs célú fejlesztések

- **A1.1.** Szálloda építése a Püspökerdő déli részén
- **A1.2.** Egészség- és rekreációs központ kialakítása a Holt-Rábca hullámterében

A2. Lakóterület-fejlesztések Pinnyéd északnyugati részén

A VÁROSRESZ ADOTT TERÜLETÉT ÉRINTŐ HÁLÓZATOS PROJEKTEK

H1. Új hid építése a Kunszigeti út és a Töltés utca között (megvalósítása folyamatban)

- Pinnyéd elérhetőségének javítása: Sziget és Újváros városrészek Pinnyéddel való közúti kapcsolatának erősítése

A VÁROSRÉSZ TERÜLETÉN VÉGREHAJTANDÓ FEJLESZTÉSEK

1. TÁRSADALOM		1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése	X
		1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések	- Szálloda építése a Püspökerdő déli részén - Egészség- és rekreációs központ kialakítása a Holt-Rábca hullámterében
2. GAZDASÁG		2.1. Gazdasági területek fejlesztése	X
		2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések	- Szálloda építése a Püspökerdő déli részén - Egészség- és rekreációs központ kialakítása a Holt-Rábca hullámterében
		2.3. Kereskedelemi-logisztikai fejlesztések	X
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	A Fő utca - Rábca sétány fejlesztése
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	X
		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása	X
		3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése	- A Pinnyédi lakóterület-fejlesztések folytatása - A Holt-Rábca elbontott árvízvédelmi töltéseinek hasznosítása, lakóterületi fejlesztések a természet- közeli állapot megtartásával
	3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	A Püspökerdő pihenőerdővé fejlesztése
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja	A Rábca holtág revitalizációja
	3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	Új híd építése a Kunszigeti út és a Töltés utca között - Pinnyéd elérhetőségének javítása, a városrészek közötti kapcsolatok erősítése
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között	- A Liget utca folytatásában (legalább) gyalogos és kerékpáros híd létesítésének előkészítése - A Pinnyédi híd megőrző jellegű hasznosítása
		3.3.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	Buszhálózat fejlesztése az új lakóterületek kiszolgálására
		3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	X
		3.3.5. Közműfejlesztés	Teljes közművesítés az új lakóterületeken, és az újonnan beépítésre szánt területeken
4. ENERGIAHATÉKONYSÁG		4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása	X
		4.2. Hatékony energiacsökkentésre irányuló fejlesztések	X

5. RÉVFALU

AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

- A1.** Járműipari regionális innovációs és technológiai tudáscentrum létrehozása
- A2.** A Körtöltés utca és környékének alközpont jellegű fejlesztése
- A3.** Az Audi Hungaria Iskola komplex fejlesztése
- A4.** Új sportcsarnok építése a Széchenyi István Egyetem területén
- A5.** Győr Kálóczy téri csónakház felújítása

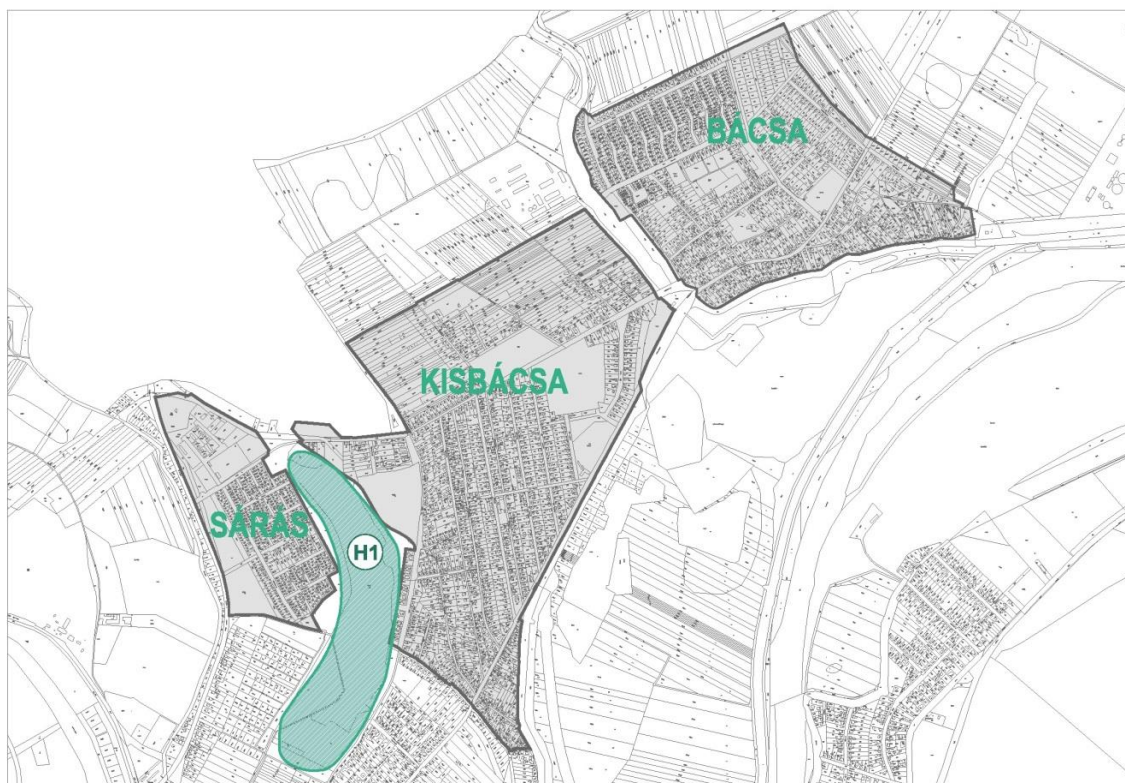
A VÁROSRÉSZ ADOTT TERÜLETÉT ÉRINTŐ HÁLÓZATOS PROJEKTEK

- H1.** Belső keleti elkerülőút megépítése
 - Az Ipar utca meghosszabbítása a 14. sz. főútig, új híddal a Mosoni-Dunán
- H2.** Rekreációs célú fejlesztések a Bálványosi-csatorna térségében

A VÁROSRESZ TERÜLETÉN VÉGREHAJTANDÓ FEJLESZTÉSEK

1. TÁRSADALOM		1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése	- A Körtöltés utca és környékének alközpont jellegű fejlesztései - Járműipari regionális innovációs és technológiai tudáscentrum létrehozása - A Kálóczy téri egészségügyi és szociális intézmények fejlesztése - Az Audi Hungaria Iskola komplex fejlesztése - A Báthory utcai bölcsőde energetikai korszerűsítéséhez kapcsolódó felújítása
		1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések	- A Lötér telkének fejlesztése - A SZE-sporttelep soft funkcióváltása - Új sportcsarnok építése a Széchenyi István Egyetem területén - Rekreációs célú fejlesztések a Bálványosi-csatorna térségében
2. GAZDASÁG		2.1. Gazdasági területek fejlesztése	X
		2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések	X
		2.3. Kereskedelemi-logisztikai fejlesztések	A Hédervári út és Galántai úti csomópontnál gazdasági területek funkcióbővítése
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	Szövetség utca átépítése
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	A Rónay utcai és Szövetség utcai tömbök rehabilitációja
		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása	X
		3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése	- A Körtöltés utca és környékének lakóterületi fejlesztései - A Víziváros lakóterület fejlesztésének befejezése
	3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	Rekreációs célú fejlesztések a Bálványosi-csatorna térségében: zöldfelületek megújítása
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja	- A Mosoni-Duna rehabilitációja - Az Aranyparti szabadstrandok rehabilitációja - A Bálványos-csatorna kotrásának befejezése, mederfelújítása és rehabilitációja
	3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	- Belső keleti elkerülőút megépítése - Az Ipar utca meghosszabbítása a 14. sz. főútig, új Mosoni-Duna híddal - A Hédervári út és Galántai úti csomópont forgalomtechnikai rendezése
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között	A kerékpárút-hálózat elemeinek összekötése, a városrészek közti kerékpárutak kijelölése
		3.3.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	X
		3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	X
		3.3.5. Közműfejlesztés	Bel-, szenny- és csapadékvíz elvezetési program Győrött, Révfalu városrészben
4. ENERGIA-HATÉKONYSÁG		4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása	A határőr laktanya funkcióváltása
		4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések	X

6. SÁRÁS – KISBÁCSA - BÁCSA

A VÁROSRESZ ADOTT TERÜLETÉT ÉRINTŐ HÁLÓZATOS PROJEKTEK

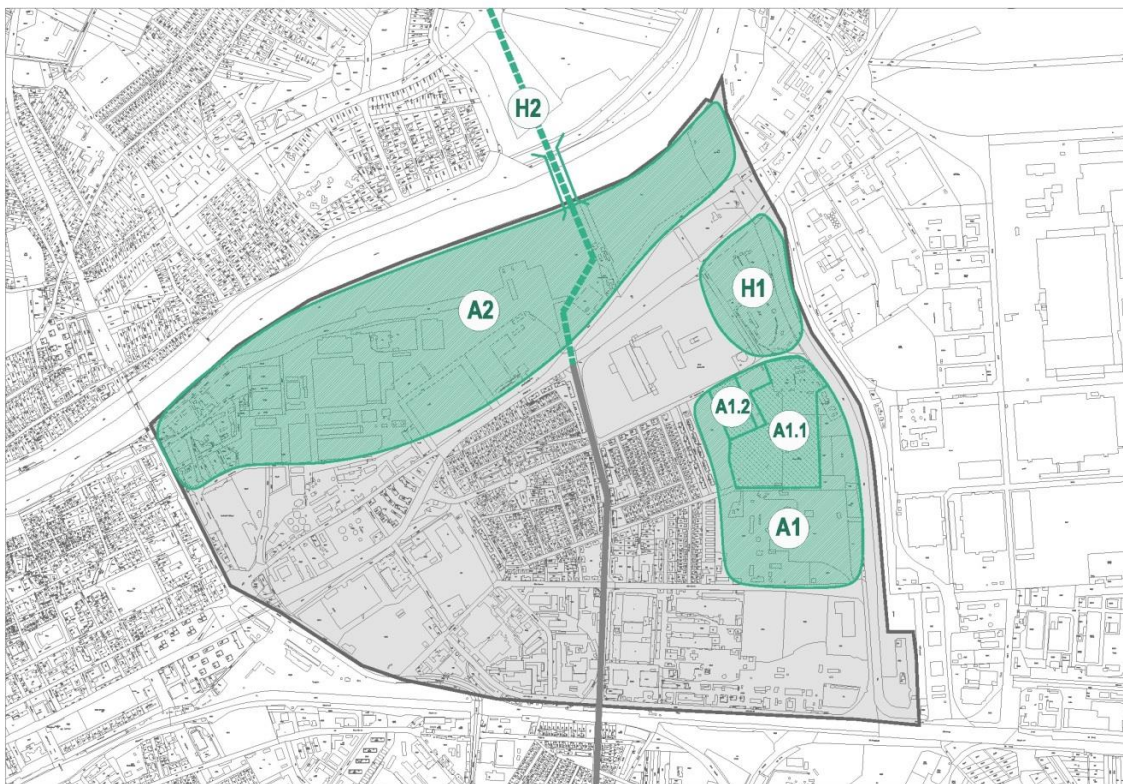
H1. Rekreációs célú fejlesztések a Bálványosi-csatorna térségében

A VÁROSRESZ TERÜLETÉN VÉGREHAJTANDÓ FEJLESZTÉSEK

1. TÁRSADALOM	1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése	X
	1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések	- Rekreációs célú fejlesztések a Bálványosi-csatorna térségében - Szitásdomb fűvészert rekreációs célú fejlesztése - A kisbácsai sporttelep fejlesztése
2. GAZDASÁG	2.1. Gazdasági területek fejlesztése	X
	2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések	- Rekreációs célú fejlesztések a Bálványosi-csatorna térségében - Szitásdomb fűvészert és Szentvid domb természeti értékeinek bemutatása, rekreációs célú fejlesztése
	2.3. Kereskedelmi-logisztikai fejlesztések	Kis bevásárlóközpont létesítése

3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	Lakóutcák rehabilitációja
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	X
		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása	X
		3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése	- Kisbácsa – Gát utcai lakóterület fejlesztés - Kisbácsa – TSZ-környék lakóterületi fejlesztések
	3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	- Bácsai legelő természetvédelmi prioritású fejlesztése - Szitásdomb fűvészpark természeti értékeinek megóvása és fejlesztése - Szentvid domb és környéke (Botlófüzes) természeti értékeinek megóvása és fejlesztése
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja	- A Bácsai tó körüli parti sáv tereprendezése, sétányok, pihenőhelyek kialakítása - A Bálványos mederfelújítása, rehabilitációja - Bálványosi nádas – sétány, tanösvény kialakítása
	3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	- Szitásdomb lakópark gyűjtőútjának közúthálózati kapcsolatának kiépítése a Csonkaér utca meghosszabbításában - A városrész úthálózati minőségének javítása, a rendezési terv szerinti hálózati kapcsolatok teljes körű kiépítése
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között	Kerékpárút-hálózat kiépítésének folytatása
		3.3.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	Buszhálózat fejlesztése az új lakóterületek kiszolgálása érdekében
		3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	X
		3.3.5. Közműfejlesztés	- Bel-, szenny- és csapadékvíz elvezetési program Győrött, Bácsa, Kisbácsa és Sárás területén - Bácsai közterületi csapadékvizeket befogadó Kerekes tó rehabilitációja, kotrása
4. ENERGIAHATÉKONYSÁG	4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása		X
	4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések		X

7. GYÁRVÁROS

AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

A1. Kiskút területének idegenforgalmi, szabadidős és rekreációs célú fejlesztése, zöldterületek megújítása

- **A1.1.** A Xantus János Állatkerti fejlesztése
- **A1.2.** A Műjégpálya korszerűsítése, bővítése

A2. Városrét komplex fejlesztésének folytatása

A VÁROSRÉSZ ADOTT TERÜLETÉT ÉRINTŐ HÁLÓZATOS PROJEKTEK

H1. Az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál (EYOF 2017) megrendezéséhez kapcsolódó létesítmények elhelyezése és fenntartható üzemeltetése

- A Magvassy Mihály Sportcsarnok és környezetének sportolási célú fejlesztése, új multifunkcionális csarnok építése

H2. Belső keleti elkerülőút megépítése

- Az Ipar utca meghosszabbítása a 14. sz. főútig, új hiddal a Mosoni-Dunán

A VÁROSRESZ TERÜLETÉN VÉGREHAJTANDÓ FEJLESZTÉSEK

1. TÁRSADALOM		1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése	A Kiskúti utcai bölcsőde felújítása
		1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések	- Kiskút területének idegenforgalmi, sport- és rekreációs célú fejlesztése, zöldterületek megújítása: A Műjégpálya korszerűsítése, bővítése - A Xantus János Állatkert fejlesztése - A Magvassy Mihály Sportcsarnok és környezetének sportolási célú fejlesztése, új multifunkcionális csarnok építése
2. GAZDASÁG		2.1. Gazdasági területek fejlesztése	Működő gazdasági területek fejlesztése, technológiai korszerűsítése
		2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések	- Kiskút területének idegenforgalmi, sport- és rekreációs célú fejlesztése, zöldterületek megújítása - A Xantus János Állatkert fejlesztése - Az Iparcsatornánál torkolati yachtkikötő létesítése és a hozzá kapcsolódó fejlesztések megvalósítása
		2.3. Kereskedelmi-logisztikai fejlesztések	A funkcióváltó területeken kereskedelmi célú fejlesztések
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	X
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	X
		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értéktörző megújítása	Műemléki védettségű területek megóvása
		3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése	- Városrét komplex fejlesztésének folytatása: az egykori Rába gyár helyén megindult lakóterületi fejlesztések folytatása - Meglévő lakóterületek fejlesztése
	3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	- Kiskút területének idegenforgalmi, sport- és rekreációs célú fejlesztése, zöldterületek megújítása - Zöldfelületek megújítása, közterület fásítás
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja	- Mosoni-Duna torkolati vízszintemelő műtárgy és hajózsilip létesítése - A vízi közlekedés fejlesztése Győrött és térségében: Iparcsatorna-zsilip és rehabilitáció, part és parkrendezés, yachtkikötő létesítése
	3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	- Belső keleti elkerülőút megépítése: Az Ipar utca meghosszabbítása a 14.sz. főútig, új híddal a Mosoni-Dunán - Az 1. sz. főút 2x2 sávra bővítése az Ipar utca és a líkócsi körforgalom között
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között	A városon belüli és az elővárosi kerékpárút-hálózat fejlesztése - Az Árkád bevásárlóközpont körül a gyalogos és kerékpáros közlekedés felülvizsgálata, hiányzó elemek kiépítése; EuroVelo6 fejlesztések
		3.3.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	X

4. ENERGIAHATÉKONYSÁG	3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	X
		3.3.5. Közműfejlesztés	X
		4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása	• Az E-ON telephely keleti felének funkcióváltása • Városrét komplex fejlesztésének folytatása • A Győri Likörgyár Zrt. és a Győri Szeszgyár és Finomító Zrt. komplex rekonstrukciója • A Győri Textilgyár területének funkcióváltásának folytatása • A Ringa és Uniontex területek funkcióváltásának folytatása
		4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések	• A panelprogram folytatása • A Győri Szeszgyár és Finomító Zrt. technológiai korszerűsítése és a hulladékhő hasznosítása

8. LIKÓCS

AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

A1. A gokart pálya funkcióváltása és hasznosítása

A VÁROSRESZ TERÜLETÉN VÉGREHAJTANDÓ FEJLESZTÉSEK

1. TÁRSADALOM		1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése	X
		1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések	X
2. GAZDASÁG		2.1. Gazdasági területek fejlesztése	X
		2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések	A gokart pálya funkcióváltása és hasznosítása
		2.3. Kereskedelmi-logisztikai fejlesztések	X
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	Lakóutcák rehabilitációja csapadékvíz-kezeléssel együtt
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	X
		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása	X
		3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése	X
	3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	X
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja	Mosoni-Duna rehabilitáció
	3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	X
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között	X
		3.3.3. Községi közlekedés fejlesztése	X
		3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	X
3.3.5. Közműfejlesztés		Lakóutcák rehabilitációja csapadékvíz-kezeléssel együtt	
4. ENERGIAHATÉKONYSÁG		4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása	X
		4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések	X

9. GYŐRSZENTIVÁN

AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

- A1.** A Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ és környezetének funkcióbővítő fejlesztése
- A2.** Multifunkcionális szabadtéri rendezvényhelyszín kialakítása
- A3.** 24 órás egészségügyi centrum létrehozása

A VÁROSRESZ TERÜLETÉN VÉGREHAJTANDÓ FEJLESZTÉSEK

1. TÁRSADALOM		1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése	24 órás egészségügyi centrum létrehozása: az Avar utcai hajléktalan-szálló fejlesztése - A Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ és környezetének funkcióbővítő fejlesztése: az épület bővítése - A Sugár úti óvoda felújítása, bővítése (megvalósítása folyamatban)
		1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések	- A Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ és környezetének funkcióbővítő fejlesztése: az épület a környezetében lévő zöldterületek sport-, rekreációs és szabadidős célú hasznosítása, tanuszoda építése - Multifunkcionális szabadtéri rendezvényhelyszín kialakítása
2. GAZDASÁG		2.1. Gazdasági területek fejlesztése	Gazdasági-szolgáltató területek kijelölése a helyi KKV-k számára az 1. számú főút mentén
		2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések	X
		2.3. Kereskedelemi-logisztikai fejlesztések	- A Győr-Gönyű kikötőhöz kapcsolódó területek gazdasági és logisztikai célú hasznosítása - Gazdasági-szolgáltató területek kijelölése a helyi KKV-k számára az 1-es számú főút mentén
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	Lakóutcák rehabilitációja
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	Tömbfeltárások folytatása elsősorban a hosszú építési telkek találkozási pontjainál
		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értéktörző megújítása	X
		3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése	X
	3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	A Kör téri park fejlesztése
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja	A Mosoni-Duna rehabilitációja
	3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	- A Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ megközelítésének fejlesztése (a Déryné utca és a Művelődési Központ közötti útkapcsolat kiépítése) - A Vonal út kiépítésének befejezése a közúti és a kerékpáros forgalom számára (megvalósítása folyamatban) - A Tibormajori út felújítása és szélesítése (megvalósítása folyamatban) - A Győr-Gönyű kikötőhöz kapcsolódó úthálózati fejlesztések megvalósítása - Az északi bekötőútnál lévő körforgalom és a Lőtér utca közötti útkapcsolat kiépítése a közúti és a kerékpáros forgalom számára
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között	- Kerékpárút kiépítése Győrszentiván és Gönyű között - A Vonal út kiépítésének befejezése a közúti és a kerékpáros forgalom számára

			Az északi bekötőútnál lévő körforgalom és a Lőtér utca közötti útkapcsolat kiépítése a közúti és a kerékpáros forgalom számára
		3.3.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	A buszhálózat fejlesztése a lakóterületi fejlesztésekhez kapcsolatosan
		3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	P+R, B+R parkoló létesítése a vasútállomásnál
		3.3.5. Közműfejlesztés	Bel-, szenny- és csapadékvíz elvezetési program folytatása, különösen az előntéssel gyakrabban fenyegetett területeken
4. ENERGIAHATÉKONYSÁG		4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása	X
		4.2. Hatékony energiatekintetű felhasználásra irányuló fejlesztések	- A Sugár úti óvoda felújítása, energetikai fejlesztése (megvalósítása folyamatban) - Váci Mihály Általános Iskola energiatakarékossági prioritású felújítása

10. NÁDORVÁROS

AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

- A1.** A Frigyes laktanya megújításának folytatása
- A2.** Zöld város mintaprojekt megvalósítása a Vásárcsarnok és környezetének komplex fejlesztésével
 - **A2.1.** A Vásárcsarnok környékének fejlesztése: Malom-liget (Corvin utca - Nemzetőr utca – Álmos utca - Tihanyi Árpád út lehatárolással), Ady-domb (Bartók Béla út – Szigethy Attila út – Verseny utca – Hermann Ottó utca lehatárolással), Halacska (Lehel utca – Hermann Ottó utca – Tihanyi Árpád út lehatárolással), Vásárcsarnok előtti tér és út (Lehel utca - Hermann Ottó utca – Verseny utca lehatárolással).
 - **A2.2.** A Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Közösségi Tér komplex funkcióbővítő fejlesztése
- A3.** A Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Közösségi Tér komplex funkcióbővítő fejlesztése

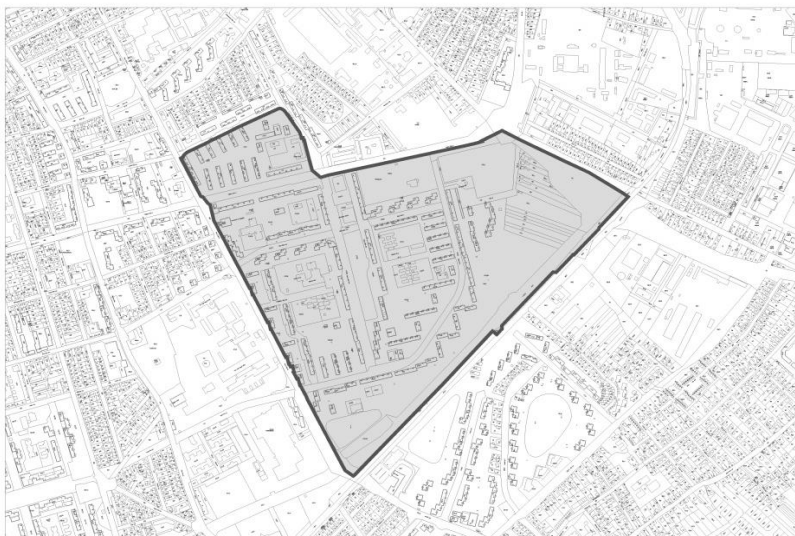
A VÁROSRESZ ADOTT TERÜLETÉT ÉRINTŐ HÁLÓZATOS PROJEKTEK

- H1.** Intermodális csomópont (IMCS) kialakítása Győrött
 - Városház tér, Vasútállomás fejlesztései, helyközi buszpályaudvar és kereskedelmi központ, Baross híd, Révai utca közlekedésének átalakítása és parkolási kapacitásának növelése
- H2.** A Szauter Ferenc utca átépítése
 - A 82. sz. főúti és a 83. sz. főúti csomópontok közötti szakaszon, a csomópontok átépítésével együtt.

A VÁROS RÉSZ TERÜLETÉN VÉGREHAJTANDÓ FEJLESZTÉSEK

1. TÁRSADALOM		1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése	A Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Községi Tér komplex funkcióbővítő fejlesztése
		1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések	X
2. GAZDASÁG		2.1. Gazdasági területek fejlesztése	X
		2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések	X
		2.3. Kereskedelemi-logisztikai fejlesztések	- Intermodális csomópont kialakítása Győrött - Vasútállomás fejlesztései, helyközi buszpályaudvar és kereskedelmi központ, Baross híd - A Frigyes laktanya megújításának folytatása
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	Zöld város mintaprojekt megvalósítása a Vásárcsarnok és környezetének komplex fejlesztésével
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	X
		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása	X
		3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése	X
	3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	Zöld város mintaprojekt megvalósítása a Vásárcsarnok és környezetének komplex fejlesztésével
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja	X
	3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	A Szauter Ferenc utca átépítése
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között	- Zöld város mintaprojekt megvalósítása a Vásárcsarnok és környezetének komplex fejlesztésével - A kerékpárút-hálózat elemeinek összekötése, a városrészek közti kerékpárutak kijelölése, a Baross hídra vezető kerékpárutak megoldása
		3.3.3. Községi közlekedés fejlesztése	Intermodális csomópont kialakítása Győrött – a vasútállomás fejlesztései, helyközi buszpályaudvar, Baross híd
		3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	- Intermodális csomópont kialakítása Győrött – parkolók létesítése - Zöld város mintaprojekt megvalósítása a Vásárcsarnok és környezetének komplex fejlesztésével - A Petz Aladár Megyei Oktató Kórház parkolóhely-kapacitásának bővítése
3.3.5. Közműfejlesztés		X	
4. ENERGIAHATÉKONYSÁG		4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása	- A Mészáros Lőrinc u. melletti területek hasznosítása - A Zrínyi utcai, állami tulajdonú kórházi telephely hasznosítása - A Vadász laktanya és környezetének rehabilitációja
		4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések	X

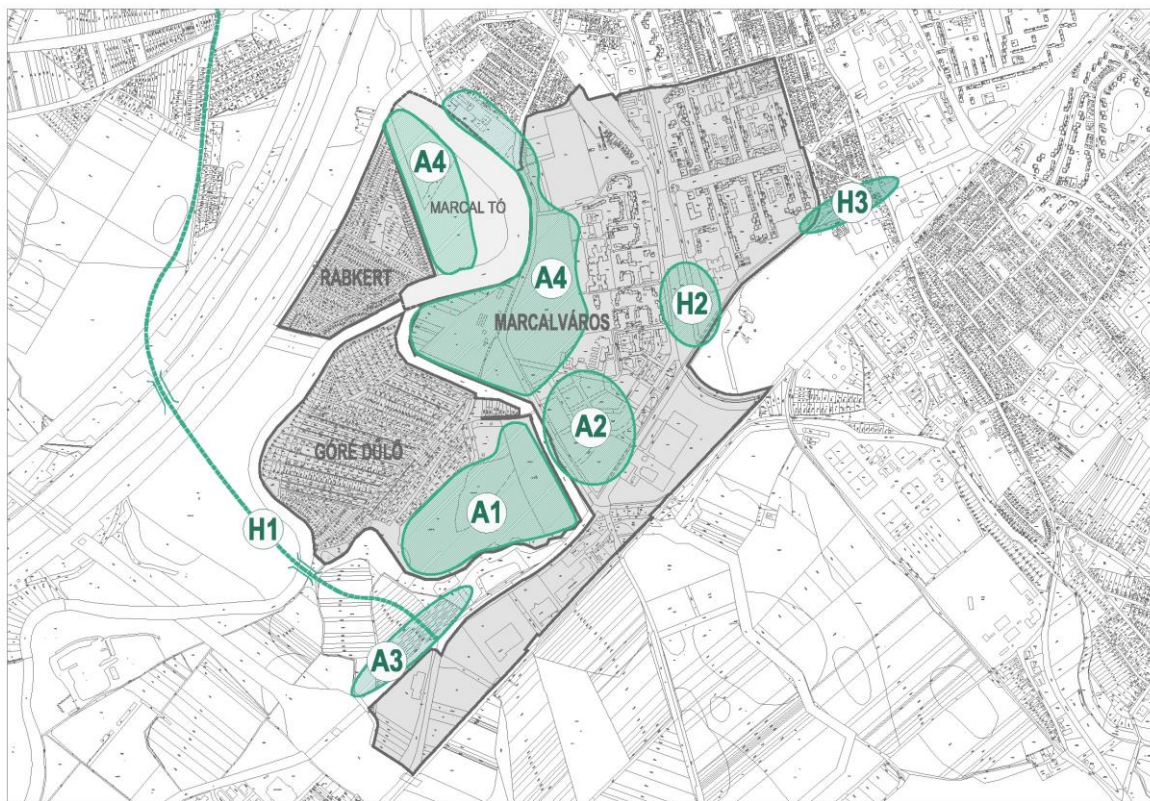
11. ADYVÁROS

A VÁROSRÉSZ TERÜLETÉN VÉGREHAJTANDÓ FEJLESZTÉSEK

1. TÁRSADALOM		1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése	Az Adyvárosi Móra Ferenc Általános Iskola és Szakközépiskola tanuszodájának fejlesztése
		1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések	X
2. GAZDASÁG		2.1. Gazdasági területek fejlesztése	X
		2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések	X
		2.3. Kereskedelemi-logisztikai fejlesztések	X
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	A lakótelepek közterületeinek fejlesztése
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	X
		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása	X
		3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése	X
	3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	Lakótelepi zöldterületek fejlesztése
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja	X
	3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	X
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között	X
		3.3.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	Kötőpályás városi-előváros közösségi közlekedés fejlesztése: Adyváros vasúti megállóhely kialakítása
		3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	Adyváros parkolási helyzetének javítása
		3.3.5. Közműfejlesztés	X
4. ENERGIAHATÉKONYSÁG		4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása	X
		4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések	A panelprogram folytatása

12. MARCALVÁROS GÓRÉ-DÚLÓ RABKERT

AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

- A1.** A hulladéklerakó rekultivációjának befejezése
- A2.** Marcalváros déli területeinek lakóterületi célú hasznosítása
- A3.** A 83-as út menti területek gazdasági célú hasznosítása
- A4.** A Marcal tó menti területek szabadidős-, sport- és rekreációs célú hasznosítása

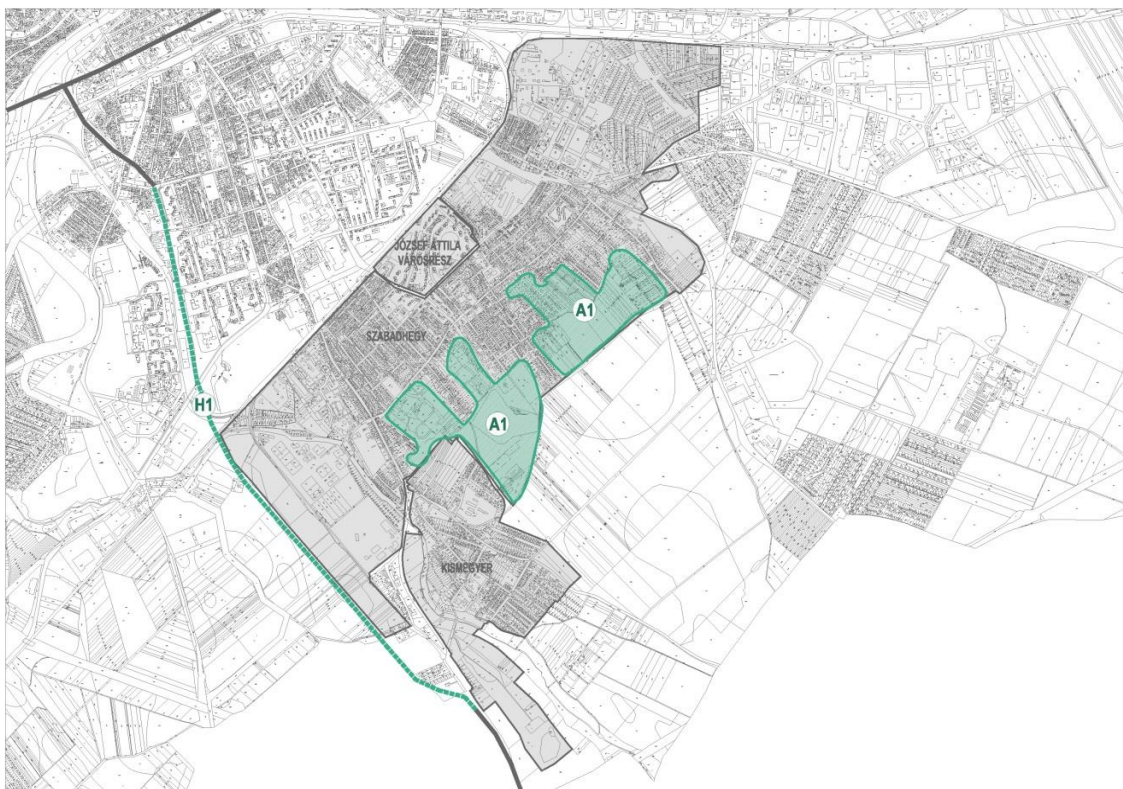
A VÁROSRÉSZ ADOTT TERÜLETÉT ÉRINTŐ HÁLÓZATOS PROJEKTEK

- H1.** Belső nyugati elkerülőút megépítése
 - A Radnóti utca folytatása az 1. sz. főút és a 83. sz. főút között
- H2.** Kötőpályás városi-elővárosi közösségi közlekedési rendszer fejlesztése
 - Marcalvárosi decentrum: autóbusz-pályaudvar fejlesztése, a 10. sz. vasútvonal bekötése Marcalváros felé, elővárosi megállóhely létesítése
- H3.** A Szauter Ferenc utca átépítése
 - A 82. sz. főúti és a 83. sz. főúti csomópontok közötti szakaszon, a csomópontok átépítésével együtt.

A VÁROSRESZ TERÜLETÉN VÉGREHAJTANDÓ FEJLESZTÉSEK

1. TÁRSADALOM		1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése	X
		1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések	A Marcal tó menti területek szabadidős-, sport- és rekreációs célú hasznosítása
2. GAZDASÁG		2.1. Gazdasági területek fejlesztése	A 83-as út menti területek gazdasági célú hasznosítása
		2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések	A Marcal tó menti területek szabadidős-, sport- és rekreációs célú hasznosítása
		2.3. Kereskedelemi-logisztikai fejlesztések	A 83-as út menti területek gazdasági célú hasznosítása
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	Lakótelepi közterületek fejlesztése
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	X
		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása	X
		3.1.4. Minőségi lakókörnyezet megteremtése	A Marcalváros déli területeinek hasznosítása – lakóterületi fejlesztések
	3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	- A Marcal tó menti területek hasznosítása, zöldterületek megújítása - A hulladéklerakó rekultivációjának befejezése - Lakótelepi zöldterületek fejlesztése
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja	A Marcal tó rehabilitációja, kotrásának befejezése
	3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	- A belső nyugati elkerülő-út megépítése (a Radnóti utca folytatása az 1. sz. főút és a 83. sz. főút között) - A Szauter Ferenc utca átépítése
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között	X
		3.3.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	- Kötőtpályás városi-elővárosi közösségi közlekedési rendszer fejlesztése: - Győr-bevásárlóközpont vasúti megállóhely létesítése - Marcalvárosi decentrum fejlesztése: marcalvárosi elővárosi vasúti megállóhely létesítése, autóbusz-pályaudvar fejlesztése
		3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	X
3.3.5. Közműfejlesztés		X	
4. ENERGIAHATÉKONYSÁG		4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása	A hulladéklerakó rekultivációjának befejezése
		4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések	X

13. SZABADHEGY KISMEGYER ÉS JÓZSEF ATTILA VÁROSRÉSZ

AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

A1. Lakóterületi fejlesztések a József Attila utcától délkeletre

- A Szabadi út környéki lakóterület fejlesztések
- Royal Parkváros építésének folytatása
- Az Ötház dombi lakóterület fejlesztés folytatása

A VÁROSRESZ ADOTT TERÜLETÉT ÉRINTŐ HÁLÓZATOS PROJEKTEK

H1. A 82. sz. főút győri elkerülő szakaszának megvalósítása

- a 82. sz. út új bevezető szakaszának megépítése a veszprémi vasúttól nyugatra

A VÁROS RÉSZ TERÜLETÉN VÉGREHAJTANDÓ FEJLESZTÉSEK

1. TÁRSADALOM		1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése	• Rendőrség kialakítása • Az Arató utcai, jelenleg Növényvédelmi Állomás más célú hasznosításának vizsgálata: idősek otthona, orvosi rendelő
		1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések	• A Szabadhegyi Közoktatási Központ udvarán műfüves focipálya kialakítása (megvalósítása folyamatban)
2. GAZDASÁG		2.1. Gazdasági területek fejlesztése	• Gazdasági-szolgáltató terület kialakítása az új 82-es út mentén • Az Agroker-telep fejlesztése
		2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések	X
		2.3. Kereskedelemi-logisztikai fejlesztések	• Szabadhegy központjában kis bevásárlóközpont létesítése • A Raktárváros fejlesztése
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	• Lakóutcák rehabilitációjának folytatása csapadékvíz-kezeléssel együtt
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	X
		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása	X
		3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése	• Lakóterületi fejlesztések a József Attila utcától délkeletre: ➤ A Szabadi út környéki lakóterület fejlesztések ➤ Royal Parkváros építésének folytatása ➤ Az Ötház dombi lakóterület fejlesztés folytatása
	3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	X
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja	X
	3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	• 82. sz. út új bevezető szakaszának megépítése a veszprémi vasúttól nyugatra
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között	• A kerékpárút-hálózat elemeinek összekötése, a Győr-Pannonthalma kerékpárút győri szakaszának kiépítése a Szent Imre út mentén
		3.3.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	X
		3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	X
		3.3.5. Közműfejlesztés	• Lakóutcák rehabilitációja csapadékvíz-kezeléssel együtt • Bel-, szenny- és csapadékvíz elvezetési program Győrött, Szabadhegy városrészben: ➤ a megkezdett zárt rendszerű csapadékvíz-elvezetési program folytatása (Jereváni út – József Attila út – Szent Imre út – Szabadhegyi vasút) ➤ a József Attila lakótelep II. és III. sz. tározótó rekonstrukciójának előkészítése
4. ENERGIAHATÉKONYSÁG		4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása	X
		4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések	• A panelprogram folytatása

14. MÉNFŐCSANAK GYIRMÓT

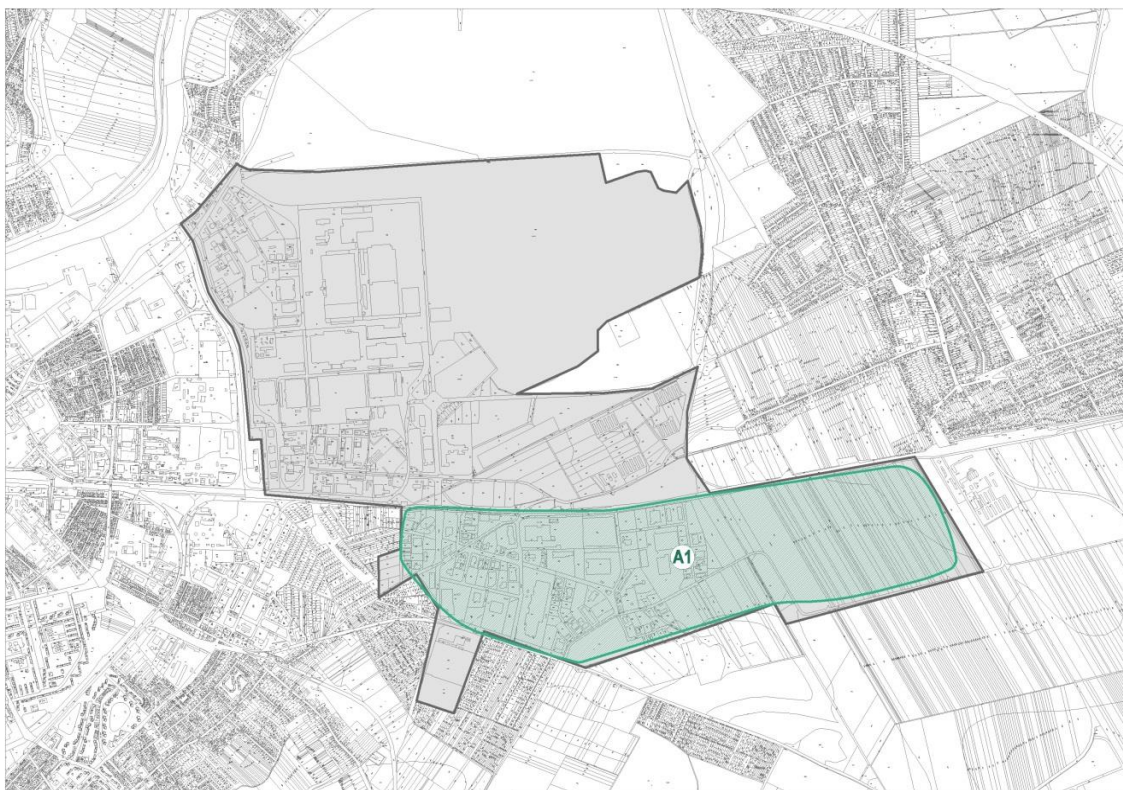

A VÁROSRÉSZ TERÜLETÉN VÉGREHAJTANDÓ FEJLESZTÉSEK

1. TÁRSADALOM	1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése		A Bezerédj-kastély felújításának és a park rehabilitációjának folytatása
	1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések		- Közösségi rendezvények befogadására is alkalmas multifunkcionális csarnok építése Ménfőcsanakon - A gyirmóti Zúgó parkban sportolásra alkalmas területek fejlesztése
2. GAZDASÁG	2.1. Gazdasági területek fejlesztése		Gazdasági-szolgáltató területek kijelölése helyi KKV-k számára
	2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések		X
	2.3. Kereskedelmi-logisztikai fejlesztések		M1 – 83-as számú főút csomóponttól nyugatra eső terület fejlesztése
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	Lakóutcák rehabilitációja, csapadékvíz-kezelési program
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	Tömbfeltárások folytatása, elsősorban a hosszú építési telkek találkozási pontjainál

		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értéktörző megújítása	X
		3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése	- Győrújbaráti közös fejlesztések (lakóterület-fejlesztések kezelése, közös és városhatáron átvetető lakóutcák rendezése) - Gyirmót, nyugati lakóterület-fejlesztés
	3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	- A Bezerédj-kastély felújításának és a park rehabilitációjának folytatása - A gyirmóti Zúgó park rehabilitációja
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja	Gyirmóton a Rába holtág Szent László út melletti szakaszának rendezése
	3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	- A 83-as számú főút csomópontjainak biztonsági szemléletű fejlesztései (járdák, gyalogátkelők, terelőszigetek stb.) - A Sokorópátkai út felújítása - A gyirmóti Vaskapu utca kikötése a 83-as számú főútra - Gyirmót (Papréti út) - Koroncó (Marcal-híd) összekötése - A Szerűskert út és a Papréti út összekötése az árvízvédelmi töltésen
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között	- Kerékpárút-hálózat meglévő elemeinek összekötése, hiányzó szakaszok építése - Kerékpárút továbbépítése a Koroncó úti csomópontig
		3.3.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	Kötőtpályás városi-elővárosi közösségi közlekedés fejlesztése: Ménfőcsanak, Malom út vasúti megállóhely létesítése
		3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	P+R parkolók a vasúti megállónál
		3.3.6. Közműfejlesztés	- Lakóutcák rehabilitációja, csapadékvíz-kezelési program - Bel-, szenny- és csapadékvíz elvezetési program Győrött, Ménfőcsanak és Gyirmót városrészekben
	4. ENERGIAHATÉKONYSÁG	4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása	X
		4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések	X

15. KÖZPONTI IPARTERÜLET

AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

A1. A Győri Nemzetközi Ipari Park fejlesztése

A VÁROSRESZ TERÜLETÉN VÉGREHAJTANDÓ FEJLESZTÉSEK

1. TÁRSADALOM		1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése	X
		1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések	X
2. GAZDASÁG		2.1. Gazdasági területek fejlesztése	- A Győr Nemzetközi Ipari Park fejlesztése - INNONET Innovációs és Technológiai Központ folyamatos fejlesztése, kompetenciaközponttá történő átalakítása - Az AUDI Hungaria Motor Kft. gyárának fejlesztése
		2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések	X
		2.3. Kereskedelemi-logisztikai fejlesztések	Kereskedelmi-logisztikai fejlesztések a Nemzetközi Ipari Park fejlesztése kapcsán
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. ÉPÍTETT KÖRNYEZET	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	X
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	X
		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása	X
		3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése	X
	3.2. TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	X
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja	X
	3.3. MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	Az 1. sz. főút 2x2 sávossra fejlesztése az Ipar utca és a Likócsi körforgalom között
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között	Kerékpárút kiépítése a Mártírok út mellett az Ipar utca és a Likócsi körforgalom között
		3.3.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	Kötőpályás városi-előváros közösségi közlekedés fejlesztése: Győr-Iparterület vasúti megálló kialakítása és csatlakozó buszjárat(ok) biztosítása
		3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	X
3.3.5. Közműfejlesztés		X	
4. ENERGIAHATÉKONYSÁG		4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása	X
		4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések	X

3.3. A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

A „finanszírozó alap”-ot azon projektek esetében kerülnek megjelölni, amelyeknél az ITS készítésének időpontjában ismert operatív programok elvi lehetőséget nyújtanak a projekt legalább részbeni, uniós forrásból történő finanszírozására.

3.3.1. Akcióterületi projektek

1. BELVÁROS							
A projekt(csomag) megnevezése		Becsült költség (mFt)	Finanszírozó alap	Indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Mérés módja
A1	„Lüktető Belváros” – A Belváros kulturális infrastruktúrájának funkcióbővítő fejlesztése	15 000	ERFA	városi környezetben létrehozott vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek	kimeneti	m ²	kedvezményezetti adatszolgáltatás
				városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezetti adatszolgáltatás
A2	A Dunakapu tér és a Dunakorzó fejlesztése	4 000	-	városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezetti adatszolgáltatás
2. SZIGET							
A projekt(csomag) megnevezése		Becsült költség (mFt)	Finanszírozó alap	Indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Mérés módja
A1	Az Olajgyár funkcióváltása, fejlesztése és környezetének funkcióbővítő rehabilitációja	5 000	ERFA	funkcióváltással felújított barnamezős területek nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezetti adatszolgáltatás
A2	A Győri Fürdőközpont és környezetének komplex fejlesztése	3 000	ERFA	fejlesztett kereskedelmi szálláshelyek száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
				a Győri Fürdőközpont szolgáltatásait igénybevevők száma	eredmény	fő	kedvezményezetti adatszolgáltatás
A3	A Kecszygyár funkcióváltása, fejlesztése, környezetének funkcióbővítő rehabilitációja	10 000	ERFA	funkcióváltással felújított barnamezős területek nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezetti adatszolgáltatás

3.ÚJVÁROS ÉS A HOLT-RÁBCA DÉLI HULLMÁTERE

A projekt(csomag) megnevezése		Becsült költség (mFt)	Finanszírozó alap	Indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Mérés módja
A1	Szociális városrehabilitáció Győr-Újvárosban, II. ütem	3 300	ERFA	helyreállított lakóegységek városi területeken	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
			ESZA	résztevők száma a szociális felemelkedést támogató programokban	eredmény	fő	kedvezményezetti adatszolgáltatás
A2	A Bercsényi-liget megújítása, zöldterület-rehabilitáció	1 000	ERFA	a megújított zöldterületek nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezetti adatszolgáltatás

4. PINNYÉD, PÜSPÖKERDŐ NYUGATI RÉSZÉ ÉS A HOLT-RÁBCA ÉSZAKI HULLÁMTERE

A projekt(csomag) megnevezése		Becsült költség (mFt)	Finanszírozó alap	Indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Mérés módja
A1	Püspökerdő déli részén, valamint a Rábca holtágban egészség- és rekreációs célú fejlesztések	4 000	-	kialakított új gyógyászati és rekreációs szolgáltatások száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
A2	Lakóterület-fejlesztések Pinnyéd északnyugati részén	n.a.	-	újnonnan létrehozott lakóegységek száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás

5. RÉVFALU

A projekt(csomag) megnevezése		Becsült költség (mFt)	Finanszírozó alap	Indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Mérés módja
A1	Járműipari regionális innovációs és technológiai tudáscentrum létrehozása	10 000	ERFA	a kutatóintézetekkel együttműködő vállalkozások száma	kimeneti	vállalkozás	kedvezményezetti adatszolgáltatás
A2	A Körtöltés utca és környékének alközpont jellegű fejlesztése	n.a.	-	kialakított kereskedelmi egységek száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
A3	Az Audi Hungária Iskola komplex fejlesztése	5 000	ERFA	támogatott gyermekgondozási és oktatási intézmények kapacitása	kimeneti	fő	kedvezményezetti adatszolgáltatás
A4	Új sportcsarnok építése a Széchenyi István Egyetem területén	2 000	-	létrehozott sportolási célú és az azokat kiszolgáló területek nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezetti adatszolgáltatás

A5	A5. Győr Kálóczy téri csónakház felújítása	400	ERFA	Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek (CO38)	kimeneti	nm	kedvezményezetti adatszolgáltatás
-----------	--	-----	------	---	----------	----	-----------------------------------

7. GYÁRVÁROS

A projekt(csomag) megnevezése		Becsült költség (mFt)	Finanszírozó alap	Indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Mérés módja
A1	Kiskút területének idegenforgalmi, szabadidős és rekreációs célú fejlesztése, zöldterületek megújítása	1 500	ERFA	szabadidős és rekreációs célú területek nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezetti adatszolgáltatás
A2	A Városrét komplex fejlesztésének folytatása	n.a.	ERFA	funkcióváltással felújított barnamezős területek nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezetti adatszolgáltatás

8. LIKÓCS

A projekt(csomag) megnevezése		Becsült költség (mFt)	Finanszírozó alap	Indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Mérés módja
A1	A gokart pálya funkcióváltása és hasznosítása	n.a.	-	új funkciókkal ellátott területek nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezetti adatszolgáltatás

9. GYŐRSZENTIVÁN

A projekt(csomag) megnevezése		Becsült költség (mFt)	Finanszírozó alap	Indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Mérés módja
A1	A Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ és környezetének funkcióbővítő fejlesztése	500	ERFA	létrehozott közösségi hasznos nettó alapterület nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezetti adatszolgáltatás
A2	Multifunkcionális szabadtéri rendezvényhelyszín kialakítása	500	ERFA	épített/felújított sportcélú területek nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezetti adatszolgáltatás
A3	24 órás egészségügyi centrum létrehozása	250	ESZA	az egészségügyi szolgáltatásokat igénybevevők száma	eredmény	fő	kedvezményezetti adatszolgáltatás
			ERFA	szakmai személyzet létszáma	kimeneti	fő	

10. NÁDORVÁROS

A projekt(csomag) megnevezése		Becsült költség (mFt)	Finanszírozó alap	Indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Mérés módja
A1	A Frigyes laktanya megújításának folytatása	n.a.	-	létrehozott munkavégzésre használt hasznos nettó alapterület nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezett adatszolgáltatás
A2	A Vásárcsarnok környékének fejlesztése	1 000	-	városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezett adatszolgáltatás
A3	A Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Községi Tér komplex funkcióbővítő fejlesztése	500	ERFA	a fejlesztéssel érintett alapterület nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezett adatszolgáltatás

12. MARCALVÁROS, GÓRÉ-DÜLLŐ, RABKERT

A projekt(csomag) megnevezése		Becsült költség (mFt)	Finanszírozó alap	Indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Mérés módja
A1	A hulladéklerakó rekultivációjának befejezése	1 000	ERFA, KA	rekultivált terület nagysága	kimeneti	ha	kedvezményezett adatszolgáltatás
A2	Marcalváros déli területeinek lakóterületi célú hasznosítása	n.a.	-	újjonnan létrehozott lakóegységek száma	kimeneti	db	kedvezményezett adatszolgáltatás
A3	A 83-as út menti területek gazdasági célú hasznosítása	n.a.	.	betelepült vállalkozások száma	kimeneti	db	kedvezményezett adatszolgáltatás
A4	A Marcal tó menti területek szabadidős-, sport- és rekreációs célú hasznosítása	2 000	ERFA	kialakított sport- és rekreációs célú területek nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezett adatszolgáltatás

13. SZABADHEGY, KISMEGYER, JÓZSEF ATTILA VÁROSRESZ

A projekt(csomag) megnevezése		Becsült költség (mFt)	Finanszírozó alap	Indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Mérés módja
A1	Lakóterületi fejlesztések Szabadhegy városrészben (a József Attila utcától délkeletre)	n.a.	-	újjonnan létrehozott lakóegységek száma	kimeneti	db	kedvezményezett adatszolgáltatás

15. KÖZPONTI IPARTERÜLET							
A projekt(csomag) megnevezése		Becsült költség (mFt)	Finanszírozó alap	Indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Mérés módja
A1	A Győri Nemzetközi Ipari Park fejlesztése	2 000	ERFA	a fejlesztések eredményeként korszerű infrastruktúrával ellátott telephely, ipari park, ipari terület nagysága	kimeneti	ha	kedvezményezett adatszolgáltatás

3.3.2. Hálózatos (beruházási jellegű) projektcsomagok

A projekt(csomag) megnevezése		Becsült költség (mFt)	Finanszírozó alap	Indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Mérés módja
1	Intermodális csomópont (IMCS) kialakítása Győrött (érintett városrészek: Belváros és Nádorváros)	15 000	ERFA, KA	a beruházással épített intermodális csomópont hasznos alapterülete	kimeneti	m ²	kedvezményezetti adatszolgáltatás
2	Új híd építése a Kunszigeti út és a Töltés utca között (érintett városrészek: Sziget, Újváros, Pinnyéd-Püspökerdő)	2 000	-	megépült hidak száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
3	Az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál (EYOF) megrendezéséhez kapcsolódó létesítmények elhelyezése és fenntartható üzemeltetése - folyamatban (érintett városrészek: Újváros, Gyárváros)	10 000	-	létrehozott sportolási célú és az azokat kiszolgáló területek nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezetti adatszolgáltatás
4	Turisztikai információs-rendszer fejlesztése Győrben	70	ERFA	kihelyezett táblák száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
5	Győr külső keleti elkerülőút befejezése állami beruházás keretében (813.sz. út) (érintett városrészek: Központi lparterület és a keleti külterületek)	10 000	ERFA	az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza	kimeneti	km	kedvezményezetti adatszolgáltatás
6	A belső nyugati elkerülőút megvalósítása (érintett városrészek: Újváros, Marcalváros – Góré-dűlő – Rabkert)	3 000	-	az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza	kimeneti	km	kedvezményezetti adatszolgáltatás
7	A belső keleti elkerülőút megvalósítása (érintett városrészek: Révfalu, Gyárváros)	3 000	-	az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza	kimeneti	km	kedvezményezetti adatszolgáltatás
8	Kötőpályás városi-elővárosi közösségi közlekedési rendszer fejlesztése (Teljes város érintett)	20 000	ERFA, KA	újonnan épített vagy felújított állomások/megállóhelyek száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás

9	Az állami kezelésben lévő 82. sz. főút győri elkerülő szakaszának megvalósítása (érintett városrészek: Szabadhegy – Kismegyer)	8 000	ERFA, KA	az újjraépített vagy felújított közutak teljes hossza	kimeneti	km	kedvezményezetti adatszolgáltatás
10	Győr város parkolási problémáinak kezelése	13000	ERFA	kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
11	Bel-, szenny- és csapadékvíz elvezetési program Győrött (érintett városrészek: Belváros, Újváros, Révfalu, Szabadhegy, Ménfőcsanak, Gyirmót, Bácsa, Kisbácsa és Sárás)	5 000	ERFA	bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	kimeneti	km	kedvezményezetti adatszolgáltatás
12	Rekreációs célú fejlesztések a Bálványosi-csatorna térségében (érintett városrészek: Révfalu, Sárás-Kisbácsa-Bácsa)	n.a.	-	a projekt eredményeként kialakított új rekreációs szolgáltatások száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
13	A Szauter út átépítése (érintett városrészek: Nádorváros, Marcalváros)	500	ERFA	az újjraépített vagy felújított közutak teljes hossza	kimeneti	km	kedvezményezetti adatszolgáltatás
14	Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése	1 000	ERFA	a fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
			ESZA	jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	kimeneti	fő	kedvezményezetti adatszolgáltatás
15	A hajléktalanellátó rendszer infrastrukturális fejlesztése, a nem megfelelő tárgyi feltételű férőhelyek kiváltása	1 500	ERFA	a fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
16	Rekreációs gyógyászati központ létrehozása a fizikai és szellemi sérülésekkel küzdő emberek, valamint az idősek számára	3 000	ERFA	a gyógyászati központ szolgáltatásait igénybevevők száma	eredmény	fő	kedvezményezetti adatszolgáltatás
				a fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
17	Turisztikai célú kerékpáros infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés	2 000	ERFA	kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás

18	A városon belüli és az elővárosi kerékpárút-hálózat fejlesztése	500	ERFA	kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	kimeneti	km	kedvezményezetti adatszolgáltatás
19	A vízi turizmus lehetőségeinek fejlesztése Győrött és térségében	3 000	ERFA	megépített kikötők száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
19	Buszállomány korszerűsítése	10 000	ERFA	beszerzett korszerű járművek száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
20	Panelprogram folytatása	10 000	-	fejlesztéssel érintett lakások száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
21	Épületenergetikai fejlesztések Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának közintézményeiben	5 000	ERFA	a középületek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése	kimeneti	kWh/év	kedvezményezetti adatszolgáltatás

3.3.3. Vegyes – beruházási jellegű projekteket és minőség/szolgáltatásfejlesztési tevékenységeket – tartalmazó hálózatos projektcsomagok

A projekt(csomag) megnevezése		Becsült költség (mFt)	Finanszírozó alap	Indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Mérés módja
1	Általános és középiskolai infrastruktúra- és tartalomfejlesztési program	8 000	ERFA	felújított/épített tornatermek száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
			ESZA	a programokba bevont személyek száma	kimeneti	fő	kedvezményezetti adatszolgáltatás
2	Idősügyi Program - Az idősök életminőségének javítása, aktív és egészséges idősödés biztosítása nyugdíjasházak építésével és szolgáltatásfejlesztéssel	3 000	ERFA	a fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás

3	Ökoturisztikai, kulturális és gasztronómiai kitörési pontok azonosítása és közös fejlesztése Győr funkcionális várostérségében	500	ERFA	beazonosított turisztikai attrakciók/termékek/ programcsomagok száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
				a természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése	kimeneti	látogatás /év	kedvezményezetti adatszolgáltatás
4	Otthonteremtési program Győrött	n.a.	-	fejlesztéssel érintett önkormányzati szociális bérlekások száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
5	Óvodafejlesztési program	500	ERFA	újonnan létesített vagy felújított óvodai férőhelyek száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
6	Bölcsődefejlesztési program	500	ERFA	újonnan létesített vagy felújított bölcsődei férőhelyek száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
			ESZA	támogatott gyermekgondozási és oktatási intézmények kapacitása	kimeneti	fő	kedvezményezetti adatszolgáltatás
7	Felsőfokú oktatási intézmények fejlesztése	10 000	ERFA	beszerzett új, nagyértékű eszközök száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
			ESZA	a fejlesztésekkel érintett hallgatók száma	eredmény	fő	
8	Középfokú oktatási intézmények kollégiumainak energetikai fejlesztése	2 000	ERFA	a fejlesztésbe bevont épületek száma	kimeneti	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás
9	A járműipari regionális és technológiai tudáscentrumhoz kapcsolódóan technológiai park létrehozása	10 000	ERFA, ESZA	létrehozott munkavégzésre használt hasznos nettó alapterület nagysága	kimeneti	m ²	kedvezményezetti adatszolgáltatás

3.3.4. Horizontális projektsomagok

A projekt(csomag) megnevezése		Becsült költség (mFt)	Finanszírozó alap	Indikátor	Indikátor típusa	Mértékegység	Mérés módja
1	Smart City Győr program	5000	ERFA	elkészült fejlesztési dokumentumok száma	kimeneti	db	kedvezményezett adatszolgáltatás
			ESZA	fejlesztésekkel érintett lakosok száma	hatás	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás
2	Fenntartható városi energiastratégia és energetikai akcióterv (SEAP) készítése	50	ERFA	elkészült stratégia és akcióterv száma	kimeneti	db	kedvezményezett adatszolgáltatás
3	A 2014-2020-as időszakra vonatkozó városi Egészségfejlesztési Terv megvalósítása	350	ESZA	az egészségfejlesztési akciókban résztvevők száma	eredmény	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás
				az egészségfejlesztési terv megvalósítását fokozó projektek száma	kimeneti	db	kedvezményezett adatszolgáltatás
4	Civil szervezetek szociális területen végzett tevékenységeinek támogatása	100	ESZA	támogatott civil szervezetek száma	kimeneti	db	kedvezményezett adatszolgáltatás
5	A fenntartható közlekedéssel kapcsolatos szemléletformálás	200	ESZA	a programokba bevont személyek száma	kimeneti	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás
6	A munkaerőpiacra való eljutás/átképzés elősegítése prevenciók, életvezetési és képzési programokkal	550	ESZA	a programokba bevont személyek száma	kimeneti	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás
				munkanélküli résztvevők száma, beleértve a tartós munkanélkülieket is (nő/férfi/összesen megbontásban)	kimeneti	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás
7	Győr város stratégiai zajtérképének felülvizsgálata	30	ERFA	felülvizsgált zajtérképek száma	kimeneti	db	kedvezményezett adatszolgáltatás

8	Győr innovációs szolgáltató rendszerének fejlesztése	200	ESZA, ERFA	a vállalkozásoknak közpénzből nyújtott támogatáshoz illeszkedő magánberuházás (vissza nem térítendő támogatás)	kimeneti	db	kedvezményezett adatszolgáltatás
9	Az EYOF 2017 megrendezéséhez kapcsolódóan komplex közösségi és települési helyi identitást erősítő akcióprogram megvalósítása	100	ESZA	munkanélküli résztvevők száma, beleértve a tartós munkanélkülieket is (nő/férfi/összesen megbontásban)	kimeneti	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás
10	Az egészséges életmódot népszerűsítő szemléletformáló programok megvalósítása Győrött	100	ESZA	a társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által teljesen vagy részben végrehajtott programok száma	kimeneti	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás
11	Önkormányzati ingatlanstratégia és térinformatikai rendszer fejlesztése	50	-	integrált városfejlesztési stratégiákat alkalmazó területeken élő lakosság	kimeneti	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás

4. ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM³

4.1. Az Anti-szegregációs Program alapvető célja és indokoltsága

Az esélyegyenlőség előmozdítását, különösen a lakhatás, szociális szolgáltatásokhoz és infrastruktúrához való hozzáférés terén, megnehezítik a szegregációs és szelekciós mechanizmusok, tovább mélyítve a társadalmi különbségeket. Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet kell fordítani az alacsony státuszú lakosok helyzetére. Területi dimenzióban a szegregációs folyamatok szempontjából kell megvizsgálni az esélyegyenlőségi problémákat, felmérve azokat a területeit a városnak, ahol megindultak vagy előre haladott állapotban vannak a szegregációs folyamatok, tehát az alacsony iskolai végzettségű és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező aktív korú lakosság a térben koncentrálnak.

4.1.1. A szegregáció fogalma

Területi alapú szegregációnak (a továbbiakban szegregációnak) nevezzük azt a jelenséget, amikor a különböző csoportok közötti társadalmi távolság egyúttal térbeli távolsággá válik, pl. egy-egy településen a különböző társadalmi rétegek, etnikai csoportok stb. lakóhelye erősen elkülönül egymástól. A szegregáció állandósítja a jövedelmi viszonyok, a települési infrastruktúra és a különböző szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőtlenségeit. Magyarországon a lakóhelyi szegregáció térségek, települések között és településeken belül is megjelenik. Tágabb értelemben véve a szegregáció különféle státuszú rétegeket érinthet, azaz térben elkülönülhetnek mind az alacsonyabb státuszú (pl. telepek), mind a magasabb státuszú (pl. lakóparkok) területek lakói. A magasabb státuszú lakosság elkülönülése sem nevezhető kedvező folyamatnak, azonban a társadalmi kár, amelyet önmagában okoz, össze sem hasonlítható az alacsonyabb státuszú lakosság elkülönülésével. (Az előbbi nem rontja a felnövekvő népesség életminőségét, és nem rontja életésélyeit.) Ennek megfelelően a szegregáció fogalma alatt a továbbiakban kizárólag az alacsony társadalmi státuszú családok koncentrált együttélését értjük. A szegregáció egy önmagát felerősítő folyamatot indít el. A tehetősebb rétegeknek a leromlott területekről való elköltöztetésével növekszik a hátrányos helyzetűek aránya egy adott közösségben, amely a társadalmilag mobilabb állampolgárok további elvándorlását eredményezi; mindez tovább fokozza az egyenlőtlenségeket (Városfejlesztési Kézikönyv, 2009: 117).

4.1.2. A szegregáció hatása

A szegregáció óhatatlanul együtt jár az életminőséget alapvetően meghatározó feltételek színvonalának leromlásával. A szegregált lakónegyedekben leromlott állagúak és túlszűfoltak az épületek, a lakás- és környezeti körülmények gyakran az egészségre ártalmasak, a közszolgáltatások hiányosak, vagy teljesen megszűntek, az így kialakult nyomornegyedek, telepek társadalmi szervezetlen, a lakók többsége munkanélküli, a betegségek és a jogsértések mindennaposak. A gyermekek jövőbeni esélyeit

³ A fejezet elkészítéséhez felhasznált dokumentumok:

- Útmutató a megyei jogú városok számára az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014-2020 elkészítéséhez. Belügyminisztérium, Településrendezési, Építésügyi és Örökségvédelmi Államtitkárság, 2013. augusztus 30.
- Városfejlesztési Kézikönyv - második, javított kiadás. Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium, Területfejlesztésért és Építésügyért Felelős Szakállamtitkárság, 2009. január 28.
- Győr Megyei Jogú Város Középtávú Integrált Városfejlesztési Stratégiája, 2008. május. HHP Contact Tanácsadó Kft. (röviden IVS 2008).
- Megalapozó vizsgálat Győr Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiójához és Integrált Településfejlesztési Stratégiájához, 2014-2020. 2014. január. Universitas-Győr Nonprofit kft. (röviden ITS 2014).

döntően meghatározza az, hogy milyen minőségű oktatásban részesülnek. A szegregált osztályokban és iskolákban oktatott szegény – köztük cigány – gyermekek többnyire a helyben elérhetőnél is gyengébb színvonalú oktatást kapnak: leromlottabbak az épületeik, kevesebb a szemléltető eszköz, alacsonyabb a szaktanárok által megtartott órák aránya. Mindezek következtében a szegregáció áldozatainak életpálya-kilátásai redukáltak (Városfejlesztési Kézikönyv, 2009: 117).

4.1.3. Előzmények

A 2008-ban készült Integrált Városfejlesztési Stratégiák, így Győr korábbi IVS-e is önálló fejezetként tartalmazta a 2007. évi Városfejlesztési Kézikönyv 2. mellékletének előírásai alapján, anti-szegregációs szakértői ellenjegyzéssel készült Anti-szegregációs Programot (a továbbiakban: ASZP). A Kézikönyvnek 2009-ben adták közre a módosított, 2. kiadását (a továbbiakban: Kézikönyv), mely jelenleg is hatályos. 2013 augusztusában a Kézikönyvhöz készült egy, a Belügyminisztérium által közzétett kiegészítő Útmutató, mely több területen felülírja a 2009. évi Kézikönyvet, azonban az ASZP módszertanával részletesen nem foglalkozik. Ebből adódóan a jelenlegi ASZP készítésénél a 2009. évi Kézikönyv útmutatásai az irányadók. Továbbá az új ITS-eket a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 2. mellékletében meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelően kell elkészíteni, melynek 3. pontja az Anti-szegregációs program készítése abban az esetben, amennyiben a településen található szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület.

A 2008-as ASZP a helyzetelemzések alapján végül elsődleges célterületként Újvárost, illetve Sziget városrész azzal határos területeit jelölte meg. Az ötven főnél nagyobb szegregátumok száma összesen négy volt a városban, amelyek mindegyike kivétel nélkül Újvárosban volt megtalálható. Emellett kilenc olyan tömb lett beazonosítva ezen szegregátumok környékén, ahol az alacsony státuszú lakosság aránya 40% fölötti. A 2008-as program eszközrendszere négy beavatkozási területen foglalmazott meg társadalmi integrációt segítő célokat, érintve a lakhatás, az oktatás, a munkaerőpiac kérdését és a szolgáltatások fejlesztését. A négy integrációs beavatkozási terület mellett egy átfogó, ingatlan felújítást, funkcióbővítést és közút-közműhálózat fejlesztést megcélzó projekt került be a programba a szegregátumokat tömörítő városrész vonatkozásában (Újváros rehabilitációja). A program összesen 29 integrációs és mobilizációs célzatú beavatkozást tartalmazott. Az átfogó fejlesztési projekt célterülete a szegregátumokat tömörítő Újváros volt (Kulturális negyed kialakítása a Kossuth utca és környéke fejlesztésével), amely a város egyik legszegényebb részének fejlesztését célozta meg, közvetlenül érintve az anti-szegregációs eszközrendszer lakhatási, mobilizációs és foglalkoztatási, valamint szolgáltatás-hozzáférési komponenseit. A tervezett fejlesztési projektek közül kilenc azonnali, egy darab egy éven belüli, 14 darab 3 éven belüli és 6 darab 7 éven belüli ütemezésű volt.

4.1.4. Célok

Jelen dokumentum két részre tagolódik. Az első rész helyzetelemzéseken keresztül tárja fel a város azon területeit, ahol az alacsony státuszú lakosság fokozott koncentrációja figyelhető meg. Az ASZP elemzési hátterét Győr Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájához készített városrészenkénti helyzetelemzések, illetve az alacsony státuszú lakosságot koncentráló problémás városrészek itt közölt részletesebb elemzései teremtik meg. A Központi Statisztikai Hivatal által beazonosított szegregátumok ismeretében e három feltáró elemzés alapján határozható meg a program célterülete. A második rész ismerteti Győr Megyei Jogú Város Anti-szegregációs Programját, amely összetett eszközkészlettel megtervezett beavatkozásokon keresztül szeretné csökkenteni az alacsony státuszú lakosokat magasan koncentráló lakókörnyezeteinek (városrészeinek) szegregációs fokát integrációs alapú fejlesztési programokon keresztül.

Az ASZP a helyzetelemzésben meghatározott szegregátumokkal, szegregációval veszélyeztetett területekkel kapcsolatban határozza meg a fő beavatkozási irányokat, valamint a városi szinten jelentős fejlesztések esetleges szegregációs hatását előzik meg. A program stratégiai jellegű, mivel meghatározza az egyes leromlott területek jövőképét: hosszabb távon felszámolásra kerül-e vagy rehabilitáció segítségével integrálódik a városszövetbe, illetve stratégiai jelleggel meghatározza a (fizikai és ágazati jellegű) beavatkozások fő irányait. Ugyanakkor az ASZP ennél operatívabb elemeket is tartalmaz olyan értelemben, hogy a program keretében kell kidolgozni, hogy középtávon Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) milyen lépéseket tud tenni a stratégiai szintű jövőkép eléréséhez. Az ASZP bemutatja, hogy az elkövetkező 5-6 évben, mely szegregátumokban, illetve veszélyeztetett területen milyen típusú fizikai és nem-fizikai beavatkozásokat tervez az Önkormányzat. A beavatkozások alapvetően azt célozzák meg, hogy a szegregátum szegregáltsági foka, azaz az alacsony státuszú lakosok magas koncentrációja csökkenjen, lehetőség szerint közelítsen a városi átlaghoz. A veszélyeztetett területek esetében az beavatkozások alapvetően a terület szegregáltsági fokának növekedését hivatottak megakadályozni. Ugyanakkor a beavatkozások következményeként a város más területein, illetve más településeken (pl. városkörnyéki falvak) nem nőhet az alacsony státuszú népesség koncentrációja, és nem alakulhatnak ki új szegregátumok (Városfejlesztési Kézikönyv, 2009: 126).

4.2. Helyzetelemzés

Az *anti-szegregációs helyzetelemzés* tartalmazza

- 1) a szegregátumok, illetve a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolására vonatkozó új eredményeket;
- 2) a 2001-es adatok alapján megjelölt szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek aktuális viszonyainak a vizsgálatát;
- 3) a 2001 óta kialakult új szegregátumok, illetve szegregációval veszélyeztetett területek vizsgálatát, valamint
- 4) a tervezett fejlesztések és az egyes ágazati politikák szegregációs hatásainak felmérését.

4.2.1. A szegregátumok, illetve a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása

A 314/2012-es Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató (a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya a 15-59 év közötti aktív korúakon belül meghaladja a 35 százalékot) alapján a KSH Népjelölti Főosztálya a 2011. évi népszámlálási adatok alapján lehatárolta a város három szegregátumát⁴ és három szegregációval veszélyeztetett területét.⁵

A KSH adatszolgáltatásából megállapítható, hogy a szegregációs mutatók alapján Győr továbbra is kedvező helyzetben van. A három szegregátum teljes lakosságszáma 944 fő, ebből 806 főnyi a város legnagyobb szegregátuma (3.), amely Újvárosban található. A három veszélyeztetett terület teljes

⁴ A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 35% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt.

⁵ A szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül) értéke az érintett területen 30% feletti és a területen élő népesség száma eléri az 50 főt.

lakosságszáma 279 fő. A szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területen élők száma összesen 1223 fő, amely a teljes lakónépesség (129 527 fő) 0,9 százaléka.

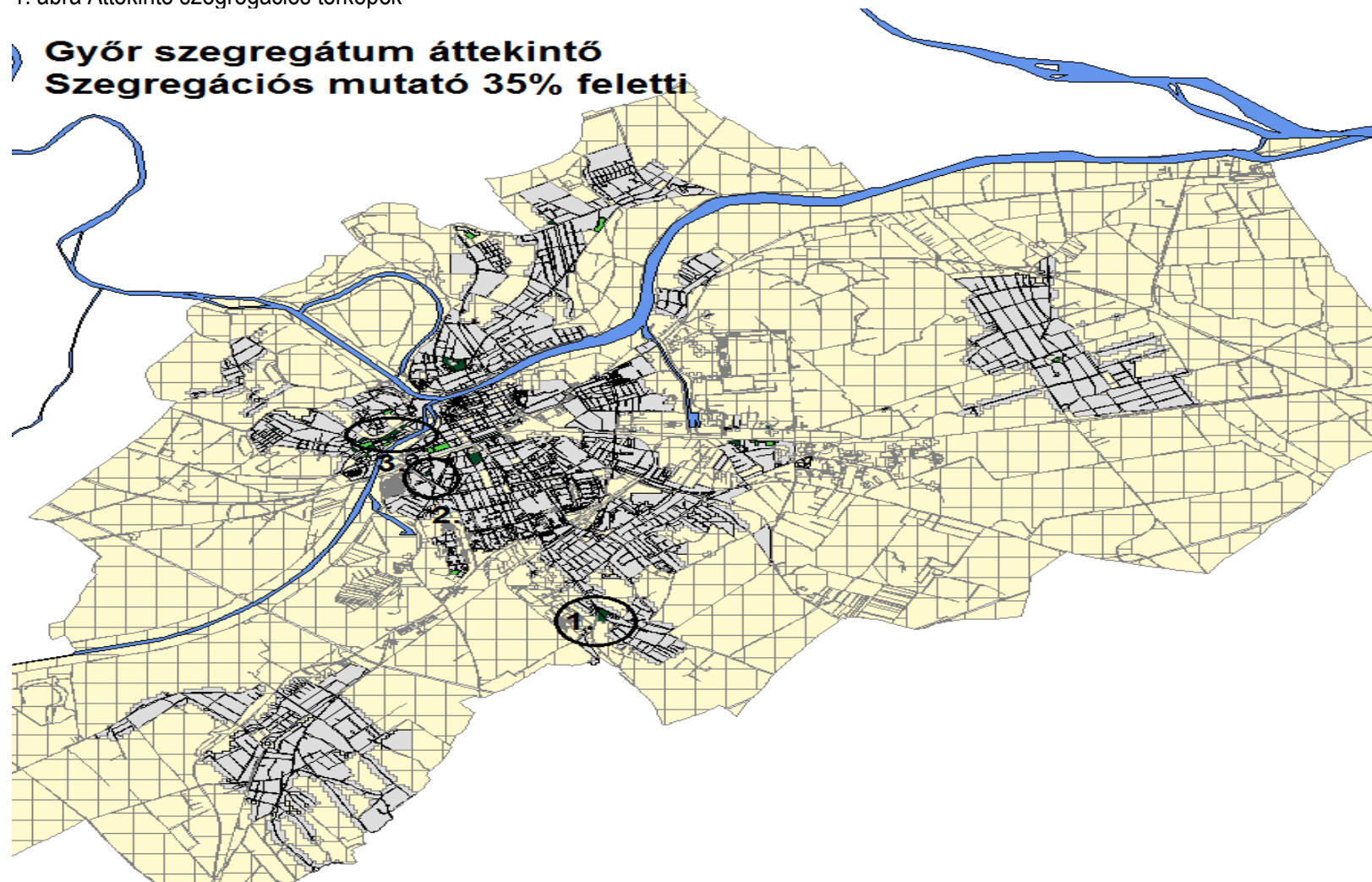
1. Táblázat Szegregátumok és szegregációval veszélyeztetett területek

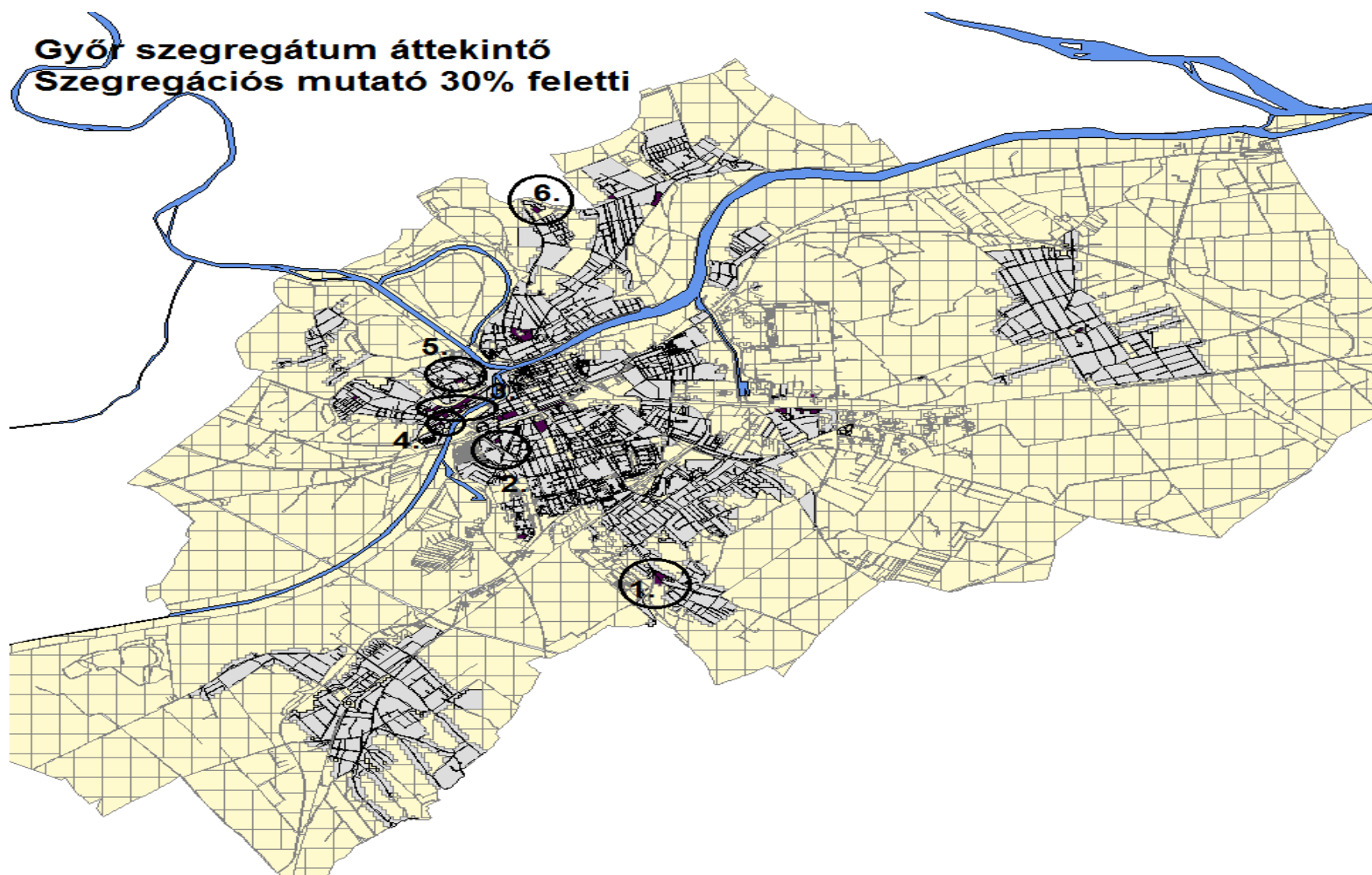
Elnevezés	Érintett utcák
<i>Szegregátumok</i>	
1. szegregátum	Veszprémi út; Szent Imre út; Kismegyeri út.
2. szegregátum	Majorok utca; Pásztor utca; Síp utca.
3. szegregátum	Bercsényi liget; Erkel F. u; Kossuth L. u; Jakobinus u; Bálint M. u; Beér Köz; Kossuth L. u; Transzportház u; Bálint M. u; Budai N. A. u; Velence köz; Bálint M. u; Selyem u; Sütő u; Budai N. A. u; Cukrársz köz; Rózsa köz; Kossuth L. u; Budai N. A. u; Festő u; Városház köz.
<i>Veszélyeztetett területek</i>	
4. szegregátum	Bálint Mihály u; Beér köz; Rába u; Városház köz.
5. szegregátum	Lakatos u; Szarvas u; Simor János püspök tere; Akác u.
6. szegregátum	Sövényes u; Medvei u.

Forrás: KSH Népjelölti Főosztály, Népszámlálás 2011.

A szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek térbeli lehatárolását az alábbi térképek jelenítik meg.

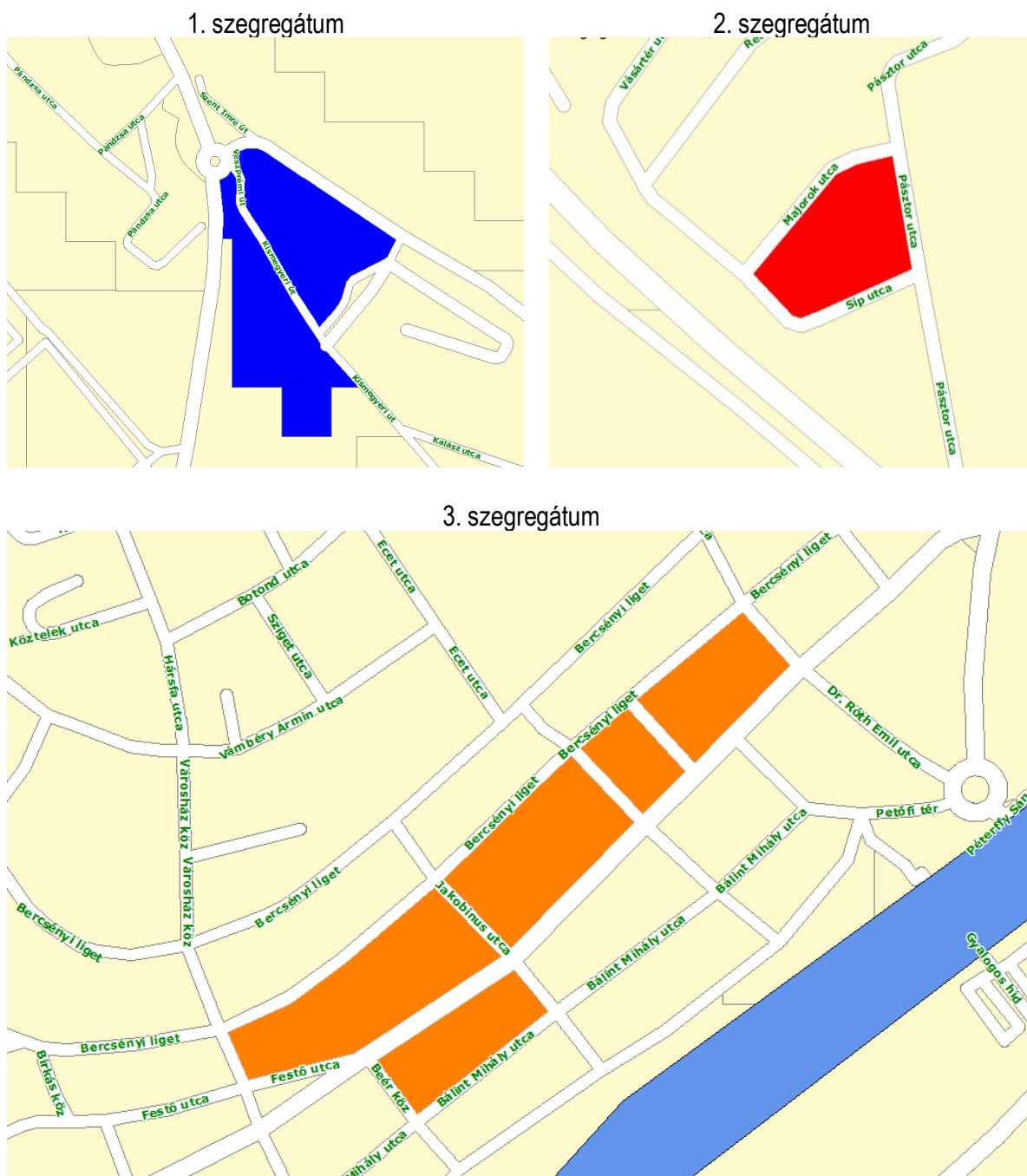
1. ábra Áttekintő szegregációs térképek

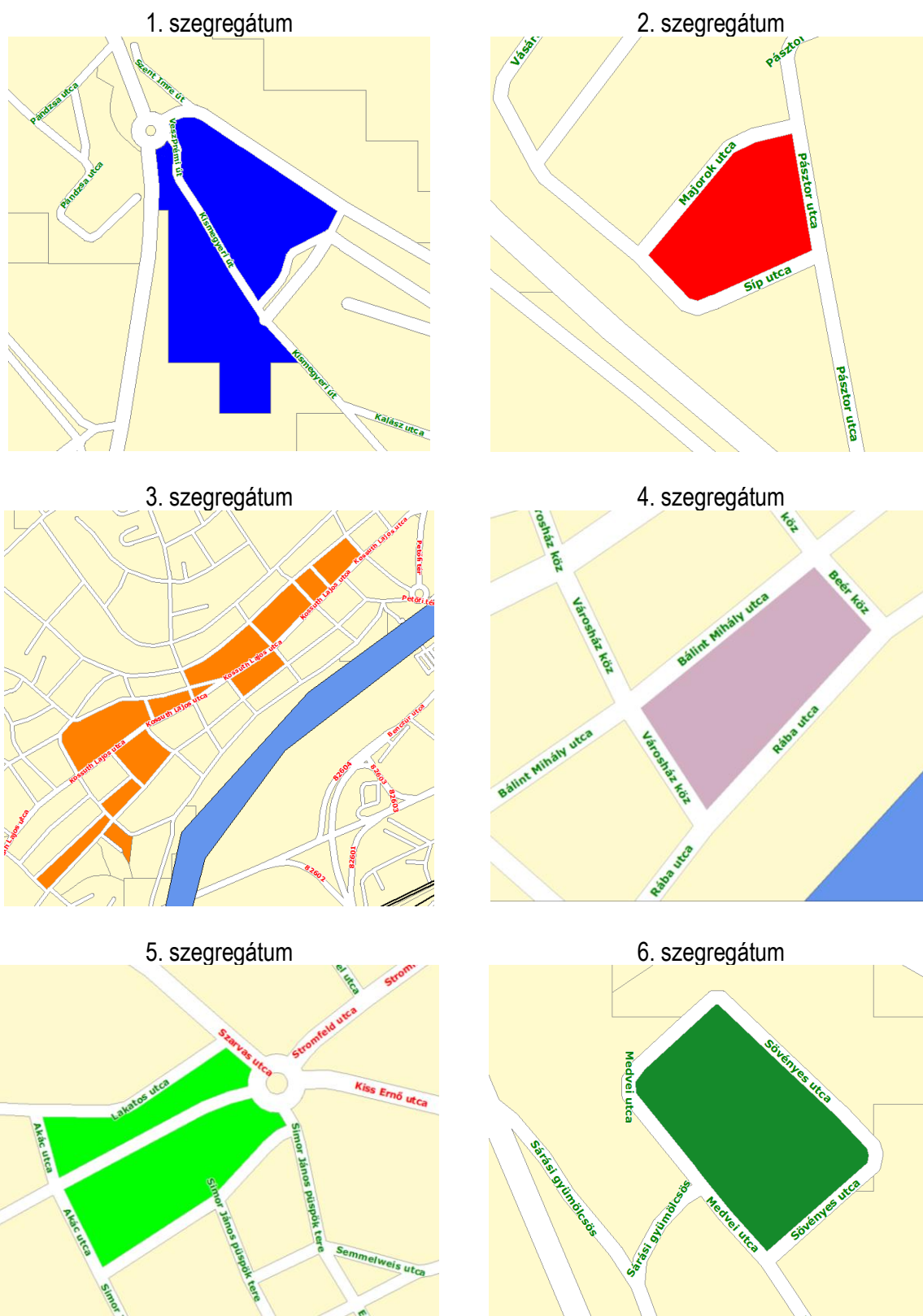
Forrás: KSH Népjóléti Főosztály, Népszámlálás 2011.

2. ábra A szegregációs mutató 35% feletti

Forrás: KSH Népjóléti Főosztály, Népszámlálás 2011.

3. ábra A szegregációs mutató 30% feletti

Forrás: KSH Népjelölti Főosztály, Népszámlálás 2011.

4.2.2. A szegregátumok statisztikai indikátorai

A szegregációs indikátorok (2. és 3. táblázat) alkalmasak a legfontosabb társadalmi és gazdasági sajátosságok pontos körvonalazására mind a hat területegység vonatkozásában. Összességében alapvetően egy irányba mutatnak az adatokból levezethető következtetések, amelyeket a város legnagyobb méretű szegregátuma (3.) kapcsán részletesebben is érdemes megvizsgálni.

A problémarendszer lényegét három témacsoport adja: a lakhatás, az iskolázottság és a foglalkoztatottság. Összesen 384 fő élt 2011-ben a legjelentősebb méretű 3. szegregátumban, a veszélyeztetett tágabb terület lakosság száma pedig 806 fő volt. A szegregációs mutató értéke 41,4%. A lakásállomány nagysága 183 db ingatlan. Ennek 30 százaléka alacsony komfortfokozatú, ami tízszer nagyobb előfordulási ráta, mint a 3 százalékos győri átlagérték. Nagyon magas, a városi átlagnál négyszer nagyobb az egyszobás lakások aránya a területen (42,3%). Rendkívül kedvezőtlenek a lakosság iskolázottsági, képzettségi paraméterei. A szegregátumban a győri átlagnál ötször magasabb (52,5%) a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül. Ezzel szemben a 25 éves és idősebb népességben a felsőfokú végzettségűek aránya csak ötöde (4,9%) a város egészében megfigyelhető arányszámnak.

2. táblázat A 35% feletti szegregációs mutatójú területek társadalmi sajátosságai, 2011

Mutató megnevezése	Győr összesen	1. szegregátum	2. szegregátum	3. szegregátum
Lakónépesség száma	129527	88	50	384
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	13,5	12,5	12,0	14,3
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	63,7	58,0	70,0	72,9
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	22,7	29,5	18,0	12,8
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	9,5	58,8	42,9	52,5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	25,4	3,1	21,2	4,9
Lakásállomány (db)	57715	47	19	183
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	2,7	6,4	10,5	30,1
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	33,7	58,8	60,0	65,0
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	5,8	41,2	37,1	41,4
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül	61,9	36,1	36,8	33,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	33,7	57,8	58,3	51,0
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	30,4	63,6	28,6	57,6
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	52,1	69,3	60,0	61,2
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	8,0	18,5	30,0	33,6
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	4,2	7,4	25,0	20,8
A komfort nélküli, félkomfortos és szükség lakások aránya a lakott lakásokon belül	2,0	6,7	10,5	29,9
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	9,2	71,1	42,1	42,3

Forrás: KSH Népjóléti Főosztály, Népszámlálás 2011.

3. táblázat A 30% feletti szegregációval veszélyeztetett területek társadalmi sajátosságai, 2011

Mutató megnevezése	Győr összesen	4. szegregátum	5. szegregátum	6. szegregátum
Lakónépesség száma	129527	76	66	137
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	13,5	26,3	13,6	31,4
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	63,7	60,5	72,7	62,0
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	22,7	13,2	13,6	6,6
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	9,5	37,0	39,6	54,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	25,4	25,0	21,7	0,0
Lakásállomány (db)	57715	21	35	41
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	2,7	19,0	14,3	4,9
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	33,7	52,2	56,3	50,6
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	5,8	32,6	31,3	34,1
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	61,9	46,8	43,1	47,7
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	33,7	38,1	48,1	35,0
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	30,4	31,8	47,8	69,0
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	52,1	61,8	51,5	60,6
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	8,0	24,1	28,1	22,2
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	4,2	24,1	9,4	9,3
A komfort nélküli, félkomfortos és szükségülakások aránya a lakott lakásokon belül	2,0	10,5	18,5	5,1
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	9,2	5,3	25,9	23,1

Forrás: KSH Népjelölti Főosztály, Népszámlálás 2011.

Az alacsony képzettségi rátákból következően az érintett terület aktivitási, foglalkoztatási, jövedelmi és munkanélküliségi adatai (3. problémarendszer) is sokkal kedvezőtlenebbek a győri átlagnál. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező aktív korúak aránya kétszer nagyobb (65%), a 15-64 éves népességen belül a foglalkoztatottak aránya majdnem a győri átlag fele (mindössze 33%), a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya 51 százalék, az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban dolgozók aránya a települési átlag (30%) duplája, megközelítve az 58 százalékot, a munkanélküliségi ráta pedig négyszer magasabb (33,6%). Az itt vázolt tendenciák az összes célterületen érvényesülnek, azonban a szegregátumokban élők számának, valamint a népszámlálás óta eltelt öt évben az adott területeken bekövetkezett társadalmi-gazdasági folyamatoknak (pl. lakásépítések, új beköltözők) az ismeretében az ASZP az újjáépítési szegregátumra és szegregációval veszélyeztetett területre koncentrálnak.

4.2.3. A korábbi szegregátumok jellemzőinek változása (2001-2011) a városrészi bontású adatok alapján

A városrészek népszámlálási adataira épülően, az alacsony társadalmi státuszú lakosság koncentrált térbeli együttélésének jellemzőire fókuszálva a két városfejlesztési stratégia helyzetelemző részeiből

lehet kiindulni.⁶ A 2008-as IVS helyzetelemző részében a 3.2. pontban található meg „A kedvezőtlen adottságú (alacsony státuszú rétegeket koncentráló) városrészek beazonosítása” című fejezet (83-95. oldal). A 2014-es ITS esetében a 3.3.2. alfejezet foglalkozik a városrészek társadalomszerkezeti és gazdasági képével (304-317. oldal).

A 2001-es népszámlálási adatokra alapozva a 2008-ban készített anti-szegregációs helyzetelemzés az alábbiakat fogalmazta meg:

- „Az alacsony státuszú társadalmi csoportok szegregálódása leginkább Újvárosban, Gorkijvárosban és Gyárvaros 1. zónában figyelhető meg, kiegészülve Nyugat-Újvárossal és Szigettel, ahol mérsékeltabb a relatív koncentráció.
- A leghátrányosabb helyzetű városrész egyértelműen Újváros, ami a négy problémamutatóból három esetében is az „első helyen” szerepelt, olyan kedvezőtlen adatokkal, mint 20%-os munkanélküliségi ráta, 61%-os az alacsony végzettségűek aránya, a lakások egynegyede komfort nélküli vagy szükséglakás.
- A városrészek népessége alapján a legrosszabb helyzetű három városrészben él a lakosság 2,2%-a, és az öt legrosszabb helyzetű városrészben a 6,8%-a. Más városok eredményeinek hiányában is megállapítható, hogy az ilyen paraméterek alapján szegregált csoportok aránya alacsony a városban, de Újváros esetében különösen nagyok az eltérések” (IVS 2008: 71.o.).

Az akkori helyzetelemzés során a szegregátumokat tömörítő városrészekre vonatkozóan az alábbi társadalmi anomáliák rajzolódtak ki:

- halmozottan hátrányos társadalmi helyzet,
- problémák struktúrája hasonló, de volumene eltérő városrészenként,
- nemzetiségi, etnikai alapú szegregáció jelei (roma lakosság magas aránya),
- 14 év alatti korcsoport koncentrációja,
- átlagosnál alacsonyabb aktív korosztály,
- magas gyermekszám,
- átlag feletti az egyszülős háztartások aránya,
- alacsony képzettségi, iskolázottsági ráta,
- magas a fizikai foglalkozásúak aránya,
- alacsony foglalkoztatottsági arány,
- magas munkanélküliségi ráta,
- alacsony komfortfokozatú és önkormányzati tulajdonú lakások magasabb aránya,
- a rendszeres szociális támogatások aránya magas a lakosság körében.

Az ITS helyzetfeltáró részének a városrészek társadalomszerkezeti jellemzőit bemutató alfejezete alkalmas a 10 év alatt bekövetkezett változások összefoglalására. A megalapozó vizsgálat vonatkozó alfejezetének fontosabb adatait a 4. táblázat foglalja össze.

⁶ Győr Megyei Jogú Város Középtávú Integrált Városfejlesztési Stratégiája, 2008. május. HHP Contact Tanácsadó Kft. (röviden: IVS 2008) és Megalapozó Vizsgálat Győr Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiójához és Integrált Településfejlesztési Stratégiájához, 2014-2020. 2014. január. Universitas-Győr Nonprofit kft. (röviden: ITS 2014).

4. táblázat Az ITS 2014 városrészi szintű társadalomszerkezeti elemzésének főbb mutatói

Társadalmi jellemzők, Népszámlálás 2011	Város egésze	Újváros	Sziget
Lakónépesség	129 392	5 672	4 643
– Változása 2001-hez képest	+0,1%	+ 1%	+ 10%
0-14 éves korosztály aránya	13,6%	15,9%	14,7%
60 év feletti korosztály aránya	22,8%	18,2%	21,6%
Függőségi ráta	0,57	0,52	0,57
Öregségi index	1,68	1,15	1,47
Aktivitási ráta	62%	53%	61%
– Változása 2001-hez képest	+0,9%	+ 5,4%	+ 8,6%
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	36,3%	29,1%	31,7%
Munkanélküliek aránya	5,4%	8,1%	8,4%
Tartós munkanélküliek aránya	52,3%	60,9%	52,6%
Tartós munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya (15-59 éves népességen belül)	33,6%	43,7%	35,3%
– Változás 2001-hez képest	-1,4%	- 5,7%	- 7,9%
Felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya	25,4%	19,6%	24,5%
– Változás 2001-hez képest	+6,7%	+ 9,9%	+ 10%
Legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya az aktív népességen belül	9,5%	21,4%	15,6%
Alacsony komfortfokozatú lakások aránya	2,7%	13,4%	6,7%

Forrás: GYMJV ITS 2014: 304-317 oldalak táblázatai alapján.

A korábban szegregátumokat tartalmazó városrészek társadalmi jellemzőinek változása összetett képet mutat. Az elmúlt 10 évben megtudták őrizni, sőt bizonyos esetben még növelni is a lakónépességüket, nem jellemző a népességfogyás a városrészekben. A népességszám csökkenése (10-12%) inkább a lakótelepi zónák sajátossága. Korszerkezetét tekintve megmaradtak fiatalos jellegűnek: az átlagosnál magasabb a fiatal (15-16%) és alacsonyabb az idős korosztály aránya (18-21%). Az előregedés folyamata inkább a belvárosi és a nádorvárosi részeket veszélyezteti (28%). Egyértelmű javulás figyelhető meg a foglalkoztatási, munkaerő-piaci paraméterekben. Ugyan még mindig a negyedik és a nyolcadik legrosszabb helyzetű városrészekről van szó az aktivitási ráta alapján, de 10 év alatt Újvárosban 5, míg Szigetben 9 százalékponttal növekedett a mutató értéke. A foglalkoztatott nélküli háztartások arányában szintén a városi átlag alattiak a mutatóik a korábbi szegregátumoknak, de napjainkban Ménfőcsanak, Marcalváros II, Nádorváros és Révfalu indikátorai a legkedvezőtlenebbek ebben a tekintetben. A hagyományosan magas munkanélküliséggel jellemezhető Sziget és Újváros 2011-ben is a legrosszabb helyzetben lévő városrészek között volt ebben a tekintetben, amellel megfigyelhető, hogy a lakótelepeken is egy folyamatos növekvő trend tapasztalható, aminek hatására mára ezek a városrészek is az átlag feletti munkanélküliséggel jellemezhető területek közé kerültek.

A kedvezőbb aktivitási ráta hatására a tartós munkajövedelemmel nem rendelkező csoportok apadása is ezekben a városrészekben volt a legerőteljesebb, jóval meghaladva a városi átlagot.

Szembevető változások zajlottak le a lakosság iskolai végzettségében is. Általános tendencia a legmagasabb iskolai végzettség folyamatos felfelé tolódása, de a felsőfokú végzettségűek arányának növekedése különösen dinamikus volt az elmúlt évtizedben a korábbi szegregátumok területén. Újvárosban megduplázódott, 9,8-ról 19,6%-ra nőtt az arányuk, míg Szigetben 15-ről 25%-ra ugrott fel a 25 év fölöttiek körében a diplomások aránya. A korábbi szegregátumok iskolázottsági adatai közelítenek a városi átlaghoz, míg jelenleg Gyárvárosban, Advvárosban és Sáráson figyelhetők meg kedvezőtlenebb adatok ennél az indikátortípusnál. Ennek ellenére az aktív korúakon belül még mindig magas a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya. Továbbra is magas az alacsony komfortfokozatú lakások aránya is (különösen Újváros esetében), de itt is jelentős javulás figyelhető meg a 10 évvel korábbi adatokhoz képest: megfeleződött, tehát 26%-ról 13%-ra csökkent az arányuk.

4.2.4. A városrészi szintű felmérések és elemzések tanulságai Újváros vonatkozásában

A három szegregátum közül a társadalmi folyamatok kapcsán részletesebb eredmények kizárólag Újváros esetében állnak rendelkezésre a korábbi szociológiai vizsgálatok révén. Mivel a város legnagyobb népességű szegregátuma viszont ebben a városrészben található meg, így célszerű tágabb összefüggésében is bemutatni az ott lejátszott változásokat és az aktuális helyzetképet.

Újváros szociális rehabilitációjának első forduló pályázati előkészítése során 2010 februárjában készült átfogó lakossági kérdőíves felmérés és fókuszcsoportos interjúsorozat az akcióterületen és annak tágabb városkörzetében (MTA RKK Zárótanulmány 2010). A tanulmány számos társadalmi problémára rávilágított az akkori helyzetelemzés során. A területen élő lakosság többsége nagyon rossz lakáskörülmények között, általános szegénység közepette él. Nagyon magas a kis területű és egyszobás lakások aránya. A lakott lakások kétharmada a napi életvezetést nehezítő problémákkal terhelt (vizes, gombás, dohos, beázott stb.). A roma népesség aránya önbevallás alapján elérte a 40 százalékot. A területen élő aktív korosztály kedvezőtlen munkaerő-piaci pozíciókkal és esélyekkel bír. 50 százalékuk semmilyen szakképzettséggel sem rendelkezik. Aktív keresőnek csak a felmért lakosság 29 százaléka számított, és ők is többségében alacsony kvalitású beosztásban dolgozó alkalmazottak, gyakran betanított- vagy segédmunkát végeznek. A megkérdezett aktív korosztály 40 százalékánál az előző évben előfordult munkanélküliség. Magas az inaktív aránya a nyugdíjasok, a tanulók és az egyéb eltartottak jelentős arányának köszönhetően. A háztartások fele komoly anyagi nehézségekkel küszködött a vizsgálat időszakában, a megkérdezettek többsége a szegénységi küszöb alatti jövedelemmel rendelkezett. A problémák általában halmozottan jelentkeznek, előfordulnak adósságokkal terhelt háztartások, az anyagi nehézségeik megoldásában pedig többségük elsősorban a segélyekre számít. A területen élők jelentős része szeret Újvárosban lakni, és nagyrészt elégedettek a feltételekkel, de ennek ellenére számos fejlesztési igény is megfogalmazódott: házak és közterületek rossz, leromlott állapota, a köztisztaság kritikus helyzete, rossz közbiztonság, ellátásbeli, szolgáltatásbeli hiányosságok, illetve gyakran felmerült az ott élő roma népesség hibáztatása is (29-30.o).

A városrésze vonatkozó legfrissebb átfogó helyzetelemzésnek a 2014. januárjában Győr Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciójához és Integrált Településfejlesztési Stratégiájához készült megalapozó vizsgálat tekinthető (ITS Megalapozó vizsgálat 2014). A térbeli-társadalmi rétegződés foglalkozó rész (1.7.2.) felhívja a figyelmet a diplomások alacsony, 20 százalék alatti arányára (bár hozzá kell tenni, hogy nem itt a legrosszabb a mutató, hanem a lakótelepeken). A lakáspiaccal foglalkozó fejezet (1.9.5.) kiemeli, hogy Marcalváros után Újvárosban a legalacsonyabbak az ingatlanárak (16 millió forint). A konfliktussal terhelt (slumosodott, degradálódott) területeket elemző rész (1.14.1.) alapján megállapítható, hogy a városban nincs nagy kiterjedésű slum, a lakossági felmérések szerint az alacsony presztízsű Újváros sem tekinthető klasszikus slumnak, legfeljebb egy része, a Tűz utca környéke, viszont a slumosodás jelei a közterületeken is erősen láthatók. Alapvetően a város második legrégebbi városrészeként, Újváros jelentős része műemlék jelentőségű terület (1.14.6.). A megalapozó vizsgálat felhívta a figyelmet a szegregáció felerősödésének a kockázati tényezőjére (Kipp-effektus).

A 2001-es és a 2011-es népszámlálási adatokat városrészenként elemző összehasonlító fejezet (3.3.2.) alapján számos változási tendencia beazonosítható a 3. szegregátum tágabb környezetét jelentő vonzáskörzetben. Nem csökkent a városrész népessége, hanem inkább stagnáló képet mutat. Alapvetően alacsony az idős népesség aránya, de elkezdődött az öregedési folyamat (öregségi index 1,15). 2001-hez képest 5 százalékkal emelkedett az aktivitási ráta, de még így is a negyedik

legrosszabb helyzetű városrészről van szó. Újváros munkanélküliség szempontjából is a legrosszabb állapotú városrészek között szerepelt (8%), és majdnem itt a legmagasabb a tartósan munkanélküliek aránya az egész város viszonylatában (61%). Ezzel szemben a tartós munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya 10 év alatt 6 százalékponttal csökkent (44%). A lakosság képzettségi szerkezete ment át a legjelentősebb átalakuláson ebben az időszakban. Még mindig ebben a városrészben a legmagasabb a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (21%), de tíz év alatt a ráta 6 százalékponttal csökkent. A felsőfokú végzettségűek aránya pedig még jelentősebben emelkedett: összesen 10 százalékpontos növekedés figyelhető meg 10 év alatt (2011-ben 20%)! A lakásviszonyok kapcsán pedig kiemelendő, hogy a jelentős javulás ellenére továbbra is itt a legmagasabb az alacsony komfortfokozatú lakásoknak az aránya (13%). Jól látható tehát, hogy alapvetően az újonnan beköltöző lakosságnak köszönhetően a városrész társadalmi összetétel egyre heterogénebb képet mutat.

A városrészben élő lakosság elégedettségét és igényeit új szempontokkal és eredményekkel lehet kiegészíteni a Széchenyi István Egyetem által 2013-ban végzett átfogó empirikus társadalomtudományi kutatási program (A Győri Járműipari Körzet, mint a térségi fejlesztés új iránya és eszköze, TÁMOP 4-222A) több mint 3000 fős, nagymintás reprezentatív kérdőíves felmérésére adott lakossági válaszok másodelemzése alapján (Csizmadia – Tóth 2014). A 3038 megkérdezett győri lakos között összesen 137 fő élt Újvárosban a kérdés időpontjában. A felmérés demográfiai adatai megerősítik a korábban bemutatott városrészi statisztikai jellemzőket, sőt a társadalmi helyzet szubjektív megítélése alapján is megállapítható, hogy a városrészben élők kedvezőtlenebbül ítélik meg önmagukat, mint a más városrészben élő győriek. Egy 10 fokozatú skálán kellett elhelyezni önmagukat társadalmi pozíciójuk alapján a foglalkozásuk, az anyagi helyzetük és a képzettségük mentén. Mindhárom esetben az újvárosi válaszadók adták saját helyzetük kapcsán a legalacsonyabb pontszámokat (4,5 és 5 között szóródva) önmaguknak, noha a győri átlagérték általában 6,5 és 7 pont közé esik.

A lakókörnyezettel való elégedettséggel több kérdés is foglalkozott, amely a lokális igények beazonosításához jó kiindulópont. Arra a kérdésre, hogy „melyik a három legfontosabb dolog, amit fejleszteni kellene a városrészben ahhoz, hogy még inkább élhetővé váljon”, az ott élők első helyen főként a közutakat (27%), a közbiztonságot (20%) és a környezet állapotát (16%) említették. A második helyes említéseknél a lista kiegészült a köztisztasággal (16%), míg a harmadik legfontosabb fejlesztési komponensnél megjelent a helyi szolgáltatások javítása is (12%). Egy négyfokozatú skálán értékelte a lakosság a városrész különböző adottságait is, ahol az 1-es érték a nagyon elégedetlen, míg a 4-es érték a nagyon elégedett volt.

5. táblázat Az újvárosi lakosság elégedettsége a városrész különböző adottságaival, 2013

Adottságok	Elégedettségi átlagpontszám
Szórakozási lehetőségek	1,7
Közutak állapota	1,8
Köztisztaság	1,9
Helyi közösségi élet	1,9
Környezet állapota	2,0
Szolgáltatások	2,0
Kulturális élet	2,1
Közbiztonság	2,3
Sportolási lehetőségek	2,4
Vásárlási lehetőségek	2,5
Óvodák, iskolák	2,7
Egészségügyi ellátás	2,8
Parkolási lehetőségek	3,2

Forrás: Győri Járműipari Körzet kutatás - Lakossági felmérés 2013. N=137 fő.

Arról is rendelkezésre állnak információk, hogy mely jellemzők esetében figyelhető meg állapotromlás az ott élők szerint néhány év távlatában. A közutak állapota tekintetében a lakosság 43%-a, a környezeti állapot tekintetében 38%-a, a köztisztaságnál 41%-a, a helyben elérhető szolgáltatások kapcsán 31%-a, a szórakozási lehetőségeknél 27%-a számolt be romló tendenciákról. A többi tényezőnél a lakosságnak csak mindössze 5-15 százaléka jelölt meg negatív változási folyamatokat. A saját városrész általános fejlettség szerinti Győrön belüli elhelyezése kapcsán egy 10 fokozatú skálán kellett értékelni az adottságokat. A tipikus győri lakos átlagosan 7 pontot adott saját lakókörnyezetének a többi városrészhez viszonyítottnak. Ezzel szemben az Újvárosban és Szigetben élők jóval kedvezőtlenebbül értékelték saját lakókörnyezetüket, átlagosan csak 4 pontot adtak a kérdésre.

4.2.5. Az Anti-szegregációs Programhoz készült primer kutatások fontosabb eredményei

Újváros szociális rehabilitációjának második üteméhez kapcsolódó pályázat⁷ előkészítése során végzett akcióterületi felmérésorozat alapján naprakész helyzetelemzés adható a legnagyobb szegregátumban élő lakosság társadalmi, gazdasági és szociális jellemzőiről. A foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, iskolai felzárkózást, családsegítést, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító komplex programok megvalósítása érdekében kidolgozás alatt álló projekt célja a szegénység, a társadalmi és a munkaerő-piaci hátrányok újratermelődésének megállítása, valamint a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése. A projekt akcióterülete Győr Újváros városrésze, különösen a szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területei (3., 4. és 5. szegregátumok).

Az igényfelmérés célcsoportjait a városrészben és a szegregátumban élő lakosság, az ott működő intézmények (társadalmi, civil szereplők is) képviselői, valamint a városrészben dolgozó és a lakossággal közvetlen kapcsolatban álló segítő szakemberek (szociális munkások, védőnők, pedagógusok) jelentették. Az információgyűjtés tartalmi szempontú módszertani kritériumrendszere úgy lett kidolgozva, hogy a lehető legátfogóbb képet adja a városrész társadalmi viszonyairól, az ott élők számára realizálódó problémákról, kihívásokról, konkrét helyi igényekről és szükségletekről, illetve a lehetséges megoldásokat jelentő potenciális fejlesztési elképzelésekről. Kilenc témakör, úgynevezett felmérési dimenzió került meghatározásra, amelyek esetében a megkérdezett szereplők az aktuális problémákról és a kívánt fejlesztési irányokról is beszámolhattak.

Az igényfelmérés témakörei:

- foglalkoztatás, munkaerő-piaci integráció,
- szegénység, hátrányos helyzet, depriváció,
- oktatási integráció, oktatási felzárkóztatás,
- családsegítés, szociális szolgáltatások,
- társadalmi integráció, mobilizálás,
- közösségfejlesztés, szervezés,
- lakhatási integráció,
- egészségügyi programok és szolgáltatások,
- közbiztonság, bűnmegelőzés.

⁷ „A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok” (TOP-6.9.1-15) című pályázati felhívás.

Az igényfelmérés során fókuszcsoportos interjúk és strukturált, nyitott és zárt kérdésekből álló lakossági kérdőíves felmérések készültek. A témakörökhöz kapcsolódóan a *fókuszcsoportos interjúk* két alapvető kérdésre adnak választ. Egyrészt, hogy milyen problémákat, kihívásokat látnak az érintettek az adott területen, másrészt, hogy milyen megoldásokat tudnának elképzelni. A lakossági vizsgálat során az alapvető demográfiai paraméterek mellett a kérdések négy fontosabb területet fedtek le: egészségügy-szociális ügyek (betegségek, kezelések, szolgáltatások, bölcsődei ellátás, életmód, egészségmegőrzés, szenvedélybetegségek); köznevelés (óvodai, iskolai ügyek, képzés, továbbképzés, továbbtanulás, iskolán kívüli tanulás, programok); munkavállalás (munkaviszony, munkanélküliség, munkavállalási szándék, szakmai tovább- és átképzési igények); közösség (lakókörnyezet, közbiztonság, közlekedés, helyi szolgáltatások, helyi programok). Az igényfelmérésre 2016 márciusában került sor, a lehető legszélesebb körű szakmai együttműködés és egyeztetés formájában. Módszertani szempontból az igényfelmérés során fókuszcsoportos interjúsorozat (3 db, összesen 24 szakember bevonásával) és kérdőíves lakossági felmérés (összesen 41 fő) megszervezésére került sor.

6. táblázat Az igényfelmérés folyamatának elmei

1. fókuszcsoport	2. fókuszcsoport	3. fókuszcsoport	Lakossági felmérés
Időpont: 2016.03.09. Helyszín: Újvárosi Családsegítő Központ Résztvevők száma: 12 fő Képviselet intézmények: - EESZI - Családsegítő Központ Szakmai összetétel: szociális segítő szakemberek, védőnők.	Időpont: 2016.03.10. Helyszín: Kossuth Lajos Általános Iskola Résztvevők száma: 6 fő Képviselet intézmények: - Győr-Újvárosi Gyermekért Alapítvány - Kossuth Lajos Általános Iskola - Szt. Cirill és Method Alapítvány - Karzat Színház Non-profit Kft.	Időpont: 2016.03.10. Helyszín: Győr – Városháza Résztvevők száma: 6 fő Képviselet intézmények: - GYMJV PH Népjóléti Osztály - GYMJV PH Stratégiai Csoport - GYMJV PH WHO Iroda - Győri Családsegítő Szolgálat	2016.03.11. – 2016.03.25 Minta nagysága: 41 fő Nem reprezentatív felmérés Kérdéskörök: - egészség - oktatás - munkavállalás - továbbképzések - lakókörnyezet - közösségi viszonyok

Az igényfelmérés primer kutatási komponensének tekinthető a különböző szakértői körökben végzett három fókuszcsoportos interjú és az érintett lakosságot megcélzó strukturált kérdéssor anyaga.

Mindhárom fókuszcsoportos interjú során egyértelművé vált, hogy a célterület és tágabb vonzáskörzete esetében a *társadalmi problémák*:

- Halmazódó, egymással szorosan összekapcsolódó, egymást erősítő formában jelentkeznek.
- A felmérés során használt kilenc problémakör jól leképezi az ott élő emberek életében jelentkező problémák komplex rendszerét, de ezekből nem lehet és nem is szabad egyetlen elemet sem kiemelni.
- Holisztikus, rendszerszintű megközelítéssel, komplex megoldásokkal kell reagálni a felmerülő igényekre.

A beszélgetések során fontos kiindulási alapként merült fel az is, hogy az érintett városrészben

- nagyon magas a nyugdíjas, idős népesség száma, illetve aránya,
- másrészt jelentős a roma népesség arányai is,
- de a városrész problémáit, nehézségei nemcsak, illetve nem kizárólag romakérdésként kell kezelni, illetve elfogadni.

Állandóan visszatérő jelleggel, a statisztikákból kiolvasható alapvető kihívások mellett új elemként minden esetben felmerült a

- a rossz közbiztonság kérdése,
- a droghasználat és droghasználati eszközök elterjedése,

- a speciális célcsoportokra fókuszáló fejlesztési modell koncepciója (pl. gyermekek, fiatalok, nők, idős asszonyok),
- a helyi véleményformáló, magas presztízsű lakosok bevonása, aktivizálása (mentor-program),
- a korábban megkezdett soft típusú rehabilitációs programok folytatása, fejlesztése, megújítása.

A szakértői fókuszcsoportos interjúk tapasztalatai

A beszélgetésen részt vevő szakemberek rendszeres kapcsolatban állnak a lakosság jelentős hányadával, közvetlenül az érintett akcióterületen, szegregátumban dolgoznak, szociális és egészségügyi segítőként rálátnak a szolgáltatásokat igénybevevők tágabb környezetére, életére. Az érintett problématerületek annyira szorosan összekapcsolódnak halmozottan hátrányos helyzet eredőjeként a területen élő lakosság esetében, hogy a listából nehezen lehetne kiemelni komponenseket. Az egyes problématerületek egymásnak okai és okozatai, egymásra hatást gyakorolnak. Csak ezeket együttesen, komplexen kezelve (holisztikus szemléletet követve) lehet megoldást elérni.

Témakörök	Problémák, kihívások, igények	Megoldási lehetőségek, fejlesztési ötletek, igények
Foglalkoztatás, munkaerő-piaci integráció	– A legfontosabb probléma a munkanélküliség, az önálló jövedelem hiánya, annak ellenőre, hogy Győr egészét tekintve munkaerő-hiány van. A legfontosabb igény a munkalehetőség megteremtése, jövedelemszerzési képesség erősítése. – Munkalehetőségek nélkül a képzéseknek, oktatási programoknak sincsen értelmük. – Nehézkes a munkakeresési hajlandóság erősítése. – Az életviteli tanácsadás (mint amilyen többek között 2012-2014 között megvalósított szociális városrehabilitációs projektben is megvalósult) is nagyon fontos lenne, mert komoly problémák figyelhetők meg a pénzbeosztás területén. – Többségük „gyorsan, kevés munkával, sok pénzt akarna keresni”. Mostanában targoncás, raktározási területen keresnek munkát. Gyakori a vasazás, lomozás. A tradicionális mesterségek, szakmák nagy része mára eltűnt. – Szükség lenne egy átfogó kompetencia felmérésre.	– Részmunkaidős foglalkoztatás, figyelve a saját időképükre (pl. 4-6 órás munka, flexibilisebb munkarend mellett). – Hetente fizetett munkabér bevezetése (amennyiben erre a Munka Törvénykönyve lehetőséget ad). – Ha nőne a munkavállalók száma a szegregátumban, az jó mintaként terjedhetne, erősítené ezt az életvezetési módot. – A munkavégzés erkölcsi, társadalmi hasznának az erősítése. Reális szakmai portfólió: pl. egyszerűbb fizikai munkák, kiegészítő feladatok ellátása, mezőgazdasági munkák Győr környékén.
Szegénység, hátrányos helyzet, depriváció Szorosan kapcsolódva az 1. ponthoz.	– Magas a szegény családok aránya a területen. – A legtöbb háztartásnál halmozottan hátrányos helyzetről, magas fokú deprivációról van szó. – Sok az alacsony nyugdíjú idős, egy fős háztartás. Harmincezer forintból lehetetlen megélni, nem lehet megfelelően beosztani ennyi bevételt. – Gyakori probléma a rossz pénzbeosztás, a takarékoságnak, a bevételek beosztásának a hiánya. – A gyermekek szocializációs mintáinak változtatni kellene, mert ebben nőnek fel. A szegénység kultúrája termelődik újra.	– Szükség lenne pénzgazdálkodási, pénzbeosztási modellek és gyakorlatok megismertetése, a korábbi városrehabilitációs projekt pozitív tapasztalataiból kiindulva. – A gyermekek szocializációs mintáinak megváltoztatása. – A szegénység kultúrájának az újratermelődésének a megállítása.

Témakörök	Problémák, kihívások, igények	Megoldási lehetőségek, fejlesztési ötletek, igények
Oktatási integráció, oktatási felzárkóztatás	- A kiinduló probléma az alacsony iskolai végzettség. Nagy a lemorzsolódás, kimaradás és az iskolakerülés. - Sok esetben az írni és olvasni tudás az alapprobléma. Magas az analfabetizmus, a funkcionális analfabéták aránya (pl. hivatalos dokumentumok kitöltése, szövegek értelmezése, problémarendszerek megértése). - Piacképes szakmák képzésére van szükség. - Több területre van osztva a városrész, más iskolákba viszik a gyermekeket, a helyi iskolában pedig csökken a gyereklétszám.	- Egyszerűbb, reális piaci igényekből fakadó szakmák felé történő orientáció pl. kertgondozás, parkgondozás, mezőgazdaság munkák Győr környékén. - Képzési modellek átgondolása (állami feladat).
Családsegítés, szociális szolgáltatások	- A szociális szolgáltatások, a szociálpolitikai rendszer nagyon jól működik a városban. A fő probléma nem a szolgáltatások és támogatások hiányával és elérhetőségével van. - Gyakran előforduló nehézségek: időpontok, dátumok ismerete, nap, hónap fogalma, naptárismeret, időmenedzselés, információk értelmezése, hivatalos ügyek intézése, kommunikáció stb.	- Szakemberek biztonságérzetének erősítése. - Ügyfelekkel való kapcsolattartás javítása. - A szociális szervezetekkel való együttműködés alapját képező ismeretek növelése. - Civil szervezetek szociális területen végzett tevékenységeinek támogatása
Társadalmi integráció, mobilizálás	- A városrészben élők kimozdítása, megmozdítása nagyon nehéz (pl. ügyintézés, orvosi vizsgálatok). - Megfelelő ösztönzők nélkül nehéz a célcsoport tagjait bevonni a rendezvényekbe, programokba. - A társadalmi normák és szabályok betartása és követése sok esetben más mintát követ, gyakori a türelmetlenség, az agresszivitás, mint a saját érdekek érvényesítésének eszköze. - A pozitív diszkrimináció pedig tovább nehezíti a társadalmi integrációt.	- Kiemelt célcsoportok aktív bevonása: fiatalok, nők (külön csoportként az idősebb asszonyok), helyi befolyásos, tisztelt, magas presztízsű lakosok. - A mobilizálás elsődleges célpontja ne az egyén legyen, hanem a család, az egész háztartás. - A korábbi programok, rendezvények, események folytatása, megújítása.
Közösségfejlesztés, szervezés	- A terület nem tekinthető egységes közösségnek, erős a belső társadalmi megkülönböztetés, differenciálódás, hierarchia. - Inkább rokoni alapon szerveződnek a csoportok, nagyon kiterjedtek, összetettek, tágak és szorosak a rokoni kötelékek. - A kiépült kapcsolatrendszer egyfajta „kasztrendszernek” is tekinthető, sok esetben a többgenerációs családok jelentik a szerveződés alapját. - A legjobban a kulturális szokásaikon keresztül lehet mobilizálni a lakosságot. A kulturális értékek megőrzése és továbbadása nagyon fontos lenne.	- Kulturális tradíciók megőrzése, erősítése. - Tehetségkutatás, tehetségfejlesztés. - Mintaadó kiugró képességű fiatalok támogatása. - Mentorprogram (a korábbi szociális városrehabilitációs programhoz hasonlóan). + a „Társadalmi integráció, mobilizálás” témakör javaslatai + a „Közbiztonság, bűnmegelőzés” témakör javaslatai
Lakhatási ügyek, lakhatási integráció	A hátrányos helyzetű csoportok száma ugyan csökkent a korábbi rehabilitációs programok révén, de főként a városrész külterületeire tolnak, így a problémák nem tűnek el, csak a térben áthelyeződnek.	- Az egyszobás, zsúfolt lakások problémájának a megoldása. - Lakásfelújítás, lakáskorszerűsítés (magántulajdon esetében nem

Témakörök	Problémák, kihívások, igények	Megoldási lehetőségek, fejlesztési ötletek, igények
	- Noha a környező vidéki településeken olcsóbban lehet ingatlant vásárolni, ez a megoldás nem népszerű az érintettek körében. - Kevés az ingatlan, és a legtöbbnek rossz a lakhatási állaga, minősége. Gyakran akár 10 személy is lakik egy helységben. Sok a kicsi, egyszobás, zsúfolt, alapvető higiéniai feltételeket is nélkülöző lakás. - Sok esetben a munkahely hiánya a hitelfelvétel akadályai, ami megnehezíti az ingatlanok saját erőből történő felújítását.	- lehetőségek). - Hitelfelvételi akadályokra áthidaló megoldás keresése célzott állami programokkal.
Egészségügyi programok és szolgáltatások	- Sok a beteg ember a területen, sok a rokkantnyugdíjas, a munkaviszony nélküli aktív korú. „Olyan ember, akinek ne lenne betegsége, szinte nincs is a területen”. - Sok az idős beteg ember a területen, de ennek ellenére szinte alig van hivatalosan regisztrált nyugdíjas. - Gyakori a droghasználat, az alkoholos befolyásoltság és a gyógyszerfüggőség. - Higiénias problémák, különösen a lakhatási témakörnél megismert jelenségekkel összekapcsolódva. Gyakran az alapvető higiénias minimum megteremtéséhez is folyamatos szakmai ellenőrzésre van szükség. - Sok a felső légúti beteg a környezeti tényezők miatt (lakásállag, dohányzás). - Nehéz az egészségügyi mozgósítás, nem hajlandóak orvoshoz sem elmenni. - Az egészséges életmódra jóval kevesebbet tudnak fordítani. Minden termékben, szolgáltatásban a legolcsóbb megoldást keresik. - Fiatallányoknál a fogamzásgátlás nem működik. - Komoly pszichés problémák, zavarok jelentkeznek, sok esetben már a fiatalok körében is.	- Nagyon fontos lenne: a megelőzés, a prevenció. - Egészségtudatosság erősítése - Egészségre-nevelés - Fogamzásgátlás - Szűrővizsgálatok - Pszichológus szakemberek helyi jelenléte
Közbiztonság, bűnmegelőzés	- A területen élők relatív biztonságérzete alacsony. - A rendőrség helyi jelenléte nem megfelelő. - A körzeti megbízottak leterheltek. - Az alacsony jövedelmek miatt probléma a bűnözés. - A drogkereskedelem valós pénzkeresési forrás, a fiatalok is be vannak vonva a terjesztésbe. - Nagyon sokan büntetett előéletűek, amit gyakran nyíltan vállalnak is. - Jelentős arányban érintettek a szürke- és a feketegazdaságban jelenlévő tevékenységekben.	- A rendőrség erősebb jelenlétére és hatékonyabb fellépésére lenne szükség. - Droghasználat terjedésének a megállítása. - Erőteljesebb fellépés a drogkereskedelem ellen.

További új szempontok és észrevételek:

A családi háttér fontossága a roma lakosság körében: fontos problémaforrás az eltérő szokásrendszer, a többgenerációs családi együttélési modellek jelenléte, a korai családalapítás, a házasság intézményének eltérései. Az itt élők kapcsolatrendszere teljesen más, nem különálló családokról beszélünk, hanem családi klánokról, kiterjesztett családokról. Eltérő logika alapján szerveződnek és működnek. Egyre rosszabb családi mintákat látnak a fiatalok, pl. gyakoriak a korai szülések és házasságkötések (szülések akár 12 éves korban is előfordulnak). Eltérő a társadalmi és nemi szerepek megítélése, a nők jobban el vannak nyomva, a fiú-férfi értéke magasabb a lány-nő értékénél, az emancipációs folyamat alig indult el.

A lakosság preferenciarendszerének súlypontjai: elsődlegesen pénzügyi, anyagi támogatásra van szükségük (alapvetően ez úgy fogalmazódik meg, hogy „kevés a segély, emeljék a segélyeket, bővítsék a szolgáltatásokat” az illetékesek). Másodszorban az egészségügyi problémáik megoldásához számítanak támogatásokra. Harmadrészt a lakhatási feltételek és körülmények javítása jelenik meg az igénylistán (önkormányzati bérlakást szeretnének, de nem akarnak elköltözni a városrészből, jobb állapotú lakásokra lenne szükségük, esetenként lakásfelújítási támogatást keresnek, pl. ablacsere, fűtés korszerűsítés céljából). Kisebb arányban, de megjelennek a munkavállalási, munkahely-keresési igények is, de az alacsony kvalitású területeken elérhető alacsony fizetés és kötött munkaidő nehezíti a munkavállalási hajlandóságot és sikerességet. Az alkalmi jellegű, szürke- és feketegazdaságot érintő munkavállalás szerepe jelentős az életükben.

Fejlesztési fókuszpontok:

A tervezett beavatkozások, fejlesztések esetében nagyon fontos szempont a megfelelő célcsoportok megtalálása. Három csoportot nevesítettek a résztvevők. Alapvetően a bölcsődétől, iskolától kellene kezdeni a munkát és főként a fiatalokra, különösen az intézményi rendszerbe bevont iskoláskorú gyermekekre kellene fókuszálni ebben a folyamatban. A másik lehetőség a korábbi mentorprogram tapasztalata alapján olyan emberek megnyerése, akiket tisztelnek, akikre felnéznek a közösségben. Helyi véleményformálók, befolyásos személyiségek, jó mintaként szolgáló modellértékű stakeholderok. Az előző évek tapasztalata alapján az is megállapítható, hogy a nők mobilizálása jóval könnyebb, korábban is ők voltak az egyik kiemelt célcsoport, érdemes őket továbbra is kiemelten kezelni.

Egyéb fejlesztési ötletek:

A jó példák és gyakorlatok mintaadó, motiváló szerepe a helyi közösségben nagyon fontos, működő jelenség, ezt bizonyítják a korábbi sikeres programok (pl. mentorképzési program). Az előző években megszervezett projektek az alábbi feladatokat célozták meg: családi életre nevelés, szülésre felkészítés, prevenció, szűrővizsgálatok, gyermekeknek foglalkozások, rendezvények szervezése, fogamzásgátlásról szóló felvilágosító órák stb. (részletesen lásd. 4. fejezet). Azt is kiemelték a szakemberek, hogy fontos lenne a projektek megszűnése után is fenntartani az új szolgáltatásokat, funkciókat. Ezek többsége most a finanszírozási időszak után elhal, elsorvad, vagy veszít hatékonyságából.

A civil szervezetek körében végzett fókuszcsoportos interjú tapasztalatai

A beszélgetés során fontos kiindulási alapként merült fel az, hogy az érintett városrészben nagyon magas a nyugdíjas, idős népesség száma, illetve aránya; másrészt jelentős a roma népesség aránya is, de a városrész problémáit, nehézségeit nemcsak, illetve nem kizárólag romakérdésként kell kezelni, illetve felfogni.

Problémák, kihívások, konkrét helyi igények és szükségletek beazonosítása és minél részletesebb feltárása:

- Bár a bűnügyi statisztikák nem mutatnak rosszabb helyzetet Újvárosra a többi városrésznél, súlyosabb bűncselekmények nincsenek, de főként az idős népesség magas aránya miatt a biztonságra vonatkozó közérzet nem jó, az itt élő idősök nem tudnak elköltözni innét, és biztonságérzetük mind a lakosság összetétele, mind annak életmódja miatt rendkívül rossz.
- Az utóbbi években megjelent a drog, a drogkereskedelem és -fogyasztás. A nap 24 órájában lehet drogot kapni, mely általában rossz minőségű, de nagyon olcsó. Ma már a cigányság körében nagyon elfogadottá vált a droghasználat, ez korábban nem igazán volt jelen. Ez viszont összekapcsolódik azzal, hogy kilátástalannak látják a jelenlegi kedvezőtlen helyzetből való kitörést, és ha nem lehet kitörni, akkor 'elűtik' magukat az olcsó droggal, mert nincs értelme az életnek. Másrészt egyeseknek ez megélhetési forrás is, egyszerre fogyasztók és terjesztők is. A jelen lévő szakemberek szerint várhatóan pár éven belül nagy probléma, 'háború' lesz a drogterjesztésben.
- A városrészben jelen van egy román cigány közösség is, részben legális, részben illegális módon tartózkodnak itt, egy-egy lakásban sokszor húszan vannak bejelentve, esetleges az orvosi ellátásuk, a gyermekek nem kapják meg az oltásokat, nem járnak intézménybe (óvoda, iskola). A győri romák és a román romák között jelentős feszültség van.
- Magas a munkanélküliség, már a munkakeresés is problémás, nem mennek be a munkaügyi központba, viszont a Szt. Cirill és Method Alapítványnál megjelennek, ők próbálnak segíteni nekik, de küzdenek a projektek folyamatosságával, a pályázati források szűkösek, gyakori, hogy mire eljutnak odáig, hogy megszokják, hogy bejöhettek hozzájuk, mert ott segítenek nekik, pl. önéletrajzírában, infrastruktúrával (telefon, net), addigra vége a projektnek.
- Szegénység, nyomor, éhezés, kilátástalanság, pl. a gyerekek 80%-a nem táplálkozik rendszeresen, sokuk éhezik.
- Drágán tudják beszerezni az élelmiszert, a városrészben található kisbolt(ok) a nagy bevásárlóközpontokhoz képest sokkal drágábban árulják a dolgokat, kölcsönre is, ami még drágábbá teszi a vásárlást, viszont a városrész szélén található nagyobb üzletig kevés család jut el.
- Kedvezőtlen higiéniai viszonyok, a komfort nélküli lakásokban nem tudnak megfelelően tisztálkodni, tetvesség is jelen van.
- A városrészben jelentős az illegális személtlerakás.
- Lakhatási problémák: egyrészt sokan lakhatásra alkalmatlan helyiségekben élnek, másrészt az albérletárak elszabadulása miatt sokan nem tudnak megfelelő lakhatáshoz jutni, többhavi kaució kellene, szinte esélytelen, hogy gyerekekkel, romaként, albérletet kaphassanak még ha fizetni is tudnák.
- A városrész három óvodájában a legmagasabb számú a HHH és HH gyerek, illetve család.
- Analfabetizmus, funkcionális analfabetizmus: nem tudják intézni az ügyeiket, mert nem tudnak rendszeresen írni-olvasni, nem értik a szövegeket, ez a munkakeresésében, munkavállalásban is jelentős hátrány.
- A hagyományos roma közösség felbomlása, identitásvesztés, értéknélküliség a jellemző, már a roma családok körében is jelen van a válás, a felbomlás; megszűnt a matriarchátus, illetve megszűnt a deklarált cigány vezetőkbe vetett bizalom, a vajda korábbi szerepe szintén nincs meg, ez egyfajta értékvesztettséget is eredményez, másrészt nincsenek megfelelő információik a társadalomról, illetve téveszméik vannak a társadalom működéséről.

- Jelen van a bántalmazás, a családon belüli erőszak, ez még mindig elfogadott valamilyen szinten a roma családokban (pl. verik a feleségeiket).
- Kommunikáció hiányosságai, problémái: kérdéses, hogyan lehet megszólítani a romákat, „két lépésnél közelebb nem engedik” a nem romát (azaz nem nyílnak meg előttük, nem fogadják el az általuk mondott dolgokat).

Lehetséges fejlesztési igények, ötletek, elképzelések:

- Az interjú résztvevői egyetértettek abban, hogy elég már a látszatomegoldásokból, hosszú távú megoldások kellene, olyanok, amelyek átölelik egy családnak az életét elejétől a végéig.
- Az is kiemelésre került, hogy sikeres programot nem lehet az érintettek bevonása nélkül csinálni, ez egyben azt is jelenti, hogy javasolják, illetve elsődleges feladatnak tartják azoknak a romáknak (lehetőleg 2 férfi és 2 nő) a megtalálását, akik a projektben akár tanácsadóként vagy mentorként, vagy bármilyen funkcióban részt vehetnének. Ezek az emberek a romákkal való kommunikációt is megkönnyítik.
- Szükség van szociális kompetenciák fejlesztésére, illetve, szemléletformálásra, ezt lehet közös programokkal, tevékenységgel (interaktív beszélgetések, tréningek, sport, zene, tánc), kiindulópont lehetne a fiatal anyák és a gyerekeik köre, melynek során el lehetne érni, hogy kialakuljon egy megfelelő kapcsolat az anya és gyermeke között, az anyát meg kell tanítani bánni a gyerekével, mintaadás kell, hiszen többségüknek nincsenek megfelelő mintái, így elérhető, hogy önvédelemmel és önismerettel rendelkezzenek a nők. Ezeken a programokon lehetne eljutni odáig, hogy a fogamzásgátlásról vagy egyéb dolgokról is lehessen kommunikálni a romákkal.

További új szempontok és észrevételek:

- Az illegálisan lerakott szemét elszállításának rendszeres megoldása (bejelentés után legfeljebb 72 órával el kelljen vinni – finanszírozása, kivitelezhetősége a szemét mennyisége és gyakorisága miatt kérdéses), hogy a szemét látványa ne ösztönözzön újabb szemét lerakására, másrészt a városrészben is működik hulladékudvar, ennek használatára való ösztönzés is előrelépést jelenthetne.
- A közbiztonság javítása, konkrét javaslatként elhangzott, hogy egyrészt további kamerák felszerelése lenne szükséges a városrészben, másrészt az idősek biztonságát szavatolandó felmerült egy pánikgomb-szerű jelzőkészülék bevezetése is.
- Tisztálkodási-mosási lehetőség biztosítása, pl. mobil/konténeres megoldással vagy a szűrőbuszokhoz hasonló módszerrel.
- A RÉV szenvedélybetegeket segítő tevékenység támogatásának szükségessége, mivel jelentős nehézségeket okoz a szolgáltatás pályázati pénzekből és egyéb forrásokból való finanszírozása a Szt. Cirill és Method Alapítványnak. Ugyanakkor szolgáltatásaikra a drogfogyasztás terjedésével egyre nagyobb szükség van, másrészt klientúrájukban jelentős mértékben jelen vannak az újjáértékelési városrészben élők.

Az önkormányzati szakemberekkel, a támogató csoport tagjaival készült fókuszcsoportos interjú tapasztalatai

A megkérdezettek egyetértettek abban, hogy nem lehet rangsorolni a kilenc problématerületet, ezek összefonódva hatnak, halmozódnak, együttesen jelentkeznek a térségben. Igazából nem is lehet

szétválasztani őket, mert annyira szorosan befolyásolják egymást egy bonyolult ok-okozati viszonyrendszerben, összefüggés hálózatban. Minden érintett arra törekedett, hogy ebből a komplex kérdésből kiemeljen fontosabb dolgokat, vagy rávilágítson ezek összefonódásaira.

A problémarendszer legfontosabb elemei

- A városrész társadalmi összetétele egyre heterogénebb képet mutat, új területek népesülnek be, új ingatlanok jelennek meg, ezáltal új lakók költöznek a területre, egyre inkább javul a városrész állaga.
- Rendőrségi beszámolók alapján ugyan nem tartozik a legrosszabb helyzetű környékekhez, ennek ellenére a közbiztonság kérdése komoly kihívás. A drogproblémára nincs jelenleg megoldás, ennek kezelése kiemelten fontos feladat.
- A másik lényeges kihívás az alacsony komfortú lakások még mindig magas aránya, az ezekben élő családok helyzetének a javítása, különösen a fiatalabb korosztályok esetében nagy kihívás.
- Az érintett területet összetett társadalmi problémarendszer terheli, amely mögött az iskolai végzettség és a munkaerő-piaci, anyagi helyzet a fő determináló tényező: alacsony iskolázottság, alacsony szocializáltság, belső zártság - „ami ott történik, az ott is marad”, sőt sok esetben más városrészekben csapódik le. Kevés a munkalehetőség, gyermekek életesélyei rosszak, tanulási problémák, mulasztások, lemorzsolódás, funkcionális analfabetizmus, magas betegségárány, sokan vannak „lerokkantisítva”, légzőrendszeri problémák, korai szülés, függőségek, alacsony egészségtudatosság.
- Mindezen problémák mögött természetesen a szegénységgel összefüggő kérdések húzódnak meg: jövedelmek hiánya vagy alacsony jövedelmek, rossz pénzgazdálkodás, sokan hónapról-hónapra élnek, sok háztartás havi bevétele nem elegendő a tisztességes megélhetéshez.
- A lakáshelyzet is jól ismert probléma, több esetben nagyon rossz az állapota az ingatlanoknak.
- A droghasználat és -terjesztés komoly ügy a területen. A területen élőknek az az érzése, hogy a rendőrség igazából nem tesz semmit. Már az iskolákban is megjelent a terjesztés. Jelenleg ez a kihívás nincs megoldva. A rendőrség fellépése nem elég hatékony. Komoly anyagi érdekeltségek mozognak a háttérben.
- Más a szokásrendszer, sok esetben a rendszeresség, következetesség, tervezettség hiányzik a mindennapi életvezetésből.
- Az alacsony társadalmi státuszú csoportok koncentrálnak a városrészben. A szociális támogatásoknál jól látszik ez a probléma. Nagyon komoly szociális támogatási mechanizmusok működnek. 70-80 százalékuknál olyan a támogatási szerkezet, hogy ebből az látszik, mintha nem lenne munkajövedelmük. Az elérhető támogatási összegekből viszont igazából nem lehet normálisan megélni, így illegális, fél-legális, alkalmi munkák dominálnak.
- A „munka nélkül teremtett megélhetés” az egész ottani helyi társadalmat befolyásolja. Furcsa belső működést produkál, ami kívülről nehezen látható, egyfajta sajátos, egyedi lokális kultúra megteremtője.

A kiemelt célcsoportok kérdése

- A felnőtt lakossággal „csodákat tenni nem lehet”, kisebb apró lépéseket lehet csak megvalósítani. A fő célcsoportot a gyermekek és fiatalok jelentik.
- A társadalmi felzárkóztatás egyetlen lehetséges, célravezető módja az oktatás, képzés. Olyan megoldások felé kell mozdítani a fiatalokat, amelyek a későbbiekben segíteni tudják őket a felnőtt életben való elboldogulásban. Másfajta életkép felmutatása, új minták, modellek, új célok lehetőségek felvillantása.
- A nők jobban mobilizálhatók, a férfiakat nehezebb megmozdítani.

Lehetséges fejlesztési igények, ötletek, elképzelések

- Mentorprogram – a problémák jelentős részének a megoldása valahol a saját közegükben képzelhető el, az ott élő, meghatározó lakosok bevonása a programokba korábban is sikeres volt. A helyi véleményformálók bevonása nagyon fontos lenne. Olyan embereket kell találni, akiket a helyi közösség elfogad, akiknek magas a státusza a helyi közösségben.
- Szakmaszerzés biztosítása a fiataloknak, középiskolai lemorzsolódás megállítása. Ez az alapfeltétele a későbbi elhelyezkedésnek, jövedelemszerző képességnek.
- Oktatásnak legyen része egy hatékonyabb prevenciós oktatás.
- Korábban felmerült a „bentlakásos iskola” ötlete, csak önkéntes alapon működhet, mert különben családi környezetből való kiszakításnak számít.
- Területen dolgozó szakemberek együttműködésének a javítása, élénkítése, bevonása.
- A gyermekek és fiatalok korcsoportját kellene „megfogni”, elérni és mobilizálni közösségi programokkal, preventív programokkal.
- A rendőrség helyi jelenlétét erősíteni kellene, a fő cél a hatékonyság javítása, láthatóbb és eredményesebb intézkedések.
- A pszicho-szociális problémák kezelésére is megoldást kell találni. A szenvedélybetegségekkel küzdőknek is kell segítség, mert a fent tárgyalt társadalmi problémák során gyakran jelentkeznek lelki-mentális zavarok is.
- A közösségi együttlét, a közös szabadidős tevékenységek erősíthetik az integrációt. Olyan rendezvények szervezése célszerű, amelyek során sikerélményhez lehet juttatni a résztvevőket (pl. táncház, helyi közösségi klub, kondijátszótér, versenyek, sportesemények stb.).
- Tehetséggondozás: Sport népszerűsítése. Szervezett sportrendezvények.
- Olyan programok is fontosak és hatékonyak lehetnek, amelyek kimozdítják őket a környezetükből és helyzetükből, pl. kirándulások.
- Személyes, „helyi” jó példák bemutatása az alacsony státuszból való kitörésre, valamint azok felkarolása, akik képesek és akarnak tenni az előbbrejutásukért.

A lakossági felmérés eredményei

A lakosság megkérdezésére strukturált kérdések formájában került sor 2016. márciusában. Az Újvárosi Családsegítő Központ szociális szakemberei összesen 41, a szegregátum területén élő és a Központban az adott időszakban megjelenő lakosnak tették fel a zárt és nyitott kérdésekből álló kérdéssort. A felmérés nem tekinthető reprezentatívnak, mivel nem került felmérésre a szegregátum összes háztartása, elsődleges célja a fókuszcsoportos interjúk kiegészítése, az érintett térségben élő emberek véleményének megismerése, a szakértői és lakossági igények közös pontjainak beazonosítása (megerősítés), illetve új észrevételek gyűjtése.

A demográfiai kérdések a nemre, az életkorra, az iskolai végzettségre, a háztartás méretére vonatkoztak, illetve arra, hogy hány éve él a megkérdezett a jelenlegi lakcímén. Az igényfelmérési komponens összesen öt nagyobb témakörre tagolódott:

1. Egészségügyi problémák, betegségek, droghasználat, alkoholhasználat, orvosi kezelések, egészségmegőrzés, egészségügyi szolgáltatások, egészséges életmód.
2. Bölcsődei, óvodai, iskolai ügyek, gyermekek taníttatása, képzése, továbbtanulás, iskolán kívüli tanulás, továbbképzések.

3. Szeretne-e továbbtanulni, továbbképzésen részt venni? Szeretné-e gyermekeit tovább taníttatni, ha igen, milyen területen?
4. Munkavállalási tapasztalatokkal és tervekkel kapcsolatos kérdések.
5. Lakókörnyezet minősége, közbiztonság, közlekedés, helyben elérhető szolgáltatások, helyi programok, rendezvények.

A demográfiai paraméterek (7. táblázat) alapján megállapítható, hogy a felmért lakosok többsége nő (83%), az átlagéletkor 45 év, a legfiatalabb válaszadó 22 éves, a legidősebb pedig 75 éves volt. A kérdésekkel elsődlegesen az aktív korosztály került felmérésre: a válaszadók 93 százaléka 15 és 64 év közötti személy. Az átlagos háztartásméret 4 főből áll, de nem ritka a 8-12 fős háztartás sem a célterületen (5 válaszadó, 12,5%). A megkérdezettek negyed csak legfeljebb 3 éve él az adott lakcímen, de többségük legalább 9-10 éve, így megbízható helyismerettel rendelkező lokális véleményhordozó személyek lettek felmérve a vizsgálat során.

7. táblázat A megkérdezett lakosok demográfiai paraméterei

Tulajdonságok	Elemsszám	Százalék
Nő	34	83%
Férfi	7	17%
Átlagéletkor (átlagérték)	45 év	
Legfiatalabb megkérdezett	21 év	
Legidősebb megkérdezett	75 év	
Aktív korúak (15-64 évesek)	38	93%
Kevesebb, mint 8 általános	16	39%
8 általános	22	54%
Szaktanulmányok, szakközépiskola	3	7%
Háztartás átlagos mérete (átlagérték)	4 fő	
Legnagyobb háztartásméret	12 fő	
Hány éve él jelenlegi lakcímén (átlagérték)	10 év	

A statisztikákból megismert kedvezőtlen iskolázottsági, képzettségi állapotokat a felmérés is megerősíti. A 41 személy 39 százalékának nincsen befejezett általános iskolai képesítése, további 54 százalékuk pedig legfeljebb nyolc osztályos végzettséggel rendelkezik. Ez a sajátosság természetesen összefügg a megkérdezettek elérésének a módjával (szociális intézményen keresztül került sor a felmérésre), de ennek ellenére a több mint 90 százalékos arány megdöbbentően magasnak tekinthető.

Néhány jól összesíthető, számszerűsíthető zárt kérdés az eddigi munkaerő-piaci aktivitásra és a jövőbeli munkavállalási tervekhez vonatkozott (8. táblázat). A megkérdezettek 93 százaléka aktív korú személy, így a munkavállalási kérdések a többségükénél relevánsak, bár a nők magas aránya torzítja az eredményeket. Mindössze 23 százalékuk rendelkezik jelenleg is aktív fő- vagy mellékállású munkaviszonnyal, 23 százalékuk végez kisebb-nagyobb alkalmi munkákat, és hasonlóan alacsony a hosszabb időtávon mért munkaerő-piaci aktivitásuk is: csak 30 százalékuk dolgozott az elmúlt 5 évben legalább 6 hónapnál hosszabb ideig egybefüggően

8. táblázat Munkaerő-piaci aktivitás, munkavállalási tervek

Tulajdonságok	Elemszám	Százalék
Aktív korú	38	93%
Jelenleg rendelkezik aktív munkaviszonnyal (fő- vagy részmunkaidőben)	9	23%
Az elmúlt 5 évben hat hónapnál hosszabb ideig dolgozott	12	30%
Jelenleg végez alkalmi munkákat	9	23%
Jelenleg nem áll munkaviszonyban	30	77%
Ebből - nincs munkája, de szeretne dolgozni, munkát keres	14	47%
Ebből - milyen szakterületen szeretne elhelyezkedni		
- Takarítás	5 fő	
- Betanított- vagy segédmunkás	3 fő	
- Bármilyen munkát elvállalna	3 fő	
- Dajka, gondozó, ápoló	2 fő	

A felmért személyek 77 százaléka jelenleg nem rendelkezik hivatalos munkaviszonnyal, de ebből a csoportból csak minden második személy szeretne elhelyezkedni a közeljövőben. A legnépszerűbb célszelmák közé sorolható a takarítás, az alacsonyabb képzettséget igénylő fizikai munkák és a dajka, gondozó, ápoló szakmai vonal. Többen említették, hogy bármilyen munkát elvállalnának.

A nyitott kérdéseknél is hasonló szakmákat említettek a válaszadók:

Szeretne-e szakmát tanulni, továbbképzésen részt venni? Ha igen...

- Takarító
- Eladó
- Óvodai dada
- Kőműves
- Festő
- Hegesztő

Az akadályozó tényezők között többször előkerült a rossz egészségügyi állapot, valamilyen komolyabb fizikai vagy lelki eredetű betegség, a hozzátartozó betegsége, a gyermekek melletti munkavállalás nehézsége és a hátrányos megkülönböztetés is.

Nyitott kérdések formájában lehetett válaszolni az alábbi kiemelt jelentőségű fejlesztési témakörök mentén a felmerülő konkrét problémákra és lakossági igényekre. Az eredmények az említések gyakorisága alapján lettek rendezve, külön jelezve (+ vagy ++) a helyi lakosok kiugróan sokszor előforduló, többször visszatérő, generális véleményét.

Egészségügyi problémák, betegségek, droghasználat, alkoholhasználat, orvosi kezelések, egészségmegőrzés, egészségügyi szolgáltatások, egészséges életmód:

- Egészséges életmódról előadások + +
- Ingyenes szűrővizsgálatok, egészségpontok + +
- Helyben elérhető szolgáltatások bővítése
- Alacsony nyugdíjból nem lehet fedezni a kiadásokat
- Magas gyógyszerköltségek
- Komoly, súlyos betegségek (daganat, mentális zavarok stb.)
- Súlyosan beteg családtag ápolása, gondozása nehezen megoldható
- Tetvesedés

Bölcsődei, óvodai, iskolai ügyek, gyermekek taníttatása, képzése, továbbtanulás, iskolán kívüli tanulás, továbbképzések:

- Délutáni és hétvégi programok fiataloknak +
- Óvodás korú gyermekeknek programok, foglalkozások +
- Magasabb ösztöndíjak a jól tanuló gyermekeknek
- Korrepetálás
- Szakkörök
- Sportkörök
- Gyógypedagógiai intézmény, szolgáltatás helyben

Lakókörnyezet minősége, közbiztonság, közlekedés, helyben elérhető szolgáltatások, helyi programok, rendezvények:

- Rossz közbiztonság, tolvajlás, bűncselekmények + +
- Droghasználat és drogterjesztés elterjedése + +
- Koszos, piszkos utcák, szemét elszállítása + +
- Vizesednek, dohosak a lakások, lelakott udvarok „lassan ránk dől a ház” + +
- Veszekedés, ordibálás, randalírozás az utcán, közterületen +
- Utak és járdák felújítása +
- Nem félnek a rendőrségtől a bűnözők, drogosok stb. Nincs rendőri jelenlét. Rendőrség határozottabb jelenléte és fellépése. +
- Zaklatások
- Túlzásúfolt lakások

Egyéb igények, észrevételek:

- Családi napok folytatása, kirándulások, piknikek szervezése + +
- Nyári elfoglaltság a diákoknak
- Nagyszabású, nyilvános programok (pl. zenés rendezvények) a városrészben

Összességében az itt látható észrevételek egybecsengenek a fókuszcsoportos interjúk során feltárt problémarendszerrel, noha a lakosság szempontjából néhány komponensre sokkal égetőbbnek tűnik megoldást találni. Ide sorolható a közbiztonság helyzete, a droghelyzet, a köztisztaság, a rossz lakhatási körülmények. A szolgáltatásfejlesztési oldalon pedig a nyilvános közösségi és családi programok szervezése, az iskolások délutáni, hétvégi és nyári elfoglaltságának megoldása, illetve az egészségügyi szűrőprogramok és prevenciós programok körének bővítése. A lakossági reakciók tartalma alapján kimutatható a korábbi években sikeresen megvalósított rehabilitációs projektek kedvező fogadtatása és pozitív hatása is.

A szociális városrehabilitációs program első fázisa 2013-2014 közötti időszakban zajlott, többek között szoft típusú fejlesztési programelemek megvalósításával a „Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Szociális városrehabilitáció Győr-Újváros területén” (NYDOP-3.1.1/B-09-2f-2012-0001) című pályázat keretében. A projektbe bevont szervezetek között szerepelt az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr, a Családsegítő Szolgálat, a Kossuth Lajos Általános Iskola, a Győriek Egészségéért Közhasznú Egyesület, Családok Átmeneti Otthona és a Kereszteszövetség Szociális Szövetkezet.

Az elsődleges cél hiánypótló, prevenciós célú helyi programok és szolgáltatások megvalósítása a városrészben, és az érintett célterületen, különösen a szegregátum vonatkozásában. A programok célja a közösség fejlesztése, társadalmi aktivitásuk erősítése, az önérvényesítés társadalmilag elfogadott és támogatott módjának tanulása volt, amelyben különösen fontos szerepet kaptak a városrészben működő szociális és egészségügyi szakemberek, de szinte a teljes segítő/támogató interprofesszionális szakmai mező képviseltette magát.

A célterületen megvalósított programok és szolgáltatások listája a projekt keretében:

- fogamzásgátlási módszerek megismertetése már az általános iskolák felső tagozatosainak körében
- baba-mama klub, babaruhabörze
- szülésre felkészítő tanfolyamok apák bevonásával
- babamasszázs tanfolyam
- családi nap szervezése
- egészségszűrő programok
- „Helyesen élni” életvezetési program
- Napos Hét program – 5-14 éves korú gyermekek részére szervezett szabadidős programok
- Bóbita teaház klubfoglalkozások
- Infopont – számítógép- és internethasználati tanácsadás
- Siker Neked Is – klub – javítóvizsgára felkészítő programok
- asszonytorna
- Egymás közelében program – bepillantás a városrészben élő családok mindennapjaiba, közös főzés, szokások megismerése, kapcsolatok építése
- gyermekgondozással összefüggő prevenciós előadások
- előadás a lakáshoz jutási lehetőségek Győrben
- előadás az érettségihez jutás feltételeiről
- kortárssegítő képzés
- prevenciós előadások: munkavállalás, családjogi kérdések, bűnmegelőzés, ünnepek, családon belüli erőszak, szenvedélybetegségek, gyermekvállalás, fogamzásgátlás
- feszültségoldás, konfliktuskezelés (előadás)
- elsősegélynyújtás
- szociális ügyintézés, segélyezés (előadások)
- női testtudat oktatás, fejlesztés
- virágosítás, fogadj örökbe egy fát program
- gyommentesítési és hulladékgyűjtési akciók
- utcabútorok elhelyezése közterületeken

A vizsgálatok legfontosabb következtetései

Az igényfelmérés alapján egy összetett társadalmi kihívásrendszer képe tárult fel, amelyben a legtöbb tényező szorosan összefügg egymással, a társadalmi hátrányok halmozódnak. Ebből fakadóan szinte lehetetlen teljességében tömörítve összefoglalni a fenti elemzések esszenciáját, csupán néhány lényeges súlypontot célszerű nyomatékosítani az ismételten.

Az utolsó két népszámlálás adatai alapján kirajzolódó változási tendenciák esetében fel kell hívni a figyelmet az idősödési folyamat megindulására, az aktivitási ráta enyhe emelkedésére, a tartós munkajövedelemmel nem rendelkezők arányának a csökkenésére, az iskolázottsági mutatók javulására, az egyre nagyobb számú beköltözőre. A statisztikai alapú elemzések, különösen a szegregációs indikátorok három fő problémacsoportra világítottak rá: lakhatási problémák, alacsony iskolázottság, alacsony foglalkoztatottság. A primer vizsgálatok célja az volt, hogy kiegészüljön a helyzetkép olyan komponensekkel is, amelyek statisztikai indikátorokkal nem mérhetők.

A szakértői fókuszcsoportos interjúk során egyértelművé vált, hogy a célterület és tágabb vonzáskörzete esetében a társadalmi problémák halmozódó, egymással szorosan összekapcsolódó, egymást erősítő formában jelentkeznek. A felmérés során használt kilenc problémakör jól leképezi az ott élő emberek életében jelentkező problémák komplex rendszerét, de ezekből nem lehet és nem is szabad egyetlen elemet sem kiemelni. Holisztikus, rendszerszintű megközelítéssel, komplex megoldásokkal kell reagálni a felmerülő igényekre.

A beszélgetések során fontos kiindulási alapként merült fel az is, hogy az érintett városrészben nagyon magas az idős népesség száma, illetve aránya. Másrészt jelentős a roma népesség súlya is, de a városrész problémáit, nehézségeit nem csak, illetve nem kizárólag romakérdésként kell kezelni, illetve elfogadni.

Állandóan visszatérő jelleggel, a statisztikákból kiolvasható alapvető kihívások mellett új információként minden esetben felmerült az alacsony relatív biztonságérzet, a droghasználat és drogterjesztés eszkalálódása, a speciális célcsoportokra fókuszáló fejlesztési modell koncepciója (pl. gyermekek, fiatalok, nők), a helyi véleményformáló, magas presztízsű lakosok bevonása, aktivizálása (mentor-program), valamint a korábban megkezdett szoft típusú rehabilitációs programok folytatása, fejlesztése, megújítása.

A lakossági vizsgálat demográfiai és munkavállalási témájú kérdésblokkjai megerősítették a korábbi kutatások és a legfrissebb statisztikák alapján bemutatott helyzetképet, új szempontok nem kerültek elő. Az akcióterületen élők igényeinek a vizsgálata alapján kirajzolódó kép szinte teljesen egybevág a szakértői interjúk tapasztalataival, talán a súlypontokban figyelhető meg eltérés, így ebből a szempontból különösen értékes információforrásnak tekinthetők a válaszlapok. A lakosság szempontjából a válaszok gyakorisága alapján megállapítható, hogy néhány terület esetében különösen fontos lenne minél gyorsabb megoldást találni. Ide sorolható a közbiztonság helyzete, a droghelyzet, a köztisztaság, a rossz lakhatási körülmények. A szolgáltatásfejlesztési oldalon a nyilvános közösségi és családi programok szervezése, az iskolások délutáni, hétvégi és nyári elfoglaltságának megoldása, illetve az egészségügyi szűrőprogramok és prevenciók programok körének bővítése. A lakossági reakciók tartalma alapján a korábbi években sikeresen megvalósított rehabilitációs projektek kedvező fogadtatása és pozitív hatása is kimutathatóvá vált.

4.2.6. A tervezett fejlesztések és az egyes ágazati politikák szegregációs hatásainak felmérése

A felmérés során azt kell vizsgálni, hogy a középtávon tervezett jelentősebb akcióterületi vagy tisztán ágazati jellegű infrastrukturális és ingatlanfejlesztések milyen módon érinthetik, hogyan befolyásolják a szegregációs folyamatokat. Meg kell vizsgálni, hogy nem fejtenek-e ki szegregációs hatást, vagy a potenciális szegregációs hatásokat kell beazonosítani. Például bizonyos fejlesztési területeken az épületek bontása miatt esetleg alacsony státuszú családok spontán költözése vagy költöztetése várható. Kérdés, hogy ez a folyamat nem erősíti-e más alacsonyabb presztízsű lakóterületeken a szegregációs folyamatokat. Hasonló hatás érvényesülhet az épület-felújításokkal járó költözések és költöztetések következtében is.

A Településfejlesztési Koncepció 2014-2030 átfogó célrendszere

A 2014-es Településfejlesztési Konceptió célkitűzései egyértelműen a szegregációs folyamatok megszüntetése, a szolidáris, befogadó helyi társadalom kiépítését szolgálják. Az alábbiakban azok a pontok kerülnek kiemelésre, amelyek erősítik, segítik az anti-szegregációs folyamatokat.

1. Társadalom

A Településfejlesztési Konceptióban rögzített hosszú távú cél, hogy a településen belüli társadalmi különbségek csökkenjenek, illetve maradjanak fenntartható és kezelhető méretűek. A koncepció társadalom témakörében megfogalmazott rész céljainak mindegyike a szegregációs folyamatok csökkentését szolgálja, és egyértelműen segítik a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok térbeli és társadalmi integrációját (pl. esélyegyenlőség biztosítása, munkahelymegtartás és –teremtés, az oktatási színvonal emelése, egészségtudatosság, prevenció, szemléletformálás).

2. Gazdaság

Az induló, valamint a már működő vállalkozások számára biztosított kedvező működési feltételek megteremtése mellett a gazdaságfejlesztést támogató „soft” programok is hozzájárulnak a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok integrációjához (a munkaerőpiacra való eljutás elősegítése, mobilitás ösztönző tevékenységek, életvezetési és képzési programok).

3. Épített és természeti környezet

A koncepció épített környezetre vonatkozó céljai közül elsődlegesen a városrehabilitációs folyamatok folytatása emelendő ki, mint anti-szegregációs tevékenység. Emellett a minőségi lakókörnyezet megteremtése érdekében megfogalmazott célok is (önkormányzati bérlakás-állomány minőségi és energiahatékonyságra irányuló fejlesztése, egészséges lakókörülmények biztosítása, slumosodás elleni harc) mind a szegregációs folyamatok visszaszorítását eredményezik. A zöldfelületek fejlesztése is hozzájárul a minőségi lakókörnyezet megteremtéséhez, az egészséges társadalom megőrzéséhez a szabadidő eltöltésére megfelelő terek kialakításával, fejlesztésével (parkok, vízpartok, pihenőerdők). A város célja továbbá, hogy biztosítsa a megfelelő mennyiségű és minőségű lakhatási lehetőség mellett a teljes körű közműellátást is.

4. Energiahatékonyság, klímavédelem

Az energiahatékony városüzemeltetés (smart city) pozitív hatásai a hátrányos helyzetben lévő lakossághoz fokozottan érzékelhetőek (pl. alacsony energiafelhasználás, a városi szolgáltatások elérhetőségének javulása).

Az ITS középtávú céljai és a városrészek közötti összefüggések bemutatása

Az ITS 21 középtávú célkitűzése összekapcsolásra került a város konkrét városrészi alapú fejlesztési célterületeivel (ITS 2.2. A tematikus és területi célok közötti összefüggések bemutatása). A korábban szegregált városrészek (Újváros és Sziget) a Belváros után a legtöbb középtávú célkitűzés által érintett, átfogó fejlesztési célrendszerrel rendelkező területek közé tartozik. Újváros a lehetséges 21 közül mindössze négyenél, míg Sziget öt esetben nem kapcsolódó célterület. Ezáltal mindkét városrész Győr kiemelt fejlesztési területének minősül a stratégiában.

Az ITS megvalósítását szolgáló beavatkozások értékelése anti-szegregációs szempontból

Az egyes fejlesztési elképzelések értékelése két szempont szerint történik. Egyrészt arra kell fókuszálni, hogy nem erősítheti-e fel a szegregációs folyamatokat a tervezett beavatkozás, másrészt azok a beavatkozások is kiemelésre kerülnek, amelyek integrációs hatásai révén tovább segíthetik a város szegregáció elleni küzdelmét.

Kiemelt (akcióterületi és hálózatos) projektek hatásainak értékelése a városrészek területén:

- a Sziget városrész területén tervezett mindkét akcióterületi projekt (Az Olajgyár funkcióváltása, fejlesztése és környezetének funkcióbővítő rehabilitációja; A Győri Fürdőközpont és környezetének komplex fejlesztése) a barnamezős területek funkcióváltásán, illetve a kapcsolódó infrastrukturális fejlesztéseken keresztül (új híd Pinnyéd és Sziget-Újváros városrészek között, EYOF-hoz kapcsolódó fejlesztések) a városrész helyzetét javító fejlesztési elképzelések, amelyek hatására folytatódhat a városrész területeinek felértékelődése.
- Újváros esetében a két akcióterületi projekt: Szociális városrehabilitáció Győr-Újvárosban II. ütem és a Bercsényi liget megújítása rehabilitációs céllal egyértelműen erősíti az anti-szegregációs törekvéseket, az Európai Ifjúsági Olimpia Fesztivál megrendezésével összefüggő fejlesztések (olimpiai központ, uszoda) pedig alapvetően megváltoztatják majd a városrész jelenlegi arculatát, mindamellett, hogy a létesítmények utóhasznosításából adódó pozitív hatásokat a városrész területén élő lakosság fokozottan fogja érzékelni.

Kereskedelmi-logisztikai fejlesztések:

- A középtávú célkitűzéshez kapcsolódó beavatkozások között szerepel – Újváros szociális városrehabilitációjához kapcsolódóan – a felújított épületek földszintjén üzlethelyiségek kialakítása és a vállalkozások minőségi szolgáltatásbővítése. A városrészt érintő fejlesztések egyértelműen javíthatják a terület gazdasági, kereskedelmi, munkaerő-piaci és szociális jellemzőit.

A gazdaságfejlesztést támogató „soft” programok:

- Az első projektcsomag (a munkaerőpiacra való eljutás/átképzés elősegítése prevenciós, életvezetési és képzési programokkal) egyértelműen elősegíti a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi integrációját és pozitív hatása lehet a szegregációs folyamatok elleni védekezésben is a térségi foglalkoztatási programok és munkaerő-mobilitási alternatív akciók támogatásán keresztül.

Épített környezetre vonatkozó beavatkozások:

- Kiindulva az előző Anti-szegregációs Program átfogó rehabilitációs célkitűzésének eredményességéből, a tervek szerint 2014-2020 között megvalósul Győr-Újváros szociális városrehabilitációjának második üteme. Az épületek funkcióbővítő felújítása (üzletek, bérlakások, közcélú és kereskedelmi infrastruktúra fejlesztése) és a közterületek megújítása révén egyértelműen kedvezőbb infrastrukturális adottságok fogják jellemezni a városrészt.

Mindemellett az ITS „Otthonteremtési program Győrött” c. projektcsomagja az önkormányzati bérlakás-állomány minőségi fejlesztését és energiahatékonyságának javítását célozza meg.

Egyértelműen megállapítható tehát, hogy az ITS fejlesztési elképzelései tovább segítik a város szegregációs folyamatok elleni fellépését, javítva az érintett városrészek gazdasági, kereskedelmi, munkaerő-piaci és szociális adottságait. Az elemzésből továbbá az is jól látszik, hogy a stratégiában szereplő további tervezett fejlesztési elképzeléseknek sem várható szegregációs hatása.

4.2.7. Az Anti-szegregációs Program és a Helyi Esélyegyenlőségi Program kapcsolata

Győr Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciója és az ITS is nagy hangsúlyt fektet az esélyegyenlőség biztosítására valamennyi stratégiai célkitűzés megvalósítása során. A beavatkozási területhez kapcsolódó akciók és programok előkészítése és megvalósítása során különös hangsúlyt kell helyezni a „Helyi Esélyegyenlőségi Program 2013-2017” (a továbbiakban: HEP) c. dokumentumra, amelynek célja a bizonyos szempontból hátrányos helyzetű csoportok társadalmi integrációjának erősítése.

A HEP célja a településen jelentkező esélyegyenlőségi problémákra történő reagálás és beavatkozás megtervezése, konkrétan a Győrben élő, hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása, életminőségének javítása, társadalmi részvételének biztosítása, ezekkel együtt egy mindenki számára „elérhető”, „élhető” város megteremtése reális, megalapozott, valós intézményi és finanszírozási háttérrel. Bár a két dokumentum módszertana különböző (az ASZP területi dimenziójú, a HEP elsődlegesen célcsoport fókuszú), összehangolásuk célszerű.

A HEP 7 célcsoportja: nők, mélyszegénységben élők, romák, fogyatékossgal élők, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, idősek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek. A HEP akciótervében a hét célcsoportra 24 intézkedést dolgozott ki, amelyek közül a mélyszegénységben élők, a romákra és a hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozó 9 intézkedés szorosan kapcsolódik az anti-szegregációs folyamatokhoz is.

A HEP releváns intézkedései:

Mélyszegénységben élők, romák célcsoport:

- Rendszeres együttműködés megvalósítása a különböző területeken dolgozó intézmények, illetve szakemberek között.
- Személyes támogató rendszer kialakításának, mentorhálózat működtetésének ösztönzése. A tanítási időn túli foglalkozások szervezése.
- A munkaerőpiacon esélyt adó képzettségek megszerzésére, átképzésre lehetőséget adó tanfolyamok szervezésének ösztönzése.
- Tájékoztatás, felvilágosítás, az egészségfejlesztéssel, egészségneveléssel kapcsolatos programok, szűrővizsgálatok megszervezése, azon való részvétel ösztönzése.
- „Felelj egy közterületért!” program működtetése. Tájékoztatás, információnyújtás a jog- és az érdekérvényesítés lehetőségeiről.
- Az együttműködő szervezetek ösztönzése a roma kultúra széles körű megismertetését, közös kulturális, sportesemények szervezését célzó programok megvalósítására.
- Az együttműködő partnerek ösztönzése a primerkutató, reprezentatív lakossági felmérés készítésére.

Hátrányos helyzetű gyermekek célcsoport:

- Fórumok, szervezésének ösztönzése, a célcsoporttal foglalkozó szervezetek számára.
- Az egyes szakterületek összehangolt, kölcsönös együttműködésén alapuló, részletes szakmai egyeztetést és helyzetelemzést követő, az aktuális problémára adekvátan reagáló, korszerű, a célcsoport szükségleteihez igazodó program kidolgozása.

4.3. Anti-szegregációs Program 2016-2020

4.3.1. Általános célok és alapelvek

Preambulum

Az Önkormányzat fenntartja a korábbi Anti-szegregációs Program preambulumban foglalt kötelezettségek vállalását, mely szerint:

„Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata a fennhatósága alatt álló valamennyi terület egészére nézve kötelezettséget vállal az anti-szegregációs programban foglaltak érvényesítésére. A hatósága, felügyelete alá tartozó szervek és intézmények tekintetében kötelezővé teszi, hogy döntéseik, tevékenységük során a kialakult területi és/vagy etnikai szegregációs folyamatok megfordítására kell törekedjenek, azok a szegregációt semmilyen formában nem segítik elő.” (IVS 2008: 189. oldal)

A fentieknek megfelelően mind a hosszú távú Településfejlesztési Konceptióban, mind a középtávú Integrált Településfejlesztési Stratégiában hangsúlyosak azok a célkitűzések és intézkedések, amelyek csökkentik a társadalmi különbségeket és a szegregációt Győr városában.

A program célrendszere

Átfogó cél:

- A szegregátumokban és a szegregációval veszélyeztetett területen élő hátrányos helyzetű személyek, illetve társadalmi csoportok társadalmi-gazdasági hátrányainak enyhítése, életkörülményeinek javítása és a helyi közösségek kohéziójának erősítése, a társadalmi integráció elősegítése, az esélyegyenlőség biztosítása, valamint a szolidáris és befogadó társadalom fenntartása és ösztönzése.

Specifikus célkitűzések:

- Helyi igényeken alapuló, társadalmi hátrányok kompenzálását célzó szociális, oktatási, mentálhigiénés, kompetenciafejlesztő, foglalkoztatási, egészségügyi, antidiszkriminációs, közösségfejlesztő programok megvalósítása az akcióterületen élő lakosság bevonásával és aktív részvételével.
- A családok integrációs esélyeinek a növelése, a szegregált lakókörnyezetből és társadalmi státuszból való kilépés mielőbbi lehetőségének elősegítése, közösségi és kulturális identitásuk erősítése, a generációk közötti távolság csökkentése közösségfejlesztést célzó, antidiszkriminációs programokkal.
- A hátrányos helyzetű lakosság képzettségi szintjének növelése, az élethosszig tartó tanulás készségének és igényének fejlesztése, munkaerőpiaci beilleszkedésük segítése innovatív mentor-program és vállalkozást ösztönző programok kidolgozásával és elindításával, pályaorientációt segítő elemekkel, az újjáéledő vállalkozások felmérésével.
- A fiatal generáció iskolai integrációjának és szocializációs nehézségeinek oldása, iskolai felzárkóztatása a kora-gyermekkori, gyermekkori és formális oktatáson kívüli fejlesztésük által.
- Olyan tehetséggondozó programok indítása, melyek az egyéni és közös alkotás élményén keresztül feltárják a résztvevő gyermekek képességeit, intenzíven fejlesztik azt, hozzájárulnak a szocializációs folyamatok fejlesztéséhez, személyiségfejlesztésükhöz, az énkép és önértékelés fejlesztéséhez, valamint a cigányság körében a cigány kultúra megőrzéséhez.

- A családsegítő szolgáltatás kiterjesztése, bővítése a helyszínen, valamint a kötelező önkormányzati feladatellátáson túli szociális, gyermekjóléti szolgáltatások kialakítása.
- Folyamatos szociális munka biztosítása a célcsoport felkészítésének, projektbe vonásának és aktív részvételének elérése érdekében, az egyéni fejlesztési tervek elkészítésére és az abban foglaltak megvalósítására, pénzügyi, családszervezési és életvezetési programok szervezésére, továbbá a projekt magas szintű szakmai munkájának biztosítására.
- A magas szintű és folyamatos szociális munka elérésének érdekében szupervízió biztosítása.
- A célcsoport egészségi állapotának felmérése és javítása, egészség tudatos magatartásának kialakítása, az akcióterületen egyre súlyosbodó drogprobléma kezelése prevenciós programokkal, szűrővizsgálatokkal és az egészséges életmódhoz szorosan köthető egyéb tevékenységekkel, pszicho-szociális konzultációs központ folyamatos működtetésével.
- Az akcióterületen működő civil szervezetek, Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata és intézményeinek hatékony, hosszú távú szakmai együttműködésének elősegítése.
- A roma és a nem roma lakosság közti kommunikáció, társadalmi párbeszéd, kapcsolat javítása, fejlesztése, élénkítése.

4.3.2. A program eszközrendszerének átfogó bemutatása

Az ASZP eszközrendszere két fő komponensből áll: infrastruktúra fejlesztési intézkedések/beavatkozások, valamint szociális városrehabilitációs célzatú társadalmi-közösségi szoft fejlesztések/beavatkozások. Az ITS-ben szereplő városrészi, akcióterületi, hálózatos és horizontális fejlesztési elképzelésekre hivatkozásokkal utal a program. Ezen fejlesztési célok részletes leírása, specifikálása az ITS hivatkozott pontjaiban érhető el. A program eme fejlesztési eszközökön túli új elemei pedig a következő fejezetben lesznek részletesen bemutatva.

Az infrastrukturális fejlesztések elsődleges célterületének Újváros és Sziget városrész tekinthető, mivel a hat szegregációval veszélyeztetett terület közül három itt található (3.; 4. és 5. szegregátumok) és a város legnagyobb szegregátuma is Újvárosban helyezkedik el. A szociális városrészi, akcióterületi rehabilitációs szoft típusú beavatkozások esetében az elsődleges célterület szintén Újváros, de a beavatkozások során mindhárom szegregátum kiemelt figyelmet kap, az érintett területen élő lakosság elérése, mobilizálása és bevonása elsődleges prioritást élvez.

Az ASZP eszközrendszerének átfogó bemutatását célzó táblázat (9. táblázat) követi a fentebb felvázolt logikát. A beavatkozások rövid megnevezése után zárójelben minden esetben megtalálható a kapcsolódási pont az ITS vonatkozó fejlesztési programcsomagjával (pl. ITS 3.2.1). A fejlesztési elképzelések részletesebb kifejtése a következő részben történik meg.

Az ASZP összesen 24 db fejlesztési beavatkozásból áll. A program első pillére 14 db infrastrukturális és intézményfejlesztési célzatú beavatkozást tartalmaz, a második pillér 10 db társadalmi-közösségi fejlesztési elképzelésből épül fel. Az infrastrukturális és intézményfejlesztési beavatkozások követik az ITS módszertanát, megkülönböztetve az akcióterületi, a hálózatos és a horizontális fejlesztési elképzeléseket. Az akcióterületi projektek közül azok épültek be az ASZP-be, amelyek Újváros és Sziget városrész fejlesztését szolgálják. A hálózatos projektcsoportok közül kiválogatott elemek az egész városra kiterjednek ugyan, de közvetlen, vagy közvetett anti-szegregációs hatásuk miatt egyértelműen hozzájárulnak jelen program célkitűzéseéhez. Hasonló elvek alapján lettek kiválogatva az anti-szegregációs hatású horizontális projektek is.

9. táblázat Az Anti-szegregációs Program tervezett intézkedései/beavatkozásai

Beavatkozás	Időbeni ütemezés	Forrás	Felelős(ök)	Eredmény indikátor
1. Infrastrukturális és intézményfejlesztési beavatkozások				
<i>Az ITS városrészi akcióterületi projektjei</i>				
1.1. Szociális városrehabilitáció Győr-Újvárosban, II. ütem: Kossuth utcai épületek funkcióbővítő felújítása, földszinten üzlethelyiségek, emeleten megújult szociális bérházak, a meglévő kulturális infrastruktúra kiegészítő funkcióinak biztosítása, emellett kereskedelmi, szolgáltatási funkciók bővítése. Komplex energetikai fejlesztések a felújított ingatlanokban. Kossuth utca útburkolatának megújítása, Bercsényi liget É/D-i határoló útjainak megépítése (A1) - ITS 3.1.2.	2016-2020	Európai Szociális Alap (a továbbiakban: ESZA) 3000 mFt	GYMJV Önk.	helyreállított lakóegységek városi területeken (db) résztevők száma a szociális felemelkedést támogató programokban (fő) felújított utak hossza (m)
1.2. A Bercsényi liget megújítása, zöldterület-rehabilitáció. (A2) - ITS 3.2.1.	2016-2019	Európai Regionális Fejlesztési Alap (a továbbiakban: ERFA) 1000 mFt	GYMJV Önk.	a megújított zöldterületek nagysága (m ²)
1.3. Az EYOF megrendezéséhez kapcsolódó létesítmények elhelyezése és fenntartható üzemeltetése. Olimpiai központ kialakítása a Dózsa pálya területén. Új versenyszóda létesítése a Dózsa sporttelephez kapcsolódóan. (H1) - ITS 1.2.1.	2014-2017	10000 mFt	GYMJV Önk. Magyar Állam Győr Projekt Kft.	létrehozott sportolási célú és az azokat kiszolgáló területek nagysága (m ²)
1.4. Az Olajgyár funkcióváltása, fejlesztése és környezetének funkcióbővítő rehabilitációja (A1) - ITS 4.1.2.	2016-2020	ERFA 5000 mFt	magán	funkcióváltással felújított barnamezős területek nagysága (m ²)
1.5. A Győri Fürdőközpont és környezetének komplex fejlesztése (A2) - ITS 1.1.2.	2017-2020	ERFA 3000 mFt	GYMJV Önk.	fejlesztett kereskedelmi szálláshelyek száma (db) szolgáltatásait igénybevevők száma (fő)
<i>Anti-szegregációs hatású hálózatos projektsomagok</i>				
1.6. Általános és középiskolai infrastruktúra- és tartalomfejlesztési program (ITS 1.1.1.)	2016-2020	ERFA 8000 mFt	Magyar Állam	felújított/épített tornatermek száma (db) a programokba bevont személyek száma (fő)
1.7. Otthonteremtési program Győrött (ITS 3.1.3.)	2016-2020	n.a.	GYMJV Önk., Győr-Szol Zrt., magán	fejlesztéssel érintett lakások száma (db)
1.8. Bölcsődefejlesztési program (ITS 1.1.4.)	2016-2020	ERFA, ESZA 700 mFt	GYMJV Önk.	újra létesített vagy felújított bölcsődei férőhelyek száma (db)
1.9. Óvodafejlesztési program (ITS 1.1.1.)	2016-2020	ERFA 1000 mFt	GYMJV Önk.	újra létesített vagy felújított óvodai férőhelyek száma (db)
<i>Anti-szegregációs hatású horizontális projektsomagok</i>				
1.10. A 2014-2020-as időszakra vonatkozó városi Egészségfejlesztési Terv megvalósítása (ITS 1.3.1.)	2016-2020	ESZA 300 mFt	GYMJV Önk.	az egészségfejlesztési akciókban résztvevők száma (fő) az egészségfejlesztési terv megvalósítását

Beavatkozás	Időbeni ütemezés	Forrás	Felelős(ök)	Eredmény indikátor
				fokozó projektek száma (db)
1.11. Civil szervezetek szociális területen végzett tevékenységeinek támogatása (ITS 1.3.3.)	2016-2020	ESZA 100 mFt	GYMJV Önk.	támogatott civil szervezetek száma (db)
1.12. A munkaerőpiacra való eljutás/átképzés elősegítése prevenciós, életvezetési és képzési programokkal (ITS 2.4.2.)	2016-2020	ESZA 500 mFt	GYMJV Önk. Mobilis EESZI Csal.Seg.Szolg.	a programokba bevont személyek száma (fő) munkanélküli résztvevők száma, beleértve a tartós munkanélkülieket is (nő/férfi/összesen megbontásban) (fő)
1.13. Az egészséges életmódot népszerűsítő szemléletformáló programok megvalósítása Győrött (ITS 1.3.5.)	2016-2020	ESZA 100 mFt	GYMJV Önk.	teljesen vagy részben végrehajtott programok száma (db)
2. Társadalmi-közösségi fejlesztési beavatkozások				
2.1. Együttműködés a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése céljából	2016-2020	TOP-6.9.1	GYMJV Önk. EESZI, Kossuth Ált. Isk. Csal.Seg.Szolg. Újv. Műv. Ház.	a programokba bevont személyek száma (fő) megvalósult akciók, programok száma (alkalom)
2.2. Törekvés a foglalkoztatás elősegítésére	2017-2020	TOP-6.9.1	GYMJV Önk. Csal.Seg.Szolg. Mobilis	a programokba bevont személyek száma (fő) megvalósult akciók, programok száma (alkalom) a programok segítségével elhelyezkedett személyek száma (fő)
2.3. A családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás kiterjesztése, bővítése, kötelező önkormányzati feladatellátáson túli szociális, gyermekjóléti szolgáltatások kialakítása	2016-2020	TOP-6.9.1	GYMJV Önk., EESZI. Csal.Seg. Szolg.	a programokba bevont személyek száma (fő) megvalósult akciók, programok száma (alkalom)
2.4. A gyerekek iskolai felzárkózását segítő kiegészítő oktatási és készségfejlesztési programok	2016-2020	TOP-6.9.1	GYMJV Önk. Kossuth. Ált. Isk. Kossuth Szak. Isk.	a programokba bevont személyek száma (fő) megvalósult akciók, programok száma (alkalom)
2.5. Törekvés az egészség fejlesztésére	2016-2020	TOP-6.9.1	Kábitószér Egyeztető Fórum	a programokba bevont személyek száma (fő) megvalósult akciók, programok száma (alkalom)
2.6. Folyamatos szociális munka megteremtése - Pénzügyi, családszervezési és életvezetési tanácsadások, adósságkezelési tanácsadás szolgáltatás	2017-2019	TOP-6.9.1	GYMJV Önk. Csal. Seg. Szolg.	a programokba bevont személyek száma (fő) megvalósult akciók, programok száma (alkalom)
2.7. Folyamatos szociális munka megteremtése – problémák feltérképezése, egyéni fejlesztési tervek készítése, megvalósítása és felülvizsgálata	2016-2020	TOP-6.9.1	GYMJV Önk. Csal. Seg. Szolg.	egyéni fejlesztési tervek száma (db)
2.8. Folyamatos szociális munka megteremtése – szociális munkások munkáját segítő jelzőrendszeri kerakasztal	2016-2020	TOP-6.9.1	GYMJV Önk.	jelzőrendszeri kerakasztal-ülések száma (alkalom)

Beavatkozás	Időbeni ütemezés	Forrás	Felelős(ök)	Eredmény indikátor
2.9. Folyamatos szociális munka megteremtése – szociális munkások szupervíziója	2016-2019	TOP-6.9.1	GYMJV Önk. Csal. Seg. Szolg.	szuoervíziós alkalmak száma (alkalom) szupervízió résztvevő szakemberek száma (fő)
2.10. A győri járás inaktív és munkanélküli rétegének aktivizálása és munkaerőpiaci integrációja révén a gazdasági aktivitás növelése, a térség munkaerő-megtartó képességének növelése	2016-2020	TOP-6.8.2	GYMJV Önk. Gy-M-S Megyei Kormányhivatal Mobilis Máltai Szeretetszolgálat Szt. Cirill és Method	munkaerőpiaci programokban résztvevők száma (fő), a munkaerőpiaci programokon keresztül álláshoz jutók száma (fő)

Forrás: saját összeállítás.

4.3.3. A program eszközzrendszerének részletes bemutatása

A program eszközzrendszerének részletes bemutatása a fejlesztési elképzelések pontosabb specifikálása érdekében két módszertani megoldást követve foglalja össze a tervezett beavatkozások tartalmát. Az infrastrukturális beavatkozások esetében a specifikáció csak utal az ITS vonatkozó középtávú céljaihoz rendelt projektsomagokra és projektekre, illetve egy összefoglaló lista formájában mutatja be a fejlesztési elképzelések tartalmát, ami az ITS különböző pontjain szereplő leírások összeválogatott kivonatának tekinthető a könnyebb tájékozódás érdekében. A szoft típusú társadalmi-közösségi beavatkozások esetében a program készítésével párhuzamosan zajló pályázati dokumentáció („A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok” TOP-6.9.1-15) szakmai tartalma a mérvadó, amely Újváros szociális városrehabilitációs fejlesztési folyamatának II. ütemét hivatott biztosítani a 2016-2020 közötti időszakban. Ebben az esetben az érintett célcsoportok, a szakmai leírás és indokoltság, valamint a tevékenység iránti igények bemutatása is megjelenik.

Az infrastrukturális és intézményfejlesztési beavatkozások részletei

A fejezet az ITS anti-szegregációs szempontból releváns, a szegregátumokat vagy a szegregációval veszélyeztetett területeket (vagy azokkal határos területeket) közvetlenül érintő fejlesztési komponenseinek a leválogatott összefoglalását tartalmazza. Azt a célt szolgálja, hogy megkönnyítse a tájékozódást, egy helyen jelenítve meg az ITS-ben „szétszórtan elhelyezkedő” fejlesztési projektsomagokat és projekteket.

1.1. Szociális városrehabilitáció Győr-Újvárosban, II. ütem (ITS 3.1.2.)

A fejlesztési program célja:

Az I. ütem folytatásaként a Kossuth utca további épületeinek funkcióbővítő felújítása (földszinten üzlethelyiségek, az emeleten megújult szociális bérházak, a meglévő kulturális infrastruktúra kiegészítő funkcióinak biztosítása, emellett kereskedelmi, szolgáltatási funkciók bővítése), a területen működő egyházak fejlesztései, a Kossuth utca útburkolat-megújításának folytatása, a Bercsényi liget É/D-i határoló útjainak megépítése.

1.2. A Bercsényi liget megújítása, zöldterület rehabilitáció (ITS 3.2.1.)

A fejlesztési program célja:

Az egykori Rábca-meder helyén kialakult Bercsényiliget igen értékes zöldterület, és fontos szerkezeti eleme a városnak. A város célja a korábban megindult zöldterületi fejlesztések folytatása: a liget Városház közti nyugatra eső területeinek revitalizációja, közösségi funkciókkal való megtöltése.

1.3. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések (ITS 1.2.1.)

7) Az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál megrendezéséhez kapcsolódó létesítmények elhelyezése és fenntartható üzemeltetése – folyamatban

Győr 2012-ben elnyerte a 2017-es Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál rendezési jogát. Ezzel kapcsolatban a város számos fejlesztést tervez, amely tovább erősítheti a sport és az utánpótlás-nevelésben betöltött szerepét.

A projektsomag tartalma:

- **olimpiai központ** (nemzetközi szintű edzőközpont) kialakítása a Dózsa pálya területén:
 - Atlétika: egy bemelegítő- és egy versenypálya (lelátóval), valamint futófolyosó kialakítása
 - Tenisz: 8-12 pályás teniszcentrum létrehozása, lelátós centerpályával
 - Küzdősportok: edző/gyakorló- és versenycsarnok létrehozása egyben
 - Torna: edző/gyakorló- és versenycsarnok létrehozása egyben
 - olimpiai adminisztrációs és információs központ kialakítása
- új **versenyuszoda** létesítése a Dózsa sporttelephez kapcsolódóan, amely 400 fő úszóvendég és 800 fő néző befogadására alkalmas - *megvalósult*
 - egy 50×25 m-es versenymedence, egy 16,66×10 m-es tanmedence, valamint egy 33×25 m-es kültéri (lefedhető) bemelegítő medence került kialakításra

1.4. Az Olajgyár funkcióváltása, fejlesztése és környezetének funkcióbővítő rehabilitációja (ITS 4.1.2.)

A fejlesztési program célja:

Sziget és Újváros városrészek rehabilitációja keretében lebontott egykori növényolajgyár területének hasznosítása: cél egy olyan többfunkciós terület kialakítása, amely a városrészek adottságaira építve (fürdő- és sportnegyed) hozzájárul a városban, de még inkább a városrészben élő lakosság mindennapi életéhez.

1.5. Egészségügyi intézmények fejlesztése (ITS 1.1.2.)

3) A Győri Fürdőközpont és környezetének komplex fejlesztése

A jelenlegi Pannon-Víz Zrt. irodaház és a Petz Aladár Megyei Oktató Kórház Rehabilitációs Intézet épületének átalakítására, bővítésére koncepcióterv készült. A fejlesztés célja a Győri Fürdőközpont komplex gyógyászati és szállodai szolgáltatásának megteremtése, a mozgásszervi gyógyturizmus elősegítése.

4) Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése

A program célja, hogy minden városrészben komplex módon hozzáférhetőek legyenek az egészségügyi szolgáltatások. A fejlesztési program ennek javítása érdekében elsősorban orvosi rendelők korszerűsítését és építését tartalmazza, valamint a folyamatos orvos-beteg kommunikációt segítő „okos” megoldások kialakítását.

1.6. - 1.7. Oktatási intézmények fejlesztése (ITS 1.1.1.)

6) Óvodafejlesztési program

A fejlesztési program célja:

- az óvodai ellátáshoz való hozzáférés javítása (férőhelyek bővítése)
- az óvodai szolgáltatások minőségének fejlesztése, pedagógiai tartalomfejlesztés
- az épületek energiahatékonyságának növelése (a megújuló energiafelhasználás mértékének növelése)

7) Általános és középiskolai infrastruktúra- és tartalomfejlesztési program – állami

feladat

A fejlesztési program célja:

- az általános és középiskolai férőhelyek bővítése, tornatermek bővítése, építése
- az oktatási szolgáltatások minőségének fejlesztése (pedagógiai tartalomfejlesztés, az idegen nyelv oktatásának minőségi fejlesztése)
- az épületek energiahatékonyságának növelése (a megújuló energiafelhasználás mértékének növelése)

1.8. Otthonteremtési program Győrött (ITS 3.1.3.)

A fejlesztési program célja:

- fiatalok lakáshoz való jutásának támogatása - előtakarékossági rendszer fejlesztése
- az önkormányzati bérlakás-állomány minőségi fejlesztése, energiahatékonyságának javítása

1.9. Szociális ellátó intézmények fejlesztése (ITS 1.1.4.)

5) Bölcsődefejlesztési program

A program fejlesztési célja:

- a bölcsődei ellátáshoz való hozzáférés javítása
- a bölcsődei szolgáltatások minőségének fejlesztése, pedagógiai tartalomfejlesztés
- az épületek energiahatékonyságának növelése (a megújuló energiafelhasználás mértékének növelése)

1.10. A 2014-2020-as időszakra vonatkozó városi Egészségfejlesztési Terv megvalósítása (ITS 1.3.1.)

A városi Egészségfejlesztési Terv a 2014. évi városi Egészségkép helyzetértékelése alapján - a WHO új Egészségpolitikai programja, az Egészség 2020 célkitűzéseivel kapcsolódóan - az alábbi stratégiai célok megvalósítását fogalmazza meg 2020-ig:

- A Győrben élők életminőségének javítása érdekében történő városvezetés, részvételen alapuló döntéshozatal
- Hosszú távon fenntartható, egészséges városi környezet biztosítása az egészség megőrzéséhez
- Egészségfejlesztés egy életen át, a népegészségügyi prioritások figyelembevételével
- Ember központú egészségügyi ellátás, és az egészség műveltség fejlesztése

A városi Egészségfejlesztési Terv e stratégiai célok végrehajtása érdekében olyan beavatkozásokat tervez, amely a helyzetértékelésben szereplő környezet-és népegészségügyi problémák megoldását, a negatív tendenciák mérséklését, pozitív folyamatok generálását segíti elő.

1.11. Civil szervezetek szociális területen végzett tevékenységeinek támogatása (ITS 1.3.3.)

A program célja az e csoportokhoz tartozó érintettek és az őket segítők részére:

- jogsegélyszolgálat működtetése - *működik*
- tájékoztató honlap vagy kiadvány elkészítésének kiegészítő támogatása
- az előítéletek csökkentését, illetve érdekvégyesítésük megerősítését szolgáló rendezvények, nyilvános fórumok, illetve elektronikus és hagyományos formátumú alkotások költségeinek a kiegészítő finanszírozása
- a szervezetek tagjai által működtetett önszolgáltató, sorstárssegítő, kortárssegítő csoportok működési költségeinek a kiegészítő finanszírozása
- óvodai, iskolai integrációs felkészítés támogatása
- az önkormányzat és a civil szervezetek közötti hatékony kommunikáció elősegítése

1.12. A munkaerőpiacra való eljutás/átképzés elősegítése prevenció, életvezetési és képzési

programokkal (ITS 2.4.2.)

A fejlesztési program célja:

Megyei, valamint térségi gazdasági és munkaerő-piaci szereplők együttműködésének ösztönzése és térségi foglalkoztatási programok és munkaerő-mobilitási alternatív akciók támogatása, KKV kultúra megismertetés és terjesztése, az infrastrukturális fejlesztésekhez kapcsolódóan.

1.13. Az egészséges életmódot népszerűsítő szemléletformáló programok megvalósítása Győrött (ITS 1.3.5.)

A fejlesztési program célja:

Az ötéves program célja az egészséges életmód népszerűsítése, a sportolási szokások megváltoztatása a legfiatalabbaktól a legidősebbekig.

Forrás: ITS 2014-2020, 3.2. és 3.3. fejezetei.

A társadalmi-közösségi fejlesztési beavatkozások részletei

2.1. Együttműködés a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése céljából.

Közösségfejlesztést célzó programok; érintett lakosság bevonását, beilleszkedést segítő akciók; az akcióterület lakosságának társadalmi integrációját segítő programok, antidiszkriminációs programok.

Tevékenység gazdájának megnevezése: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata, Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr (a továbbiakban: EESZI), Kossuth Lajos Általános Iskola, Győr Megyei Jogú Város Önkormányzat Családsegítő Szolgálat (a továbbiakban: Családsegítő Szolgálat), Újvárosi Művelődési Ház

Megvalósítás időszaka: 2016-2020

Tevékenység célcsoportja: Az akcióterületen élő gyerekek, az életmódjukon, életkörülményeiken változtatni kívánó fiatalok, felnőttek, idősek, szakemberek.

Tevékenység szakmai leírása:

Cél az akcióterületen élő gyerekek és felnőttek társadalmi beilleszkedésének segítése, műveltségi szintjének növelése, a szabadidő hasznos eltöltésére nevelés, az érintett lakosság bevonása a programokba, egymás és a társadalmi normák elfogadása, közösségfejlesztés. Főként a gyerekekre és családokra fókuszáló játékos formájú programokon, sport és szabadidős tevékenységeken, versenyeken, vetélkedőkön, közös főzéseken, „családi piknik”-en vehetnek részt az akcióterületen élők. A „Bringára fel! – Kerékpárral a városrészben” program és projektnap során a városrész helytörténeti és természeti értékeivel ismerkedhetnek meg a résztvevők, valamint ügyességi versenyeken, bemutatókon vehetnek részt. A program felkészült szakemberek irányításával zajlik Győr-Újváros területén. A „Pedagógiai kávéház” során rendszeresen szervezett előadásokon, „irányított” beszélgetéseken a gyerekneveléssel kapcsolatos problémákra, kérdésekre kaphatnak választ a szülők a szakemberektől. A beavatkozással érintett csoportok társadalmi esélyegyenlőségére hívja fel a figyelmet a két évente megrendezésre kerülő „Találkozunk félúton!” akció. Így a társadalmi befogadást erősítő rendezvényen a projekt keretében tevékenykedő civil szervezetek tagjai, tehetséggondozó körök gyermekei lépnek fel. Az „En Új-Városom” a városrész megismerését, a lokálpatrióta öntudat felébresztését célzó elem, Újváros lakosságának, de azon belül is elsősorban az itt felnövő gyermekeknek szól. A programba bevonásra kerülnek a Kossuth Lajos Általános Iskola diákjai. A helytörténeti blokkon kívül egy helytörténeti témanap is megrendezésre kerül. A résztvevők aktív közreműködésével elkészül Újváros „útikönyve”, felhasználva a program alatt született anyagokat is. Az EESZI által szervezett hagyományörző programok keretében (Húsvéti tojásvadászat) a résztvevők közösségi játékokon

keresztül ismerik meg egymást, leküzdvé ezzel a generációs és társadalmi különbségeiket. A különböző foglalkozások alkalmával készült alkotásokból nyíló kiállításokra látogatók megismerhetik a városrészben élő óvodás, iskolás, aktív korú és idős emberek tehetségét, a komolyzene iránt érdeklődők koncerteken vehetnek részt. A „Mutassuk meg közösségünket! – Egy hét az idősekért” programsorozat célja, hogy előadások, játékos vetélkedők, csoportfoglalkozások keretében alakítsa ki az együttműködést az EESZI az akcióterületen élő lakossággal. A sportprogramokon együtt játszhatnak és sportolhatnak a városrészben élő generációk képviselői, melynek célja a fizikai aktivitáson túl az egészséges életmódra ösztönzés, az együttműködés erősítése (Sportos délelőtt).

Tevékenység iránti igény bemutatása:

Az akcióterületen élőknek anyagi helyzetük és életvitelük miatt ritkán van lehetőségük ilyen típusú eseményeken való részvételre, pedig erre nagy szükség lenne identitásuk és önbecsülésük megőrzése érdekében. Aktív részvételük akkor érhető el, ha a programok közvetlenül nekik és róluk szólnak. Az önfeledt szórakozás, a játék nem csak a gyerekek, de a felnőttek életéből is hiányzik. Lehetőséget szeretnénk biztosítani, hogy a felnőttek is játszhasanak gyermekeikkel, szórakozhassanak, beszélgethessenek egymással. A többségi társadalom érzékenyítése, a befogadás, inkluzív szemlélet terjedése szempontjából fontosak azok a rendezvények, ahol közösen, együtt tevékenykednek a célcsoport tagjai, az akcióterületen dolgozó szakemberek, szervezetek. A lakossági szemléletformáláshoz hozzátartozik a véleménycsere, az új ismeretek befogadása, feldolgozása, melyhez rendkívül jó lehetőséget teremtenek az előadások, ismeretterjesztő, közösségfejlesztő programok. Az EESZI által tervezett tevékenységek elősegítik, hogy a városrészben élő idős emberek megismerjék egymást, az ellátásra szoruló és hozzátartozóik megfelelő információkkal rendelkezzenek az elérhető szolgáltatásokról, jelzőrendszerekről. A közös élményeken keresztül javul a lakosság kapcsolata egymással, új ismeretségek alakulnak, a közösségért végzett munka az emberek összefogását erősíti.

2.2. Törekvés a foglalkoztatás elősegítésére

Tevékenység gazdájának megnevezése: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata, Családsegítő Szolgálat, Mobilis

Megvalósítás időszaka: 2017.01.01.- 2020.06.30.

Tevékenység célcsoportja: az akcióterületen élő tanulók, álláskereső, aktív korú lakosok

Tevékenység szakmai leírása:

A hátrányos helyzetű családok gyermekei számára olyan minta felmutatása a cél, mely értéknek tekinti a tanulást, és kiemelkedési lehetőséget biztosít a jelenlegi körülmények közül. Különböző csapatépítő és személyiségfejlesztő játékokon, saját élményen alapuló tevékenységeken keresztül alakul a gondolkodás, hangsúlyos a tanulás szerepe és fontossága, a tanulás és a munka világának kapcsolata, a munka szerepe az ember életében. A fiatalok érdeklődésének felkeltése érdekében évente két turnusban látogatásra kerül sor teszünk a Pályaorientációs Központban. Az „Újvárosban vállalkozni jó!” projektelemben feltárásra kerülnek a helyben működő kis- és középvállalkozások, létrejön egy internetes adatbázis az aktuális viszonyokról. A meglévő vállalkozások felmérésén túl a projektelem célul tűzi ki a helyben élő tehetséges fiatalok vállalkozóvá válásának elősegítését is. Kísérleti jelleggel szakmai mentorprogramban összekapcsolásra kerül 3-5 tehetséges, önmagukért tenni akaró fiatal és helyi szakemberek/művészek, akik az adott szakma fortélyait átadnák, és emellett a vállalkozói ismeretekkel is bővítenék a fiatalok tudástárát. A leendő fiatal vállalkozók számára tréning kerülnek megszervezésre, melynek témái: jogszabályi környezet; vállalkozásalapítás, vállalkozás típusai, jellemzői; munkaügyi és munkajogi alapismeretek; adózási- és pénzügyi és alapismeretek; marketing,

kommunikációs ismeretek. A projektem keretében létrehozásra kerül egy honlap, mely az úJVárosi vállalkozásokkal kapcsolatosan az összes fontos információt megosztja, teret ad az álláshirdetéseknak, kiemelten hátrányos helyzetűek számára, itt jelenhetnek meg a szakmai mentorprogram által elért eredmények, friss hírek is. A szociális munkások a honlap segítségével naprakész információkkal rendelkezhetnek az úJVárosi álláslehetőségekről az egyéni fejlesztési tervek megvalósítása során. A honlap lehetőséget biztosít arra, hogy néhány kiemelt vállalkozást, partnert bemutasson. A projektemhez csatlakozva lehetőség nyílik workshopok, információs napok, úJVárosi állásbörze megrendezésére, továbbá a tematika szerinti kiadványok készítésére.

Tevékenység iránti igény bemutatása:

Az úJVárosi lakosság egyik fő jellemzője az iskolázottság alacsony szintje. Generációkon keresztül öröklődik a minta a családokban, miszerint az általános iskola befejezése után nincs szükség/lehetőség további tanulásra. A társadalmi elvárások ezzel szemben mást mutatnak, az elhelyezkedés lehetősége, sikeressége, és az életminőség szintje nagyban függ az iskolai végzettségtől. A munkanélküliség mértéke rendkívül magas a szegregátumban. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező aktív korúak aránya 65% a 15-64 éves népességen belül, a foglalkoztatottak aránya mindössze 33%, ezen kíván változtatni a „Mi leszek, ha nagy leszek?” pályaaorientációs programelem és az „ÚJVárosban vállalkozni jó!” is. A rendelkezésre álló statisztikán túl a foglalkoztatási helyzet javításának szükségességét erősíti még a lakossági igényfelmérés, valamint a szociális munkásokkal folytatott fókuszcsoporthozos beszélgetés is.

2.3. A családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatás kiterjesztése, bővítése a helyszínen, kötelező önkormányzati feladatellátáson túli szociális, gyermekjóléti szolgáltatások kialakítása

Tevékenység gazdájának megnevezése: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata, EESZI, Családsegítő Szolgálat

Megvalósítás időszaka: 2016.07.01.- 2020.06.30.

Tevékenység célcsoportja: az akcióterületen – kiemelten a szegregátumban – élő családok gyermekei

Tevékenység szakmai leírása:

Az akcióterületen – kiemelten a szegregátumban – élő családok gyermekeinek lehetősége nyílik a nyári szünetben tartalmas, készségeiket fejlesztő kikapcsolódásra. A 2017-2019 között, évente szervezett nyári táborokban olyan szabadidős tevékenységekben vehetnek részt a gyermekek, melyek színes élményeket nyújtanak és megmozgatja őket testileg és szellemileg is, pl. kézműves foglalkozások, kirándulások, a város nevezetességeivel való ismerkedés, „kalandos programok”. Az EESZI által szervezett, minden évben megrendezésre kerülő „Együtt felnőni program” célja a fiatal lányok tudatos nővé válásának segítése előadásokon, tanácsadásokon keresztül.

Tevékenység iránti igény bemutatása:

A szegregátumban élő fiatalok nagy többsége még nem volt táborban. A programok a gyermekek számára a nyári szünetet színesítik, a közösséghez tartozás pozitív élményét segítik, az egymáshoz való alkalmazkodást, egymásra figyelmet erősítik.

2.4. A gyerekek iskolai felzárkózását segítő kiegészítő oktatási és készségfejlesztési programok

Tevékenység gazdájának megnevezése: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata, Kossuth Lajos Általános Iskola, Kossuth Lajos Ipari Szakképző Iskola

Megvalósítás időszaka: 2016. 07. 01.- 2020. 06. 30.

Tevékenység célcsoportja: akcióterületen – kiemelten a szegregátumban élő – gyermekek, fiatalok, szülők

Tevékenység szakmai leírása:

A program célja olyan iskolán kívüli programok megvalósítása, melyek az 5-18 év közötti fiataloknak közvetlenül segítenek tanulmányi hátrányaik leküzdésében és a továbbtanulás készségbeli feltételeinek megteremtésében. A program főbb elemei: iskolaelőkészítő foglalkozások (Útleve az iskolába, Egy hét otthonról az iskoláig), klubfoglalkozások, játszóházak (Anyu, mesélj nekem!), logikai készségfejlesztő foglalkozások, tantárgyi felzárkóztató oktatás (tanítás utáni délutáni foglalkozások – Bumeráng klub); személyre szabott kommunikáció-, készség- és képességfejlesztő, magatartásformáló foglalkozások (Lásd a jövőt), szülői kompetenciafejlesztő tréningek. A programelemek rendszeresen kerülnek megvalósításra, évente 10-20 alkalommal. A Burcsell-Art alkotóklubban a közösségi művészet olyan formában valósulhat meg, mely nem igényel előképzettséget, csupán elkötelezettséget. A klubtagok kétheti rendszerességgel végeznek valamilyen művészeti tevékenységet közösen (grafikák, festészet, térbeli alkotások stb.), évente legalább egy nagy közösségi alkotást készítenek, mely kiállításra kerül Újvárosban. Az évközi foglalkozásokat nyári alkotótábor zárja. A Burcsellás színjátszókör célja a gyerekek és fiatal felnőttek kreativitásának, önkifejezésének, mozgáskoordinációjának fejlesztése közösen megalkotott, a helyi és más, külső közösségnek bemutatott előadásokon keresztül. Az alkotóklub és a színjátszókör tevékenységeihez kapcsolódóan évente két-két tematikus nyári táborban vehetnek részt a műhelyekben aktívan tevékenykedő fiatalok és segítő önkéntesek. A „Szociális cirkusz” zsonglőrök és cirkuszi oktatók bevonásával megvalósuló program, mely hátrányos helyzetű és speciális igényű fiataloknak ad lehetőséget mozgás-, koordinációs készségek fejlesztésére, közösségépítésre, az önhatékonyaság erősítésére. A színház segíti a tanulási problémák és diszlexia leküzdését, kiváló eszköze a szenzoros integráció fejlesztésének. A fiatalok rendszeres oktatásban részesülnek, lehetőségük lesz nyári napközis táborokon való részvételre. A projekt záróeseménye egy közös cirkuszi előadással záruló témanap.

Tevékenység iránti igény bemutatása:

Az óvodás és iskolás gyerekek kompetenciái sokszor fejletlenek. Az alacsony kommunikációs készség, a figyelem, a kreativitás, a kitartás hiánya sok esetben a hátrányos szociális háttér, az ingerszegény környezet, a szülő-gyermek kapcsolati problémák miatt alakulnak ki. Az általános iskolából középiskolába kerülő tanulók azért is morzsolódnak le, mert nem kapnak megfelelő segítséget tanulmányaikhoz, az egyéni gondoskodás megszűnése egybeesik a növekvő követelményekkel. Az intézményi elvárások és a gyermeki, szülői igények összevetésével olyan együttműködések kialakítása, tréningek, foglalkozások, klubok szervezése szükséges, mely a diákok érdekét szolgálja az iskolai nevelési-oktatási folyamatban. Az akcióterületen élők körében a színházi kultúra és művészetek iránt igény jelentkezett, úgy is, mint befogadó közönség és úgy is, mint a művészeti körök tagjává válás. Az egész éves munka zárására azért van szükség, hogy ne szakadjon meg az alkotói folyamat a tanév befejezésével. A sikerélmény növeli az egyének motivációját, az iskolai teljesítményre is pozitívan hat.

2.5. Törekvés az egészség fejlesztésére

Tevékenység gazdájának megnevezése: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata, EESZI, Szt. Cirill és Method Alapítvány, Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

Megvalósítás időszaka: 2016. 07. 01.- 2020. 06. 30.

Tevékenység célcsoportja: Az akcióterületen élő lakosok, kiemelten a hátrányos helyzetű, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű személyek.

Tevékenység szakmai leírása:

Ez a tevékenység az alacsony szociális státuszú lakosság számára az egészséges életmódhoz szükséges információkhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítását, különféle szűrővizsgálatokon való részvétel lehetőségét jelenti. Előadás-sorozatokon, egészségnapokon vehetnek részt az érdeklődők az alábbi témákban: általános egészségügyi-, elsősegély-nyújtási alapismeretek, egészséges életmód, táplálkozási tanácsok, alkohol és kábítószer káros hatásai, a kialakult függőség megszüntetésének lehetőségei, tudatos családtervezés, nem kívánt terhesség megelőzése, nemi úton terjedő betegségek megelőzése, személyi és környezeti higiéné fontossága, szerepe az egészségmegőrzésben. Pszicho-szociális konzultációs központ kerül kialakításra az akcióterületen szenvedélyproblémáival küzdők, veszélyeztetettek, családtagjaik és a velük kapcsolatban álló szakemberek számára. Szolgáltatásaikat egyéni tanácsadási formában teszik elérhetővé az ügyfelek részére. A Központ a nyitvatartási idő alatt, hétfőtől péntekig folyamatos ügyfélfogadást biztosít. A szakmai tevékenység az alábbi szolgáltatásokra terjed ki: információnyújtás, hozzátartozók segítése, egyéni esetkezelés, konzultáció, segítő beszélgetés, krízisintervenció, segítségnyújtás a munkaerő-piaci re-integrációban, életvezetési tanácsadás, szociális segítség, tanácsadás, ügyintézés, önszorgó csoportok létrehozása és működtetése, tréningek. Az EESZI által szervezett programokon a célterületen élő 12-16 évesek interaktív eszközök segítségével ismerkedhetnek meg a fogamzásgátlás korszerű módszereivel. A baba-mama klubban, a foglalkozásokon a mindennapi higiéné, a babápolás, az anyatejes táplálás fontossága, az édesanyák egészségmegőrzése, a tudatos családtervezés témáján kívül gyógypedagógus szakember bevonásával a gyermekek korai fejlesztése is történne. A fiatalok figyelmét hívja fel a káros szenvedélyek veszélyeire a „Maradj ki!” előadássorozat.

Tevékenység iránti igény bemutatása:

Az akcióterületen magas a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű lakosság aránya, akiknek egészségi állapota rosszabb az átlagnál, sokan küzdenek szív- és érrendszeri betegséggel, cukorbetegséggel, légúti problémákkal, daganatos betegségekkel, ezért a szűrővizsgálatoknak, az egészségtudatos életforma kialakításának fontos szerepe van. A szociálisan hátrányos helyzetű közösségekben egyre többen hódolnak káros szenvedélyeknek, az itt élő fiatalok nagy veszélynek vannak kitéve mind a negatív példák, mind a rossz szociális körülmények miatt. Fontos a preventív megközelítés és a korai ismeretátadás annak érdekében, hogy a droghasználat visszaszoruljon, illetve meg se jelenjen. Ennek elérését szolgálja az újonnan létrehozandó, a projekt során folyamatos szolgáltatást nyújtó pszicho-szociális központ. A városrészben gyakori a 15-17 éves korban történő gyermekvállalás, fontos lenne ennek kitolása arra az életkorra, amikor az anyák érettebbek, nagyobb biztonsággal tudják gondozni, nevelni születendő gyermeküket.

2.6. Folyamatos szociális munka megteremtése - Pénzügyi, családszervezési és életvezetési tanácsadások, adósságkezelési tanácsadás szolgáltatás

Tevékenység gazdájának megnevezése: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzat Családsegítő Szolgálat

Tevékenység célcsoportja: Akcióterületen élő egyedülálló vagy családban élő nők, asszonyok, lányok; kisgyermekes családok.

Megvalósítás időszaka: 2017.01.01.- 2019.12.31.

Tevékenység szakmai leírása:

A családok számára önálló életvezetési, háztartás-gazdálkodási, adósságkezelési tanácsadás működtetése történik. Rendszeres lehetőség nyílik konzultációra, a jó gyakorlatok, lehetőségek

bemutatására, a kapcsolódó szolgáltatások képviselőivel történő egyeztetésre, a pénz kezelésében jelentkező problémák közös megoldására. Az Asszonyok klubja foglalkozásai (2017-2019 között, évente öt alkalommal) az alábbi témaköröket ölelik föl: pénzgazdálkodás a családban, háztartás-vezetés és tervezés, bevételek egyensúlyban tartása; vásárlási szokások; praktikus öltözködés; otthonunk „ápolása”, szépítése; az ünnepek szerepe és helye életünkben; szerepek a családban (munkamegosztás, munkaszervezés); egészség – betegség (természetgyógyászat); egészséges életmód (személyi higiénia, szépségápolás); a szabadidő tartalmas eltöltése stb. A kisgyermekes szülők és gyermekeik számára a Kismanók klub foglalkozásai során a résztvevők problémafelvetésein túl minden alkalommal előre meghatározott témákat járnak körbe szakértők irányításával, mint a mozgás, beszédfejlődés menete, a mesék, mondókák, énekek szerepe; bölcsőde-, óvodakezdés, az elszakadás és a beilleszkedés nehézségei; szülői szerepek, munkamegosztás, stb. A Főzzünk együtt programelem elsősorban a roma családok otthonában valósul meg vendégek körében, ahol a hagyományos népi ételek elkészítése, a háztartásvezetés, a konyhai higiéné témakörei lesznek hangsúlyosak.

Tevékenység iránti igény bemutatása:

A területen élő – főként roma – asszonyok a család szűkös bevételei miatt nehéz helyzetben vannak a háztartás-vezetés, költség-hatékonyság tekintetében. Gyakori probléma a takarékoságnak, a bevételek beosztásának a hiánya. Szükség van olyan információk, gyakorlatok átadására, melyek elsajátításával és alkalmazásával életkörülményeik javulnak, a szegénység kultúrájának az újratermelődése megáll. A kisgyermekes anyák szívesen találkoznak egymással, igénylik a segítséget a mindennapi, gyermekneveléssel kapcsolatos kérdéseikben, ami a gyermekük értelmi, érzelmi, testi-lelki fejlődésére egyaránt pozitív hatást gyakorol. Az akcióterületen élő roma asszonyok büszkék a főzési tudományukra, szívesen mutatják azt meg, de a hagyományos ételek receptjeinek megőrzése mellett be kell építeniük mindennapjaikba a tudatos háztartásvezetést, az egészséges táplálkozást.

2.7. Folyamatos szociális munka megteremtése – problémák feltérképezése, egyéni fejlesztési tervek készítése, megvalósítása és felülvizsgálata

Tevékenység gazdájának megnevezése: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzat Családsegítő Szolgálat

Megvalósítás időszaka: 2016.07.01.-2020.06.30.

Tevékenység szakmai leírása:

A szociális munkások (7 fő) a szegregátumban élő, 16-54 éves korú lakónépesség legalább 60%-ának (148 fő) bevonásával egyéni fejlesztési tervet készítenek, a megvalósítás során az abban foglalt tevékenységeket nyomon követik és folyamatosan, legalább háromhavonta felülvizsgálják. Az egyéni fejlesztési terv elkészítését megelőzi az egyéni igények és szükségletek felmérése. A komplex problématérkép alapján elkészül egy cselekvési terv, amelyben meghatározásra kerülnek azok a tevékenységek, amelyeket az ügyfél fejlesztése, állapotának, körülményeinek javítása érdekében el kell végezni. Célként kerül rögzítésre az alapkompenciák fejlesztése, a hiányzó általános iskolai végzettség és/vagy OKJ-s és magasabb szintű (10-12. osztály) iskolai végzettség megszerzése, továbbá munkakör betöltésére feljogosító „A” vagy „B” típusú szakmai képzésen való részvétel, munkaerő-piaci szempontból adekvát szakma megszerzése.

Tevékenység iránti igény bemutatása:

A szociális munkások által elkészített egyéni fejlesztési terv megvalósításának segítése és nyomonkövetése az eszköze annak, hogy javuljanak a szegregátumban élő, aktív korú lakosok munkaerő-piaci elhelyezkedésének esélyei.

2.8. Folyamatos szociális munka megteremtése – szociális munkások munkáját segítő jelzőrendszeri kerekasztal

Tevékenység gazdájának megnevezése: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata

Megvalósítás időszaka: 2016.07.01.- 2020.06.30.

Tevékenység célcsoportja: akcióterületen dolgozó szociális munkások, szakértők

Tevékenység szakmai leírása:

A projekt teljes időtartama alatt 2-3 havonta megrendezésre kerülő „jelzőrendszeri kerekasztalok” nem csak a projekt szakmai hatékonyságát hivatottak biztosítani, hanem teret adnak a projekt több szempontú kritikai vizsgálatának, az esetleges módosítások kidolgozásának. A jelzőrendszeri kerekasztal tagjai az akcióterületen dolgozó védőnők, óvónők, tanárok, polgárőrök, rendőrök és természetesen a szociális intézmények és segítő szervezetek tagjai. A kerekasztal keretében lehetőség lesz különböző civil, állami, önkormányzati, lakossági kezdeményezések és fejlesztések összehangolására. A szociális munkások tréningen szerezhetnek bővebb ismeretet a cigány kultúráról, hagyományokról, a cigány nyelvről.

Tevékenység iránti igény bemutatása:

A projekt időtartama hosszú, 48 hónap, ezért a megvalósítás alatt újabb igények, problémák merülhetnek fel mind a célcsoport, mind a szakmai megvalósítók részéről, amelyre gyors reagálás szükséges. Emiatt folyamatos szakmai megbeszélésekre, monitoring tevékenységre van szükség. A szociális munkások számára a roma kultúrával, nyelvvel kapcsolatos ismeretek alkalmazása a mindennapi munkájukban jelentős segítséget nyújt, a roma lakosokhoz közelebb kerülnek, ugyanakkor példát is mutat számukra a tanulás, tudás fontossága.

2.9. Folyamatos szociális munka megteremtése – szociális munkások szupervíziója

Tevékenység gazdájának megnevezése: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzat Családsegítő Szolgálat

Megvalósítás időszaka: 2016.07.01.-2019.12.31.

Tevékenység célcsoportja: az akcióterületen dolgozó szociális munkások

Tevékenység szakmai leírása:

A projektben dolgozó segítő foglalkozásúak számára a kiegészítő megelőzésére, a közös kommunikációs platform kialakítására, a felmerülő szakmai problémák közös átdolgozására folyamatos szupervízió igénybevételére van lehetőség. A projekt kezdetétől indul és három hónapos időszakokban szerveződik a projekt végéig.

Tevékenység iránti igény bemutatása:

Az akcióterületen dolgozó szociális munkásoknak nagy megterhelést jelent az intenzív segítő kapcsolat, különösen hogy 4 éven át egyenletes intenzitással kell megvalósítani a tervezett tevékenységet. A megvalósítás sikere a segítő személye, az akcióterületen élőkkel kialakított segítő kapcsolat.

2.10. A térség inaktív és munkanélküli rétegének aktivizálása és munkaerőpiaci integrációja révén a gazdasági aktivitás növelése, a térség munkaerő-megtartó képességének növelése

Győri Járási Foglalkoztatási Paktum 2. stratégiai célkitűzése.

Tevékenység gazdájának megnevezése: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata

Megvalósítás időszaka: 2016-2020

Tevékenység célcsoportja: legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, 25 év alatti fiatalok, vagy 30 év alatti pályakezdő álláskereső, 50 év feletti, tartós munkanélküliséggel veszélyeztetettek, megváltozott munkaképességű személyek, roma nemzetiséghez tartozó személyek, GYED-ről, GYES-ről, ápolási díjról visszatérők vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők.

A paktum stratégiai célja, hogy az itt élő, gazdaságilag nem aktív (sok esetben hátrányos helyzetű) célcsoportokat aktivizálja és a tartósan munkanélküliekkel együtt célzott képzésekkel segítse munkaerőpiaci integrációjukat.

A stratégiai cél megvalósulását támogató operatív célok:

- Inaktív rétegek foglalkoztatási korlátainak felderítése és lebontása
- Munkaerő piacról kiszorultak, vagy ezzel veszélyeztetettek integrációjának támogatása
- Strukturális munkanélküliség felmérése, valamint képzésekkel és bértámogatással a felvevő gazdasági ágazatok felé orientálása
- Megváltozott munkaképességűek és fogyatékkal élők foglalkoztatásának támogatása
- Térség munkaerő-megtartó képességének növelése

4.3.4. Megvalósítással kapcsolatos egyéb jellemzők

Az anti-szegregációs célkitűzések sikeressége nagyrészt azon is múlik, hogy milyen az érintett szereplők együttműködési hajlandósága, a partnersége, mennyire támogatott a civil szervezetek, a civil szféra aktiválása, bevonása a folyamatokba, mennyire hatékony az elvek és a konkrét tevékenységek nyilvánosságon keresztüli társadalmisítása, milyen társadalmi párbeszéd bontakozik ki a városban, az érintett városrészekben, és milyen mechanizmusok biztosítják a program hatékony monitoringját.

Partnerség, intézményi együttműködés

Győr-Újváros felzárkóztatását és a célcsoport beilleszkedést elősegítő partneri együttműködések több éves múltja tekintenek vissza. Az Önkormányzat, a területen működő intézmények, civil szervezetek vezetői kiemelkedő figyelmet fordítanak arra, hogy a különböző szervezeteknél kialakított szolgáltatások, fejlesztések, társadalmi kapcsolatok, a célcsoporttal való együttműködés eredményei, valamint a különböző partnereknél megjelenő szakterületenként eltérő tapasztalatok a beavatkozás sikerének támogatóivá váljanak, és ne a párhuzamos erőfeszítések gyengítsék vagy olták ki egymást. A területen dolgozó szervezetek rendszeres kapcsolatban állnak az érintett lakossággal, közvetlenül az akcióterületen, szegregátumban dolgoznak, szociális és egészségügyi segítőként rálátnak a szolgáltatásokat igénybevevők tágabb környezetére, életére. Számos, részben az Önkormányzat által fenntartott szervezet, intézmény, részben önálló civil szervezet feladata a szegregátumban élők életkörülményeinek javítása, társadalmi integrációjuk elősegítése.

- Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Népjóléti Osztálya az egészségügyi és intézményi felügyeleti feladatokat, illetve a WHO Egészséges Városok Projekt koordinátori feladatait látja el,

valamint intézi az önkormányzati tulajdonban lévő lakások bérbeadásával kapcsolatos ügyeket. Első fokon intézi a szociális és gyermek-védelmi jogszabályi rendelkezések szerinti államigazgatási és önkormányzati hatósági ügyeket. Gondoskodik a megállapított pénzbeli és természetbeni ellátások folyósításáról, lakbértámogatásokról, szociális ellátásokról.

- Az EESZI a lakossági igényeknek, szükségleteknek megfelelően személyre szabott, differenciált szakmai munkával látja el Győr egésze, így többek között Újváros idősgondozásával, fogyatékos személyek ellátásával összefüggő szociális alapszolgáltatási és szakellátási feladatokat. Integrált formában működteti a gondozási központokat, idősek és fogyatékosok nappali ellátását, az időskorúak átmeneti gondozóházait és idősek otthonait, továbbá az egészségügyi alapellátást.
- A projekt akcióterületén, Győr-Újvárosban az Újvárosi Családsegítő Központ szociális, életvezetési, jogi, mentálhigiénés, pszichológiai, családtervezési, káros szenvedélyek megelőzését szolgáló tanácsadásokat, szabadidős-, csoport- és klubfoglalkozásokat szervez. Hivatalos ügyek intézésében segítséget nyújt ügyfelei részére. Speciális szolgáltatásokat végez, mint utcai szociális munka, kórházi szociális munka, készenléti szolgálat, kapcsolattartási ügyelet.
- A Kossuth Lajos Általános Iskola, az érintett óvodák szerepe a kora gyermekkori szocializációs problémák feltárásában, az iskolai integráció problémáinak kiküszöbölésében rendkívül fontos. A korai életkor intézményi beilleszkedései kapcsán kialakuló kirekesztődési mechanizmusok feltárása és kezelése a fiatalok és a gyermekek fejlesztésének központi eleme. Ez ugyanis az egyenlőtlenségek generációk közötti átörökítésének egyik mozgatórugója. Integrált oktatás keretén belül sajátos nevelési igényű, tanulásban akadályozott tanulók képzése is folyik gyógypedagógiai, illetve fejlesztő pedagógiai megsegítéssel.
- A Győr-Újvárosi Gyerekekért Alapítvány a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, roma fiatalok társadalmi beilleszkedését évtizedek óta segítő, a kulcskompetenciák fejlesztésében is jártas, személyre szabott módszereket alkalmazó szerfevezet. A hátrányos helyzetű tanulók iskolai előmenetelét támogatja fakultációk, szakkörök, projektnapok, egészségfejlesztő és prevenciós programok, táborok szervezésével. A Kossuth Lajos Általános Iskola komplex magatartásmódosító programját (Pressley Ridge Program) támogatja.
- A Szt. Cirill és Method Alapítvány Újvárosban számos szolgáltatással segíti a helyiek és rászoruló életminőségének fejlesztését, krízisproblémájuk megoldását: fogadja a családon belüli erőszak elől menekülő felnőtteket, családokat, a krízishelyzetbe jutott anyákat és gyermekeiket, azonnali és teljes ellátást biztosítva nekik. Régóta dolgozik a drogprevenció területén a helyiekkel, az alkohol-, drog- és játékszenvedéllyel küzdő betegek és hozzátartozók részére alacsonyküszöbű szolgáltatást nyújt. Az Alapítvány a gyermekek és családok átmeneti ellátásának biztosítását az Önkormányzattal kötött ellátási szerződés keretében végzi.
- Az Újvárosi Művelődési Ház az akcióterületen a kulturális élet szervezésében, hagyományok ápolásában, táborok, játszóházak, szabadidős-, ismeretterjesztő rendezvények szervezésében vállal aktív szerepet. Az egyes programok megvalósításába, előadások tartásába bevonja az akcióterületen tevékenykedő civil szervezetek, intézmények szakértőit is.
- A Karzat Színház Nonprofit Kft. klasszikus zenei, népzenei, vallás- és művészettörténeti, színházi programokat szervez, továbbá 2013 óta Győr-Újvárosban az Öt Templom Fesztivált. A fiatalok egyéni és közösségi aktivitását különböző művészeti, zenei és egyéb kulturális tevékenységeken keresztül fejleszti.
- A közbiztonság javítását, bűnmegelőzést elősegítő programok, a közbiztonság erősítésével kapcsolatos képzési, szemléletformáló programok megvalósítását, helyi bűnmegelőzési stratégiák és cselekvési tervek elkészítését Győr Városi Rendőrkapitányság és Győr-Újvárosi Polgárőr Egyesület végzi.

Ezen szervezetek a mindennapi, kötelezően ellátandó feladataikon túl hazai és európai unió által támogatott projektek megvalósításában is együttműködtek a korábbi években:

- „Szociális város rehabilitáció Győr-Újváros területén” - NYDOP-3.1.1/B-09-2f-2012-0001 projekt keretében az EESZI Győr-Sziget és Győr-Újváros Védőnői Szolgálata, valamint a Családsegítő Szolgálat az Életvezetési programcsomag szerves részének megvalósításában vett részt, melyek célja legfőképp az Újvárosban élők közösségének fejlesztése, a társadalmi aktivitásuk erősítése és az érdekérvényesítési képességük fejlesztése volt. A Karzat Színház Nonprofit Kft. ún. mini projektet valósított meg.
- Az EESZI a TÁMOP-5.4.9-11/1-2012-0021 – „Fejlesztés a szolgáltatásokban rejlő lehetőségek jobb kiaknázásával és a partnerkapcsolatok erősítésével” című projektjének központi részét képezte egy ágazatközi együttműködést (szociális, egészségügyi és oktatási intézmények között) kialakító és erősítő eljárásrend kidolgozása, amely a felmerülő problémákra, a szolgáltatás specifikumokra figyelemmel hatékonyan reagál.

A civil szervezetek aktív szerepvállalásának támogatása

Az ITS és az ASZT esetében Győr Megyei Jogú Város Civil Konceptiója jelenti az alapot a civil szervezetek aktív szerepvállalásának biztosításához. A civil koncepció célja a győri civil társadalom erősítése, az Önkormányzat és a város lakosságának önkéntesen alakított közösségei közötti harmonikus együttműködés, illetve a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának elősegítése. A Civil Konceptióban foglaltak kiterjednek azon civil szervezetekre, amelyeket a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság nyilvántartásba vett, székhelye Győrben van, tevékenységüket a városban fejtik ki, továbbá amelynek önálló jogi személy szervezeti egysége Győrben van. E bejegyzett szervezetek mellett jelentős partnerei lehetnek az Önkormányzatnak a nem bejegyzett klubok, baráti körök, asztaltársaságok és szellemi műhelyek is, illetve a nem győri bejegyzésű, de Győrben tevékenykedő társadalmi szervezetek, amelyek közérdekű tevékenységükkel jelentős szerepet töltenek be a helyi közéletben. Az Önkormányzat pályázati rendszerén keresztül – lehetőségeihez mérten minden évben támogatja a civil szervezeteket, ezáltal is hozzájárulva működésük hosszú távú fenntarthatóságához.

Az újvárosi szegregátum területén székhellyel rendelkező civil szervezetek:

1. A jövő művelt tisztjéért Alapítvány (9025 Győr, Bercsényi liget 99-101.)
2. Long Rifle Sportlövő Alapítvány (9025 Győr, Bercsényi liget 1.)
3. Győri Dózsa Sportegyesület (9025 Győr, Bercsényi liget 1.)
4. Pettkó-Szandtner Tibor Lovas Klub (9025 Győr, Bercsényi liget 147.)
5. Egymás Terhét Hordozzátok Alapítvány (9025 Győr, Kossuth L. u. 9.)
6. Emberek az Állatokért Alapítvány (levelezési cím: 9025 Győr, Bálint M. u. 17.)
7. „Győr-Újvárosi Gyerekekért” Alapítvány (9025 Győr, Kossuth L. u. 13.)
8. Győr-Újvárosi Polgárőr Egyesület (9025 Győr, Bálint Mihály u. 43.)

Újvárosban bejegyzett civil szervezetek, melyek tevékenységi területe a szegregátumot is magában foglalja:

9. Újvárosi Lokálpatrióták Egyesülete
10. Győr Város Cigány Ifjúságáért Alapítvány
11. Czinka Panna Roma Kulturális Egyesület
12. „Együtt a roma jövőért” Alapítvány
13. KINCSO Roma Felzárkóztatásért Egyesület

A 13 szervezetből 4 kimondottan a roma közösségek támogatását tűzte ki célul, négy a területen élő gyermekeket és/vagy ifjúságot segítő pályaaorientációval, felzárkóztatással, továbbtanuláshoz szükséges

anyagi támogatással, két szervezet pedig általában a helyi emberekért tevékenykedik (polgárőrség, lokálpatrióták).

Társadalmi párbeszéd

Az ASZP-ben szereplő programok és intézkedések esetében az Önkormányzat elősegíti az érintettek tájékoztatását, a konfliktusok elkerülését, illetve kezelését, hosszabb távon pedig működő közösségek kialakulását biztosítja:

- a közösségek közötti kommunikáció alkalmainak és fizikai helyszíneinek (közösségi helyiség kialakítása) megteremtésével,
- külső segítő szakemberek bevonásával,
- a civil szervezetek bevonásával,
- a helyi nyilvánosság aktív (újság, televízió) használatával,
- a lakóközösség segítségének megnyerésével.

Monitoring

Az ASZP intézkedéseinek előrehaladását és megvalósulását az ITS felülvizsgálatával egyidejűleg, négyévente felülvizsgálja a város. A felülvizsgálat alapját a programban szereplő alapelvek követésének és betartásának, az egyes intézkedések forrásháttérének, időbeli ütemezésének és előrehaladásának indikátorokon keresztül ellenőrzése adja. A program megvalósításában elért eredményekről tájékoztatja a közgyűlést, valamint a helyi nyilvánosságon keresztül az érintetteket, az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

4.3.5. Záró gondolatok

Az ITS „Társadalom”-ra vonatkozó célkitűzése a következő: „Győr már meglévő regionális szerepét tovább erősítve váljon határon átnyúló szellemi központtá, az oktatás, a kultúra és a sport kiemelkedő minőségére, értékteremtő hatásaira építve. A helyi társadalom – országos összehasonlításban is – legyen kiemelkedően aktív és egészséges, a városon belüli társadalmi különbségek maradjanak fenntartható és kezelhető mértékűek”.

A kiegyensúlyozott társadalmi viszonyok megteremtése és fenntartása a demokratikus döntéshozattal, a közösséget összetartó szolidaritással és a terhek igazságos elosztásával, a szegregáció elleni küzdelemmel, az esélyegyenlőség biztosításával, illetve a testileg és lelkileg egészséges társadalom kialakulásának elősegítésével érhető el. A fenntartható társadalmi viszonyok alapkérdése, hogy a társadalom nem mondhat le a leszakadó vagy leszakadással fenyegetett csoportok – nők, mélyszegénységben élők, romák, fogyatékosokkal élők, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, idősek – felzárkóztatásáról, életminőségének javításáról, társadalmi részvételének biztosításáról, ezekkel együtt egy mindenki számára elérhető „élhető” város megteremtéséről.

Győr Helyi Esélyegyenlőségi Programja mellett jelen Anti-szegregációs Program megvalósítása is elősegíti a fenti célok elérését.

4.4. Mellékletek

Győr - városrész adatok – Sziget és Újváros

Mutató megnevezése	Sziget	Újváros	Összesen
Lakónépesség száma	4643	5840	129392
Férfi népesség száma	2148	2881	61044
Női népesség száma	2495	2959	68348
7 évesnél idősebb népesség száma	4267	5419	120564
0-17 éves népesség száma	809	1299	22099
15-59 éves népesség száma	2960	3852	82407
18-59 éves népesség száma	2832	3466	77853
60-x éves népesség száma	1002	1075	29440
65-x éves népesség száma	774	776	21156
4 éves és fiatalabb népesség száma	277	306	6295
5-9 éves népesség száma	216	266	5866
10-14 éves népesség száma	188	341	5384
15-19 éves népesség száma	245	597	8159
20-24 éves népesség száma	320	438	9181
25-29 éves népesség száma	331	340	8722
30-34 éves népesség száma	500	462	11515
35-39 éves népesség száma	452	511	11067
40-44 éves népesség száma	357	424	9056
45-49 éves népesség száma	245	362	7277
50-54 éves népesség száma	237	298	7572
55-59 éves népesség száma	273	420	9839
60-64 éves népesség száma	228	299	8284
65-69 éves népesség száma	217	264	7203
70-74 éves népesség száma	201	158	5316
75-79 éves népesség száma	170	152	3877
80-84 éves népesség száma	114	118	2804
85 év feletti népesség száma	72	84	1937
15 éves és idősebb népesség száma	3962	4927	111847
15 éves és idősebb házasságban élő népesség száma	1436	1864	49776
15 éves és idősebb elvált népesség száma	618	590	13290
15 éves és idősebb nőtlen/hajadon népesség száma	1490	2022	37906
15 éves és idősebb özvegy népesség száma	418	451	10875
Száz 15 éves és idősebb nőre jutó élveszületett gyermekek száma	130,0	143,6	137,1
Foglalkoztatott férfiak száma	1046	1267	30116
Foglalkoztatott nők száma	925	961	26999
Eltartott férfiak száma	548	905	16173
Eltartott nők száma	567	879	15863
Inaktív kereső férfiak száma	410	539	12441
Inaktív kereső nők száma	879	947	22865
Munkanélküli férfiak száma	144	170	2314
Munkanélküli nők száma	124	172	2621
Foglalkoztatottak száma - ipar, építőipar	614	709	18411
Foglalkoztatottak száma - mezőgazdaság	21	20	523
Foglalkoztatottak száma - szolgáltatási ágazatok	1336	1499	38077
Háztartások száma	2284	2086	55035
Egyszemélyes háztartások száma	984	621	18415
Száz családra jutó foglalkoztatottak száma	118,2	118,9	131,1
Száz családra jutó 15 évesnél fiatalabb gyermekek száma	54,6	57,9	50,7
Száz háztartásra jutó foglalkoztatottak száma	86,3	100,8	108,3
Családok száma	1226	1437	35487
Munkanélkülivel rendelkező családok száma (nincs foglalkoztatott)	66	101	1074
Inaktív keresővel rendelkező családok száma (nincs foglalkoztatott)	254	320	7415
Gyermekek nélküli családok száma	413	447	12760

Mutató megnevezése	Sziget	Újváros	Összesen
Száz háztartásra jutó személyek száma	203,3	252,4	237,5
Száz háztartásra jutó időskorú személyek száma	43,9	47,3	51,8
Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégző 15 éves és idősebb népesség a megfelelő korúak százalékában	96,8	94,5	98,0
Legalább érettségizett, 18 éves és idősebb népesség a megfelelő korúak százalékában	55,4	46,0	60,2
Egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel rendelkező, 25 éves és idősebb népesség a megfelelő korúak százalékában	24,5	19,1	25,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (15-59 évesek)	15,6	21,8	10,2
Érettségizettek száma	1256	1311	40801
Középfokú iskolai végzettség, érettségi nélküli, szakmai oklevéllel rendelkezők száma	754	975	20894
Az általános iskola nyolcadik osztályát elvégzettek száma	969	1648	23441
Egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel rendelkezők száma	868	777	25069
Magyar	3574	5022	109131
Hazai nemzetiségek együttes száma	172	351	2638
30 m ² -nél kisebb alapterületű lakások száma	108	83	731
30-39 m ² alapterületű lakások száma	454	201	3690
40-49 m ² alapterületű lakások száma	573	282	8901
50-59 m ² alapterületű lakások száma	554	362	16306
60-79 m ² alapterületű lakások száma	376	552	11705
80-99 m ² alapterületű lakások száma	147	434	7291
100-124 m ² alapterületű lakások száma	92	261	5545
125-149 m ² alapterületű lakások száma	22	80	1680
150 m ² -nél nagyobb alapterületű lakások száma	31	92	1811
Egy lakásra jutó átlagos alapterület, m ²	55,5	73,3	77,4
Komfort nélküli lakások száma	46	179	520
Félkomfortos lakások száma	91	148	680
Komfortos lakások száma	608	682	9699
Összkomfortos lakások száma	1591	1328	46418
Szükség- és egyéb lakások száma	21	10	295
Lakások száma	2357	2347	57715
Lakott lakások száma	2167	1999	52765
Lakott lakásokból tulajdonosi jogcímen lakott	1390	1626	44067
Lakott lakásokból bérleti jogcímen lakott	735	345	7969
Lakott lakásokból más jogcímen lakott	42	28	724
1945 előtt épült lakások száma	463	818	6462
1945-1959 között épült lakások száma	498	303	5332
1971-1980 között épült lakások száma	564	215	10998
1960-1969 között épült lakások száma	69	141	13736
1981-1990 között épült lakások száma	57	162	9904
1991-2000 között épült lakások száma	77	242	3667
2001-2011 között épült lakások száma	629	466	7487
Egyszobás lakások száma	666	440	5790
Kétszobás lakások száma	1118	911	25506
Háromszobás lakások száma	385	595	16615
Négy- vagy többszobás lakások száma	188	401	9804
A lakott lakások fűtési mód szerint: távfűtés	684	6	22554
A lakott lakások fűtési mód szerint: egy vagy több lakást fűtő (központi, cirko-) kazánnal, más eszközzel	832	1231	20794
A lakott lakások fűtési mód szerint: egyedi helyiségfűtés	651	762	9032
Önkormányzati tulajdonban lévő lakások száma	459	313	4549
Hazai nemzetiségek együttes száma	172	351	2638
Cigány (romani, beás) népesség száma	125	293	1021

Forrás: KSH Népjelölti Főosztály, Népszámlálás 2011.

Győr - városrészi népszámlálási adatok, válogatás, 2011

Mutató megnevezése	Adyváros	Bácsa	Belváros	Gyárvas	Gyirmót	Kisbácsa	Győrszentiván	Ipari Park	Jancsifalu	Kismegyer	Likócs	Marcalváros I.	Marcalváros II.	Ménfőcsanak	Nádorváros	Pinnyéd	Révfaalu	Sárás	Szabadhegy	Sziget	Újváros	Városerét	Összesen
Lakónépesség száma	14958	2208	9893	5578	1377	2671	9395	811	1282	1182	947	10504	6311	9522	19417	1012	8494	405	12498	4643	5840	444	129392
Férfi népesség száma	6762	1085	4595	2531	677	1265	4669	395	631	559	479	4885	2959	4657	8800	499	4253	179	5836	2148	2881	299	61044
Női népesség száma	8196	1123	5298	3047	700	1406	4726	416	651	623	468	5619	3352	4865	10617	513	4241	226	6662	2495	2959	145	68348
0-17 éves népesség száma	2352	401	1413	831	272	478	1837	127	188	196	163	1642	1143	2083	2970	229	1315	99	2118	809	1299	134	22099
18-59 éves népesség száma	8654	1372	5756	3281	793	1550	5552	468	690	718	566	7172	4391	5657	11061	618	5394	236	7355	2832	3466	271	77853
60-x éves népesség száma	3952	435	2724	1466	312	643	2006	216	404	268	218	1690	777	1782	5386	165	1785	70	3025	1002	1075	39	29440
65-x éves népesség száma	2838	290	2066	1167	212	462	1381	142	262	200	141	1043	516	1216	4123	112	1314	46	2050	774	776	25	21156
Foglalkoztatott férfiak száma	3381	559	2159	1234	339	624	2228	200	309	290	262	2631	1677	2383	4378	259	1720	81	3021	1046	1267	68	30116
Foglalkoztatott nők száma	3206	489	2002	1082	280	565	1771	161	235	250	198	2626	1668	2021	4003	220	1482	73	2713	925	961	68	26999
Eltartott férfiak száma	1575	292	1077	616	183	307	1249	77	126	129	105	1218	804	1325	2115	147	1770	52	1344	548	905	209	16173
Eltartott nők száma	1463	273	1133	686	154	326	1165	79	137	148	113	1307	835	1267	2284	140	1334	76	1461	567	879	36	15863
Inaktív kereső	1527	196	1174	583	130	295	1006	99	173	118	104	842	359	800	2019	77	680	33	1264	410	539	13	12441

Mutató megnevezése	Adyváros	Bácsa	Belváros	Gyárváros	Gyirmót	Kisbácsa	Győrszentiván	Ipari Park	Jancsifalu	Kismegyer	Likócs	Marcalváros I.	Marcalváros II.	Ménfőcsanak	Nádorváros	Pinnyéd	Révfaalu	Sárás	Szabadhegy	Sziget	Újváros	Városerdő	Összesen
férfiak száma																							
Inaktív kereső nők száma	3162	311	1943	1160	243	460	1584	160	260	212	150	1438	700	1456	4000	129	1316	65	2254	879	947	36	22865
Munkanélküli férfiak száma	279	38	185	98	25	39	186	19	23	22	8	194	119	149	288	16	83	13	207	144	170	9	2314
Munkanélküli nők száma	365	50	220	119	23	55	206	16	19	13	7	248	149	121	330	24	109	12	234	124	172	5	2621
Háztartások száma	7293	789	4819	2586	516	991	3412	361	593	430	347	4277	2419	3473	9195	378	3238	162	5252	2284	2086	134	55035
Egyszemélyes háztartások száma	2838	144	2228	1004	123	183	719	119	201	95	68	1189	621	685	3743	85	1209	44	1450	984	621	62	18415
Száz családra jutó foglalkoztatottak száma	117,4	151,0	121,2	117,8	141,8	132,3	131,4	125,3	113,6	144,4	136,6	143,5	163,5	141,7	120,7	145,0	132,1	110,6	129,9	118,2	118,9	127,9	131,1
Száz családra jutó 15 évesnél fiatalabb gyermekek száma	46,3	46,6	40,1	45,6	56,6	48,4	56,1	44,4	30,4	47,1	45,7	43,0	43,6	62,7	40,3	64,3	55,8	80,5	45,7	54,6	57,9	60,3	50,7
Száz háztartásra jutó foglalkoztatottak száma	90,3	132,8	85,6	88,3	120,0	120,0	115,8	100,0	91,7	125,6	121,9	120,9	138,3	126,8	90,8	126,7	98,5	95,1	109,2	86,3	100,8	96,3	108,3
Családok száma	4240	641	2407	1491	392	801	2684	241	368	333	276	3019	1762	2796	5209	300	1975	113	3708	1226	1437	68	35487

Mutató megnevezése	Adyváros	Bácsa	Belváros	Gyárvas	Gyirmót	Kisbácsa	Győrszentiván	Ipari Park	Jancsifalu	Kismegyer	Likócs	Marcalváros I.	Marcalváros II.	Ménfőcsanak	Nádorváros	Pinnyéd	Révfaalu	Sárás	Szabadhegy	Sziget	Újváros	Városer	Összesen
Munkanélkülivel rendelkező családok száma (nincs foglalkoztatott)	156	12	79	52	10	23	97	8	11	8	3	82	40	53	127	8	27	10	101	66	101	0	1074
Inaktív keresővel rendelkező családok száma (nincs foglalkoztatott)	1028	110	559	390	76	178	587	60	108	69	58	429	167	488	1275	41	376	28	803	254	320	11	7415
Gyermek nélküli családok száma	1597	195	972	577	133	283	885	106	180	107	105	974	426	872	2201	93	755	34	1372	413	447	33	12760
Száz háztartásra jutó személyek száma	205,1	279,8	191,0	207,7	266,9	269,5	269,4	224,7	203,4	269,3	262,2	234,0	248,3	273,4	199,2	267,7	218,5	250,0	236,1	203,3	252,4	192,5	237,5
Száz háztartásra jutó időskorú személyek száma	54,2	55,1	54,3	56,7	60,5	64,9	57,0	59,8	68,1	57,0	62,8	38,0	27,3	51,3	57,8	43,7	51,3	43,2	57,3	43,9	47,3	29,1	51,8
Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégző népesség a megfelelő	98,4	98,6	98,2	97,4	97,7	98,3	97,0	98,9	98,2	96,9	97,7	98,8	99,2	98,2	98,3	99,4	98,7	97,1	98,4	96,8	94,5	99,2	98

Mutató megnevezése	Adyváros	Bácsa	Belváros	Gyárváros	Gyirmót	Kisbácsa	Győrszentiván	Ipari Park	Jancsifalu	Kismegyer	Likócs	Marcalváros I.	Marcalváros II.	Ménfőcsanak	Nádorváros	Pinnyéd	Révfaalu	Sárás	Szabadhegy	Sziget	Újváros	Városerét	Összesen
korúak százalékában																							
Legalább érettségizett népesség a megfelelő korúak százalékában	52,1	68,3	69,9	54,7	51,9	56,6	52,1	56,7	58,6	59,3	54,2	59,4	64,5	64,2	66,8	70,8	82,1	46,1	61,4	55,4	46,0	73,5	60,2
Egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel rendelkező népesség a megfelelő korúak százalékában	16,2	33,1	34,7	18,8	20,2	24,9	19,9	19,6	20,2	24,7	20,8	20,1	25,8	28,3	29,0	34,5	43,9	13,8	25,3	24,5	19,1	42,9	25,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül (15-59 évesek)	11,4	5,6	9,3	12,4	7,6	9,3	11,4	11,5	8,2	12,3	10,6	9,7	7,4	5,4	7,5	5,2	2,9	21,9	8,5	15,6	21,8	9,0	10,2
Egy lakásra jutó átlagos alapterület, m ²	51,8	108,6	65,3	58,5	99,7	96,7	94,4	76,6	71,5	102,2	102,6	57,9	58,1	95,4	61,4	97,9	84,6	55,3	76,3	55,5	73,3	58,7	77,4
Komfort nélküli lakások	...	...	50	9	8	16	93	15	...	5	3	...	...	37	30	...	8	...	21	46	179	0	520

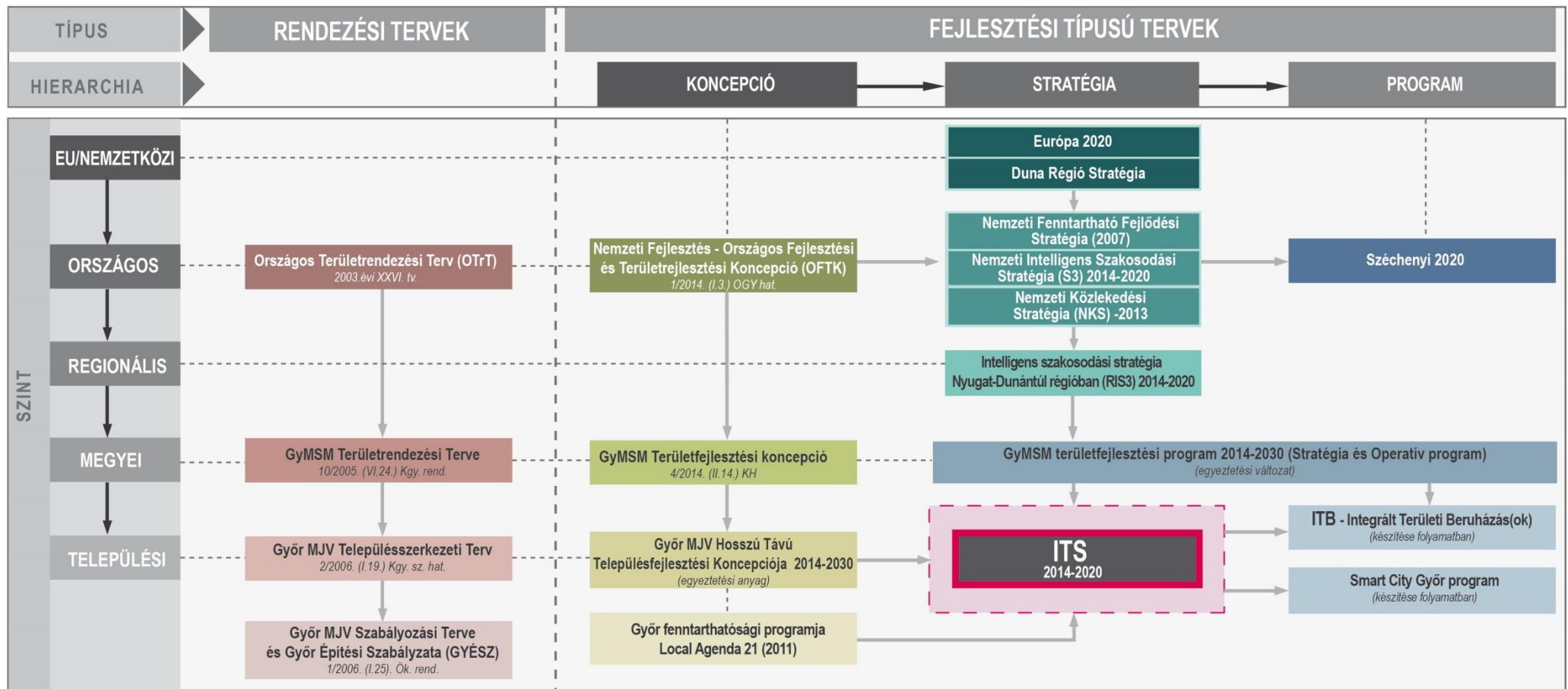
Mutató megnevezése	Adyváros	Bácsa	Belváros	Gyárváros	Gyirmót	Kisbácsa	Győrszentiván	Ipari Park	Jancsifalu	Kismegyer	Likócs	Marcalváros I.	Marcalváros II.	Ménfőcsanak	Nádorváros	Pinnyéd	Révfaalu	Sárás	Szabadhegy	Sziget	Újváros	Városrét	Összesen
száma																							
Félkomfortos lakások száma	11	5	117	26	...	13	66	14	8	6	4	...	...	39	61	7	28	4	32	91	148	0	680
Komfortos lakások száma	...	109	1475	1847	99	160	879	80	114	71	45	117	...	450	1924	...	478	113	422	608	682	26	9699
Összkomfortos lakások száma	7277	692	3882	899	415	840	2405	241	487	350	281	4076	2436	3079	7685	321	2938	59	4978	1591	1328	158	46418
Szükség- és egyéb lakások száma	65	...	48	4	...	7	24	10	...	0	0	11	6	5	50	...	15	...	19	21	10	0	295
Lakások száma	7357	809	5572	2785	526	1036	3467	360	613	432	333	4213	2448	3610	9750	398	3467	179	5472	2357	2347	184	57715
Lakott lakások száma	7040	763	4539	2512	488	946	3239	323	565	407	314	4123	2352	3367	8890	363	3006	161	5068	2167	1999	133	52765
Hazai nemzetiségiek együttes száma	227	29	302	154	11	32	185	39	29	8	14	132	58	106	329	24	210	24	193	172	351	9	2638
Cigány (romani, beás) népesség száma	104	...	77	98	0	...	79	25	4	3	4	30	7	17	64	3	10	24	54	125	293	0	1021

Forrás: KSH Népjóléti Főosztály, Népszámlálás 2011.

4.5. Az Anti-szegregációs Program forrásai

- Városfejlesztési Kézikönyv - második, javított kiadás. Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium, Területfejlesztésért és Építésügyért Felelős Szakállamtitkárság, 2009. január 28.
- Győr Megyei Jogú Város Középtávú Integrált Városfejlesztési Stratégiája, 2008. május. HHP Contact Tanácsadó Kft. (röviden IVS 2008).
- Megalapozó vizsgálat Győr Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciójához és Integrált Településfejlesztési Stratégiájához, 2014-2020. 2014. január. Universitas-Győr Nonprofit kft. (röviden ITS 2014).
- Akcióterület felmérés az Újváros szociális rehabilitációjához. MTA RKK Nyugat-magyarországi Tudományos Intézet. Győr, 2010. február. 189. számú közlemény.
- Csizmadia Zoltán – Tóth Péter (szerk.) 2014. *Helyi társadalom és intézményrendszer Győrben*. A győri járműipari körzet, mint a térségi fejlesztés új iránya és eszköze c. Kutatás monográfiái 4. Universitas-Győr Nonprofit Kft. 308.p.
- Akcióterületi felmérés az Újváros szociális rehabilitációjához. Zárótanulmány. MTA RKK Közlemények, 189. sz. 2010. február.

5. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

5.1. ábra: Az ITS helye a tervrendszerben

5.1. A stratégia külső összefüggései

5.1.1. Tervhierarchia

A településrendezési és településfejlesztési típusú tervek különböző szintjeit és hierarchiáját, egymással való kapcsolatait, illetve az ITS helyét ebben a tervrendszerben az 5.1. ábra mutatja be. Minden alacsonyabb szintű terv a célrendszerét a felette álló – magasabb szintű – terv célrendszerét figyelembe véve, azokhoz igazítva alakítja, így az alacsonyabb szintű tervek egyre részletesebben dolgozzák ki a kitűzött célokhoz vezető konkrét megoldásokat, javaslatokat.

A 2013-ban Győr Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiójához és Integrált Településfejlesztési Stratégiájához készült **Megalapozó vizsgálat** részletesen vizsgálja a területfejlesztési és területrendezési dokumentumokkal való összefüggéseket (Nemzeti Fejlesztés 2030 – OFTK; OTRT; GyMSM TrT; GyMSM Területfejlesztési Konceptiója 2013-2020; Győr-Moson-Sopron megyei területfejlesztési program, Településfejlesztési koncepció 2005; IVS 2008; Local Agenda 21 Győr).

A fenti rendszerből és a megalapozó vizsgálat alaposságából kiindulva tehát a továbbiakban elegendő a közvetlenül az ITS-hez kapcsolódó dokumentumok ismertetése.

5.1.2. Magasabb szintű tervek és a stratégia összefüggéseinek bemutatása

A megalapozó vizsgálat megállapítja, hogy **Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Konceptiójának** területfejlesztési irányai Győrrel együtt értelmezhetőek és valósíthatók meg. A koncepció erre világosan épít, szinte minden elemében megjeleníti a megyeszékhely térségalakító szerepét.

A GyMSM Területfejlesztési Konceptió alapján a megye elkészítette a **Győr-Moson-Sopron Megyei Területfejlesztési Programot**, melynek első szakaszaként a Stratégiai Program, majd pedig az Operatív Program készült el. A *Stratégiai program* célja a fejlesztési programcsomagok stratégiai megalapozása és a területfejlesztési koncepcióban meghatározott célkitűzések és a programcsomagok logikai összekapcsolása. Az *Operatív Program* tovább konkretizálja a térségi fejlesztési igények megfogalmazását a következők szerint: meghatározza a vállalkozások fejlesztési terveit (Megyei Gazdaságfejlesztési Részprogram, megyei jogú városok gazdaságfejlesztési programja), meghatározza a tervezett fejlesztéseket finanszírozhatóság szerint, illetve bemutatja azokat prioritás szerint.

A megye jövőképében megfogalmazottakat három átfogó cél elérésével kívánja biztosítani:

- a gazdaság szerkezet folyamatos megújítását szolgáló humán erőforrás fejlesztése,
- a településhálózat és infrastrukturális rendszerek adottságainak bővítése a környezeti állapot megóvásával,
- a megye belső kohéziójának és interregionális kapcsolatainak erősítése.

A jövőképnek, az átfogó céloknak és a specifikus céloknak megfelelően a megye fejlesztési prioritásai:

1. Kreatív humán erőforrások
2. Innováció a gazdaságban
3. Elérhetőség, megközelíthetőség
4. Környezet, kultúra és életminőség
5. Belső kohézió, centrumok és perifériák
6. Együttműködés a szomszédokkal

Győr Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiója jelen dokumentummal párhuzamosan készül. A hosszú távú célrendszer megalkotásánál elsődleges szempont volt a megye fejlesztési elképzeléseihez való illeszkedés és a megyei koncepcióban és programban kirajzolódó megyeszékhely-szerep erősítése. Ezt igazolja a város új koncepciójában megfogalmazott jövőkép is:

„Győr 2030-ban országosan és közép-európai szinten is kiemelkedő lakó-, vállalkozási és kulturális környezetet kínáló város. A város tartja a jármű- és gépiparban korábban megszerzett erős pozícióit, azok fejlesztése mellett sikeresen diverzifikálja gazdaságát a környezet- és az egészségipar, a sportgazdaság, valamint a gazdasági szolgáltatások területén. Megfelelő számú és minőségű munkahelyet biztosít a város és térsége számára. A város folyamatos innovációra való képessége a gazdaság és az egyetemi kutatás-fejlesztés szoros együttműködésén, a Győrben élő emberek képzettségén, kreativitásán, valamint a városban elérhető, a fenntartható növekedést támogató szolgáltatások kiváló minőségén alapul. A város őrzi épített és természeti környezetének különleges értékeit, és újabb értékekkel gazdagítja azokat. Győrben magas színvonalú a kulturális és a művészeti élet, a város idegenforgalmi vonzereje belföldi és nemzetközi szinten is kiemelkedő.”

Az ITS a koncepció célrendszeréhez igazodva, jól beazonosítható módon határozza meg a középtávú célokat és az azokhoz szükséges stratégiai beavatkozásokat (a Konceptió célrendszerét a dokumentum 2.1.1.2. fejezete részletesen tartalmazza).

A város **hosszú távú** fenntartható fejlődését szem előtt tartó **Local Agenda 21 Győr** című stratégiai dokumentumot a Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése 7/2011. (I. 28.) számú határozatával hagyta jóvá. A fenntarthatósági program szemlélete azt tükrözi, hogy Győr városa környezeti, társadalmi és gazdasági szempontból egyaránt fenntartható fejlesztésre törekszik. A program igazodik az Európa 2020 és a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégiához.

A program Győr város hosszú távú, fenntartható jövőképét az alábbiak szerint fogalmazza meg:

„Győr 2030-ban: az erős Közép-európai Régió európai jelentőségű sikeres, meghatározó szellemi és gazdasági-szolgáltató központja.”

A fenntartható jövőkép eléréséhez az alábbi stratégiai és részcélokat fogalmazza meg:

1. **Győr váljon meghatározó szellemi központtá az oktatás, a sport és a kultúra értékteremtő hatásaira építve**
 - a. a Széchenyi István Egyetem fejlesztése
 - b. az innováció elősegítése
 - c. Győr sport- és kulturális kínálatának fejlesztése
 - d. korszerű szakképzési rendszer működtetése
2. **Erős, több lábon álló, versenyképes gazdaság kialakítása.**
 - a. az autógyártás beszállítói hálózatának fejlesztése, erősítése
 - b. az egészségipar infrastruktúrájának fejlesztése
 - c. az üzleti infrastruktúra adottságainak fejlesztése, térségi szolgáltató központ létrehozása
 - d. turisztikai szolgáltatások bővítése
 - e. tudásipar fejlesztése, támogatása
 - f. gazdasági partnerség építése
3. **Összetartó, aktív, egészséges közösségek létrehozásának, működésének támogatása.**
 - a. az ifjúság szabadidős, sport- és kulturális tevékenységeinek támogatása, a középiskolai kollégiumi kapacitás és a programkínálat bővítése
 - b. az időskorúak tartalmas életének biztosítása
 - c. a sport kiemelt támogatása
 - d. a közhasznú, illetve közérdekű munkát végző egyházi és civil szervezetek támogatása
 - e. a fenntartható életmód és az ehhez kapcsolódó viselkedésminták ösztönzése

4. Az „élhető európai város” megteremtése kiváló természeti és épített környezeti minőség biztosításával.

- közösségi terek megújítása
- parkok, zöldfelületek újraértékelése
- magas építészeti minőségi követelmények megfogalmazása
- a városi és elővárosi közlekedés fenntartható fejlesztése
- felszíni vizek védelme, vízpartok megújítása
- fenntartható városi energiastratégia készítése és megvalósítása
- a természeti környezet védelme
- a leszakadó területek komplex felzárkóztatása, városrehabilitáció

Az ITS a helyi hosszú távú fenntarthatósági program **középtávon realizálható, aktualizált elemeit projekt(csomag) szinten tartalmazza.**

A Nemzetgazdasági Minisztérium a Nemzeti Innovációs Hivatal közreműködésével 2013-ban elkészítette az ország **Nemzeti Intelligens Szakosodási (S3) Stratégiáját**. Az S3 stratégia előfeltétele annak, hogy Magyarország az EU Strukturális Alapokból 2014-2020 között kutatás-fejlesztés és innovációs célokra támogatási forrásokhoz jusson. A nemzeti S3 stratégiák tervezését az Európai Unió is kiemelt prioritásként kezeli, ezért nemzetközi szintű workshopok szervezésével segíti a tagországok munkáját. Az **S3 Platform** elnevezésű konferenciasorozat célja, hogy a tagországok számára szakmai tanácsadást nyújtson saját stratégiájuk elkészítéséhez, valamint segítséget a kutatáson, fejlesztésen és innováción alapuló erősségeik azonosításához. Jelenleg az S3 stratégiához hasonló módon, széleskörű partnerségi egyeztetéssel készülnek a regionális szintű stratégiák (RIS3), így a Győrt érintő **„RIS3 – Intelligens szakosodási stratégia Nyugat-Dunántúli régióban”** c. dokumentum 2014-2020 tervezési időszakot átfogó előkészítése is folyamatban van. Az intelligens szakosodási programot a Kormány által elfogadott *„Befektetés a jövőbe: Nemzeti kutatás-fejlesztési és innovációs stratégia 2020”* című dokumentum rendszerszemléletű felfogására és prioritásaira építve, a regionális szereplők és helyi szakemberek partneri hálózatai dolgozzák ki és hajtják végre. A stratégia rendeltetése, hogy kiindulópontot és keretet biztosítson a nyugat-dunántúli régióban folyó innovációs tevékenységgel kapcsolatos tervezési folyamatok számára.

A stratégia célja az ágazati adottságok erősítésével egy nemzetközileg is versenyképes, specializált és hosszú távon is működőképes innovációs és gazdaság-fejlesztési rendszer kialakítása, amely forrás-felhasználási hatékonyságában meghaladja a korábbi időszakok innovációs rendszereit. Ennek segítségével hozzá kíván járulni egy európai viszonylatban is versenyképes helyi gazdaság létrejöttéhez.

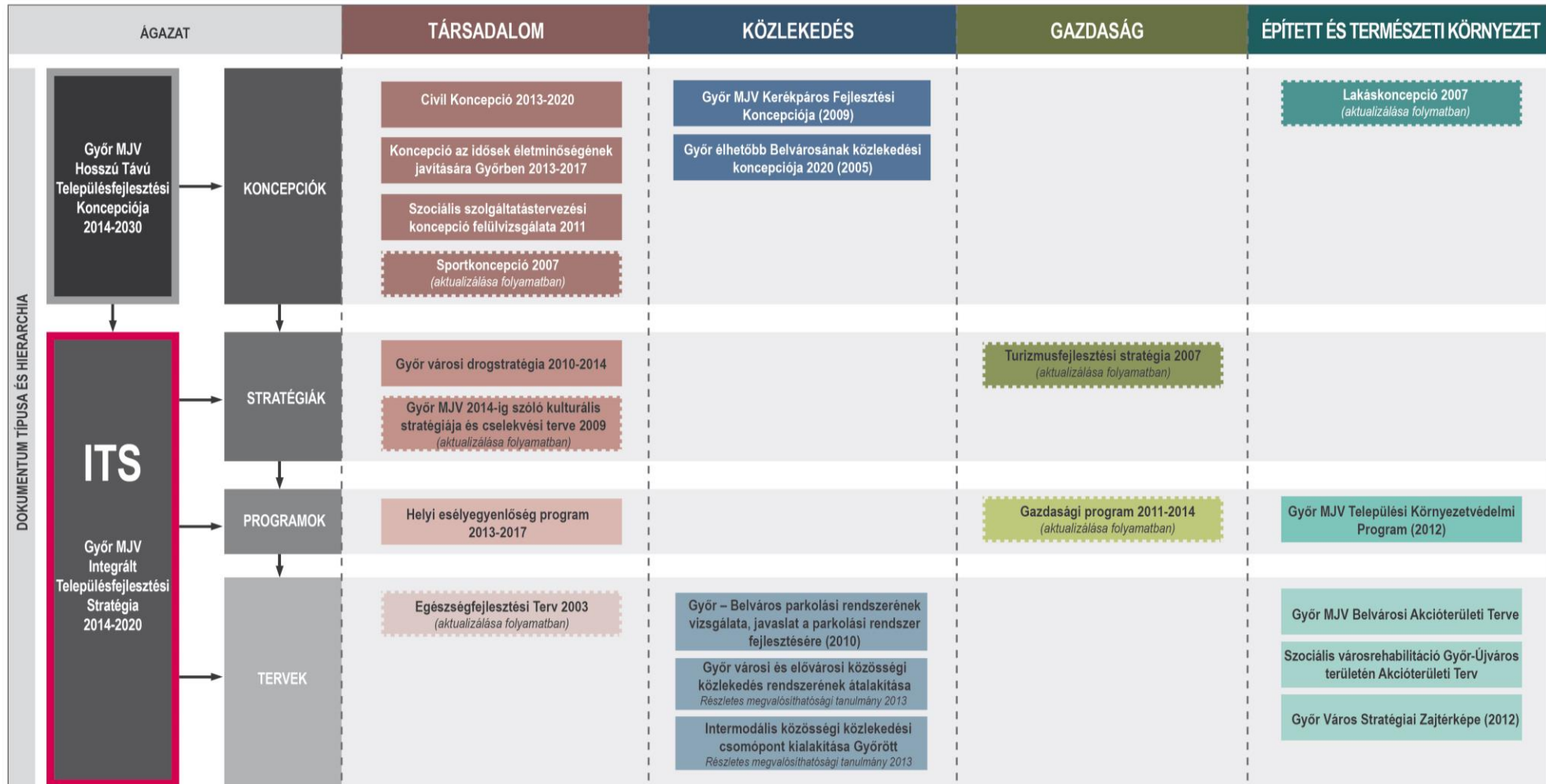
A régió fejlesztésének stratégiai céljai:

- A régió vállalkozásai innovációs teljesítményének javítása a keretfeltételek javítása és a tudástermelés/hasznosítás közötti kapcsolat erősítése, a korszerű technológiák transzferének elősegítése által, a megerősödött innovatív KKV szektor egy hatékony innovációs ökoszisztémában működjön.
- A régió innovációs intézményrendszere, az itt működő gazdasági hálózatok és klaszterek, hazai és nemzetközi kutatási partnerségek támogatása, valamint a támogatási rendszerek hatékonyságának javítása, rendszerszintű hatékony működés elérése.
- A régióban megfogalmazódó innovációs célú kezdeményezések piaci hasznosításának fokozása, ennek előfeltételeként a K+F+I erőforrások és kapacitások fejlesztése, a piacra jutás elősegítése, ezáltal a régió innovatív vállalkozásai versenyképességének javítása.

Győr gazdasági programjának felülvizsgálata jelenleg folyamatban van. A város folytatni kívánja a 2007-ben megkezdett gazdaságfejlesztési utat és a program aktualizálásánál a stratégia javaslatait és célkitűzéseit figyelembe veszi.

Az ITS gazdaságfejlesztési - mind a beavatkozási, mind a nem beavatkozási jellegű – javaslatai **igazodnak RIS3 célrendszeréhez**, és annak megvalósulását segítik azáltal, hogy a városban, annak szereplőiben és adottságaiban rejlő innovációs potenciált minél jobban ki kívánja aknázni.

5.1.3. A város egyéb szakpolitikai dokumentumaival való összefüggések bemutatása

5.2. ábra

5.1.3.1. A város társadalmi és szociális ágazati szakpolitikai dokumentumaival való összefüggések bemutatása

1. Civil Konceptió 2013-2018

A **konceptió célja** egy jól működő, kölcsönös érdekeken alapuló partneri viszony kialakítása, a győri civil társadalom erősítése, az Önkormányzat és a város lakosságának önkéntesen alakított közösségei közötti harmonikus együttműködés és a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának elősegítése.

A koncepcióban megfogalmazott lehetséges fejlesztési irányok:

- A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek stabilabb, hatékonyabb gazdálkodási feltételeinek megteremtése
- A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek működési feltételeinek javítása
- A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek szakmai ismereteinek bővítése
- A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek bevonása a döntés-előkészítő munkába
- A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek, valamint az Önkormányzat közötti együttműködés erősítése
- A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek közötti együttműködés erősítése az információáramlás javításával
- A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek kapcsolatainak és szakmai ismereteinek bővítése
- A városban tevékenykedő civil és nonprofit szervezetek tevékenységének bemutatása, ismertségük javítása a lakosság körében.

Az ITS „**Civil szervezetek szociális területen végzett tevékenységeinek támogatása**” c. hálózatos projekt keretén belül az önkormányzat a korábbi évekhez hasonlóan kívánja segíteni a koncepcióban leírt fejlesztési irányok megvalósulását.

2. Konceptió az idők életminőségének javítására Győrben 2013-2017

2013-ban a konceptió megalapozására a város széleskörű felmérést készítettett „**Idők egészségképe Győr**” címen.

A 2013-2017-re szóló, a Győrben élő idők életminőségének javítását célzó konceptió a „**Korbarát Városok Globális Hálózata**” által javasolt, alábbi 8 fő területhez kapcsolódóan 2 fontos témakörre lebontva fogalmazza meg a célkitűzéseket.

A konceptió célkitűzései:

- I. **Épített környezet, közlekedés**
 1. Szabadtéri terek és épületek fejlesztése.
 2. Közlekedés – mobilitás és öngondoskodás elősegítése.
 3. Lakhatás, lakókörnyezet igények és lehetőségek szerinti – minőségi – fejlesztése.
- II. **Társadalmi környezet**
 1. Társadalmi részvétel erősítése.
 2. Tisztelet és társadalmi integráció erősítése.
 3. Állampolgári részvétel és foglalkoztatás támogatása.
 4. Kommunikáció és információ-eljuttatás javítása.
 5. Közösségi támogatás és egészségügyi szolgáltatások fejlesztése.

Az önkormányzat az „Idősbarát önkormányzat” cím birtokosaként kiemelt figyelmet fordít a jövőben is az idősök életminőségének javítására. Az ITS az épített (és természeti) környezet és a közlekedés fejlesztése terén a **teljes lakosság életminőségét javító** célokat és a megvalósulásukhoz szükséges projekteket tartalmaz.

A Stratégia az idősök életminőségének javítása érdekében a társadalmi környezet terén is több középtávon megvalósítandó önálló projektet tartalmaz:

- **Idősügyi Program**
- **Rekreációs gyógyászati központ a fizikai és szellemi sérülésekkel küzdő emberek, valamint az idősök számára**
- **Az idősök életminőségének javítása, aktív és egészséges idősödés biztosítása nyugdíjasházak építésével és szolgáltatásfejlesztéssel**

Mindemellett „**A 2014-2020-as időszakra vonatkozó városi Egészségfejlesztési Terv**” is külön foglalkozik az idősügyi kérdésekkel.

3. Szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata 2011

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény értelmében, a szociális ellátás feltételeinek biztosítása – az egyének önmagukért és családtagjaikért viselt felelősségén túl – az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata a folyamatosan változó jogszabályi környezetben arra törekedett a törvény megjelenésétől fogva, hogy a lakosság szükségleteit helyezze a középpontba az egyes szolgáltatások megvalósításánál. Ennek a tudatos és tervezett munkának köszönhetően a szolgáltatási rendszer a városban kiegyensúlyozottan működik.

Továbbra is cél, hogy kiemelt figyelem forduljon:

- **Az ágazatot érintő jogszabályi környezet változásaira**, annak érdekében, hogy a jogszabályi kötelezettségeket megfelelő módon tudja a város illeszteni az állampolgári szükségletekhez és az Önkormányzat pénzügyi lehetőségeihez.
- **A pályázati lehetőségekre**. Ennek érdekében fontos a pályázati önrész biztosítása és az önkormányzatnál az egyes osztályok és csoportok, továbbá az intézmények közötti szakmai együttműködés.
- **A lakosság tájékoztatására**. A város intézményeiben dolgozó szakemberekkel és az együttműködő civil szervezetekkel közösen, a lakossággal való rendszeres párbeszéd segítségével a szolgáltatásokról való tájékozottság elősegítése.
- **A médiával való rendszeres kapcsolattartásra**. Ennek alapvető célja a gyors és közérthető tájékoztatás az egyes ellátásokhoz való hozzáférés feltételeiről.
- **A folyamatos szakmai képzésre**. Az ágazathoz tartozó szakemberek képzése és önképzése elemi feltétele és egyben biztosítéka is annak, hogy a szakmával kapcsolatos kihívásoknak optimális módon tudjon a város megfelelni.

Az Önkormányzat a továbbiakban is törekszik a koncepcióban **megfogalmazott elvek érvényre juttatására** valamennyi stratégiai célkitűzés megvalósítása során.

4. Sportkoncepció 2007

A város sportéletében mérföldkönek számított a 2007-ben elfogadott Sportkoncepció, amely a mindenkor költségvetés legalább 1%-ban határozta meg a sportra fordítandó támogatás összegét. A koncepció a támogatottakat az „Egyesületi támogatás” és az „Egyéb sporttámogatás” két nagy csoportjába sorolja.

A város sportkoncepciójának aktualizálása éppen folyamatban van, amely a 2014-2020-ig tartó időszakra fogja meghatározni az irányelveket, folytatva a 2007-ben megkezdett munkát.

A 2017-es EYOF házigazda szerepe tovább erősítheti a sport és az utánpótlás-nevelés jelentőségét Győrben, így az ITS-ben is több e célt szolgáló projekt kapott helyet: egyrészt az EYOF megrendezése kapcsán új létesítmények kerülnek kialakításra, másrészt a meglévő sportterületek (sportpályák, tornatermek) fejlesztése is cél a következő időszakban.

5. Győr MJV 2014-ig szóló kulturális stratégiája és cselekvési terve (2009)

A város kulturális stratégiája és cselekvési terve meghatározza azokat az intézkedéseket és módszereket, amelyek elősegítik a színvonalas kulturális tevékenység fenntartását, fejlődését, bővítését, illetve a rendezvények és intézmények közötti szinergia erősítését.

A város kulturális stratégiájának aktualizálása jelenleg folyamatban van, amely a 2014-2020-ig tartó időszakra fogja meghatározni az irányelveket, folytatva a korábban megkezdett sikeres munkát.

A kulturális stratégia szerepe, hogy vezérfonalat adjon a városban zajló kulturális események, az ott fellelhető kulturális értékek fejlesztéséhez úgy, hogy – figyelembe véve a győri kulturális élet meglévő értékeit és lehetőségeit – Győr kulturális város jellege erősödjön.

A kulturális stratégia általános céljai:

- erősödjön Győr kulturális város jellege
- Győr legyen a régió kulturális központja
- Győr legyen Magyarország, sőt Közép-Európa egyik jelentős kulturális központja.

Ennek érdekében a stratégia specifikus céljai:

- a meglévő kulturális intézmények, események fejlesztése
- a kulturális infrastruktúra fejlesztése
- új kulturális rendezvények létrehozása
- a kulturális együttműködések erősítése

Az önkormányzat eddig is sokat tett a Győr Megyei Jogú Város **Településfejlesztési Koncepciójában** megfogalmazott hosszú távú cél, a „**Kulturált társadalom**” megteremtéséért. Az ITS ennek a célkitűzésnek a megvalósítása érdekében az kisebb városrészi fejlesztések mellett több projekt(csomagot) is tartalmaz:

- **A Belváros kulturális infrastruktúrájának funkcióbővítő fejlesztése**
- **A Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ és környezetének funkcióbővítő felújítása**
- **A Dr. Kovács Pál Megyei Könyvtár és Közösségi tér komplex funkcióbővítő fejlesztése**

6. Helyi esélyegyenlőségi program 2013-2017

A **program célja** a településen élő, hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása, életminőségének javítása, társadalmi részvételének biztosítása, ezekkel együtt egy mindenki számára „elérhető”, „élhető” város megteremtése.

A program a **8 célcsoport** (*nők, mélyszegénységben élők, romák, fogyatékkal élők, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, idősek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek*) bemutatása és helyzetértékelése után minden célcsoporthoz egy-egy **intézkedési tervet** fogalmaz meg, célcsoportonként eltérő intézkedési számmal (összesen 24).

Győr Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiója, így az ITS is nagy hangsúlyt fektet az esélyegyenlőség biztosítására valamennyi stratégiai célkitűzés megvalósítása során. Mindemellett az ITS Antiszegregációs Programja a Helyi esélyegyenlőségi programmal összhangban készült, és a programhoz igazított intézkedéseket tartalmaz.

7. Győr városi drogstratégia 2010-2014.

A stratégia a közösségi megközelítést helyezi előtérbe, és az együttműködés lehetőségeit igyekszik megteremteni a drogprobléma hatékonyabb kezelése érdekében.

A Győr Városi Drogstratégia összhangban áll az Európai Unió Drogstratégiájával, valamint a 2010-2018-ra tervezett Nemzeti Drogstratégia alapelveivel és célkitűzéseivel.

Stratégiai célok

1. A drogfogyasztás megelőzése, csökkentése, a lakosság egészségi állapotának javítása, a kábítószeres által okozott egyéni és közösségi kockázatok csökkentése.
2. Évente cselekvési terv készítése a stratégia tárgyára lebontott feladatainak meghatározására.
3. A Győr Városi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum anyagi és személyi feltételeinek folyamatos biztosítása, a kiemelkedő munkát végző szakemberek tevékenységének elismerése.
4. Hálózatok folyamatos működtetése városi szinten, ehhez a feltételek megteremtése:
 - drogkoordinátori hálózat
 - kortárssegítő hálózat

Prevenációs célok

1. A várandósság időszakától a szocializációs hátrányok lehetőség szerinti kompenzálása, komplex, hosszú távú személyiség fejlesztés, az egyéni kompetenciák fejlesztése közösségi beavatkozással és támogatással, a felnövekvő generáció egészséges fejlődése érdekében.
2. A problémás droghasználat megelőzése illetve a kábítószer kipróbálók számát illetően a növekedési ütem további mérséklése.

A 2013-2020-as időszakra új nemzeti drogstratégia készült. Jelenleg folyamatban van a városi droghelyzet felmérése. Az új városi drogstratégia a helyzetfelmérés tapasztalatainak, valamint az új nemzeti stratégia alapvetéseinek figyelembevételével készül. Az Önkormányzat törekszik a megfogalmazott elvek érvényre juttatására valamennyi stratégiai célkitűzés megvalósítása során.

5.1.3.2. A város közlekedésfejlesztési dokumentumaival való összefüggések bemutatása

1. Győr MJV Kerékpáros Fejlesztési Koncepciója (2009)

A koncepció összefoglalja azokat az intézkedéseket, amelyek a győri kerékpáros közlekedés fejlesztésére és támogatására hivatottak. Ezek megvalósításával a város kerékpárosbarát településsé válhat. Ehhez szükség van szemléletváltásra, vonzó kerékpáros környezet és kerékpárosbarát úthálózat kialakítására.

A dokumentum alapvető közlekedéspolitikai célnak tekinti az egyéni közúti forgalom városon belüli fokozatos és céltudatos csökkentését a közösségi közlekedés és a kerékpáros forgalom részarányának növelésével.

Fejlesztési célok:

- Közlekedésbiztonsági kerékpárutak építése
- Nagy forgalmú utak mentén kerékpárutak építése, - azok forgalmának tehermentesítése
- Összefüggő hálózatok létrehozása
- Turisztikai célú kerékpárutak építése
- Kapcsolódó infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése
- Győr város gépjármű-forgalmi terhelésének csökkentése a kerékpáros közlekedési hálózatok és szolgáltatások fejlesztésével.

Győr Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciójában a környezetbarát közlekedés témakörében kulcsfontosságú elemként szerepel a kerékpáros közlekedés további infrastrukturális fejlesztése. Az ITS önálló középtávú célja a műszaki infrastruktúra fejlesztésén belül a kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között.

A cél megvalósítása „A városon belüli és az elővárosi kerékpárút-hálózat fejlesztése” c. projektsomag keretén belül lehetséges.

2. Győr élhetőbb Belvárosának közlekedési koncepciója 2020 (2005)

A közlekedés fejlesztési javaslat célja, hogy Győr belvárosa egyre szebb, attraktívabb legyen. Lényege, hogy az átmenő forgalmat teljesen vagy részlegesen ki lehessen zárni, a forgalom csak érintőlegesen közelítse meg a centrumot.

A közlekedésfejlesztési javaslat időtávlatá 2020. A győri rendezési terv 2018-ig olyan jelentős közlekedés- és területfejlesztési elemekkel számol, ami a Belváros közlekedését alapvetően befolyásolja. A tanulmányterv feltételezi a tervezett fejlesztési elemek mindegyikének megvalósítását. A tanulmányterv a Belváros forgalomszabályozásának finomítására és a **közlekedési infrastruktúra fejlesztésére tesz javaslatokat** a rendezési tervvel összhangban.

A koncepció fő fejlesztési javaslatai:

- Az új közlekedési rendszerhez igazodva több utcát sétálóutcává alakítva a gépjármű-forgalomtól el kell zárni.
- Erőteljes egyirányúsításokat kell bevezetni.
- Egyes közúti kapcsolatokat kedvezőtlené kell tenni, „széttördelni”, ezzel is elősegítve azt, hogy a járművezetők ezeket a helyeket kerüljék el.
- A belváros területén a mellékutcák forgalmi rendjét úgy kell átalakítani, hogy az kizárólag a célforgalmat és a parkolást (parkoló garázsok megközelítését) tegye lehetővé.
- Új közösségi közlekedési útvonalakat kell kijelölni. A közösségi közlekedés kínálati oldalát kell mind minőségében, mind mennyiségében növelni.

A belvárosban az elmúlt években több, a forgalomcsillapításra és tehermentesítésre irányuló fejlesztés valósult meg nagy sikerrel. Mivel ez egy hosszú folyamat (ez a koncepció időtávjából is látszik), ezért a következő évek feladata ennek a folyamatnak a folytatása.

Az ITS több, a belváros közlekedési koncepciójában javasolt fejlesztési elem megvalósítását tervezi az elkövetkezendő időszakban (lásd: városrészenkénti fejlesztések és kulcsprojektek).

3. Győr – Belváros parkolási rendszerének vizsgálata, javaslat a parkolási rendszer fejlesztésére (2010)

A parkolás-fejlesztés dokumentált javaslatai összecsengenek a belváros általános közlekedés fejlesztési javaslataival. Tervezési feladat a belvárosi rehabilitáció részeként olyan jövőkép kialakítása, amelyben egy erősen lecsökkentett forgalmú, kevesebb felszíni parkolófelülettel rendelkező, új közterületi belvárosi utcák jelennek meg. Cél az egybefüggő gyalogos zóna kialakítása és a parkolási igények más helyen, más módon való kielégítése.

Belvároson belüli fejlesztési elemek:

- Dunakapu téri mélygarázs
- Parkolóház a Teleki utcában (max. 300 férőhely)
- Automata mélyparkoló rendszer (TREVI SILO) a belváros több pontján
- II. János Pál tér alatti színházi mélygarázs bővítése, közforgalomnak való megnyitása
- Árpád tömb rehabilitációja során a tömbbelsőben udvari mélygarázs a közforgalom számára megnyitottan

A belváros külső peremén javasolt fejlesztési elemek - perem parkoló-hálózat kiépítésének folytatása:

- Parkolóházak a Baross híd és a Nádor aluljáró között a Révai Miklós utcában
- a Petőfi híd belvárosi hídfő két oldala
- a 14. számú főút, Széchenyi híd alatti területek részben parkolási célú hasznosítása

Az ITS középtávú célja a **parkolási problémák megoldása**. Ennek érdekében a Stratégia a parkolási koncepció megvalósításának folytatásaként a város több pontján tervez - a projektsomagok keretén belül – beavatkozást e problémák enyhítésére (pl. II. János Pál téri mélygarázs, Árpád tömb mélygarázs).

4. Győr városi és elővárosi közösségi közlekedés rendszerének átalakítása – Részletes megvalósíthatósági tanulmány (2013)

és

5. Intermodális közösségi közlekedési csomópont kialakítása Győrött – Részletes megvalósíthatósági tanulmány (2013)

A város közlekedési rendszerével foglalkozó tanulmány elsősorban a közösségi közlekedési fejlesztések (helyi, helyközi), a parkolási rendszer és a kerékpáros közlekedés felülvizsgálatát és beavatkozásait, valamint a tervezett intermodális csomópont kialakításához a helyi-helyközi utaskapcsolatok gyorsabbá és attraktívabbá tételét célozza meg.

A megvalósíthatósági tanulmányok részletesen vizsgálják az európai közösségi és a hazai közlekedéspolitikai dokumentumokhoz való illeszkedést. A megvalósítandó projektek teljes egészében illeszkednek az Európai Unió közlekedési politikájához és az Egységes Közlekedésfejlesztési Stratégiához, a Közlekedési Operatív Programhoz, az Új Széchenyi Tervhez, az Országos Területrendezési Tervhez, valamint Győr MJV Integrált Városfejlesztési Stratégiához, Településfejlesztési Koncepciójához és Településszerkezeti Tervéhez.

A két tanulmány közösen négy általános fejlesztési célt határoz meg:

- a helyváltoztatás és az elérhetőség körülményeinek javítása
- forgalmi körülmények célzott javítása
- a rendelkezésre álló eszközök, infrastruktúra és források optimális felhasználása
- a közlekedés okozta környezeti hatások mérséklése

Ezen általános célok bővebben a következőket jelentik:

- olyan intézkedések történjenek melyek a modal-split további romlását megakadályozzák és lehetőségessé teszik a módváltást
- távlatban a jelenleg is megfelelő alap infrastrukturális adottságokkal rendelkező elővárosi közlekedés közösségi közlekedés orientált fejlesztése történjen meg
- a város közlekedésének fejlesztése a hosszú távú fenntarthatóság jegyében történjen meg
- a területi, gazdasági és intézményi fejlesztések minden esetben legyenek részei a fenntartható tömegközlekedésnek
- a közlekedési légszennyezés és zaj mérséklése megfelelő, a belterületek elkerülését lehetővé tevő kapacitásokat és torlódásmentes lebonyolódást biztosító forgalomszabályozási megoldások alkalmazásával

A tanulmány által javasolt projektelemek:

- Marcalvárosi bekötés, külön szintű közúti átjárás biztosítás, 821. sz. főút 2x2 sávós bővítése a Lajta út – Szigethy A. út között
- Új győri megállóhelyek építése a szűkebb belterületen
- Ménfőcsanak megálló- és rakodóhely állomássá minősítése
- Új lak utcai gyalogos-kerékpáros aluljáró létesítése
- Győr vá. VIII. vágány mellett peron építése
- Részleges autóbuszos ráhordás Ménfőcsanakon
- Teljes autóbuszos ráhordás Ménfőcsanakon (autóbuszok csökkentett fenntartásával)

A már fent megfogalmazott fejlesztési célokon túl az intermodális csomópont létesítésének operatív céljai az alábbiak:

Szolgáltatási színvonal-emelés

- Akadálymentesített kapcsolat minden közlekedési mód között, átszállások könnyebbé tétele
- Több átszállási lehetőség egy csomópontban
- Gyaloglási távolságok csökkentése
- Időjárás elleni védelem épületben, perontető stb.
- P+R, B+R, K+R, bérkerékpár rendszer
- Integrált jegy- és bérletvásárlási lehetőség
- Egyéb szolgáltatások (posta, kereskedelem, hivatal stb.) megfelelő nyitvatartással
- Integrált dinamikus utastájékoztató minden érintett viszonylatról

Településrendezés, építészet

- Észak–dél kapcsolat fejlesztése
- Elválasztó hatás csökkentése
- Városképi illeszkedés
- Egyéb projektekhez történő illeszkedés

Üzemeltetés

- Gazdaságosság növelése
- Egenletes kapacitásmegosztás

Az ITS önálló **középtávú célja** a műszaki infrastruktúra fejlesztésén belül a **közösségi közlekedés fejlesztése**. A közösségi közlekedés fejlesztésére a Stratégia több fontos projektet fogalmaz meg, többek között a részletes megvalósíthatósági tanulmányokra alapozott projekteket is:

- **Kötőtpályás városi-elővárosi közösségi közlekedési rendszer fejlesztése**
- **Intermodális csomópont kialakítás Győrött**
- **A vízi közlekedés fejlesztése Győrött és térségében**
- **A fenntartható közlekedéssel kapcsolatos szemléletformálás**

5.1.3.3. A város gazdaságfejlesztéséhez kapcsolódó szakpolitikai dokumentumokkal való összefüggések bemutatása

1. Turizmusfejlesztési stratégia 2007-2013

A Turizmusfejlesztési stratégia célja a térség fenntartható fejlesztésével a turisztikai vonzerő növelése, a meglévő értékek turisztikai attrakcióvá alakítása és piacra vitele, a versenyképesség javítása, a vendégforgalom növelése, a városkép formálása, és nem utolsósorban az országos és regionális fejlesztésekbe való sikeres bekapcsolódás. A stratégia felülvizsgálata és **aktualizálása jelenleg folyamatban van**, a város a 2014-2020-as időszakban a korábban megkezdett irányvonalakra építve kívánja folytatni fejlesztéseit.

A turizmusfejlesztési stratégia fő irányai:

- **Turisztikai vonzerő fejlesztése**
 - Kulturális turizmus, rendezvények, fesztiválok
 - Vallási turizmus
 - Ökoturizmus
 - Egészségturizmus
 - Üzleti turizmus
 - Aktív turizmus
 - A térségben: ifjúsági, falusi és lovas turizmus fejlesztése
- **A turisztikai infrastruktúra fejlesztése**
 - Szálláshely-fejlesztés
 - Folyók szabályozása, alkalmassá tétele a turisztikai hasznosításra
 - Győr-Pér repülőtér fejlesztés
 - Turisztikai-információs rendszer fejlesztése
- **Új programok kialakítása**
 - Tematikus rendezvények
 - Történelmi hagyományok újjáélesztése
 - Állandó, garantált programok
 - Hosszú távú tematikus tervezés
- **Humán erőforrás fejlesztése**
 - Együttműködés az egyetemmel
 - Turisztikai vállalkozások támogatása
 - Aktív részvétel a Pannon Termál Klaszter, illetve egyéb klaszterek munkájában

Győr a bel- és külföldi turisták országos szinten is kedvelt célpontja. **Győr Megyei Jogú Város Településfejlesztési Konceptiójában** hosszú távon a „**kulturált társadalom**” és „**a több lábon álló (diverzifikált) gazdaság**” megteremtése részcélokon belül is foglalkozik a turizmus és idegenforgalom fejlesztésével.

Az önkormányzat a turizmusfejlesztési **stratégia megvalósításának folytatásaként** a következő években is kiemelt ágazatként kezeli az idegenforgalmat.

Az ITS önálló **középtávú célja** a „**Kulturális infrastruktúra fejlesztése**”, amely cél megvalósítása érdekében a dokumentum több projektet és beavatkozást tartalmaz:

- **Ökoturisztikai, kulturális és gasztronómiai kitérési pontok azonosítása és közös fejlesztése Győr funkcionális várostérségében**
- **Kiskút területének idegenforgalmi, szabadidős és rekreációs célú fejlesztése, zöldterületek megújítása**
- **Turisztikai célú kerékpáros infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés**

2. Gazdasági program 2011-2014

Győr város jelenleg is érvényben lévő gazdasági programja 2011-ben készült, megvalósítása a végéhez közeledik. A gazdasági program az önkormányzati ciklus 4 évére vonatkozó beruházási, városfejlesztési elképzeléseket tartalmazza. A program összhangban áll a város korábbi stratégiai dokumentumaival (Integrált Városfejlesztési Stratégia, Local Agenda stb.), a nevezett beruházások megvalósítását önkormányzati, állami és európai uniós források felhasználásával tervezi.

A gazdasági program kiemelt projektjei, tervezett nagyberuházások:

- A Jedlik híd beruházás befejezése
- A Dunakapu tér és környezetének rekonstrukciója
- Az AUDI új gyárépítéséhez kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések
- Egy multifunkcionális csarnok (aréna) megépítése
- MOBILIS Interaktív Kiállítási Központ

További fejlesztési és pályázati lehetőségek:

- út-, és kerékpárút fejlesztések
- vízrendezés, csapadékvíz-, és szennyvízelvezetés
- Hazai és/vagy európai uniós pályázati támogatással megvalósítható beruházások

A program kiemelten foglalkozik a Győri Nemzetközi Ipari Park Kft. folyamatos fejlesztésével és bővítésével. A település élhetőségének biztosítása szintén fontos feladat a város számára, kiemelt támogatási terület a sport és kulturális infrastruktúra fejlesztése, és a városüzemeltetési feladatok magas színvonalú ellátása.

Mivel a program időtávja lassan a végéhez ér, a 2015 és 2018 közötti időszakra vonatkozó gazdasági programot már a 2014. október 12-i választásokat követően felálló új Közgyűlésnek kell elfogadnia. A Stratégia a jelenlegi gazdasági program célkitűzéseit figyelembe véve készült, a még megvalósításra váró elemeit továbbra is szerepelteti, mindemellett a város jelenleg ismert újabb gazdasági fejlesztési elképzeléseit is tartalmazza.

5.1.3.4. A város épített és természeti környezetéhez kapcsolódó dokumentumokkal való összefüggések bemutatása

1. Lakáskonceptió 2007

A Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata által 1995-ben elfogadott, majd a 2007-ben aktualizált új lakáskonceptiója rögzíti, hogy az Önkormányzat továbbra is kiemelten foglalkozik az adott bérlakás állomány meglévő állapotának fenntartásával és azok lehetőségek szerinti fejlesztésével. A lakás biztosítása a lakhatásukat önállóan megoldani nem képes népesség számára széles körben érinti a várost. Ezeknek a lakásoknak a bérleti díja a piaci bérleti díjknál jóval kedvezőbb, ennek következtében a rendszer nem önfenntartó, a lakásbérleti díjak nem fedezik a hosszú távú fenntartás költségeit. Az Önkormányzatnak ebből következően érdekében áll egyes ingatlanjainak az értékesítése, illetve annak elősegítése. A koncepció felméri az Önkormányzat lakásállományát és annak minőségét, illetve javaslatot tesz az értékesítési bevételek felhasználására.

Győr Megyei Jogú Város Településfejlesztési Koncepciója hosszú távon célként tűzi ki a „**minőségi önkormányzati bérlakás-állomány arányának növelését, energiahatékonyságának javítását**”. Az ITS középtávon több program keretében foglalkozik a bérlakás/szociális lakás kérdéskörével, amelyek közül a legkiemelkedőbb a „**Szociális városrehabilitáció Győr-Újvárosban II. ütem**”, és az „**Otthonteremtési Program**”.

2. Győr Megyei Jogú Város Települési Környezetvédelmi Programjának felülvizsgálata, aktualizálása (2012)

A program a város korábban érvényben lévő Települési Környezetvédelmi Programjának (TKP) felülvizsgálata, illetve a benne foglalt célok aktualizálása érdekében készült. A vizsgálat legfontosabb céljai a környezet állapotában 2001 óta bekövetkezett változások értékelése, a kitűzött környezeti vállalások teljesültségének feltárása, valamint **a még nem megvalósított környezetvédelmi programpontok új struktúrában, a fenntarthatósági igényeknek megfelelő összeállításuk** voltak.

A program általános célkitűzései:

1. Környezeti kárelhárítás megkezdése, a legnagyobb környezetszennyezések felszámolása.
2. Döntéstámogató adatbázisok és együttműködő információs rendszerek létrehozása, karbantartása és fejlesztése.
3. Környezetállapot érzékelhető javulása és ezen állapot stabilizálása.
4. Környezeti állapotjellemzők, a fenntarthatóság indikátorainak kidolgozása és alkalmazása a normál intézményi működésben.
5. A városi önkormányzat intézményfejlesztése keretében a Környezetvédelmi Iroda tevékenységének erősítése.
6. Környezetirányítási rendszer kiépítése és a tanúsítvány megszerzése (ISO 14001) az Önkormányzatnál.
7. Környezetvédelmi feltételek, érdekek érvényesítésének prioritásszintű biztosítása.
8. Környezeti elvárások és azok ellenőrzési feltételeinek belefoglalása a pályázati feltételekbe.
9. A környezetvédelem területén hatályba lépett és megalkotásra kerülő törvények és alacsonyabb szintű jogszabályok folyamatos figyelése és érvényesítése a fejlesztések, beavatkozások tervezése és engedélyezése terén.
10. Szakmai koordináló szerep betöltése az információs háttér kialakításában és működtetésében, valamint a környezeti nevelés, a környezettudatos gondolkodás kialakításában mind a lakosság, mind a termelő vállalatok körében.

A program új célstruktúrájába a következő szempontcsoportok lettek definiálva:

1. Stratégiai célkitűzések
2. Levegőminőség
3. Vízvédelem (felszíni és felszín alatti – vízminőség-védelmi, infrastrukturális és szennyvíztisztítási kérdések is)
4. Talajvédelem
5. Zaj- és rezgésvédelem
6. Energiafelhasználás
7. Hulladékgazdálkodás
8. Természetvédelem
9. Fenntartható közlekedés
10. Épített és településkörnyezet (zöldfelület-gazdálkodás is)
11. Szemléletformálás és kommunikáció

Az ITS az átfogó környezetvédelmi szemlélet mellett a program több célkitűzésének megvalósítására tartalmaz konkrét beavatkozást:

- Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése
- Vízpartok revitalizációja
- Környezetbarát és fenntartható közlekedés: Kerékpáros és gyalogos kapcsolatok fejlesztése, vízi közlekedés fejlesztése, közösségi közlekedés fejlesztése
- Közműfejlesztések - nagy hangsúlyt fektetve a csapadék, bel- és szennyvízelvezetésre (talaj- és vízvédelmi szempont)
- Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések (az ITS a fizikális beavatkozások mellett külön fejezetet szentel a témakörnek)
- Szemléletformálással kapcsolatos programok megvalósítása (közlekedés, energia)
- A környezet-egészségügyi kockázatok csökkentésére irányuló beavatkozások

3. Győr Megyei Jogú Város Belvárosi Akcióterületi Terve (2009; módosítva 2013-ban)

Győr történelmi belvárosának fejlesztése kiemelt szerepet kapott a korábbi városfejlesztési stratégiákban is. Győr városa az akcióterületen olyan fejlesztések megvalósítását tervezi, ahol a közösségi terek és önkormányzati tulajdonban álló ingatlanok fizikai megújításán túl helyi vállalkozásokat, intézményeket tesz érdekeltté abban, hogy a város kiemelt központi területe az elvárható legnagyobb mértékben és szellemben újuljon meg mind az itt élők, mind az idelátogatók meglegedettségére. Ennek megfelelően a fizikai megújítás mellett hangsúly kerül mind az érintett közösségek erőforrásainak fejlesztésére, mind a kijelölt akcióterületen működő vállalkozások bevonására is.

I. ütemben a „Győr, Széchenyi tér és környezetének funkcióbővítő fejlesztése” című projekt sikeresen megvalósult.

A jelenlegi ITS projektje a **"Lüktető belváros" – A Belváros kulturális infrastruktúrájának funkcióbővítő fejlesztése** címet viseli, azzal a szándékkal, hogy a sikeres I. ütemben megvalósult projekt eredményeit újabb – az akciótervben szereplő – fejlesztésekkel egészítse ki, ezzel téve teljessé a belvárosi funkciók és területek összhangját.

4. Szociális városrehabilitáció Győr-Újváros területén – Akcióterületi terv

Az akcióterületi fejlesztés **hosszú távú célja**, hogy a hanyatlás évtizedei után Újváros elinduljon a fejlődés útján. A fejlesztés rövid távú, konkrét célja az, hogy a különböző tevékenységek között szereplő projektelemek megvalósításával a kiválasztott lakó-és középületek, valamint a Bercsényi ligeti közterületek megújuljanak, szebbé, esztétikusabbá téve az akcióterületet, növelve az itt élők és ide látogatók komfortérzetét, s nem utolsósorban javítva annak a több mint száz önkormányzati bérlőnek a mindennapi életét, akik a felújítandó bérlakásokban laknak. A projekt részét képező, szerteágazó, tartalmas soft tevékenységekkel azt a további célt kívánja megvalósítani az Önkormányzat, hogy az akcióterületen élő, zömmel hátrányos helyzetű, alacsony képzettségű, munkát nehezen találó emberek közül minél többnek lehetőséget tudjanak nyújtani a jelenlegi helyzetükből való előrelépésre. A sokféle program esélyt kínál az itt lakók egészségi állapotának, műveltségi, képzettségi szintjének a javítására, számos közösségi tevékenységben való részvételre, a modern életvezetés mintáinak megismerésére és gyakorlatának elsajátítására, a környezettudatos szemléletmód megtapasztalására, valamint a közbiztonság javítására.

A projekt 2012-ben kezdődött az Új Széchenyi Terv keretein belül. A város középtávú célja a sikeres rehabilitáció folytatása. Az ITS „**Szociális városrehabilitáció Győr-Újvárosban, II. ütem**” című projektje e cél megvalósítását szolgálja.

5. Győr Város Stratégiai Zajtérképe (2012)

A környezet zajállapotát legjobban zajtérképekkel lehet leírni. A zajtérkép térképes formában mutatja meg a város zajterhelését (közúti, vasúti és ipari). A zajtérkép kiválóan alkalmazható **zajcsökkentési intézkedések** szemléltetésére. A stratégiai zajtérképek eredményeként létre jövő konfliktustérkép és érintettségi számok alapján kiválasztható a zajcsökkentési intézkedések beavatkozásának fontossági sorrendje. Az intézkedések hatásuk vagy akár költségük szerint szimulációval, még a megvalósulás előtt összehasonlíthatóak, kimutathatók az eltérő intézkedések hatásai külön-külön és együttesen is.

Az ITS-ben önálló projektként szerepel „**A város stratégiai zajtérképének felülvizsgálata**”.

A közlekedésből származó **aktív zajcsökkentést** segítik az egyes közlekedésfejlesztési projektek:

- **Városi úthálózat fejlesztéséhez kapcsolódó projektcsomagok:** az utak korszerű geometriai tervezése, az elkerülőutak megépítése, megfelelő anyaghasználat hatására csökken a zajszennyezés
- **Buszállomány korszerűsítése:** a használt eszközök gyártási technológia váltásával csökken a környezeti terhelés
- **A közösségi közlekedésfejlesztéshez kapcsolódó projektcsomagok**
- **Kerékpáros és gyalogos közlekedés fejlesztése**

Az ipari zajcsökkentést segíti az egyes üzemek technológiai korszerűsítése (pl. Szeszgyár).

5.2. A stratégia belső összefüggései

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia elkészítésénél elsődleges szempont volt a már fent leírt magasabb szintű tervekhez és ágazati dokumentumokhoz való illeszkedés. Mindemellett a stratégia célrendszere – a célok elérése érdekében megfogalmazott projektek és beavatkozások – teljes mértékben a helyzetelemzésben feltárt erősségekre építve, a beazonosított problémák megoldását célozzák. A városrészi szintű beavatkozások egymást erősítve járulnak hozzá a stratégia tematikus céljainak megvalósításához. A város stratégiájában megfogalmazott valamennyi prioritás a Győrben élő lakosság egészsége és életminőségének javítását szolgálja.

Az egyes ágazati célok egymásra gyakorolt hatásai a valóságban nehezen szétválaszthatók, hiszen a városfejlesztésben is „minden mindennel összefügg”:

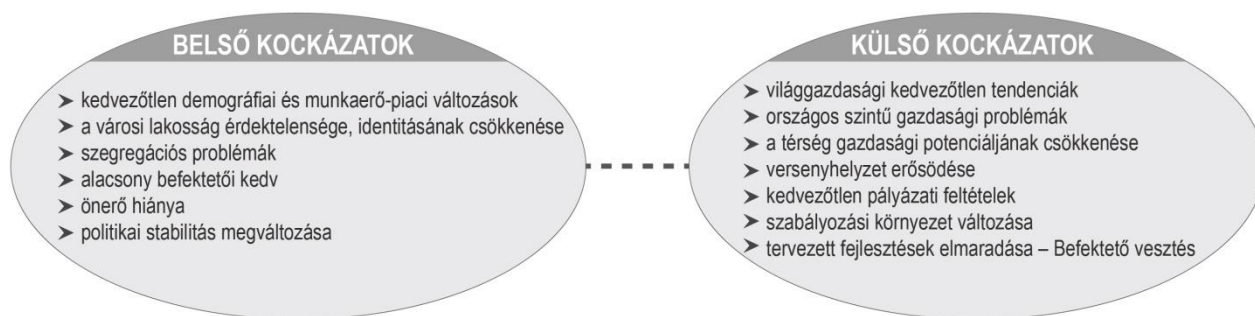
- A **humán erőforrás erősítése** érdekében tervezett oktatási, szociális és egészségügyi, valamint sport és szabadidős tevékenységek kiszolgálását lehetővé tevő infrastruktúra-fejlesztések, a kulturális infrastruktúra és a városi szolgáltatások fejlesztése (Önkormányzat kapcsolati rendszerének szélesítése, hálózatfejlesztés a közszolgáltatásokban stb.) **gazdaságélénkítő** hatásuk mellett legtöbb esetben az **épített és természeti környezet** fejlesztésein keresztül realizálódnak.
- A **műszaki infrastruktúrához** kapcsolódó fejlesztések **társadalmi hatása** (a lakosság életminőségének javítása) mellett a város megközelíthetőségének és térségi kapcsolatainak erősítésével lehetőség nyílik a város **gazdasági potenciáljának** további kiaknázására.
- **Környezetvédelem** szempontjából valamennyi eszköz közvetlen városfejlesztési tevékenységet jelent, mely a környezetbarát technológiák elterjesztésén túl a barnamezős területek rehabilitációján keresztül a zöldterületek és a konkrét városrehabilitációs projekteken keresztül támogatja a városfejlesztési célok elérését.

Az ITS elkészítéséhez elengedhetetlen volt továbbá az Európai Unió és a Kormány által megfogalmazott olyan irányelvek és elvárások figyelembevétele, mint például az egyeztetési eljárások szabályozás szerinti lefolytatása, valamint a **széleskörű partnerség biztosítása**. A tervezés során rendkívüli jelentőséggel bírt a helyi társadalom és a gazdaság szereplőinek folyamatos tájékoztatása, az Önkormányzat és a partnerek közötti intenzív kommunikáció, és a résztvevők aktív, támogató közreműködése.

A **városfejlesztés sikeressége** a legnagyobb mértékben az **integrált szemléletmód** megfelelő érvényesítésétől függ. Vagyis attól, hogy a döntéshozók, beruházók és tervezők képesek-e saját céljaikon, érdekeiken túllépve megteremteni a projekt sikerességéhez szükséges integrált fizikai, gazdasági és társadalmi környezetet, vagyis az **integrált városfejlesztés** optimális feltételeit.

6. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

A stratégia megvalósítását a város által befolyásolható belső, illetve a város hatáskörén kívül eső külső tényezőkből adódó kockázatok befolyásolhatják.

A külső-belső kockázatok mellett a kockázati tényezők alapvetően három kategóriába sorolhatók:

Minden projektemre vonatkozóan	KOCKÁZATOK		
	Előkészítés	Megvalósítás	Üzemeltetés/Fenntartás
1. Fizikai, környezeti	Tervezési folyamat elhúzódnása	A megvalósítás időbeni csúszása (műszaki okok, időjárás)	Tervezési, illetve kivitelezési hibákból adódó balesetveszélyesség
		Vis maior események okozta (pl. balesetből adódó) károk	Nem rendeltetésszerű használatból, szándékos rongálásból adódó károk
		Az építkezés következtében megnövekvő környezeti terhelés	Forgalomnövekedésből adódó megnövekedett környezeti terhelés (zaj, légszennyezés, forgalmi dugó)
			Tervezett üzemeltetői struktúra változása
2. Pénzügyi, gazdasági	Pályázati források el nem nyerése	A pályázati források leihívhatóságának időbeni csúszása	Alacsony vásárlói, bérlői érdeklődés, alacsony kihasználtság
	A tervezettnél kisebb támogatási összeg megítélése	A kereslet által generált magasabb kivitelezői árak	
	Befektetői érdeklődés elmaradása	Kivitelező csődbe megy	
	Hitelfelvételi problémák	A hazai és nemzetgazdasági helyzet romlása miatt bekövetkező finansziális problémák	
	Az érintett államigazgatási szervek partnerségének hiánya	Az érintett államigazgatási szervek partnerségének hiánya	
	Tőkehiány, önérték hiánya miatt elmarat közszolgáltatások fejlesztése	Több projekt párhuzamos megvalósítása következtében jelentkező finanszírozási problémák	

3. Jogi, társadalmi, szervezeti	Nyertes pályázat esetén a szerződéskötés elhúzódása	Építési napló nem megfelelő vezetése	Lakosság általi kihasználtság nem megfelelő
	Az együttműködés és az érdekvényesítési esélyeinek gyengülése	Pótmunkák felmerülése	
	Engedélyeztetési eljárás elhúzódása	Engedélyek kiadásának csúszása, visszavonása	
	Közbeszerzés időbeli tolódása	A beruházó nem a megállapodásnak megfelelő módon végzi a kivitelezést	
	Tulajdonjogi problémák		
	Az Önkormányzat tevékenységeivel kapcsolatos lakossági ellenállás		
	Jogsabályi változások, amik hatással vannak a projektek költségvetésére		

A fent bemutatott kockázatok különböző mértékben befolyásolhatják a stratégia céljainak megvalósulását, valamint azok bekövetkezésének valószínűsége is változó. Ezek figyelembevételével kell az Önkormányzatnak a szükséges intézkedéseket megtennie a kockázatok elkerülése érdekében.

7. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

7.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási önkormányzati tevékenységek

A város Önkormányzatának fejlesztési és nem beruházási tevékenységeit, vagyongazdálkodási gyakorlatát a Megalapozó vizsgálat 1.10. fejezete (123-142.o.) részletesen tartalmazza. A fejezet foglalkozik többek között az önkormányzat településfejlesztési, gazdaságfejlesztési, energiagazdálkodási és foglalkoztatáspolitikai, valamint lakás- és helyiséggazdálkodási (beleértve a bérlakás-gazdálkodást is) tevékenységeivel. Emiatt az abban leírtak megisméltése nem szükséges.

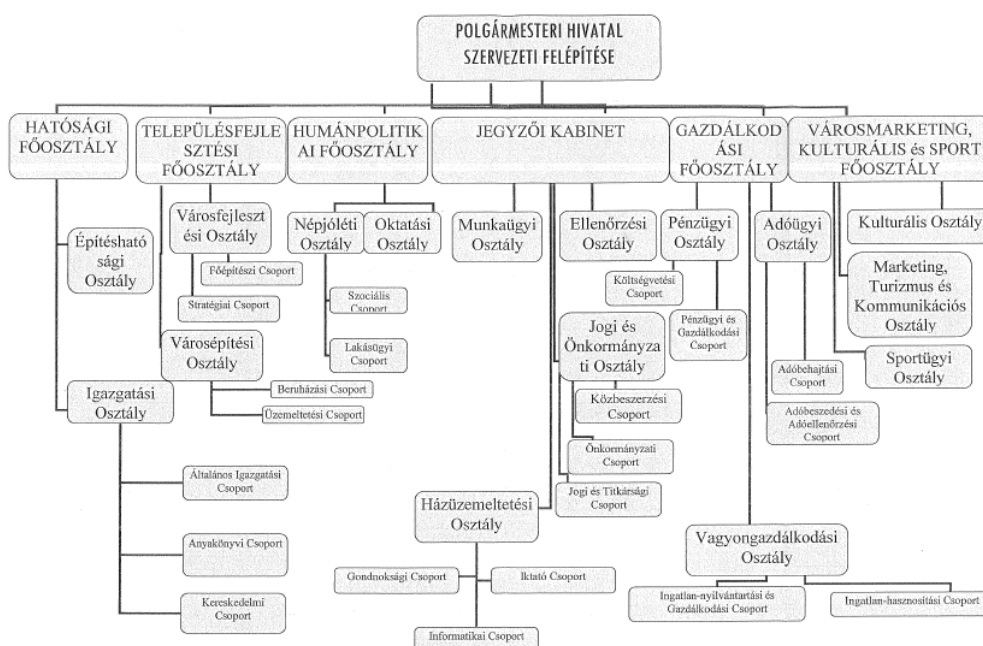
7.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

A település fejlesztése a települési önkormányzatok törvényben rögzített feladata. E sokrétű feladat széles körű ismereteket, rátermettséget, felkészülést kíván meg a település irányítóitól. A települések fejlesztésének összehangolt, hatékony és eredményes gyakorlása – a folytonosan változó viszonyok között – tervszerűséget igényel. A megalapozott településfejlesztés a települési önkormányzatok által készített fejlesztési koncepciók, a fejlesztési és a rendezési, illetve a települési és a területi tervek összhangja által valósítható meg.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia megvalósításának legfontosabb szereplője maga Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata és annak munkaszervezete, Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala.

A stratégia sokrétűségéből adódóan a Polgármesteri Hivatal valamennyi főosztálya érintett az előkészítési és megvalósítási feladatokban.

Az alábbi ábrán a Polgármesteri Hivatal jelenlegi szervezeti felépítése látható

Forrás: Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Szervezeti és Működési Szabályzata

A koordináló és projektmenedzsment jellegű feladatokat a legtöbb esetben a Településfejlesztési Főosztály Városfejlesztési Osztálya, azon belül is a Stratégiai Csoport látja el. A Humánpolitikai Főosztály az oktatási és szociális jellegű projektekben, a Városmarketing, Kultúra és Sport Főosztály a turisztikai és kulturális projektekben vállal szakmai irányító, illetve részben projekt lebonyolító szerepet.

A Városfejlesztési Osztály ITS megvalósításához kapcsolódó feladatai:

- közreműködik az Önkormányzat településfejlesztéssel és településrendezéssel kapcsolatos feladatai ellátásában,
- közreműködik a város éves és középtávú településfejlesztési tervei elkészítésénél,
- részt vesz a területfejlesztési célkitűzés megteremtésében,
- előkészíti az településfejlesztési koncepciót, integrált településfejlesztési stratégiát,
- a Városepítési Osztállyal együttműködve részt vesz a jelentős önkormányzati beruházások, döntések, illetve az azokhoz kapcsolódó tervpályázatok előkészítésében,
- kapcsolatot tart a feladatköréhez tartozó területen működő külső szervezetekkel, intézményekkel, gazdasági társaságokkal stb.,
- közreműködik az önkormányzati beruházási döntések és a városfejlesztési beruházások előkészítésében,
- városfejlesztési-stratégiai javaslatokkal él az Önkormányzat közigazgatási területén belüli, illetve a városfejlődés szempontjából lényeges, azt övező területekre nézve, kidolgozza a belterületbe vonások, valamint az újonnan beépítésre szánt és jelentős mértékben átépítésre kerülő területek kezelésének ütemezését és stratégiáját,
- közreműködik a megyei és regionális területfejlesztési koncepció és program kialakításában,

A Stratégiai Csoport ITS megvalósításához kapcsolódó feladatai:

- részt vesz a város területét érintő fejlesztési stratégiák, koncepciók és tervek kidolgozásában, vezeti azok nyilvántartását,
- figyelemmel kíséri a hazai és az EU-s fejlesztési programokat, pályázati lehetőségeket, ennek érdekében a stratégiai területek fejlesztésével kapcsolatos pályázati anyagok, tervek előkészítését koordinálja, gondoskodik a pályázatok benyújtásáról, illetve arra megbízást ad,
- az önkormányzat és a hivatal benyújtott pályázatait és azok státuszát nyilvántartja,
- együttműködik a területfejlesztés megyei és regionális stratégiai és területfejlesztési szervezeteivel,
- ellátja a Polgármesteri Hivatalon belül a Főosztály által kezelt pályázatok kapcsán a menedzsment feladatokat,
- kapcsolatot tart a pályázatok menedzsmentjét alkotó külső szervezettel/szervezetekkel.

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének hat állandó bizottsága közül településfejlesztési kérdésekkel elsősorban a **Városstratégiai Bizottság** (rövidítve: VSTRB) foglalkozik.

A Bizottság állásfoglalásával terjeszthető a Közgyűlés elé többek között

- a településfejlesztési koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia,

- a városi beruházással kapcsolatos előterjesztés, ideértve különösen a közmű- és közúthálózat fejlesztésével kapcsolatos előterjesztés,
- a közmű- és közúthálózat fejlesztésével kapcsolatos előterjesztés,
- az újonnan beépítésre szánt és a jelentős mértékben átépítésre kerülő terület, valamint új fejlesztés helyzetéről szóló előterjesztés,

Az Önkormányzat településfejlesztési tevékenységének fontos szereplői az önkormányzati cégek is. Közülük is kiemelendő a Győr Projekt Kft. és a Győr-Szol Zrt.

A **Győr Projekt Kft.** városfejlesztő társaságként Győr város közigazgatási területén a településfejlesztési feladatok, különösen a közgyűlési döntéssel kijelölt városrehabilitációs akcióterületek teljes körű fejlesztéséhez kapcsolódó alábbi feladatokat látja el:

- az Integrált Településfejlesztési Stratégia karbantartásában, megújításában való közreműködés, a meglévő akcióterületi tervek „karbantartása”, új akciótervek elkészítése, illetve az abban való közreműködés,
- az egyes akcióterületi tervekben megvalósuló városrehabilitációs projektek előkészítési, végrehajtási feladatainak teljes körű menedzselése,
- részvétel a 2014-2020-as európai uniós programozási időszakban megvalósítandó projektek előkészítésében,
- a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium Területfejlesztésért és Építésügyért felelős Szakállamtitkársága által kiadott „Városfejlesztési Kézikönyv”, illetve a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által elkészített, „A Városfejlesztő Társaság létrehozását és működtetését segítő iránymutatás” című kiadványokban megfogalmazottak szerint a városfejlesztő társaság feladatainak teljes körű ellátása,
- az operatív feladatok ellátása során kapcsolatot tart a Stratégiai Csoporttal.

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése 180/2010 (VI. 24.) Kgy. számú határozatával döntött arról, hogy az INSZOL Győri Vagyongazdálkodó és Szolgáltató Zrt., a Győri Kommunális Szolgáltató Kft., Győri Hőszolgáltató Kft. és a Győri Városfejlesztési Kft., 2010. szeptember 30-i időponttal beolvad a **GYŐR-SZOL Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodó Zrt.-be**.

A fent felsorolt szolgáltatók mindegyike 100%-ban az Önkormányzat tulajdonában állt, így ennek köszönhetően valósulhatott meg azok összeolvasztása. Mindegyik korábbi cég megtartotta fő tevékenységét a GYŐR-SZOL szolgáltatón belül:

- *INSZOL Győri Vagyongazdálkodó és Szolgáltató Zrt. (Inszol):* ingatlankezelés, bérbeadás, üzemeltetés
- *Győri Kommunális Szolgáltató Kft. (Komszol):* településtudásügyi szolgáltatás, köztisztasági szolgáltatás, parkoló rendszer üzemeltetése
- *Győri Hőszolgáltató Kft. (Győrhő):* gázellátás, légkondicionálás, villamosenergia-termelés, kereskedelem, távhőszolgáltatás
- *Győri Városfejlesztési Kft.:* város gazdaságfejlesztési programjának kidolgozása, a program megvalósítása, a lehívható fejlesztési források sikeres felhasználása (a városfejlesztő társasági feladatokat 2013 közepétől a Győr Projekt Kft. látja el).

Az ITS megvalósításában szerepet kapnak még Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának további cégei, intézményei is, úgy mint:

- Győr Megyei Jogú Város Útkezelő Szervezete,
- Rhomer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum,
- Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény,
- Közterület-Felügyelet és Mezei Őrszolgálat – Győr,
- Xantus János Állatkert Közhasznú Nonprofit Kft.,
- PANNON-VÍZ Zrt.,
- Győr-Pér Repülőtér Kft.,
- INNONET Innovációs és Technológiai Központ Kft.,
- MOBILIS Közhasznú Nonprofit Kft
- Esély Győri Rehabilitációs és Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft.

7.3. A településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

A fejlesztések előkészítése során a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat a saját kompetenciájában törekszik az adott terület egység (járások, megyei jogú városok, megye) számára szükséges fejlesztési tevékenységek **összehangolt tervezésére**. A megyei önkormányzat területfejlesztési és területrendezési, valamint vidékfejlesztési és koordinációs feladatait a *Területfejlesztésről és területrendezésről* szóló 1996. évi XXI. törvény (Tftv.) határozza meg.

2012. január 1. napján megszűnt a megyei területfejlesztési tanács. A tanács jogutója a területileg érintett **megyei önkormányzat** lett. Ezzel a megyei önkormányzat feladatkörébe került a települési önkormányzatok, a területi államigazgatási szervek, valamint a civil és szakmai szervezetek irányában fennálló (hazai és nemzetközi) együttműködés irányítása, elősegítése. Továbbá a megyei önkormányzat vette át a kormányzat, az önkormányzatok és a gazdasági szervezetek fejlesztési elképzeléseinek a megye területén belüli összehangolásával járó feladatokat is.

A megyei önkormányzat területfejlesztéshez és koordinációhoz kapcsolódó fontosabb feladatai:

- részt vesz az országos, valamint a megyét érintő ágazati fejlesztési koncepciók és programok kidolgozásában, véleményezésében, nyomon követi azok kidolgozását,
- véleményezi a térségi területfejlesztési koncepciókat és programokat,
- részt vesz a határ menti megyék határon átnyúló nemzetközi fejlesztési programjainak tervezésében, kidolgozásában,
- dönt a hatáskörébe utalt fejlesztési források felhasználásáról, közreműködik a területi operatív programok irányításában, megvalósításuk végrehajtásában,
- a megye gazdaságának és foglalkoztatásának fellendítése érdekében gazdaságfejlesztési, befektetés-ösztönző tevékenységet lát el,
- segíti a települési és térségi önkormányzatok területfejlesztési társulásainak tevékenységét,
- működteti a területi információs rendszert, aminek részeként adatot szolgáltatnak a megyei vagy az alatti területi szinten megvalósuló fejlesztések megalapozásához.

2012. január 1-től új szervezeti formaként megjelent a **megyei területfejlesztési konzultációs fórum**. A 4 tagú fórum fele-fele arányban a megyei közgyűlési és a megyei jogú városi küldöttekből áll össze. A fórum előzetesen állást foglal a megyei közgyűlés területfejlesztési ügyeiben, külön munkaszervezete nincs, titkársági feladatait a Megyei Önkormányzati Hivatal látja el.

Győr a **megye székhelye** és a Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzati Hivatal „otthona”. A város – az eddigiekhez hasonlóan – a jövőben is szoros kapcsolatot kíván fenntartani a megyei önkormányzattal és fejlesztéseit a megyei elképzelésekkel összhangban tervezi megvalósítani.

A megyeszékhely **térségi hatása** nemcsak a kistérségben, hanem a megyében, a megye- és országhatáron túlra is érvényesül, így nagytérségi szervezőközpont szerepe folyamatosan bővül, annak további alakításával elérhető, hogy Győr Közép-Európa fejlődési magterületének egyik alközpontjává váljon.

Győrnek nemcsak a megyével, hanem a **várostérséggel** is szoros a kapcsolata. A város és vonzáskörzetének⁸ viszonyát több dimenzió mentén lehet vizsgálni, és ebből adódóan nehéz pontosan meghatározni térbeli kiterjedését. Ilyen fontosabb dimenziók a térbeli elérhetőség, a munkahelyi vonzáskörzetek, a különböző szolgáltatások (egészségügyi, oktatási, kulturális intézmények), közigazgatási intézmények használatából kirajzolódó településháló, vagy a kereskedelmi szolgáltató területek elkülönüléséből adódó egyedi települési struktúra.

A szoros együttműködést az is bizonyítja, hogy a Településfejlesztési Konceptió és jelen ITS **partnerségi egyeztetése**in nagy számban jelen voltak a városkönyvéki települések és részönkormányzatok képviselői, polgármesterei. Az egyeztetéseken elhangzott kéréseket, javaslatokat az Önkormányzat figyelembe vette a hosszú-, illetve a középtávú célkitűzéseinek meghatározása során. Az egyik legfontosabb feladatként a város és a környező települések közötti közlekedési kapcsolatok további fejlesztése merült fel (elővárosi vasút, buszhálózat átszervezése, útkapcsolatok kiépítése, kerékpárutak építése stb.). Az egyeztetéseken többek között szó esett még közös turisztikai fejlesztésekről, illetve a városkönyvéki települések kistermelői tevékenységeinek lehetőség szerinti támogatásáról városi termelői piac létrehozásával.

A győri kistérség, amely Győr legszorosabban vett várostérségének tekinthető, 2014. április 29-én fogadta el hosszú távú fejlesztési koncepcióját. A koncepció elkészítésében aktívan részt vettek a győri polgármesteri hivatal azon szakemberei, akik a Településfejlesztési Konceptió és az ITS készítését koordinálják. A kistérségi fejlesztési koncepcióba beépültek azok a tapasztalatok, kérések, javaslatok, amelyek az ITS partnerségi egyeztetéseiben elhangzottak. Kijelenthető, hogy Győr város és a kistérség stratégiai dokumentumai összehangoltan, a kölcsönös egymásrautaltság felismerésével és az együttműködés további erősítésének szándékával készültek.

A megyével és a várostérséggel közös fejlesztési lehetőségek (kivonat a „Győri Kistérség Területfejlesztési Koncepciója 2014-2030” c. dokumentumból)

1. A térségi kohéziót szolgáló infrastruktúra fejlesztése

Közlekedésfejlesztés

- Kötőpályás városi-elővárosi közösségi közlekedési rendszer fejlesztése
- Győr nyugati tehermentesítő út megépítése
- Az 1401. sz. út Győrújfalut, Győrzámolyt, Győrladamért és Dunaszeget elkerülő szakasz megépítésének előkészítése
- A 82. sz. főút győri elkerülő szakaszának megvalósítása
- A vasúti teherszállítás Győrön kívülre terelése
- A péri repülőtérhez kapcsolódó közlekedési infrastruktúra fejlesztése
- A vízi közlekedés fejlesztése
- A kerékpárút-hálózat fejlesztése
- A Bolgányi-híd korszerűsítése

⁸ A fejlesztési dokumentumokhoz készült *Megalapozó vizsgálat* 1. melléklete részletesen bemutatja Győr vonzáskörzeteit.

- A fenntartható közlekedéssel kapcsolatos szemléletformálás
- A közösségi autóbusz közlekedés energiahatékony fejlesztése, a rugalmas (igényvezérelt) közösségi közlekedési rendszer bevezetése
- Az egyéni és a közösségi közlekedés közötti kapcsolat javítása

Agglomerációs intézményfejlesztés és területrendezés

- Az intézményfejlesztések térségi szintű összehangolása
- A közösségi terek hálózatának megteremtése, a szakmai, technikai és program lehetőségek összehangolása
- Városi funkciót ellátó intézmények (pl. tanuszoda) létrehozása az arra alkalmas vidéki településeken
- Az e-közigazgatás térségi szintű fejlesztése
- A lakóövezetek, lakótelkek, bérházak fejlesztésének egyeztetése térségi szinten
- Az ipari és szolgáltatási területek és az intézmények fejlesztésének térségi szintű egyeztetése

2. A térségi fejlődést szolgáló gazdaság fejlesztése

Iparfejlesztés

- A győr-gönyői kikötő és a győr-péri repülőtér logisztikai infrastruktúrájának erősítése
- A Győri kistérség ipari parkjainak, iparterületeinek fejlesztése a KKV szektor lehetőségeinek bővítése és a munkahelyteremtés érdekében
- K+F+I fejlesztések a Győri kistérségben
- A megújuló energetikai szektor szerepének fejlesztése
- A munkaerőpiacra való eljutás/átképzés elősegítése prevenciós, életvezetési és képzési programokkal

Mezőgazdasági fejlesztések

- Biogazdálkodási technikák fejlesztése a mezőgazdaságban
- Kistérségi helyi termelők támogatása, termékeinek feldolgozása és helyi termelői piacok létesítése
- Megújuló energia felhasználásával a zöldségtermesztés minőségi fejlesztése

Turisztikai fejlesztések

- Ökoturisztikai, kulturális és gasztronómiai kitörési pontok azonosítása és közös fejlesztése
- A vízi közlekedés fejlesztése Győrött és térségében
- Turisztikai célú kerékpárút-hálózat és hozzá kapcsolódó infrastrukturális elemek fejlesztése
- A wellness-, a sport- és egészségturizmus fejlesztése
- Falusi turizmus fejlesztése
- A világörökség várományos római limes Győri kistérséget érintő szakasznak fejlesztése
- Minőségi és mennyiségi szálláshelyfejlesztés
- A térségen belüli és kívüli marketing erősítése

3. Az élhető környezet harmonikus fejlesztése

Egészségügyi és szociális fejlesztések

- Bölcsődei férőhelyek számának növelése
- Az egészségügyi ellátás fejlesztése, különösen a várostól távolabb eső településeken
- Egészségügyi szűrések térségi szervezése, mozgó szűrőállomásokkal
- Civil szervezetek bevonásával a szociális ellátás térségi szervezése
- Idősek otthonának építése a kistérség arra alkalmas településein
- A nonprofit szféra foglalkoztató szerepének erősítése

Nevelési és oktatásügyi fejlesztések

- A köznevelési infrastruktúra fejlesztése, korszerűsítése

- Pedagógusok továbbképzéseinek támogatása
- Gyermek idegen nyelvű képzésének fejlesztése

Közbiztonság, katasztrófavédelem növelése

- Térfigyelő kamerarendszer kiépítése, bővítése
- Polgárőr egyesületek, önkéntes tűzoltó egyesületek támogatása

Közösségfejlesztés

- Kulturális, sport stb. területen működő civil szervezetek fejlesztése, hálózatosodásának támogatása
- Hagyományőrző tevékenységek (pl. néptánc, néprajz, népzene) támogatása
- Kistérségi identitástudat növelése
- Határon átnyúló együttműködések erősítése

A természeti környezet védelme, fejlesztése

- A Duna ágak rehabilitációja, a Rába és Marcal program végrehajtása
- Szigetköz vízpótlásának megoldása
- A bel- és csapadékvíz elvezetési rendszerek fejlesztése
- A kistérség természeti környezetének védelme

Győr számára fontos a települések közötti folyamatos kommunikáció fenntartása, a fejlesztési irányok összehangolása, a lehetőségekhez mérten akár közös projektek kidolgozása. Az Önkormányzat tagja az Arrabona EGTC-nek és a Szigetköz – Felső-Duna mente Térségi Fejlesztési Tanácsnak is, amely szervezetek a járás-, megye- és országhatáron túli térségi együttműködésekre is lehetőséget nyújtanak.

Az önkormányzat az **egyes magánszereplőkkel, érdekképviselői szervekkel** is megvitatta a célokat és a városfejlesztési feladatokba való bevonásukról a koncepcióban megfogalmazott elvek alapján folyamatosan egyeztetett velük. Az együttműködésben kiemelt szerepe van a különböző szakmai kamaráknak, amelyekkel összefogják az ágazati szereplőket és képviselik érdekeiket a város irányában is.

7.4. Az Önkormányzat településfejlesztési intézményrendszerének értékelése

Győr Megyei Jogú Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája (IVS) megvalósításának legfontosabb önkormányzati szereplője a 2007-2013-as időszakban a Stratégiai Csoport volt, mely 2011-ig a Polgármesteri Hivatal Stratégiai-Városfejlesztési Osztálya alá, majd a hivatali átalakítások után a Településfejlesztési Főosztály Városfejlesztési Osztálya alá tartozott. A Stratégiai Csoport részt vett a város területét érintő stratégiák kidolgozásában, együttműködött megyei és regionális területfejlesztési szervezetekkel, ellátta az általa kezelt pályázatok koordinálásának, megírásának és menedzselésének feladatát. Győr Megyei Jogú Önkormányzata az ITS készítés időpontjáig mintegy 10 milliárd forint európai uniós támogatást nyert el a 2007-2013-as időszakban, amelynek döntő részét – a szakmailag illetékes hivatali társosztályok közreműködésével – a Stratégiai Csoport készítette elő és bonyolította le.

2007-ben a Csoport 3 főből (1 fő településmérnök és 2 fő közigazdász) állt. 2010-ben bővült a Csoport 5 főre. 3 fő közigazdász, 1 fő településmérnök (későbbiekben 1 fő nemzetközi kapcsolatok szakértő) és 1 fő jogász látta el a pályázatírással és projektmenedzsmenttel kapcsolatos feladatokat.

A Hivatal Pályázatkezelési Szabályzata 2011-ben készült el.

Európai uniós pályázatok kezelésével a Településfejlesztési Főosztályon kívül a Humán Főosztály és a Városmarketing, Kulturális és Sport Főosztály foglalkozott. Emellett az önkormányzati intézmények

közül számos oktatási-, kulturális-, közművelődési-, egészségügyi- és szociális intézményhez, valamint a Győri Többcélú Kistérségi Társulás Munkaszervezetéhez is köthető pályázati projektmenedzsment tevékenység.

A városrehabilitációs beavatkozások végrehajtásához az IVS készítésekor a megyei jogú városokkal szemben elvárás volt, hogy városfejlesztő társaságot hozzanak létre. Erre a feladatra az Önkormányzat a Győri Fejlesztési Pólus Szolgáltató Kft.-t jelölte ki, mely 2008-tól Győri Városfejlesztési Kft. néven folytatta tovább a tevékenységét; a várost érintő fejlesztési programokban történő koordinációs, menedzsment feladatokat és az önkormányzati egyes, főként városrehabilitációs témájú uniós projektek általános projektmenedzsment és adminisztrációs feladatainak ellátását. A társaság 4 fő közgazdasági-pénzügyi, 2 fő műszaki, 1 fő jogi és 1 fő nemzetközi kapcsolatok szakértő végzettségű munkatársaival közreműködött többek között a „Győr Megyei Jogú Város közösségi autóbusz-közlekedésének átalakítása”, a „Mobilis”, a „Győr, Széchenyi tér és környezetének funkcióbővítő fejlesztése” és a „Szociális városrehabilitáció Győr-Újváros területén” c. projektek előkészítésében és megvalósításában. Az Önkormányzat Közgyűlése 2010 nyarán hozott döntést arról, hogy a győri közszolgáltató cégeket – az INSZOL Győri Vagyongazdálkodó és Szolgáltató Zrt.-t, a GYÓRHÓ Győri Hőszolgáltató Kft.-t, a Győri Kommunális Szolgáltató Kft.-t, valamint a Győri Városfejlesztési Kft.-t – 2010. szeptember 30-i határidővel a GYŐR-SZOL Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodási Zrt.-be beolvassza. Az újvárosi városrehabilitációs témájú uniós projekt projektmenedzsmentje így a GYŐR-SZOL Zrt.-hez került.

Győr Megyei Jogú Város Közgyűlése a 127/2013. (V. 31.) határozatával a Győr Projekt Kft.-t jelölte ki Győr város közigazgatási területén a településfejlesztési feladatok, különösen a közgyűlési döntéssel kijelölt városrehabilitációs akcióterületek teljes körű fejlesztéséhez kapcsolódó feladatok ellátására. Emellett a 2017-es Nyári Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál megrendezéséhez kapcsolódó fejlesztési, bonyolítói feladatokért, a Belváros funkcióbővítő fejlesztésért, valamint az új Győr Aréna létesítéséért és a meglévő Magvassy sportcsarnok bővítéséért is felel a cég, mely 2013-ban 1 fő okleveles mélyépítő üzemtechnikus, 1 fő közlekedésmérnök-logisztikus és közgazdász szakmérnök, 1 fő közgazdász, 1 fő műszaki menedzser és ingatlangazdálkodási szakértő, valamint 1 fő szociális munkás munkatárssal látta el a feladatait. Jelenleg 6 fő állandó munkatársat foglalkoztat társaság.

A 2007-2013-as időszakban egy jól működő, hatékony, gyorsan reagáló projektmenedzsment szervezetet sikerült létrehozni az önkormányzati projektek kivitelezésére, így a 2014-2020-as fejlesztési elképzelések megvalósításához szükséges kapacitások az Önkormányzatnál, annak intézményeinél és gazdasági társaságainál már rendelkezésre állnak, a létszámbővítés nem indokolt.

7.5. Monitoring rendszer kialakítása

7.5.1. A monitoring rendszer feladata és módszertana

A monitoring folyamatos adatgyűjtés annak érdekében, hogy a management információkhoz jusson egy adott tevékenység előrehaladásával kapcsolatban, és szüksége esetén befolyásolhassa menetét.

Az integrált településfejlesztési stratégia ágazati és területi megközelítésben, horizontális szempontokat is figyelembe véve fogalmazza meg a város és egyes részeinek jövőképét, fejlesztési irányait. A stratégia megvalósítása alapvetően a benne foglalt célok elérését, illetve az azokhoz vezető út kijelölését jelenti. Mindezek mellett szükséges a célrendszerben meghatározott feladatok teljesülését folyamatosan nyomon követni, és a megvalósítás eredményeiből adódó tapasztalatokat, visszacsatolásokat az aktuális programok megvalósításakor, majd az ITS felülvizsgálatokkor szem előtt

tartani. Ennek a nyomon követésnek az eszköze egy jól működő monitoring rendszer, amely alapvetően a prioritások és programok megvalósulását mérő mutatókat (indikátorok) és azok rendszeres frissítését jelenti. A monitoring működéséhez először az alapadatokat, kiindulási értékeket tartalmazó adatbázis felépítése szükséges. A stratégia – az integrált szemléletmódból adódóan – nem csak a projektszintre, hanem az ágazati célokat is figyelembe véve a nagyobb léptékű összefüggésekre is koncentrál, ezért a mérés alapja nem kizárólag a projektek megvalósulása, hanem az egyes célok teljesülése. A mérés tehát függ a program típusától, megvalósíthatóságának időtartamától, illetve attól, hogy milyen célok teljesülését szolgálja. Az új adatokat célszerű évente összegyűjteni. Mindezek függvényében tehát a stratégia elfogadását követő első évben csak egyszerűsített monitoring működhet, amelynek alapvető célja az évenkénti adatszolgáltatási rendszer kiépítése.

A monitoring rendszerrel szemben támasztott követelmények:

A monitoring rendszer hatékony működésének egyik alapfeltétele a szakmailag megalapozott indikátorkészlet meghatározása. Az ITS esetében három fő indikátortípus került meghatározásra:

1. **Output indikátorok:** Fizikai output vagy termék.
2. **Eredmény indikátorok:** A projektből származó közvetlen előnyök a kedvezményezettek számára.
3. **Hatás indikátorok:** A projekt hosszabb távú hatásai.

7.5.2. A monitoring rendszer működtetési mechanizmusai

A monitoring tevékenység alapvetően az Önkormányzat belső feladata, és a végrehajtásért felelős szervezeti egység (Polgármesteri Hivatal Településfejlesztési Főosztály) felelősségi körébe tartozik. A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 5. pontjában meghatározottak alapján a stratégia készítése során – a kormányrendelet 1. mellékletében meghatározott tartalmi követelmények alapján – készült megalapozó vizsgálatokat szükség szerint aktualizálni kell. A stratégia végrehajtásáról szóló beszámolórol a helyi önkormányzat képviselőtestülete évente dönt. A kormányrendelet előírja a stratégia legalább négyévente történő ellenőrzését is, amely során az önkormányzat dönt arról, hogy továbbra is változatlan tartalommal alkalmazza, módosítja, vagy új dokumentumot készít. Az időközi értékelésből származó javaslatok beépülhetnek az aktuális programok végrehajtásába.

A stratégia monitoring feladatai és működési mechanizmusai, a végrehajtáshoz szükséges kapacitások meghatározása nem választható el az EU támogatások végrehajtási rendszerétől. Ezért a monitoring és értékelési rendszer csak akkor állítható össze véglegesen, ha már ismert az EU és hazai tervezési dokumentumokból levezethető, kötelező indikátorok rendszere (vagyis elfogadásra kerülnek a végleges Operatív Programok), illetve a stratégiában megfogalmazott projektek műszaki és tartalmi előkészítettsége eljut abba a fázisba, hogy a hozzájuk kapcsolódó eredmények, hatások és outputok pontosan azonosíthatók és számszerűsíthetők legyenek.

Amíg a fent leírt feltételek nem teljesülnek, addig elsősorban az alapelvek tisztázására és a főbb monitoringmutatók – javaslati szintű – meghatározására kerülhet sor a dokumentum készítése során rendelkezésre álló európai uniós dokumentumok (jogszabályok és útmutatók) figyelembevételével:

- Az Európai Parlament és a Tanács 1304/2013/EU RENDELETE az Európai Regionális Fejlesztési Alapról (ERFA)
- Az Európai Parlament és a Tanács 1301/2013/EU RENDELETE az Európai Szociális Alapról (ESZA)
- The Programming Period 2014-2020 – Guidance Document on Monitoring and Evaluation – European Regional Development Fund and Cohesion Fund – Concepts and Recommendations
- Regionális Operatív Programok indikátor definíciós lapjai

7.1. táblázat: A hosszú távú célok és az ITS középtávú célrendszerének teljesülését mérő javasolt indikátorok

TÉMA TERÜLET	HOSSZÚ TÁVÚ ÁTFOGÓ CÉL	HOSSZÚ TÁVÚ RÉSZCÉLOK	KÖZÉPTÁVÚ CÉL	Indikátor*	Tervezett változás	Indikátor típusa	Mérték-egység	Mérés módja	Mérés gyakorisága
1. TÁRSADALOM	<i>Győr már meglévő regionális szerepét tovább erősítve váljon határon átnyúló szellemi központtá, az oktatás, a kultúra és a sport kiemelkedő minőségére, értékteremtő hatásaira építve. A helyi társadalom – országos összehasonlításban is – legyen kiemelkedően aktív és egészséges, a városon belüli társadalmi különbségek maradjanak fenntartható és kezelhető mértékűek.</i>	• Szolidáris és befogadó társadalom • Demokratikus helyi kormányzás • Egészséges társadalom • Kulturált társadalom	1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése	Támogatott gyermekgondozási és oktatási intézmények kapacitása	növekszik	eredmény	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
				A győri felsőoktatásban oklevelet szerzett személyek száma	növekszik	eredmény	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
				Kulturális intézmények látogatottsága	növekszik	eredmény	%	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
			1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések	A rendszeresen sportoló lakosság részaránya	növekszik	eredmény	%	kedvezményezettek/ győri sportegyesületek/ közvélemény-kutatás	évente
				Sportolási célú rendezett területek nagysága	növekszik	eredmény	m ²	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
			1.3. Egészséges, szolidáris és aktív társadalom megerősítése	Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	növekszik	eredmény	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
				Támogatott civil szervezetek száma	növekszik	kimeneti	db	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
				Szociális partnerek vagy nem kormányzati szervezetek (NGO-k) által részben vagy teljesen végrehajtott projektek száma	növekszik	eredmény	db	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
2. GAZDASÁG	<i>A hazai vidéki nagyvárosok átlagát meghaladó ütemben növekedjen a Győrben működő gazdasági szereplők által megtermelt hozzáadott érték, ezzel párhuzamosan erősödjön a gazdaság iparági diverzifikációja és erősödjön a gazdasági szereplők kapcsolatainak rendszere.</i>	• Korszerű, hatékony ipar • Több lábon álló (diverzifikált gazdaság) • Gazdaságfejlesztés támogatása „soft” programokkal	2.1. Gazdasági területek fejlesztése	Az egy adófizetőre jutó személyi jövedelemadót-alapot képező jövedelem	növekszik	eredmény	Ft	KSH	évente
				A foglalkoztatás növekedése a támogatott vállalkozásoknál	növekszik	eredmény	teljesmunkaidő-egyenérték személy	KSH/ Munkaügyi Központ/ Kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
				Foglalkoztatottak száma (15-64 éves) a közszféra adatai nélkül	növekszik	eredmény	ezer fő	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
			2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken látogatások várható számának növekedése	növekszik	eredmény	látogatás/év	KSH kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
				Kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma (külföld+belföld)	növekszik	eredmény	db	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
			2.3. Kereskedelemi-logisztikai fejlesztések	Támogatásban részesülő vállalkozások száma	növekszik	eredmény	vállalkozás	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
				KKV-k által előállított bruttó hozzáadott érték növekedése	növekszik	hatás	mrd Ft	KSH	évente
			2.4. Gazdaságfejlesztés támogatása „soft” programokkal	K+F+I területén a felsőoktatási intézményekkel együttműködő vállalkozások száma	növekszik	eredmény	vállalkozás	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
				A programokba bevont személyek száma	növekszik	kimeneti	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
				A program elhagyása után hat hónapon belül foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást - levő résztvevők	növekszik	hatás	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás/ Munkaügyi Központ	évente
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.1. Épített környezet	• Policentrikus város • Városrehabilitáció folytatása • Minőségi lakókörnyezet megteremtése	3.1.1. Közterületek rehabilitációja	A fejlesztés nyomán újonnan kialakított közösségi szolgáltatások száma a projektek által érintett területeken	növekszik	eredmény	db	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
				Városi környezetben létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	növekszik	eredmény	m ²	GyMJV /kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
				A közösségi, szabadidős közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való lakossági elégedettség	növekszik	eredmény	%	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
			3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás	Városi környezetben épített vagy helyreállított köz- vagy kereskedelmi épületek	növekszik	kimeneti	m ²	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
				Szociális városrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	növekszik	eredmény	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
				Helyreállított lakóegységek száma városi területeken	növekszik	kimeneti	lakóegység	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente

				3.1.3. Műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságának minősülő támogatott helyszíneken látogatások várható számának növekedése	növekszik	eredmény	látogatás/év	KSH kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
					Elégedettség a települési környezet minőségével	növekedés	eredmény	pontérték (0-10)	közvélemény-kutatás	4 évente
				3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése	A fejlesztések hatására újonnan letelepedett lakosok száma	növekszik	hatás	fő	KSH	évente
					Szegregált körülmények között élők száma	csökken	eredmény	fő	KSH	4 évente
3. ÉPÍTETT ÉS TERMÉSZETI KÖRNYEZET	3.2. Természeti környezet	A város őrizz meg és tartsa kiváló állapotban különleges természeti környezetét, kiemelt figyelmet fordítson folyóvizeire és a vízpartokra. Folyamatosan újítsa meg zöldfelületeit, növelje azok funkcionális értékét és atraktivitását. A környezeti ártalmakat minimálisra szorítsa vissza, kiegyensúlyozott környezeti állapotokat tartson fenn.	• Zöldfelületek fejlesztése • Vízpartok revitalizációja • A környezet védelme	3.2.1. Zöldfelületek megóvása, megújítása, funkcióbővítő fejlesztése	A zöldfelületek minőségével elégedett lakosság arányának növekedése	növekedés	hatás	%	közvélemény-kutatás	4 évente
					Belterületi gondozott zöldterületek nagysága	növekszik	eredmény	m ²	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
				3.2.2. Vízpartok revitalizációja	Vízpart mentén kialakított közösségi zöldterületek nagysága	növekszik	eredmény	m ²	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
	3.3. Műszaki infrastruktúra	A városi közlekedés minőségének és hozzáférhetőségének folyamatos javítása mellett jelentősen csökkenjen az ezek működtetéséhez felhasznált energia mennyisége, és azon belül növekedjen a megújuló energiaforrások részaránya. A város biztosítsa a megfelelő minőségű és mennyiségű lakhatási lehetőséget, valamint a teljes körű közműellátást.	• Környezetbarát közlekedés • Teljes körű közműellátás	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése	Az újraépített vagy felújított közutak teljes hossza	növekszik	kimeneti	%	Útkezelő Szervezet nyilvántartása	4 évente
					Közlekedési balesetek számának csökkenése	csökken	eredmény	db	KSH – baleseti adatok	évente
				3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között	Napi utazások esetén fő közlekedési eszközként gyalogos, kerékpáros vagy közösségi közlekedési módot választók részaránya	növekszik	eredmény	%	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
					Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	növekszik	kimeneti	km	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
				3.3.3. Közösségi közlekedés fejlesztése	A közösségi közlekedés fejlesztésével közvetlenül érintett utasszám	növekszik	eredmény	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
					A fejlesztett közösségi viszonylatokon elért utazási idő megtakarítás	csökken	eredmény	óra	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
				3.3.4. Parkolási problémák enyhítése	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	növekszik	kimeneti	db	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
					A belvárosi peremparkoló-hálózat (mélygarázsok, parkolóházak, parkolólemezek) kapacitásának növelése	növekszik	eredmény	%	kedvezményezett adatszolgáltatás GYŐR-SZOL Zrt.	évente
				3.3.5. Közműfejlesztés	A jobb szennyvízkezelési szolgáltatásban részesülő lakosság növekedése	növekszik	eredmény	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
					Árvízvédelmi intézkedéseket élvező lakosság	növekszik	eredmény	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
					Bel- és csapadékvízvédelmi létesítmények hossza	növekszik	kimeneti	m	kedvezményezett adatszolgáltatás	

TÉMA TERÜLET	HOSSZÚ TÁVÚ ÁTFOGÓ CÉL	HOSSZÚ TÁVÚ RÉSZCÉLOK	KÖZÉPTÁVÚ CÉL	Indikátor	Tervezett változás	Indikátor típusa	Mérték-egység	Mérés módja	Mérés gyakorisága
4. ENERGIAHATÉKONYSÁG	A város területfelhasználási politikáját az energiahatékonyság figyelembevételével alakítsa. Energiaellátásának biztosítására egyre növekvő arányban használjon megújuló energiaforrásokat. Kiemelten vegye figyelembe az energiahatékonyság szempontját az építés, a felújítás, valamint a városüzemeltetés területén. Győr váljon az energiahatékony városüzemeltetés („smart city”) hazai jó példájává.	- Energiatakarékos területfelhasználás - Megújuló energiaforrások részarányának növelése - Energiahatékony építés - Energiahatékony városüzemeltetés (smart city)	4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása	Új funkciókkal ellátott területek nagysága	növekszik	eredmény	ha	kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
				Létrehozott munkahelyek száma	növekszik	eredmény	db	kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
			4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések	A középületek éves elsődleges energiafogyasztásának csökkenése	csökken	eredmény	kWh/év	GyMJV/ kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
				Primer energia felhasználás	növekszik	eredmény	PJ	kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
			4.3. Szemléletformáló tevékenységek	A hatékony energiafelhasználásra irányuló programokon résztvevők száma	növekszik	eredmény	személy	kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
				A szemléletformáló tevékenységekben együttműködő szervezetek száma	növekszik	eredmény	szervezet	kedvezményezetti adatszolgáltatás	évente
				Integrált városfejlesztési stratégiákat alkalmazó területeken élő lakosság	növekszik	kimeneti	fő	kedvezményezetti adatszolgáltatás	4 évente

7.2. táblázat: A horizontális célokhoz kapcsolódó speciális indikátorok

HORIZONTÁLIS CÉL		Indikátor	Tervezett változás	Indikátor típusa	Mértékegység	Mérés módja	Mérés gyakorisága
Esélyegyenlőség biztosítása		Fogyatékossgal élő résztvevők*, akik a program elhagyásának időpontjában munkát keresnek, oktatásban/képzésben vesznek részt, képesítést szereznek, foglalkoztatásban – beleértve az önfoglalkoztatást - vannak	növekedés	eredmény	fő	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
		A nők foglalkoztatásban való fenntartható részvételét és érvényesülési lehetőségét fokozó projektek száma	növekedés	kimeneti	db	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
Fenntartható fejlődés	Társadalom	Születéskor várható élettartam	növekedés	hatás	év	KSH	évente
	Gazdaság	Iparüzési adó növekmény	növekedés	eredmény	mrd Ft	kedvezményezett adatszolgáltatás	évente
	Környezet	Üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	csökkenés	eredmény	tonna CO2-egyenérték	jogszabály alapján történő számítás	évente

*"Résztvevők" azon személyek, akiknek közvetlenül kedvez az ESZA beavatkozás, azonosíthatók, jellemzőik lekérdezhetők, és akik számára egyedi kiadásokat különítenek el. Más személyek nem minősülnek résztvevőknek. Valamennyi adatot nemek szerinti bontásban kell megadni. (1304/2013/EU (ESZA) rendelet 1. melléklet – 1. pont)

8. MELLÉKLETEK

1. MELLÉKLET

Az EU 2014-2020 közötti időszakra meghatározott 11 Tematikus Célkitűzése és az ITS célrendszerének kapcsolata

AZ ITS 2014-2020 KÖZÖTTI IDŐSZAK CÉLKITŰZÉSEI		AZ EU 2014-2020 KÖZÖTTI IDŐSZAK 11 TEMATIKUS CÉLTERÜLETE										
TÉMA TERÜLET	KÖZÉPTÁVÚ CÉL	1. A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció megerősítése	2. Az IKT-hoz való hozzáférés elősegítése és a technológiák használatának és minőségének fokozása	3. A KKV-k versenyképességének fokozása	4. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban	5. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatok megelőzésének és kezelésének elősegítése	6. Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának elősegítése	7. A fenntartható közlekedés elősegítése és a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrák előtti akadályok elhárítása	8. A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	9. A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem	10. Beruházás az oktatásba, készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba	11. Az intézményi kapacitások és a közigazgatás hatékonyságának fokozása
1. Társadalom	1.1. Intézményi Infrastruktúra fejlesztése	xxx	xxx		xx				xxx	x	xxx	xxx
	1.2. Sportterületek fejlesztése, szabadidő-rekreációs célú fejlesztések		x						x	xx	xx	
	1.3. Egészséges, szolidaris és aktív társadalom megerősítése		xx						x	xxx		xxx
2. Gazdaság	2.1. Gazdasági területek fejlesztése	xxx	xxx	x	xx	xx	xx	x	xxx		x	
	2.2. Idegenforgalmi célú fejlesztések			xx		x			xx			
	2.3. Kereskedelemi-logisztikai fejlesztések		x	xxx	x				xx			
	2.4. Gazdaságfejlesztés támogatása „soft” programokkal	xx	xx	xxx				xxx				
3. Épített és természeti környezet	3.1. Épített környezet	3.1.1. Közterületek rehabilitációja				xx				xx		
		3.1.2. Tömbrehabilitáció, tömbfeltárás				x				xx		
		3.1.3. Műemléki területek megóvása, értéktörző megújítása			x		xx			x		
		3.1.4. Lakóterületi fejlesztések, új lakóterületek kijelölése			xx					xxx		
	3.2. Természeti környezet	3.2.1. Zöldfelületek megújítása, a meglévők megóvása, funkcióbővítő fejlesztése				xxx	xxx					
		3.2.2. Vízpartok revitalizációja				xxx	xxx					
	3.3. Műszaki infrastruktúra	3.3.1. Városi úthálózat fejlesztése			xxx			xxx				
		3.3.2. Kerékpárút és gyalogos kapcsolatok fejlesztése a városrészek között			xxx			xxx				
		3.3.3. Községi közlekedés fejlesztése			xxx			xxx	xx			
		3.3.4. Parkolási problémák enyhítése			xxx			xxx				
		3.3.5. Közműfejlesztés				xxx	xxx					
4. Energiahatékonyság	4.1. Barnamezős területek hasznosítása, funkcióváltása	x	x	x	xxx	x	xx					
	4.2. Hatékony energiafelhasználásra irányuló fejlesztések	xx	xx	xx	xxx	xxx	xxx			x		xx
	4.3. Szemléletformáló tevékenységek		x		xxx	xxx	xxx	x		x		

Jelmagyarázat: x – gyenge kapcsolat; xx – közepes kapcsolat; xxx – erős kapcsolat

2. MELLÉKLET

Az EU 2014-2020 közötti időszak beruházási prioritásai és az ITS fejlesztési beavatkozásai közötti kapcsolat

TEMATIKUS CÉLTERÜLETEK ÉS BERUHÁZÁSI PRIORITÁSOK		Tervezhető alap	Várható támogatási keret	Az ITS kapcsolódó fejlesztési beavatkozásai
1. A kutatás, a technológia fejlesztés és az innováció megerősítése				
1.1	A kutatási és innovációs infrastruktúra (K+I) és ennek kiválóságának a fejlesztésére irányuló kapacitás megerősítése és különösen az európai érdekeltségű kompetenciaközpontok támogatása	ERFA	GINOP	• új gazdasági-szolgáltató területek kijelölése • ipari parkok fejlesztése, kialakítása a város több pontján (prioritás: Győri Nemzeti Ipari Park Fejlesztése) • meglévő gazdasági területek fejlesztése (pl: AUDI gyár fejlesztése) • Célirányos intézményfejlesztések: Járműipari regionális innovációs és technológiai tudáscentrum, és kapcsolódó technológiai park létrehozása • Innovatív mikro- és kisvállalkozások tartós fejlődését elősegítő üzleti környezet és a tudásközpontokhoz kapcsolódó inkubációs tevékenység • K+F+I tevékenységek, kísérleti fejlesztések előmozdítása, start-up és spin-off vállalkozások támogatása, • A munkaerőpiacra való eljutás elősegítése, és a kapcsolódó „soft” programok • Együttműködés a felsőoktatási intézményekkel (K+F+I és képzés terén egyaránt) • KKV fejlesztések elősegítése, induló vállalkozások ösztönzése • kreatív iparágak támogatása, közös termékfejlesztési tevékenységek ösztönzése
1.2	A vállalatok K+I beruházásainak, a vállalkozások és K+F központok és felsőoktatási intézmények egymás közötti kapcsolatainak és szinergiáinak kialakításának támogatása, különösen a termék- és szolgáltatásfejlesztés elősegítése, technológiaátadás, szociális innováció és közszolgálati alkalmazások, keresletélénkítés, hálózatépítés, klaszterek és nyílt innováció intelligens specializáció által	ERFA	GINOP	
1.3	A technológiai és alkalmazott kutatás, kísérleti programok, korai termékhitelítési intézkedések, az alaptermotechnológiák fejlett gyártási kapacitásának és az első gyártás támogatása, az általános célú technológiák terjesztése	ERFA	GINOP	
1.4	A kutatás, a technológiai fejlődés és az innováció ösztönzése posztgraduális képzések kidolgozása, kutató képzési programok, valamint a felsőoktatási intézmények, kutató- és technológiai központok és vállalkozások közötti hálózatépítő tevékenységek és partnerségek révén	ESZA	GINOP	
2. Az IKT-hoz való hozzáférés elősegítése és e technológiák használatának és minőségének fokozása				
2.1	A szélessáv-kiépítés kiterjesztése és nagy sebességű hálózatok kiépítése, továbbá feltörekvő technológiák és hálózatok támogatása a digitális gazdaság érdekében	ERFA	GINOP	• városi szolgáltatások intelligens rendszerbe szervezése • a lakosság hozzáférési lehetőségének javítása • informatikai szolgáltatások fejlesztése (internet sáv szélesség, honlap kezelhetősége, dokumentumokhoz való hozzáférés javítása) • a város gazdasági – innovációs kohézióját elősegítő hálózatfejlesztési tevékenységek • innovációs tanácsadási rendszer működtetése
2.2	Az IKT-termékek és szolgáltatások, az e-kereskedelem továbbfejlesztése és az IKT iránti kereslet fokozása	ERFA	GINOP	
2.3	Az e-kormányzás, az e-tanulás, az e-befogadás, e-kultúra és az e-egészségügy IKT-alkalmazásainak megerősítése	ERFA	GINOP	
2.4	Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés elősegítése és a technológiák használatának és minőségének fokozása a digitális jártasság és az e-tanulás fejlesztése, valamint a digitális társadalmi befogadással, a digitális jártassággal és a megfelelő vállalkozói készséggel kapcsolatos beruházások révén	ESZA	GINOP	
3. A KKV-k versenyképességének fokozása				
3.1	A vállalkozói szellem előmozdítása, különösen az új ötletek gazdasági hasznosításának megkönnyítésével, valamint új cégek alapításának ösztönzésével, beleértve az üzleti inkubációt	ERFA	GINOP	• az innováció, kreativitás, megújulási képesség szemléletének, fontosságának terjesztése a városban • képzés és kompetenciafejlesztés a versenyképesebb munkaerő-állományért • térségi innovációs szolgáltató rendszer kidolgozása és működtetése • a munkaerőpiacra való eljutás/átképzés elősegítését szolgáló prevenciók,
3.2	KKV-k számára új vállalati modell kidolgozása és megvalósítása, elsősorban a nemzetközivé válás céljával	ERFA	GINOP	

3.3	A termék- és szolgáltatásfejlesztésre irányuló korszerű kapacitások támogatása, létrehozása	ERFA	GINOP	- életvezetési és képzési programok - kreatív iparágak támogatása, közös termékfejlesztési tevékenységek ösztönzése - KKV fejlesztések elősegítése, együttműködések ösztönzése (városi – térségi és nemzetközi szintű kapcsolatépítés, K+F+I, felsőoktatás) - magasabb minőségű üzleti infrastruktúra megteremtése
3.4	A KKV-k kapacitásainak támogatása a növekedés és innováció érdekében	ERFA	GINOP	
3.5	A kis- és középvállalkozások versenyképességének növelése a vállalkozások és munkavállalók alkalmazkodóképességének elősegítése és a humántőke-beruházások növelése révén	ESZA	GINOP	
4. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés támogatása minden ágazatban				
4.1	Megújuló energiaforrások gyártásának és forgalmazásának támogatása	ERFA, KA	GINOP, TOP, KEHOP	- intelligens városüzemeltetés (Smart City Győr program) - intelligens energia-elosztó hálózat kiépítése - városi szolgáltatások intelligens rendszerbe szervezése - energiahatékony városi közlekedés kialakítása (útfejlesztések – távolság lerövidülésével csökken a környezeti terhelés, közösségi közlekedés fejlesztése – buszállomány korszerűsítése; gyalogos és kerékpáros vonalas létesítmények fejlesztése, kapcsolódás az országos és nemzetközi kerékpárút hálózathoz) - kompakt város elvének érvényesítése a stratégia megvalósításakor - terület és termőföld védelme, takarékos gazdálkodás (barnamezős területek átalakulását ösztönző programok) - technológiai korszerűsítések (pl. Szeszgyár hulladék hő hasznosítása) - intézmények szemléletformáló jelentőségű, energiatakarékossági prioritású felújítása - épületenergetikai fejlesztések Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának közintézményeiben - lakóépületek felújításának folytatása, megújuló energiák használatának ösztönzése (tájékoztatási rendszer, támogatási lehetőségek megfelelő kommunikálása) - megújuló energiák részarányának növelése (nap, szél, bio-gáz, geotermikus energia) - megújuló energiagyártáshoz kapcsolódó K+F+I tevékenységek ösztönzése, képzési rendszer - Fenntartható városi energiastratégia és energetikai akcióterv (SEAP) készítése
4.2	A vállalkozásokban az energiahatékonyság és a megújuló energia használatának elősegítése	ERFA, KA	GINOP, TOP, KEHOP	
4.3	Az infrastrukturális létesítményekben, beleértve a közcélú épületeket és a lakásépítési ágazatban az energiahatékonyság és a megújuló energia támogatása	ERFA, KA	GINOP, TOP, KEHOP	
4.4	Alacsony és közepes feszültségű intelligens elosztórendszerek fejlesztése és megvalósítása	ERFA, KA	TOP, KEHOP	
4.5	Minden típusú területi egységben, különösen a városokban alacsony szén-dioxid-kibocsátású fejlesztési stratégiák támogatása, beleértve a fenntartható városi mobilitás előmozdítását és a releváns adaptációs intézkedések negatív hatásainak enyhítését	ERFA, KA	TOP, KEHOP, IKOP	
4.6	Alacsony szén-dioxid-termelésű technológiák kutatásának, innovációjának és átvételének előmozdítása	ERFA	GINOP, TOP, KEHOP	
4.7	Magas hatékonyságú hő- és áramtermelés alkalmazásának előmozdítása a hasznos hő keresleten alapulva	ERFA	TOP, KEHOP	
4.8	A kis szén-dioxid-kibocsátású, az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes, erőforrás-hatékony és környezeti szempontból fenntartható gazdaságra való áttérés támogatása az oktatási és képzési rendszerek reformja, a készségek és képesítések munkaerőpiaci igényekhez való igazítása, a munkavállalók képzési szintjének emelése, valamint a környezettel és energiával foglalkozó ágazatokban történő munkahelyteremtés révén	ESZA	TOP, KEHOP	
5. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatok megelőzésének és kezelésének elősegítése				
5.1	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra irányuló célzott beruházás támogatása	ERFA, KA	TOP, KEHOP	- árvízvédelmi biztonság fokozása - folyók és álló vizek meder és partrendezése - belvíz elleni védekezés - csapadék-elvezetési rendszer fejlesztése - közterület-fejlesztésekhez kapcsolódó csapadékvíz elvezetés és kezelés - mikroklimatikus hatások biztosítása a városi zöldfelületi rendszer és a vízpartok fejlesztésén keresztül
5.2	Egyedi kockázatok kezelésére, a katasztrófákkal szembeni ellenállóképeség biztosítására és katasztrófavédelmi rendszerek kifejlesztésére irányuló beruházások elősegítése	ERFA, KA	TOP, KEHOP	
6. Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának elősegítése				
6.1	A hulladékgazdálkodási ágazat jelentős beruházási szükségletének kielégítése az Unió környezetvédelmi vívmányai követelményeinek teljesítése érdekében	ERFA, KA	GINOP, TOP, KEHOP	- hulladékgazdálkodás és hasznosításra irányuló fejlesztések (szelektív hulladékgyűjtési rendszer fejlesztése) - technológiai korszerűsítés – szennyezőanyag kibocsátás csökkentése - integrált vízgazdálkodási rendszer, vízbázisok védelmét szem előtt tartó fejlesztések - természetvédelmi prioritású fejlesztések (pl. Botlói-füzes, bácsai legelő)
6.2	A vízgazdálkodási ágazat jelentős beruházási igényeinek kielégítése az Unió környezetvédelmi vívmányai követelményeinek teljesítése érdekében	ERFA, KA	TOP, KEHOP	
6.3	A kulturális és természeti örökség védelme, elősegítése és fejlesztése	ERFA, KA	KEHOP,	

			GINOP, TOP	műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása (Belváros kulturális infrastruktúrájának fejlesztése, Újvárosi rehabilitáció folytatása)
6.4	A biológiai sokféleség védelme és helyreállítása, talajvédelem és- helyreállítás, és az ökoszisztéma-szolgáltatások elősegítése, ideértve a NATURA2000-t és a zöld infrastruktúrákat is	ERFA, KA	KEHOP, GINOP, TOP	- A Nemzeti Ökológiai Hálózat és NATURA 2000 területek védelmének szem előtt tartása a tervezett fejlesztések kapcsán - Az ökológiailag sérülékeny területek megóvása
6.5	A városi környezetfejlesztést célzó intézkedések, ideértve a rozsdabevetők helyreállítását és a légszennyezettség csökkentését is	ERFA, KA	TOP, KEHOP	- barnamezős területek rehabilitációja - működő ipari-gazdasági, városüzemeltetési területek technológiai korszerűsítése - környezetbarát közlekedési rendszer-fejlesztés - stratégiai zajtérkép felülvizsgálata
6.6	Innovatív technológiák támogatása környezetvédelem és az erőforrás-hatékonyság fokozása érdekében a hulladék- és vízgazdálkodási ágazatban, a talajvédelem területén és a légszennyezettség csökkentése érdekében	ERFA	TOP, KEHOP	- hulladékgazdálkodás és hasznosításra irányuló fejlesztések (szelektív hulladékgyűjtési rendszer fejlesztése) - technológiai korszerűsítés – szennyezőanyag kibocsátás csökkentése - integrált vízgazdálkodási rendszer, vízbázisok védelmét szem előtt tartó fejlesztések
6.7	Az erőforrás-hatékony gazdaság irányába történő ipari átmenet támogatása a zöld növekedés érdekében	ERFA	GINOP, TOP, KEHOP	- technológiai korszerűsítések, megújuló energiák hasznosítása - a barnamezős területek funkcióváltása - termelékenység hatékony fokozás: a hulladék és energiafogyasztás csökkentését célzó fejlesztések - új piac létrehozása a zöld technológiák, árucikkek kínálatának felmérésével (K+F+I kapcsolódó tevékenységek, gyártási technológiák kifejlesztése – oktatási rendszer fejlesztés és tudáscentrumok létrehozása)
7. A fenntartható közlekedés elősegítése és a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrák előtti akadályok elhárítása				
7.1	Multimodális egységes európai közlekedési térség támogatása a transzeurópai közlekedési hálózatba (TEN-T) való beruházás által	ERFA, KA	IKOP	- intelligens közlekedési rendszer kialakítása - térségi közösségi közlekedés szolgáltatási színvonalának javítása - intermodalitás fejlesztése (IMCS) - elővárosi és városi kötőpályás közösségi közlekedési rendszer - buszjáratok racionalizálása, összehangolása; a kötőpályás közlekedési eszközökkel való összeköttetés megteremtése, illetve javítása - a korszerűtlen közlekedési eszközök fokozatos lecserélése környezetbarát járművekre - a vízi közlekedés fejlesztése Győrött és térségében - a fenntartható közlekedéssel kapcsolatos szemléletformálás
7.2	A regionális mobilitás fokozása a másodrangú és harmadrangú csomópontok TEN-T infrastruktúrához történő kapcsolásával	ERFA	TOP, IKOP	
7.3	Környezetbarát és alacsony szén-dioxid-kibocsátású közlekedési rendszerek - beleértve a folyami és tengeri közlekedést, kikötőket és multimodális csomópontokat is - kifejlesztése és a fenntartható városi mobilitás elősegítése	ERFA, KA	TOP, IKOP	
7.4	Átfogó, színvonalas és interoperábilis vasúti rendszerek kifejlesztése és rehabilitációja	ERFA, KA	TOP, IKOP	
7.5	Intelligens gáz- és áramelosztó, tároló és átviteli rendszerek	ERFA	GINOP	
8. A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése				
8.1	Üzleti inkubátorházak létrehozása, valamint az önfoglalkoztatás, a mikro-vállalkozások és a cégalapítás beruházásokkal való támogatása	ERFA	GINOP, TOP	- az innováció, kreativitás, megújulási képesség szemléletének, fontosságának terjesztése a városban - képzés és kompetenciafejlesztés a versenyképesebb munkaerő-állományért - térségi innovációs szolgáltató rendszer kidolgozása és működtetése - a munkaerőpiacra való eljutás/átképzés elősegítését szolgáló prevenciók, életvezetési és képzési programok - kreatív iparágak támogatása, közös termékfejlesztési tevékenységek ösztönzése - KKV fejlesztések elősegítése, együttműködések ösztönzése (városi – térségi és nemzetközi szintű kapcsolatépítés, K+F+I, felsőoktatás) - magasabb minőségű üzleti infrastruktúra megteremtése - esélyegyenlőség biztosítása: a hátrányos helyzetű csoportok munkaerő-piaci
8.2	Foglalkoztatás-barát növekedés támogatása a területi stratégiákban foglalt endogén potenciálok fejlesztése által a speciális területeken, beleértve a hanyatló ipari régiók szerkezetváltását, továbbá a különös természeti és kulturális erőforrásokhoz való hozzáférés növelését, valamint ezen erőforrások fejlesztését	ERFA	GINOP, TOP	
8.3	Helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása új munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek az ESZA alkalmazási körén kívül esnek	ERFA	GINOP, TOP	
8.4	Beruházás az állami foglalkoztatási szolgálatok infrastruktúrájába	ERFA	GINOP, TOP	

8.5	Munkaerő-piaci hozzáférés a munkakeresők és az inaktív személyek számára többek között helyi foglalkoztatási kezdeményezések és a munkavállalói mobilitás ösztönzése révén	ESZA	GINOP, TOP	helyzetének javítása - induló vállalkozások ösztönzése - munkahelyteremtés (teljes- és részmunkaidős foglalkoztatás) - Idősügyi Program – Az idősök életminőségének javítása, aktív és egészséges idősödés biztosítása nyugdíjasházak építésével és szolgáltatásfejlesztéssel
8.6	Fiatalok - különös tekintettel a munkanélküli és oktatáson kívüliekre - fenntartható munkaerő-piaci integrációja	ESZA	GINOP, TOP	
8.7	Önfoglalkoztatás, vállalkozói készség és vállalkozásalapítás	ESZA	GINOP, TOP	
8.8	A nemek közötti egyenlőség biztosítása, a munka és a magánélet összeegyeztetése	ESZA	GINOP, TOP	
8.9	A munkavállalók, vállalkozások és a vállalkozók alkalmazkodása a megváltozott körülményekhez	ESZA	GINOP, TOP	
8.10	Aktív és egészséges idősödés	ESZA	GINOP, TOP	
8.11	A munkaerő-piaci intézmények modernizációja és erősítése, beleértve a transznacionális földrajzi mobilitást ösztönző tevékenységeket	ESZA	GINOP, TOP	
9. A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem				
9.1	Beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra	ERFA	EFOP, TOP	- minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása (kulturális, szociális, egészségügyi, gyermekjóléti szolgáltatások) - helyi és térségi kapcsolatok erősítése - lakossági egészségtudat növelése, egészségfejlesztéshez kapcsolódó beruházások (sport-, rekreációs-, szabadidős területek, zöldterületek fejlesztése) - szociális városrehabilitációs tevékenységek (Újváros) - minőségi bérlakásállomány megteremtésére irányuló fejlesztések - civil szervezetek szociális területen végzett tevékenységeinek támogatása - lakossági közösségtudatot erősítő „soft” tevékenységek
9.2	A rászoruló városi és falusi közösségek és térségek fizikai rehabilitációjának, valamint gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása	ERFA	EFOP, TOP	
9.3	A szociális vállalatok támogatása	ERFA	EFOP, TOP	
9.4	Aktív befogadás, különös tekintettel a foglalkoztathatóság javítására	ESZA	EFOP, TOP	
9.5	A társadalom peremére szorult közösségek - például romák - integrációja	ESZA	EFOP, TOP	
9.6	A nemi, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékonyságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés elleni küzdelem	ESZA	EFOP, TOP	
9.7	A megfizethető, fenntartható és minőségi szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés biztosítása, beleértve az egészségügyi szolgáltatásokat és a közérdekű szociális szolgáltatásokat	ESZA	EFOP, TOP	
9.8	A szociális gazdaság és vállalkozások ösztönzése	ESZA	EFOP, TOP	
9.9	Közösségek szintjén irányított helyi fejlesztési stratégiák	ESZA	EFOP, TOP	
10. Beruházás az oktatásba, készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba				
10.1	Oktatási és képzési infrastruktúrák kifejlesztésével	ERFA	TOP, EFOP, GINOP	- az oktatási intézmények infrastrukturális fejlesztésére irányuló tevékenységek - felsőoktatási intézmények képzési rendszerének fejlesztése - regionális piaci igényekre épülő felnőttképzési szolgáltatások - gyakorlatorientált képzési portfólió erősítése - az innováció, kreativitás, megújulási képesség szemléletének, fontosságának terjesztése a városban - képzés és kompetenciafejlesztés a versenyképesebb munkaerő-állományért - térségi innovációs szolgáltató rendszer kidolgozása és működtetése - a munkaerőpiacra való eljutás/átképzés elősegítését szolgáló prevenció, életvezetési és képzési programok
10.2	A korai iskolaelhagyás megelőzése, a korai iskolaelhagyók számának csökkentése; és a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés ösztönzése mind a koragyermekkori nevelésben, mind az alap- és középfokú oktatásban	ESZA	TOP, EFOP, GINOP	
10.3	A felsőfokú vagy annak megfelelő szintű oktatás minőségének, hatékonyságának és hozzáférhetőségének javítása az oktatásban való részvétel növelése és a végzettségi szintek emelése érdekében	ESZA	EFOP, GINOP	
10.4	Az egész életen át tartó tanulás lehetőségeihez való hozzáférés ösztönzése, a munkavállalók készségeinek és kompetenciáinak naprakészé tétele, továbbá az oktatási és képzési rendszereknek a munkaerő-piaci igényekhez való jobb igazítása; beleértve a szakoktatás és szakképzés minőségi javítását, valamint a gyakorlati rendszerek és munkaalapú tanulás kialakítását, mint pl. a duális képzési rendszerek	ESZA	TOP, EFOP, GINOP	

11. Az intézményi kapacitások és a közigazgatás hatékonyságának fokozása				
11.1	Az intézményi kapacitás és az ERFA végrehajtásához kapcsolódó közigazgatási hatékonyság és közszolgáltatások megerősítése által, valamint az ESZA által támogatott intézményi kapacitásra és a közigazgatás hatékonyságára irányuló intézkedések támogatása	ERFA	KÖFOP	- A köztisztviselők specifikus képzése, kompetenciák fejlesztése - közzszolgálati továbbképzési oktatástechnológiai és tanulásmódszertani fejlesztések az egyes intézményi fejlesztések keretén belül - a stratégia megvalósítására kidolgozott monitoring-rendszer működtetéséhez szükséges kapacitási feltételek megteremtése - közzszolgálati minőségirányítás fejlesztése - közigazgatási szolgáltatások elektronizálásának fejlesztése - a humán erőforrások és munkaszervezési módszerek fejlesztése
11.2	Az intézményi kapacitás és a KA végrehajtásához kapcsolódó közigazgatási hatékonyság és közszolgáltatások megerősítése által	KA	KÖFOP	
11.3	A közigazgatási szervek és közszolgálatok intézményi kapacitásának és hatékonyságának növelésébe történő beruházások, amelyek célja a reformok, a jobb szabályozás és a felelősségteljes kormányzás megvalósítása	ESZA	KÖFOP	
11.4	A foglalkoztatás-, oktatás- és szociálpolitika kidolgozásában érintett felek intézményi kapacitásának növelése; ágazati és területi paktumok a nemzeti, regionális és helyi szintű reformok ösztönzésére	ESZA	KÖFOP	